

OŠO
STEBUKLO BEIEŠKANT
I tomas

*Diskursai ir meditacijos
iš meditacijos stovyklos
Nargole, Gudžarate, Indija
ir diskursai vesti Bombėjuje, Indija*

*Iš anglų kalbos vertė
Svamis Prembuda –
Mečislovas Vrubliauskas*

Išleido Prembuda ir Meditacijos centras „Ojas“
www.dhyan.eu

Vilnius, ODŽAS,
1995

OSHO

**IN SEARCH OF THE
MIRACULOUS VOLUME 1**

*Discourses and Meditations
from the Meditation Camp
at Nargol, Gujarat, India;
and Discourses given in Bombay, India*

UDK 23/28
OŠ-09

Versta iš:

Osho. In Search of the Miraculous

Rajneeshpuram, Oregon 97741 U.S.A. 1984.

Bagvanas Šri Radžnišas dabar žinomas tiesiog kaip Ošo.

Ošo yra paaiškinęs, kad jo vardas yra kilęs iš Viljamo Džeimso žodžio „okeaniškas“, kuris reiškia „ištirpęs vandenyne“. Žodis „Ošo“ buvo naudojamas Tolimuosiuose Rytuose ir reiškia „Palaimintas, Tas, kurį Dangus Apipila Gėlėmis“.

Knygoje yra penki Ošo diskursai apie kundalini energiją, trys meditacijos iš meditacinės stovyklos Nargole bei keturi diskursai apie kundalini energiją ir dinaminę meditaciją vestą Bombėjuje, Indija, 1970 metų vasarą.

ISBN 9986-727-00-6

ISBN 9986-727-01-4 (2 tomai)

© Osho International Foundation, 1984

The Mystic Experience (Vol 1+2)

© M. Vrubliauskas, 1995

© Meditacijos centras „Ojas“, 2010 (elektroninis leidimas)

Turinys

Turinys	4
Vertėjo įvadas	5
Įvadas	7
1. Kundalini – mieganti gyvatė	9
2. Materija ir Dievas yra viena	30
3. Ošo veda pirmąją dinaminę meditaciją	52
4. Meditacija yra mirtis ir prisikėlimas	61
5. Ošo veda antrąją dinaminę meditaciją	81
6. Dievo malonė ir mūsų pastangos	87
7. Ošo veda trečiąją dinaminę meditaciją	111
8. Lemiamas momentas yra mūsų rankose	119
9. Kundalini, šaktipat ir malonė	147
10. Meditacija, ne malda turi didingą ateitį	170
11. Chaotiško kvėpavimo alchemija	199
12. Kundalini transformuos jus	215
<i>Pagrindiniai Ošo gyvenimo biografijos faktai</i>	251
Apie Ošo	256
Meditacinis Resortas – Ošo tarptautinė komuna	257
Papildoma informacija	259
Meditacijos mokykla	261
Meditacija – sielos dalijimasis	264

Vertėjo įvadas

Aš jau prieš keliolika metų džiaugiuosi atradęs Ošo. Aš gėriau jo knygos žodžius, nes juose buvo tiesa, jie buvo pilni nektaro. Jie krito į širdį ir sąmonę, išlaisvindami nuo naštos ir tamsos, jie budino ir kėlė virš purvo ir dulkių debesų. Tai čia, tai ten sušvisdavo šviesa ir atgaivindavo sielą. Gyvenimo ir meilės kupini žodžiai biro į ieškančią protą ir ištroškusią širdį. Ošo išsakymai veda tai į vidinio okeano gylį, tai į neapbrėptą dangaus aukštį. Už jų – gyva, virpanti ir alsuojanti erdvė. Iš nebūties atsiradęs gyvenimas į nebūtį ir sugrįžta.

Bagvanas Šri Radžnišas dabar žinomas tiesiog kaip Ošo. Tai vardas, kuris apibūdina patyrimą ir būseną. Ošo reiškia okeaniškas – ištirpęs nebūties vandenyne. Ošo reiškia palaimintas, tas, kurį dangus apipila gėlėmis.

„Aš mokau ne religijos, – sako Ošo, – o religingumo – tekėjimo, nuolatinio keitimosi ir galiausiai okeano pasiekimo... Pagal mane religija yra kokybė, o ne organizacija...”

Religija neturi būti mirusi kaip organizacija, bet turi būti religingumo rūšis su tokiomis savybėmis, kaip tiesumas, nuoširdumas, natūralumas, atvirumas kosmosui, mylinti širdis, draugiškumas visumai. Tam nereikia šventų raštų... Autentiškas religingumas yra jūsų širdies žydėjimas. Kai jūs pasiekiate savo būties centrą..., jame atsiveria grožis, palaima, tylą, šviesa. Jūs tampate visai kitokiu asmeniu. Tai, kas buvo jūsų gyvenime tamsa, dingsta, ir tai, kas buvo jūsų gyvenime blogis, taip pat dingsta... Aš žinau vienintelę dorybę, ir tai yra sąmoningumas... Aš raginu tai vadinti religingumu, kad tai negalėtų tapti organizacija... jūs negalite organizuoti meilės...

Aš kviečiu jus mylėti save, nes kol nemylite savęs, jūs negalite mylėti ko nors kito. Jūs nežinote, kas yra meilė, jei jūs nemylite savęs. Bet prieš tai, kol pamilsite save, jūs turite pažinti save. Taigi meilė yra antrinė, meditacija yra pirminė.

Ir stebuklas yra tai, kad jei jūs medituosite, palaipsniui atkris jūsų ego, falšas, jūs realizuosite savo tikrąjį „aš“, ir meilė ateis savaime. “

Tai pirma Ošo knyga, išversta ir išleidžiama lietuvių kalba. Leidėjams teko ieškoti, kaip išreikšti tai, ko kalboje dar nėra, ko dar nėra kolektyvinėje žmonių sąmonėje. Kai kuriuos potyrius, galimas dalykas, yra patyręs tik vienas kitas Lietuvos žmogus, todėl kalba bus tobulinama.

Nuostabu, kad jau šiuo metu tai, kas aprašyta knygoje, yra prieinama žmonėms. Tai vyksta meditacijose, Ošo dvasinės terapijos kursuose...

*Su meile,
Svamis Prembuda*

Išvadas

Gyvenimas yra pilnas nuostabos. To mes paragaujame vaikystėje, o po to augdami tai pametame; bet jei mums pasiseka, mes vėl pagauname tą magiją tais nuostabiais momentais, kurie ir padaro gyvenimą džiaugsmingą. Atgarsiai gali sugrįžti mylimojo akimis, pirmais ryto šviesos prasiveržimais arba tūkstančiais kitų netikėtų būdų.

Kai tai ateina, mes staiga atsiduriame stebuklo akivaizdoje, mus apima tas vos pagaunamas pojūtis, jog esame didingos visumos dalis. Tai momentai, kai mūsų energija išsiplečia, išsiskleidžia ir apima kažką anapus mūsų.

Giliai viduje mes trokštame vėl susijungti su nuostabos ir džiaugsmo pasauliu. „*Stebuklo beieškant*“ yra apie tą troškimą, apie tą pasaulį ir apie tą prasmę realizuoti gyvybės grožį.

„... jei jūs ieškote teisingai, – sako Ošo, – jūs rasite, kad gyvenimo centras yra visur ir išsiplėtęs visur. Bet tam žinoti, tam patirti yra esminga, kad mes patys taptume energija, kuri yra ypatingai gyva. Tai, ką aš vadinu meditacija, yra kitas energijos, kuri teka mumyse ir yra užblokuota, išlaisvinimo vardas.“

Ši knyga atidengia Ošo religinio genijaus galią. Joje mes liudijame įkvėpiančią diskursų ir meditacijų sąveiką bei žmogaus, kuris yra pabudęs, užuojautą ir jo nepalaujamas pastangas išlaisvinti tuos, kurie liko miegantys ir nesąmoningi, nepažįsta savo tikrosios prigimties.

Ošo nepalaujamai fokusuoja mus link „paslėpto mumyse būties centro, kuriame yra patiriamas Dievas, kuriame mums švysteli tiesa ir kur mes galime pajusti pirminę gyvenimo energiją.“

Ši stebuklinga knyga yra tiems, kurie girdi prabudusio kvietimą.

– *Svamis Premgeet*

OŠO

STEBUKLO BEIEŠKANT

I tomas

*5 diskursai apie kundalini energiją ir dinaminę meditaciją,
3 meditacijos iš meditacinės stovyklos Indijoje – Nargole,
Gudžarate, 1970 metų gegužės 2-5 dienomis;
4 diskursai apie kundalini energiją ir dinaminę meditaciją,
vykusią Indijoje – Bombėjuje 1970 metų birželio ir liepos
mėnesiais.*

1. Kundalini – mieganti gyvatė

Pirmasis diskursas
Nargolas (Gudžaratas, Indija),
1970 metų gegužės 2 d.

Aš nežinau, kodėl jūs čia atėjote. Tikriausiai jūs taip pat nežinote. Dauguma mūsų gyvena tokiu būdu, kad yra visiškai nesąmoningi, nesuvokia, kodėl mes gyvename, kur mes einame ir kodėl. Mes nepaklausiamo savęs: „Kodėl?“ Kai mūsų gyvenimas praeina nekeliant šių bazinių klausimų, visiškai nenuostabu, kad jūs atėjote nežinodami savo atėjimo tikslo. Galbūt keletas iš jūsų tai žino, bet ši galimybė yra labai maža.

Mes gyvename, vaikštome, žiūrime, klausome tokioje mieguistumo būsenoje, tokioje gilioje nesąmoningumo būsenoje, kad pražiopsome tą, kuris yra. Mes neišgirstame to, kas yra sakoma, ir nesuartėjame su tuo, ir nepatiriame to kontakto su tuo, kas mus supa iš visų pusių – iš vidaus ir iš išorės. Todėl visiškai nekeista, jei jūs atėjote čia nesąmoningai, nesuprasdami.

Mes net nežinome, kodėl esame gyvi. Mes sąmoningai nesuprantame to, ką darome, ir nesuprantame taip giliai, kad net nesąmoningai kvėpuojame.

Bet aš gerai žinau, kodėl esu čia. Ir tuo žinojimu aš noriu su jumis pasidalinti.

Žmogaus ieškojimai tęsiasi iš gyvenimo į gyvenimą ir kai po nesuskaičiuojamų gyvenimų pastangų jis gauna blyksnį to, ką mes vadiname palaima, taika ar tiesa, ar Dievu, *mokša* ar *nirvana* – jūs tai galite pavadinti kaip norite, net ir tada nėra tokio žodžio, kuris galėtų tai išreikšti. Žmogus tai randa tik po daugelio daugelio gyvenimų. Visi tie, kurie ieško ir galvoja, kad turės tikrą džiaugsmą po to, kai jie ras, labai klysta. Jie aptiks, kad po pasiekimo prasideda naujas darbas, naujas dalykas, kad tai dar ne poilsis.

Iki vakar jie stengėsi tai rasti; dabar jie visais būdais tuo dalijasi su kitais. Jei taip nebūtų, Buda nebūtų keliavęs per miestus, Mahaviras

nebūtų beldęsis į mūsų duris ir Kristus nebūtų kvietęs mūsų. Po to, kai pasieki tai, kas yra aukščiausia, prasideda naujas darbas. Iš tikrųjų viskas, kas yra paprasta gyvenime, atneša didžiulį džiaugsmą ir palaimą, kai tai randi, bet dar džiaugsmingiau ir palaimingiau yra tada, kada tuo dalijiesi su kitais. Žmogus, kuris yra apipiltas palaima ar Dievu, tampa nepailstantis dalindamasis tuo su kitais. Tai kaip žiedas, skleidžiantis savo žavesį žydėdamas arba kaip lyjantys debesys, arba kaip riaumojanti banga, kuri išsilieja į jūros krantą, – visa panašu į tai, kai kas nors randama, kažkas iš anapus, tuomet radusio siela trokšta, kad tas žavesys pasklistų ir pasiektų kiekvieną.

Aš žinau, kodėl čia esu. Ir mūsų susitikimas gali būti prasmingas tuomet, jeigu jūs irgi esate dėl tos pačios priežasties, ir jei aš ir jūs susitiksime toje pačioje vietoje. Kitu atveju, kaip tai dažnai atsitinka, neįmanoma susitikti viduje netgi tuomet, kai mes susitinkame kelyje. Jei jūs nesate dėl tos pačios priežasties, dėl kurios čia esu aš, mes nesusitiksime, nepaisant to, kad mes esame arti vienas kito kūniškai.

Aš norėčiau, kad jūs matytumėte tai, ką aš matau. Tai yra taip arti ir taip nuostabu. Keista, kad jūs to nematote. Daug kartų aš įtariau, kad jūs specialiai užsimerkiate ir nesiklausote. Kitaip kaipgi jūs galite tai praleisti? Jėzus sakė kartą ir dar kartą, kad žmonės turi akis, bet nemato, jie turi ausis, bet negirdi. Ne tik aklas yra aklas ir kurčias yra kurčias, bet netgi tie yra akli ir kurti, kurie turi abi akis ir ausis. Štai kodėl jūs nematote, negirdite ir nejaučiate to, kas yra arti ir kas supa jus iš visų pusių. Kokia problema?

Neabejotinai jūsų matymui yra kažkokia kliūtis. Ji yra, nors ir nedidelė. Tai panašu į dulkių dėmę, kuri yra ant akių ir trukdo jums pamatyti visą kalną. Ir plonytis dulkių sluoksnis gali aptemdyti jūsų akis. Logiška būtų sakyti, kad tai turi būti didžiulis daiktas, kad uždengtų kalno vaizdą. Aritmetiškai turėtume sakyti, kad daiktas, trukdantis matyti kalną, turėtų būti didesnis negu pats kalnas. Bet realybėje dulkių dėmė yra labai maža ir tokios yra mūsų akys. Bet dėl to, kad dulkės uždengia akis, kalno nesimato ir jis tampa nematomas akims.

Panašu, kad ir vidinio matymo kliūtis yra ne kažkas didelis kaip kalnas, bet tik nedaug dulkių. Tai mums užtemdė realybę. Dėl šios mažos kliūties visa gyvenimo tiesa lieka paslėpta nuo mūsų.

Iš tikrųjų aš nekalbu apie fizines akis, kuriomis mes matome daiktus. Tai sukuria didelį nesusipratimą. Gera! atsiminkite, kad egzistencijoje tik ta tiesa yra prasminga mums, kurią mūsų sensitivityumas leidžia pagauti, priimti ir tuo gyventi. Jei aš neturiu ausų, aš negaliu girdėti jūros riaumojimo, kuris yra toks garsus ir galingas. Netgi tuomet, jei vandenynas riaumoja nuo amžių, aš negaliu to girdėti. Tik dėl ausų defekto vandenyno riaumojimas nedžiugins manęs. Ir net jei saulė pasirodys prie mano durų, aš negalėsiu jos pamatyti, jei neturiu akių. Ir panašiai, jei neturiu rankų, aš negaliu kito paliesti, kad ir kaip norėčiau tai padaryti.

Tiek daug kalbama apie Dievą ir palaimą: tiek daug pasaulyje yra knygų, milijonai žmonių meldžiasi ir gieda giesmes bažnyčiose, šventyklose ir mečetėse, bet, nepaisant to, atrodo, kad mes neturime jokio kontakto su Dievu, nematome jo, negirdime jo ir negirdime mūsų būtyje jo širdies plakimo. Tai, atrodo, nieko daugiau kaip tušti plepalai. Galbūt mes ir toliau kalbėsime apie Dievą, tikėdamiesi, kad kalbėdami mes arba rasime jį, arba patirsime. Bet nieko neatsitiks, jeigu kurčias daug gyvenimų kalba apie muzikines natas arba aklas – apie šviesos esmę. Ir įmanoma, kad jie liks savo iliuzijos aukos, jog jie nėra kurti ir akli. Kalbėdami apie tai, jie gali tikėti, kad žino, kas yra garsas ir kas yra šviesa.

Šventyklos, bažnyčios ir mečetės, kurios buvo pastatytos aplink visą žemę, sėkmingai sukūrė šią iliuziją ir šią apgavystę. Žmonės, sėdintys jose ir aplink jas, yra apgauti, apsėsti iliuzijų ir, išskyrus jas, nieko nežino. Daugiausia jie gali tikėti Dievu, bet jie jo nepažįsta. Tikėjimas yra nė kiek nevertingesnis, nei kalbėjimas. Mes galime tikėti, jei kalba yra pakankamai įtikinanti. Jei kažkas įtikinančiai argumentuoja ir įrodo Dievo egzistavimą, o mes pralaimime įrodinėdami, kad jo nėra, tuomet mes jaučiamės nugalėti ir mes pradedame Dievą priimti. Bet tikėjimas nėra žinojimas. Kad ir kaip mes įtikinsime aklą, kad šviesa yra, jis jos nepažįsta, jis jos negali pamatyti.

Aš čia esu suprasdamas, kad žinojimas yra įmanomas.

Neabejotinai mūsų viduje yra centras, kuris yra miegantis – centras, kuriam prabudus Krišna pradeda šokti ekstazėje, kuriam prabudus Jėzus skelbia nuo kryžiaus: „Tėve, atleisk jiems, nes jie nežino, ką daro!“ Iš tikrųjų Mahaviras atėjo pažadinti tą centrą ir dėl šio centro Gautama Sidharta tapo Buda – pabudęs. Aišku, yra centras akims, ausims, kuris miega. Ir aš esu specialiai tam, kad padėčiau pažadinti jumyse šį centrą.

Tai lyg elektros lemputė, skleidžianti mums šviesą. Jeigu jūs nupjausite laidus, kurie jungia ją su elektros jėgaine, ji nustos šviesti, nors lemputė liks ta pati. Jei elektros srovė nutrūksta ir nepasiekia lemputės, čia vietoj šviesos bus tamsa. Ta pati lemputė bus neaktyvi, jei jos nesuaktyvins srovė, tekanti per ją. Ir ką gali padaryti vargšė lemputė, jeigu srovė jos nepasiekia?

Kiekvieniame iš mūsų yra centras, per kurį yra pažįstamas Dievas, bet dėl to, kad gyvenimo energija nepasiekia šio centro, jis yra nepabudęs, neaktyvus, miegantis. Net ir tuomet, kai jūsų akys yra normalios ir sveikos, jos gali būti nematančios, jei gyvenimo energija jų nepasiekia ir jų neaktyvina.

Giminės atvedė pas mane jauną merginą. Ji pamilo vieną vaikina. Kai jos šeima tai sužinojo, visais būdais pradėjo trukdyti mylimiesiems susitikti ir pastatė tarp jų sieną – realią sieną. Mes dar nesukūrėme gero pasaulio, kuriame sienos tarp išimylėjusių poros nebūtų statomos. Šeimos nutraukė visus tarpusavio kontaktus tarp merginos ir jos draugo. Mergina priklausė garbingai šeimai, o jos mylimasis gyveno greta. Jie paprastai matė vienas kitą nuo jų namų stogų. Sieną buvo įrengta tam, kad sutrukdytų jiems susitikti.

Tą dieną, kai siena buvo pastatyta, jauna mergina staiga apako.

Pradžioje tėvai tapo įtarūs; jie manė, kad duktė simuliuoja aklumą, apsimeta. Jie išplūdo merginą ir grasino mušti. Bet aklumas nepagydomas grasinimais. Gydytojai, kurie konsultavo ją, sakė, kad jos akys yra sveikos, bet jie taip pat sakė, kad ji nemeluoja; ji iš tikrųjų negalėjo matyti. Jie sakė, kad šiuo atveju nieko negali padaryti; tai yra tam tikras psichologinis aklumas. Gyvenimo jėga nustojo pasiekti jos akis. Jos tapo užblokuotos. Dėl to ji apako, nors fiziškai jos akys buvo visiškai sveikos.

Tuomet ją atvedė pas mane. Aš pabandžiau suprasti reikalo esmę. Aš paklausiau, kas iš tikrųjų atsitiko, gal kažkas atsitiko jos psichikoje. Pakartodama savo istoriją, ji pasakė: „Mano protas tuomet pasakė, kad nėra jokio reikalo naudoti mano akis, jei aš negaliu matyti to, kame yra matymo prasmė. Geriau liautis matyti iš viso. Visą dieną, kai siena buvo pastatyta, paprasta mintis persekiojo mano protą, kad aš apaksiu. Netgi miegodama aš sapnavau, kad apaksiu. Kadangi mano akims nebuvo suteikta teisė matyti tą asmenį, kuris mane žavi, kokia prasmė matyti visa kita? Todėl gerai, jei jos iš viso praras sugebėjimą matyti.“

Jaunos merginos protas pritarė aklumui, ir jos gyvenimo jėga nustojo tekėti į jos akis. Akių išvaizda buvo normali, jos galėjo matyti, bet energija, kuri reikalinga matyti, liovėsi jas pasiekusi.

Mūsų būtyje yra centras, paslėptas mummyse, kuriame mes galime patirti tiesos blyksnį ir kuris siejasi su pirmąja gyvenimo energija. Tai centras, kuriame girdima dangiška muzika, muzika, kuri sukurta be jokių instrumentų, ir kuriame toks žavumas tampa įmanomas, kuris yra nežemiškas, kuris yra neapsakomas. Tai yra pats mūsų centras, kuriame nėra jokių ligų ir kuris yra durys į laisvę, absoliučią laisvę. Šis centras veda mus anapus, kur nėra jokių sienų, kur yra beribis ir begalinis išsiplėtimas, kuris nežino liūdesio ir kuris yra ne kas kita, kaip palaima ir dar daugiau negu palaima, ir dar daugiau negu palaima; niekas kitas, tik absoliuti palaima.

Bet mūsų gyvenimo energija nepasiekia šio centro, ji yra sulaikoma kažkur pakeliui, kažkur visiškai arti jo.

Svarbu suprasti šį dalyką labai aiškiai, kadangi tai, ką vadinu meditacija, yra aukščiausias mūsų ketinimas šias tris dienas kreipti šią gyvenimo energiją į centrą, kuriame gėlės gali žydėti, lemputė gali šviesti, akis, trečia akis gali atsiverti ir gali būti įmanomas superjautrumas. Tai yra centras, iš kurio keletas yra matę tiesą ar Dievą, ar dar kaip nors kitaip tai galite pavadinti, ir iš kurio visi turi teisę matyti.

Bet tai nėra būtina sėklai tik todėl, kad sėkla turi tapti medžiu. Kiekviena sėkla yra gimusi tapti medžiu, bet ne visos juo tampa. Netgi jeigu sėkla turi potencialą tapti medžiu, yra svarbu ją pasėti ir patręšti. Sėklai yra labai svarbu pratrūkti, dezintegruotis ir mirti kaip sėklai, kad

galėtų tapti medžiu. Tik ta sėkla transformuojasi į medį, kuri pasiruošusi dezintegruotis ir dingti dirvoje. Kai mes žiūrime į medį ir sėklą kartu, į esančius šalia vienas kito, sunku patikėti, kaip menkutė sėkla galėjo tapti didžiuliu medžiu. Tai atrodo neįmanoma.

Atrodo neįmanoma, kaip maža sėkla transformuojasi į didžiulį medį. Mes visuomet tai juntame, kai žiūrime į tokį žmogų kaip Krišna arba Buda. Stovėdami šalia Krišnos, mes jaučiame, kad neįmanoma būti panašioms į jį. Todėl mes sakome: „Jūs esate Dievas, o mes tik paprasti žmonės; mes negalime būti panašūs į jus. Jūs esate *avataras*, inkarnacija, o mes esame tik smulkučiai žmonės, kurie gali būti tik kaip nors knibždantys. Ne mūsų jėgoms būti tokiems kaip jūs.“ Kai sutinkame Budą ar Mahavirą, mes liečiame jo kojas ir sakome: „Jūs esate *tirtankara*, inkarnacija, Dievo sūnus, o mes esame tik paprasti žmonės.“ Jei sėkla galėtų, ji pasakytų tą patį medžiui: „Jūs esate Dievas, aš esu tik paprasta sėkla; kaip aš galiu būti kaip jūs?“ Kaip sėkla gali patikėti, kad didelis medis yra paslėptas joje?

Bet tai yra faktas, kad šiandien didžiulis medis kažkada buvo menkutė sėkla ir šiandien menkutė sėkla ateityje taps didžiuliu medžiu.

Begalinės galimybės yra paslėptos kiekviename iš mūsų. Bet dėl to, kad mes sąmoningai to nesuvokiame, jokie raštai, jokie dieviški žmonės, kad ir kaip garsiai jie sakytų, negali įrodyti jų egzistavimo. Ir tai yra taip, kaip ir turi būti, kadangi yra gryna kvailystė tikėti tuo, ko mes nežinome. Geriau sakyti, kad mes nežinome, kas yra Dievas.

Bet lygiai taip pat tiesa, kad keletas žmonių yra pažinę Dievą – prašvitę. Ir keletas kitų, pažinojusių juos per tai transformavo visą savo gyvenimą; jie taip pat matė dangiškus žiedus, supančius juos. Bet mes negalime pažinti Dievo tik meldamiesi prašvitusiems. Deja, religijos sustojo būtent ties malda. Bet kaip gali sėkla tapti medžiu melddamasi jam? Ir upė negali tapti vandenynu, kad ir kaip ji melstųsi vandenynui. Kad ir kaip kiaušinis melstųsi paukščiui, jis negali išskleisti savo sparnų danguje. Paukštis turi pramušti kiaušinio kevalą; kiaušinis pirmiausia turi dingti kaip kiaušinis. Kai pirmą kartą viščiukas išlenda iš kiaušinio kevalo, jis negali įsivaizduoti, kad gali skristi. Žiūrint į paukščio sparnus, negalima patikėti, kad jis taip pat gali skristi. Netgi jei jo motina skrenda, net jei motina ragina skristi, jam trūksta tikrumo, jis

jaučiasi netvirtai. Jis tupi ant šakos krašto ir drąsina save. Kaip gali tas, kuris niekad nepažino, kas yra skridimas, patikėti tuo, kad jis gali skristi ir tęsti kelionę tuščia padange?

Aš gerai suprantu, kad šias tris dienas jūs irgi sėdėsite prie pušų ir stebėsitės, argi įmanoma kelionė į nežinomybę. Kad ir kaip garsiai aš raginčiau jus šokti, kilti, skristi, jūs nepatikėsite, kad skristi yra įmanoma. Kaip gali paukštis, kuris niekad nemojavo sparnais, patikėti, kad įmanoma skristi? Nėra kito kelio, kaip atlikti šuolį. Kartą jūs turite atlikti kokybinį šuolį, nežinodami, kas tai yra. Pradžioje tai turi būti šuolis tamsoje.

Kažkas nori išmokti plaukti. Jis neklysta sakydamas, kad jis neišbrisis į vandenį, nemokėdamas plaukti. Tai skamba teisingai ir logiškai – kaip jis gali įbristi į vandenį, kol dar nemoka plaukti? Bet mokytojas sakys, kad jis negali išmokti plaukti, neižengęs į upę. Ir ši diskusija apie plaukimą gali tęstis be galo. Kaip tai išspręsti? Treneris turi primygtinai reikalauti pirma įbristi į vandenį; kitaip plaukti neįmanoma. Ir jis teisus. Faktiškai mokymasis prasideda įžengus į upę. Kiekvienas žino, jog moka plaukti; to net neturėjo mokytis. Kai jūs išmokote plaukti, jūs tuomet žinote, kad to nereikėjo mokytis. Kiekvienas moka plaukti, bet jis nemoka plaukti metodiškai. Jūs gaunate metodą, įgūdžius ir tik po to įžengiate į upę. Pradžioje jūs bet kaip makaluojate rankomis ir kojomis, bet jei jūs tai tęsiate, jei jūs tai darote atkakliai, tai pradėdate plaukti meistriškai. Kiekvienas žino, kaip judinti rankas ir kojas, bet reikia pratintis tai daryti ir per trumpą laiką tai tampa metodiška. Taigi tie, kurie žino, sakys, kad plaukimas nėra mokymasis, jis yra prisiminimas.

Tie, kurie žino, sakys, kad Dievo patyrimas yra prisiminimas. Tai nėra kažkas, ką mes turime išmokti šiandien. Tą dieną, kai mes tai sužinosime, tuomet pasakysime: „O, tai ir yra plaukimas! Mes tai galėjome padaryti bet kuriuo metu, mes mokame plaukti. Bet mes neturėjome drąsos išokti, tik buvome ant upės kranto.“ Įžengti į vandenį yra būtina ir tuo pat metu, kai kas nors atsiduria vandenyje, prasideda darbas.

Centras, apie kurį aš kalbu, yra paslėptas mūsų smegenyse. Jeigu jūs paklausite smegenų specialisto, jis pasakys, kad labai mažytė mūsų smegenų dalis yra aktyvi, didesnioji dalis lieka pasyvi. Labai sunku

pasakyti, kas paslėpta šioje didesnėje dalyje. Netgi genijai panaudoja labai mažą smegenų dalį – didesnioji smegenų dalis miega ir nenaudojama. Smegenys yra to, ką mes vadiname superjautrumu, buveinė arba šešto pojūčio, arba trečios akies buveinė. Šis centras yra uždaras ir miega, bet kartą, kai jis atsidaro, mes galime pamatyti gyvenimą daugeliu naujų dimensijų. Medžiaga dings, ir pasirodys Dievas; formos bus prarastos ir atsidengs beformiškumas; figūros dings ir beformiškumas bus pažintas; mirtis dings, ir durys į nemirtingumą atsidarys. Bet šis centras, iš kur tai matoma, šiuo metu yra uždarytas. Kaip jį aktyvinti?

Kaip aš jau sakiau, šviesos lemputė lieka pasyvi tol, kol jos nepasiekia elektros srovė. Kai srovė pasiekia, lemputė atgyja. Lemputė visuomet laukia, kad srovė ją pasiektų. Elektros srovė negali sušvisti pati savaime netgi keliaudama per laidus; jai reikalinga lemputė. Abu, lemputė ir srovė, vienodai yra reikalingi tam, kad šviesa pasirodytų. Mumyse yra gyvenimo jėga, bet ji negali pasirodyti pati, kol nepasiekė centro, kuris gali padaryti šį pasireiškimą įmanomą.

Mes esame gyvi tik žodžiais. Ar jūs manote, kad kvėpavimas yra gyvenimas? Ar jūs manote, kad maisto virškinimas yra gyvenimas? Kad gyvenimas susideda išėjimo miegoti naktį ir kėlimosi ryte? Ar tai ir yra gyvenimas, kad vaikas auga iki jaunulio ir pasenęs miršta? Argi gyvenimas susideda iš gimimo ir mirties? Ar gyvenimas yra tai, kad paliekame po savęs kelis vaikus?

Ne, netgi mašinos gali tai padaryti. Jei ne šiandien, rytoj mašinos tai darys. Vaikai galės gimti mėgintuvėliuose. Vaikystė, jaunystė ir senatvė yra mechaniniai procesai. Kai mašina pagaminta, ji irgi turi jaunystę ir senatvę. Kiekviena mašina turi savo vaikystę, jaunystę ir senatvę. Netgi kai jūs nusiperkate laikrodį, jis turi savo garantinį laiką ir eis 10 metų ar daugiau. Laikrodis bus jaunas, senas ir po to mirs. Kiekviena mašina gimsta, gyvena ir miršta. Tai, ką paprastai mes vadiname gyvenimu, yra ne kas kita, kaip mechaniškas buvimas.

Gyvenimas yra visiškai kitas dalykas.

Jei mirštanti lemputė nežinojo elektros srovės, ji manys, kad tai ir yra gyvenimas. Kai vėjo gūsis judina ją, ji sakys: „Aš esu gyva, nes judu.“ Lemputė priims tai kaip gyvenimą. Bet ką ji sakys, ką ji šnekės,

kai elektros srovė pasieks ją pirmą kartą? Ji sakys: „Tai neįtikėtina! Tai neišsakoma! Aš nežinau, kas atsitiko man. Visai neseniai aš dar buvau pilna tamsos, o dabar esu pilna šviesos, ir spinduliai sklinda visomis kryptimis.“ Ką pasakys sėkla tą dieną, kai ji išaugs į medį? Ji sakys: „Aš nežinau, kas man atsitiko. Tai negali būti išsakyta. Aš buvau mažytis sėklinukas, o dabar aš net nežinau, kas man atsitiko. Ir taip sunku pasakyti, kas man atsitiko.“

Todėl tie, kurie realizavo Dievą, negali pasakyti, kad jie patys save realizavo, jie tik gali pasakyti, kad jie neranda ryšio tarp to, kuo jie buvo, ir to, kuo jie tapo. Jie sako: „Dabar tai yra šviesa, kai tuo tarpu anksčiau tai buvo tamsa. Mes buvome spygliai, o dabar mes esame žydinčios gėlės. Ten mes buvome sustingę mirtyje, dabar mes tekame gyvenimu. Ne, ne, – jie sakys, – mes nerealizavome, mes dar nerealizavome.“ Tie, kurie žino, sakys: „Tai Dievo malonė; tai, kas atsitiko mums, yra dėl jo malonės, bet ne dėl mūsų pastangų.“

Tai nereiškia, kad nebuvo pastangų. Iš tikrųjų tiesa yra tokia, kad kai jūs realizuojate Dievą, jūs jaučiate jo malonę, bet tam, kad pasiektumėte malonę, kelionėje reikalingos didžiulės pastangos. Kokios jos yra?

Vienu požiūriu pastangos yra mažos, bet kitu požiūriu jos yra labai didelės. Mažos ta prasme, kad centras yra netoli. Atstumas tarp vietos, kur energija saugoma, ir taško, kuriame atsiveria akys, kuriomis jūs galite pamatyti gyvenimą, yra nedidelis. Tai vos dviejų ar trijų pėdų atstumas. Pagaliau mes esame tik penkių ar šešių pėdų aukščio. Taigi visa mūsų struktūra yra apribota penkių ar šešių pėdų aukščiu; visa struktūra yra apribota šia maža erdve.

Erdvė, kurioje gyvenimo energija yra saugoma kaip *kunda* – baseinas, yra arti sekso centro, todėl ši energija yra žinoma kaip kundalini, lyg tai būtų *kunda* ar vandens baseinas. Kita priežastis, dėl kurios ji vadinama kundalini, yra tai, kad ji atrodo lyg susisukusi spiralė ar mieganti gyvatė. Jei jūs matėte miegančią gyvatę, jūs žinote, kaip ji guli susisukusi su gaubtu viršuje. Bet jei jūs sutrikdysite miegančią gyvatę, ji pabus, išsivynios ir pakels galvą. Gyvenimo energija yra vadinama kundalini ir dėl to, kad jos gyvenimo jėgos baseinas ar

gyvybės sėkla yra išdėstyta arti sekso centro ir nuo jo gyvybė sklinda visomis kryptimis.

Pravartu prisiminti, kad mažas malonumas, kuris atsiranda sekso metu, yra ne sekso malonumas; jis iš tikrųjų ateina iš virpesių, atsirandančių vitalinės energijos baseine, kartu su seksu. Mieganti gyvatė truputį juda seksualinio akto metu, ir mes manome, kad tai ir yra visas gyvenimo malonumas. Mes visiškai nežinome, kas atsitiks, jei visa gyvatė bus pažadinta ir pradės judėti visa mūsų būtimi ir pasieks aukščiausią centrą smegenyse. Mes visiškai to nežinome.

Mes gyvename pirmajame gyvenimo kopėčių laiptelyje. Be jų yra ir kiti laipteliai, didingesni laipteliai, tie, kurie veda į Dievą. Mažas dviejų – trijų pėdų atstumas, kuris yra mūsų kūne, iš kitos pusės, yra labai didelis atstumas; tai yra atstumas tarp gamtos ir Dievo, tarp materijos ir sielos, tarp miego ir pabudimo, tarp mirties ir nemirtingumo. Šis atstumas yra labai didelis. Bet tai taip pat mažas atstumas mūsų būties viduje, kurį mes galime perkirsti meditacijoje.

Jei jūs pažadinate šią energiją, kuri miega jumyse, jūs turėtumėte gerai žinoti, kad tai yra nemažiau pavojinga, negu bandyti sutrikdyti ir pažadinti miegančią gyvatę. Faktiškai miegančios gyvatės pažadinimas yra ne taip pavojingas. Jis yra ne tiek pavojingas visų pirma todėl, kad devyniasdešimt septyni procentai visų gyvačių nėra nuodingos. Taigi jūs galite lengvai žaisti su devyniasdešimt septyniomis gyvatėmis iš šimto; jos yra nepavojingos. Ir jei kas nors miršta nuo įkandimo, jis miršta ne nuo realaus įkandimo, bet nuo minties, kad buvo įkastas gyvatės. Šios gyvatės nėra nuodingos, todėl devyniasdešimt septynios iš šimto gyvačių neužmuštų nieko, nors, nepaisant to, daugelis žmonių nuo jų įkandimo miršta. Jie miršta, nes tiki, kad tas, kuriam įkando gyvatė, turi mirti. Ir jei kurį pagauna šis tikėjimas, tai tampa realybe. Žaisti su tikrai nuodinga gyvate yra ne taip pavojinga, kadangi blogiausiu atveju dėl to jūs galite prarasti savo kūną. Bet žaidžiant su kundalini energija, apie kurią aš kalbu, tai didžiulis pavojus; nieko nėra pavojingesnio kaip tai. Nėra didesnio pavojaus kaip šis. Bet koks šis pavojus?

Tai yra naujos rūšies mirtis. Jeigu jūsų vidinė energija bus pažadinta, jūs numirsite toks, koks esate dabar, ir jumyse gims visiškai naujas individas – individas, kokio iki tol niekuomet nebuvo. Ši baimė

trukdo žmonėms tapti religingiems. Tai yra tokia baimė, kuri, pagavusi sėklą, trukdo jai tapti medžiu. Dabar sėkla junta didžiausią pavojų, kad bus užkasta į dirvą, bus laistoma vandeniu ir tręšiama trąšomis ir po to mirs kaip sėkla. Tai toks pat pavojus, kurį patiria kiaušinis, kai paukštis auga ir kevalas sutrūksta. Tuomet jis turi mirti kaip kiaušinis tam, kad taptų paukščiu. Tokiu būdu mes esame pradinėje būklėje kažko, kas turi gimti. Mes esame lyg kiaušinis, kuris dar taps paukščiu. Bet mes laikome kiaušinį esančiu visu kuo ir dar patogiau jame įsitaisome.

Kuomet kundalini energija kils, jūsų neliks; nėra būdo jums išgyventi. Jeigu jūs išsigąsite, jūsų lemtis bus, kaip ją aprašo Kabiras savo nuostabiame kuplete. Kabiras yra pasakęs nuostabų dalyką. Jis sako: „Tas rado tai, kas ieškojo giliai nerdamas į jūrą. Bet aš sau įrodžiau, kad kvaila sėdėti ant jūros kranto, nors aš ir ieškau.“ Kai kažkas paklausė Kabiros, kodėl jis liko sėdėti, jis pasakė: „Tas rado tai, kuris ieškojo giliai nerdamas į jūrą. Bet aš supratau, kad esu kvailas bijodamas nuskęsti ir sėdėdamas ant jūros kranto.“

Kas buvo rasta, buvo rasta ieškant giliai. Kas yra svarbu, tai pasiruošimas nuskęsti, pasiruošimas dingti. Jei tai turi būti pasakyta vienu žodžiu – nors tai nėra tikęs žodis – tai mirtis, pasiruošimas mirti. Ir tas, kuris bijo nuskęsti, žinoma, išgyvens, bet jis išgyvens tik kaip kiaušinis; jis niekad netaps skraidančiu paukščiu. Tas, kuris bijo nuskęsti, žinoma, išgyvens, bet jis išgyvens tik kaip sėkla; jis niekad netaps medžiu, kurio pavėsyje tūkstančiai keliautojų gali pailsėti. Ar verta išlikti sėklai? Tai bus blogiau negu tikra mirtis.

Taigi yra didelis pavojus. Pavojus yra tas, kad asmuo, kuriuo buvau iki vakar, neišliks; jeigu energija bus pažadinta, ji visiškai transformuos mane. Nauji centrai bus pabudinti, nauja individualybė pasirodys, naujas potyris įvyks – viskas bus nauja. Jeigu jūs esate pasiruošę tam naujam atsitikimui, tuomet kaupkite visą drąsą atsiskirti nuo to, kas sena.

Bet sena mus taip stipriai pagavo ir taip stipriai mus suvaržė, jog vitalinė energija negali kilti į galvą, negali kilti aukštyn.

Kelionė link Dievo iš tikrųjų yra kelionė į nesaugumą. Bet gyvenime gėlės ir grožis sužysta tik nesaugume. Todėl aš jums papasakosiu apie šią kelionę keletą svarbių dalykų ir keletą mažiau reikšmingų dalykų.

Pirma, aš tikiuosi, kad kai mes rytoj ryte čia susirinksime ir pradėsime kelionę gyvenimo jėgai pabudinti, jūs rizikuosite viskuo, nepasilikdami sau nieko. Tai nėra smulki rizika. Tas laimės viską, kuris rizikuos viskuo. Jeigu jūs sulaikysite bent truputį, jūs prarasite viską. Neįmanoma sėklai išsaugoti dalį savęs ir leisti likusiai daliai tapti medžiu. Jei sėkla miršta, ji miršta totaliai, ir jeigu ji išlieka, tai išlieka totaliai. Negali būti dalinės mirties. Jei jūs sulaikote bent truputį savęs, jūsų visas darbas nueis niekais. Todėl prašom atsiduoti tam visiškai, totaliai. Daug kartų yra atsitikę, kad ignoruojant kurią nors dalį, viskas yra prarandama.

Aš girdėjau, kad kai aukso telkiniai buvo atrasti Kolorade pirmą kartą, visa Amerika veržėsi ten. Buvo paplitusi tokia naujiena, kad jeigu jūs nusipirksite ten žemės gabalėlį, ten rasite aukso. Žmonės pradėjo pirkti žemę Kolorade. Multimiljonierius pardavė visą savo nuosavybę ir nusipirko už tuos pinigus Kolorade visą kalvą. Jis įsigijo gausybę technikos aukso kasyklai. Kol smulkūs kasėjai kasė auksą savo mažuose žemės gabalėliuose, šis žmogus surizikavo kasti auksą stambiu mastu visame kalne, naudodamas aukštą technologiją.

Jis ir jo žmonės dirbo energingai, bet niekur nerado aukso pėdsakų. Tuomet jis supanikavo, kadangi šiuo nuotykiu jis surizikavo visa savo sėkmę. Jis buvo taip išsigandęs, kad savo šeimai pasakė, jog jų laukia pražūtis. Jis iššvaistė visą savo turtą, o aukso niekur nebuvo matyti.

Tuomet žmogus padavė skelbimą į laikraštį, kad nori parduoti savo kalvą kartu su visomis mašinomis ir kasybos įrankiais. Jo šeimos nariai sakė: „Bet kas pirsks ją? Kiekvienas ateis ir sužinos, kad kalne nėra aukso ir kad jūs iššvaistėte pinigus niekam. Jis turi būti pamišęs, kas gi sutiks pirkti?“ Bet žmogus sakė: „Kas žino? Galbūt yra kitas, panašus į mane.“

Pirkėjas iš tikrųjų atsirado. Multimiljonierius jautė, kad reiktų perspėti asmenį, kuris pasisiūlė pirkti kalvą, jog čia kvailas dalykas. Bet jis neturėjo pakankamai drąsos dėl pasekmių, jog kalva nebus parduota. Pagaliau kalva buvo parduota. Kai sandėris buvo užbaigtas, jis pasakė pirkėjui: „Jūs, atrodo, iš tikrųjų esate pamišęs. Jūs nematote, kad aš kalvą parduodu po to, kai ji pražudė mane?“ Kitas žmogus pasakė: „Jūs

negalite pasakyti, kaip gyvenimas klosis toliau. Galbūt aukso nėra tame gylyje, kuriame jūs kasėte; bet ar jūs galite pasakyti, jog aukso nėra, jeigu jūs giliau nekasėte?“ Ir multimilijonierius linktelėjo galvą, sakydamas: „Šito aš negaliu pasakyti.“

Ir stebuklas atsitiko, kaip jis kartais atsitinka. Aukso gysla buvo rasta vos viena pėda žemiau paviršiaus, ties kuriuo ankstesnysis savininkas buvo nustojęs kasti. Kai senasis šeimininkas sužinojo, kad visa kalva pilna aukso, jis jautėsi dvigubai nelaimingesnis. Jis aplankė naująjį savininką ir pasveikino jį su laime. Bet šis žmogus pasakė: „Tai nėra laimės dalykas. Jūs nėjote iki galo. Jūs pasukote atgal neprakasę iki pakankamo gylio. Jūs turėjote kasti giliau.“

Tokie dalykai gyvenime atsitinka kiekvieną dieną. Aš žinau nemažai žmonių, kurie ieškojo Dievo – bet jie nepasiekė viso gylio arba jie visiškai neatidavė savęs ir nusivylė. Daug kartų jie nesutiko dieviškumo tik per colį; kai Dievas būdavo tik už colio, jie pasukdavo atgal. Daug kartų aš aiškiai mačiau, kaip ieškotojas pasuka, kai beveik viskas atlikta.

Todėl prisiminkite, kad jūs neturite nė trupučio taupyti savęs ir turite rizikuoti visu savimi. Argi mes galime realiai užmokėti už dieviškumą? Bet mes esame netgi čia šykštūs. Ne, mizeriškumas čia netinka. Negali būti vietos šykštumui prie dieviškumo durų. Mes turime rizikuoti viskuo. Nėra taip, kad mes galime daug duoti. Negalima klausti, ką mes turime. Klausimas yra toks, ar mes viskuo, kas yra mūsų, rizikuojame. Kadangi tuomet, kai mes rizikuojame viskuo, mes paliečiame centrą, kuriame yra gyvenimo jėgos buveinė ir iš kur prasideda mūsų judėjimas aukštyn. Bet kodėl aš raginu rizikuoti viskuo?

Faktiškai tik tuomet, kai mes sutelkiame visą savo energiją į meditaciją, atsiranda poreikis pažadinti ir panaudoti mūsų tikslui energiją, kurios atsargos yra rezervuare. Tik tuomet gyvenimo energija pradeda kilti, ne iki tol. Iki tol ji guli *kundoje*, baseine. Iki tol, kol yra likęs bent truputis nepanaudotos energijos, mes priklausome nuo jos. Energijos rezervai panaudojami tik tuomet, kai jokios energijos nėra likę. Tik tuomet, kai gyvybinė jėga reikalinga. Centras yra aktyvinamas tik tuomet, kai mes rizikuojame viskuo. Tik tuomet tampa būtina ištraukti energiją iš šio rezervuaro, iš centro – ne kitaip.

Pavyzdžiui, aš prašau jūsų bėgti, ir jūs pradėsite bėgti. Po to aš paprašau jūsų bėgti iš visų jėgų, ir jūs bėgate su dar didesnėmis pastangomis. Iš tikrųjų jūs dar neįdėjote visos savo energijos bėgti, nors manote, kad bėgate visa galia. Rytojaus dieną jūs dalyvaujate bėgimo varžybose ir aptinkate, kad jūs bėgate greičiau negu anksčiau, aptinkate, kad jūsų greitis padidėjo. Ir tai todėl, kad varžybose jūs bėgsite iš visų jėgų. Bet netgi tuomet tai nėra totalu. Rytojaus dieną jūs kažkas persekioja su ginklu rankose ir jūs bėgate dar didesniu greičiu negu bet kada. Jūs būsite nustebinti, jog nežinojote, kad galite bėgti taip greitai. Dabar jūs bėgate savo gyvenimo vardan. Iš kur ši energija ateina? Ši energija taip pat yra jūsų, ji jūmyse miegojo.

Bet netgi šios energijos nepakaks meditacijai. Netgi jeigu jūs bėgate dėl savo gyvenimo, persekiojant ginkluotam žmogui, jūs nebėgate iš visų jėgų. Meditacijoje jums reikės rizikuoti dar daugiau nei šiuo atveju. Jūs turėsite surizikuoti jūsų supergalimybę. Ir tuo momentu, kai jūs paliesite tašką, kuriame visa jūsų energija atiduota veiksmui, jūs aptiksite, kad jūs esate susijęs su kita energija, su kažkokia paslėpta jūmyse energija, kuri pradeda busti.

Iš tikrųjų jūs patirsite nepaprastą energijos pasireiškimą. Panašu į tai, jog staiga susilietėte su elektros srove. Jūs pajusite savyje šią energiją, esančią žemiau sekso centro, ir ji pradės judėti aukštyn. Ši energija yra karšta, kaip deganti ugnis, ir tuo pat metu šalta kaip ryto vėsa. Ji panaši į šiurkštą adatą įdūrimą ir tuo pat metu į gėlės minkštumą.

Daugelis dalykų atsitiks, kai ši energija kils aukštyn. Prašom, kai ši energija kils aukštyn, nesulaikykite savęs nė vienu požiūriu. Atsiduokite tam visiškai, lyg žmogus, atsiduodantis į upės rankas, tiesiog jos srovės tekėjimui. Trumpai tariant, raktas yra atsidavimas.

Dabar antras dalykas. Pirma, jūs rizikuojate viskuo. Po to, po šios totalios rizikos, kažkas pradeda vykti jūmyse, tuomet jūs turite palikti save to „kažko“ rankose. Tai yra antras dalykas. Atsiduokite sau; tiesiog tekėkite, kaip teka kažkas vandens paviršiumi. Tiesiog tekėjimas. Jūs turite būti pasiruošęs judėti bet kur, kur upės srovė jus neš. Tiesa yra tai, jog iki tam tikro masto mes turime tai išprovokuoti, bet kai energija pabunda, turime palikti save jos rankose, mes turime atsiduoti.

Aukštesnės jėgos turi paimti mus, mes neturime niekuo abejoti. Mes turime tiesiog tekėti.

Ir trečia, energijai kylant aukštyn, atsitiks daug dalykų. Prašom neišsigąsti, kai tai vyks, kadangi nauji potyriai baugina. Kai vaikas gimsta, kai palieka motinos patogų iščių, jis išsigąsta. Psichologai tai vadina trauma, trauminiu potyriu, kurio vaikas niekuomet nepamirš, kuris lydės jį visą gyvenimą. Naujumo baimė prasideda su vaiko gimimu; iki tol jis devynis mėnesius gyveno labai saugiai motinos iščiuje. Nebuvo jokių problemų. Jam nereikėjo kvėpuoti, valgyti ar verkti, ar ką nors pačiam daryti – viską darė motina. Vaiko būseną buvo absoliutus poilsis ir patogumas. Palikdamas motinos kūną, jis susiduria su visiškai nauju ir keistu pasauliu. Tai pirmas šokas jo gyvenime. Ant gyvenimo slenksčio jį jau išgaudina.

Štai kodėl kiekvienas bijo naujumo; visi kabinasi už seno ir baiminasi naujo. Pirmas mūsų gyvenime naujumo potyris sukelia mums didžiules problemas. Motinos iščius buvo žymiai patogesnis negu šis pasaulis. Štai kodėl daug dalykų, kurie mus supa kasdieniniame gyvenime, yra panašūs į motinos iščių. Mūsų paklotai, sofos, automobiliai, patalpos primena mums moters iščių. Mes bandome visa tai padaryti taip jaukiai ir patogiai kaip iščiuje, bet mes iš tikrųjų to nepasieksime. Taigi pirmas potyris atėjus iš motinos iščių į šį pasaulį yra naujumo baimė.

Pirminės energijos budinimo potyris arba kundalini budinimo pergyvenimas yra visiškai naujas potyris ir didesnis negu vaiko gimimas, nes vaiko gimimas atsitinka tik kūnui, tuo tarpu kundalini pabudimas atsitinka sielai. Todėl tai yra visiškai naujas gimimas. Dėl šios priežasties tokį žmogų mes vadiname *braminu*. *Braminas* – tai dukart gimęs žmogus. Jis taip pat vadinamas *dvidž* – tas, kuris gimė du kartus, gimė antrą kartą.

Taigi, kai energija pabunda, gimstama antrą kartą. Šiuo atveju jūs esate abu – motina ir vaikas. Jūs vienas esate du vienu metu. Todėl jūs turite pereiti per dvigubą kančią – per gimimo traumą ir nesaugumo pojūtį vienu metu. Dėl šios priežasties tai gali būti gąsdinantis potyris. Be nesaugumo traumos jūs taip pat turėsite pereiti per motinos gimdymo skausmus, nes jūs esate ir motina, ir vaikas. Jūs gimėte, bet tai

nėra atskirta nuo motinos ir nėra atskirta nuo vaiko. Jūs gimstate, jūs taip pat gimdote; jūsų gimimas atsitinka per jus. Taigi skausmai gali būti nepakeliami ir intensyvūs.

Man skundėsi, jog kai kurie meditacijų metu verkia, šaukia, ir tai turėtų būti apribota. Ne, leiskime jiems verkti ir rėkti. Tik pats žmogus žino, kas vyksta jo viduje. Moteris rėkia gimdydama, kita moteris, kuri nepažįsta gimdymo skausmų, ateina ir sako: „Kodėl jūs šaukiate, klykiate? Jei vaikas gimsta, leiskime jam. Kam raudoti ir dejuoti?“ Tokia moteris gali taip sakyti, nes ji pati niekuomet nepatyrė tokio aštraus gimdymo skausmo. Vyrai niekuomet nepatiria vaiko gimdymo skausmo. Jie netgi negali galvoti apie tai; jie neturi būdo tai pajusti.

Bet meditacijoje vyrai ir moterys yra panašūs; šiuo požiūriu jie visi taps motinomis. Jie pereina per kažko naujo gimdymą. Taigi skausmas ir sielvartas neturi būti represuoti. Visai nebūtina suturėti kitą, jei jis krenta, voliojasi ant žemės ir rėkia, ir šaukia. Tam, kas atsitinka, turi būti leista laisvai atsitikti. Atsiduokite, nestabdykite to. Įmanomi įvairiausi potyriai. Vienas gali būti, jog jis levituoja, kitas gali būti savo išsiplėtimą, dar kitas gali būti, jog jis sumažėja. Įmanomi skirtingų rūšių potyriai; aš negaliu jų visų išvardyti. Daugelis dalykų gali atsitikti; kažkas naujo gali įvykti, ir kiekvieno potyris bus skirtingas. Todėl nereikia abejoti dėl kitų ir išsigąsti.

Jei kas nors nori ką nors pasakyti, jis turėtų sutikti mane vidurdienį ir pakalbėti su manimi individualiai. Nesvarstykite to tarp savęs. Tam, kad nediskutuotumėte tarpusavyje, yra priežastis. Kas atsitinka vienam, nebūtinai atsitiks ir kitam. Jei jūs dalinsitės šiuo eksperimentu su kitu, kuris nepatyrė analogiško eksperimento, jis juoksis ir manys, kad jūs esate pamišęs. Kiekvienas žmogus turi vidinį matą; todėl kiekvienas galvoja, kad jis yra teisus, o kiti klystantys. Netgi jeigu kitas asmuo nesijuoks prie jūsų, jis bendraus su jumis nepasitikėdamas, kadangi jis nepatyrė ko nors panašaus kaip jūs.

Šis potyris yra tiek individualus ir subjektyvus, kad geriau nediskutuoti apie tai su kitu asmeniu. Jūs neturėtumėte tuo dalintis netgi su žmona ar vyru, kadangi du asmenys šiuo požiūriu nėra taip arti vienas kito. Ir šiuo požiūriu niekas negali kito lengvai suprasti; šiuo požiūriu supratimas yra labai sudėtingas. Kažkas gali jums pasakyti, kad

jūs esate pamišę. Būkite vienvėję; jie netausoją Jėzaus ar Mahaviro. Tą dieną, kai Mahaviras atsistojo nuogas ant kelio, jis galėjo būti paskelbtas pamišusiu. Mahaviras žinojo, ką tai reiškia būti nuogam, ir jis buvo paskelbtas pamišusiu.

Todėl būtina, kad jūs nesvarstytumėte to su kitais. Dar daugiau, kai jūs tai kalbate kitam, jis negali likti ramus; jis tuoj pat ką nors pasakys. Ir tas „kažkas“ gali atsitikti jam pačiam. Jo pastaba gali veikti kaip užuomina ir tai gali būti kliūtis kelyje į jo naują potyrį. Taigi, kas jums beatsitiktų, jūs tuo dalinsitės tiesiogiai su manimi, o ne su kuo nors kitu. Aš esu čia, taigi jūs dalinkitės savo problemomis su manimi.

Ateidami rytoj ryte į meditaciją, jūs galite pasiimti skysčio, sakysim, arbatos arba pieno, bet ne kieto maisto. Nevalgykite pusryčių. Arbata, pienas ar kitas skystis tinka. Jei kuris nors gali būti be arbatos ir be pieno, bus dar geriau; meditacija bus dar lengvesnė. Jūs turėtumėte būti čia penketą minučių prieš laiką, prieš pusę aštuonių.

Tarp 7.30 ir 8.30 val., jeigu būtina, bus dialogas. Aš esu tai nusprendęs. Dialogas yra geriau negu diskursas, kadangi šis nėra individualus dalykas. Diskurse neatrodo, jog jūs kalbate su kuo nors; tai lyg pokalbis su vėju. Rytoj ryte jūs atsisėskite arti manęs, nesilaikykite atstumo. Būkite taip arti manęs, kaip įmanoma. Jūs galite klausti bet ką apie tai, ką pasakiau šiandien. Mes diskutuosime apie tai maždaug valandą. Po to tarp 8.30 ir 9.30 val. mes sėdėsime meditatyviai.

Atsiminkite, kad jūs ateinate į meditaciją tuščiu skrandžiu – nepavalgę jokio kieto maisto. Jeigu jūs galite likti negėrę, tai bus dar geriau. Bet neverskite savęs būti alkani; jei jūs negalite pasninkauti, pasiimkite arbatos ar pieno.

Taip pat prisiminkite, jog jūs turėtumėte ateiti su laisvais rūbais ir tinkamai išsimaudę. Niekas neturėtų ateiti neišsimaudęs; tai būtina. Rūbai turėtų būti laisvi kiek įmanoma, ir neturėtų būti standūs netgi ties liemeniu. Kartu kūno atsipalaidavimas turi būti ir ties talija; priedai irgi turėtų būti laisvi. Sėdėdami meditacijoje, išlaikykite visą kūną atpalaiduotą ir relaksuotą.

Netgi mūsų rūbai kūno-proto lygiu yra padarę daugybę žalos; jie yra sukūrę daugybę kliūčių. Jeigu kažkokia energija pradeda kilti aukštyn, rūbai įvairiais būdais skirtinguose lygiuose tam trukdo.

Kitas svarbus dalykas, kurį jūs turite prisiminti, tai pusę valandos prieš meditacijos pradžią vaikščioti tyloje. Kai kurie draugai, kurie gali, stebės šiomis dienomis tylą. Jie bus visiškai tylūs. Ir kiti draugai stebės, kad niekas tylos netrukdytų. Kuo daugiau žmonių bus tylūs, tuo geriau. Bus puiku, jei kažkas galės per visą stovyklą būti tylus. Nieko nėra geriau.

Jei jūs negalite būti absoliučiai tylus, tuomet kalbėkite tiek mažai, kiek tai įmanoma. Naudokite tiek mažai žodžių, kiek įmanoma, kaip jūs tai darote telegramoje. Vietoj to, kad siųstumėte ilgą pranešimą, jūs naudojate minimalų žodžių skaičių – sakysime dešimt ar aštuonis žodžius – kadangi jūs turite mokėti už kiekvieną žodį. Ir gyvenime jūs turite mokėti už kiekvieną žodį, kurį pasakote; žodžiai iš tikrųjų brangūs. Taigi tie, kurie negali būti visiškai tylūs, turėtų kalbėti tik minimaliai.

Kiti jutimo organai taip pat turėtų būti minimaliai apkrauti. Pavyzdžiui, jūsų akys turėtų būti naudojamos vis mažiau ir mažiau. Kai žiūrite, nuleiskite žvilgsnį žemyn link žemės ar pakelkite aukštyn ir stebėkite dangų. Stebėkite jūrą. Bet kiek tai susiję su vyrais ar moterimis, žiūrėkite į juos kiek galima mažiau, nes daugiausia mūsų mentalinių asociacijų yra susiję ne su medžiais, debesimis ar jūromis, o su žmogaus veidu. Žiūrėkite į medžius, į debesis, į jūrą; jie nesukelia tiek minčių jumoje. Žmonių veidai tuo pat metu gyvina įvairiausių rūšių mintis. Kai vaikščiojate, nuleiskite žvilgsnį žemyn ir apsiribokite kokių keturių pėdų atstumu nuo jūsų. Palaikykite savo akis pusiau atviras, kad jos galėtų koncentruotis į jūsų nosies galiuką. To pakanka. Ir padėkite kitiems, kad jie taip pat galėtų žiūrėti ir klausyti taip mažai, kaip tai įmanoma.

Tokie dalykai kaip radijo aparatai, tranzistoriniai imtuvai neturi būti naudojami iš viso; jų stovykloje neturi būti. Ir laikraščiai negali būti naudojami čia, stovykloje.

Kuo labiau duosite pailsėti jūsų pojūčiams, tuo geriau. Kuo daugiau ilsėsitės, tuo daugiau energijos išsaugosite, kuri galės būti panaudota meditacijoje; kitaip jūs išseikvosite save. Dauguma mūsų yra išseikvoję, išsekę panašiai kaip šovinio patronai. Mes visiškai išsekiname save per dvidešimt keturias valandas; mes nieko neišsaugome. Tą nedidelį

energijos kiekį, kurį sukaupiame naktį miegodami, mes pradedame eikvoti ryte, tuoj pat išlipę iš lovos. Mes senkame skaitydami laikraščius ir klausydami radijo. Mes neturime supratimo, ką reiškia energijos išsaugojimas ir kiek daug jos galima sukaupti.

Meditacijai reikės labai daug energijos. Taigi jeigu jūs negalite jos išsaugoti, labai greitai pavargsite ir išseksite. Kai kurie žmonės sako, kad jie po meditacijos jaučiasi nusilpę. Bet ne meditacija kalta dėl to. Reali priežastis, dėl kurios jūs išnaudojate energiją, yra ta, kad jūs gyvenate nesaikingai. Jūs neturite supratimo, kaip išsaugoti energiją, kai žiūrite į kažką ir matote daiktus. Kai jūs klausote ko nors, jūs vėl eikvojate energiją. Netgi kai jūs galvojate, energija yra eikvojama. Ji taip pat eikvojama, kai jūs kalbate. Ir ką mes bedarytume, tai reikalauja energijos. Naktį, nežiūrint to, mes sukaupiame šiek tiek energijos, nes mūsų aktyvumas yra sumažėjęs, nors truputis energijos yra išeikvojamas ir miegant. Bet tai skirtingi dalykai. Kaip ten bebūtų, nakties metu truputis energijos yra sukaupiama. Todėl mes ryte vėl jaučiamės žvalūs.

Taigi šias tris dienas jūs turite saugoti energiją tam, kad ji visa galėtų būti panaudota meditacijoje. Aš duodu jums šias instrukcijas tam, kad ateinančias tris dienas man jų nereikėtų vėl kartoti.

Mūsų grafike yra tylos valanda popietėje; šią valandą nekalbėkite. Diskursų metu aš bendrausiu su jumis žodžiais; valandą, tarp trijų ir keturių aš bendrausiu su jumis per tylą. Taigi visi būkite čia trečią valandą po pietų; nė vienas negali ateiti vėliau. Vėluojantys žmonės bus tam tikra trukdymų rūšis; tai bus iš tikrųjų žalinga. Aš čia sėdėsiu. Kas gi čia vyks tarp trijų ir keturių?

Du dalykus reikia turėti omeny. Pirma: kiekvienas turi sėdėti vietoje, iš kur gali mane matyti. Jūs neturite žiūrėti į mane, bet turite rasti vietą, iš kurios aš galėčiau būti matomas. Tuomet jūs užsimerkiate. Jei kas nors norės būti atsimerkęs, jūs galite tai daryti. Bet bus geriau, jei užsimersite.

Šią tylos valandą mes tiesiog lauksime nežinomo. Jūs nežinote, kas gali ateiti, ir štai ateina. Jūs nežinote, ką galite išgirsti, ir štai girdite. Jūs nežinote, ką galite pamatyti, ir štai matote. Jūs sėdėsite tyloje valandą, tiesiog laukdami nežinomo svečio, kurio niekad nesate nei girdėję, nei matę. Jūs galite sėdėti ar gulėti, kaip jums patinka. Bet būkite imlūs,

receptyvūs vienai valandai. Būkite pasyvūs, bet jautrūs tam, kas yra, kas gali atsitikti. Leiskite tiesiog atsitikti. Būkite pasyvūs ir jautrūs, laukiantys, budriai laukiantys. Ir per tylą aš bandysiu bendrauti su jumis, kažką pasakyti. Galimas dalykas, per tylą jūs galėsite suprasti tai, ko nesuprantate per žodžius.

Vakare aš vėl atsakinėsiu į jūsų klausimus, kuriuos galite pateikti. Po to vėl seks meditacija.

Šiuo būdu kursų metu per šias tris dienas mes turėsime iš viso devynias sesijas. Tiesiog nuo rytojaus ryto jūs pradėsite atiduoti visą save iki devintos sesijos ir paskutinės sesijos metu jūs būsite atidavę visą save.

O ką jūs darysite kitomis valandomis?

Jūs turite būti tylūs. Didžioji dalis problemų atkris tiesiog nustojus kalbėti. Čia yra paplūdimys, eikite, atsigulkite ir klausykitės bangų. Netgi naktį tie iš jūsų, kurie gali, ateikite į paplūdimį su miegmaišiais ir miegokite ramiai ant smėlio. Jūs galite taip pat gerai miegoti ir po medžiais. Bet būkite vienvėję, nesiburkite į grupes su draugais ar šeimomis. Įmanoma, kad keletas žmonių bursis į grupes ir sukinės aplinkui. Laikykitės nuo jų nuošalėje ir gyvenkite vienvėję. Žinokite, kad šias tris dienas čia esate visiškai vienas. Jei jūs sutiksate Dievą, jūs galėsite įeiti tik vienas; niekas neįeis su jumis. Kiekvienas iš jūsų turi žinoti, kad jūs esate vienišas piligrimas ir jūs turite eiti vienas. Kelionė yra nuo vieno prie vieno. Taigi būkite vienas – vienas didžiausiu mastu.

Dabar atsiminkite šią paskutinę instrukciją: neniurnėkite ir nesiskuskite. Šias tris dienas baikite nusiskundimus. Nebambėkite, jei maistas atrodo prastas. Neniurnėkite, jei naktį kąs uodai. Šias tris dienas būkite totaliai imlūs viskam, kas gali atsitikti. Žinoma, uodai dėl to gali kai ką laimėti, bet jūs laimėsite daugiau, žymiai daugiau. Jei maistas nėra labai geras, bus nedidelė žala tik jūsų kūnui, bet jūs turėsite žymiai daugiau žalos, jei dėl to bambėsite. Tam yra priežastis – besiskundžiantis protas niekad nėra ramus. Mūsų nusiskundimai yra maži, bet tai, ką prarandame, yra per daug. Taigi nebambėkite; šias tris dienas aiškiai žinokite, kad jūs nebambėsite iš viso. Kas yra, yra. Kad ir kaip yra, yra. Priimkite tai absoliučiai. Tuomet šios trys dienos bus nuostabios. Jei šias tris dienas jūs paliksite smulkius dalykus, ir

priimsite viską, kaip yra, tuomet bus malonumas, tuomet jūs liausitės skundęsis ir visais kitais dalykais gyvenime. Tuomet jūs sužinosite, kaip gera ir džiugu gyventi be pagiežos.

Šias tris dienas palikite smulkius dalykus.

Jeigu turite kokių nors klausimų, galite juos pateikti rytoj ryte. Ir kai jūs klausiate, atsiminkite, kad tai yra kažkas bendro visiems. Jūs galite klausti, kas ateina iš jūsų širdies ir proto, ir kas jums yra labai svarbu.

Aš jums pasakiau, kodėl aš esu čia. Aš nežinau, kodėl jūs esate čia; bet aš sutiksiu jus rytoj ryte su viltimi, kad jūs esate dėl tos pačios priežasties, dėl kurios čia esu aš. Paprastai mūsų įpročiai yra labai bjaurūs. Netgi tuomet, kai pasirodo Buda prie mūsų durų, mes jaučiamės, lyg sakytume jam pasitraukti. Mes užsimirštame, ir kai kažkas ateina duoti, mes jam taip pat sakome: „Eik šalin.“ Taip padaroma liūdna klaida. Iš tikrųjų mirtina klaida! Aš tikiuosi, jog jūs tokių klaidų nedarysite.

Šias tris dienas jūs turite čia sukurti šventovę, kad kažkas realaus galėtų atsitikti. Tai įmanoma. Tokios šventovės sukūrimas priklauso nuo kiekvieno iš jūsų. Per šias tris dienas visas pušų miškas gali būti pakrautas misterine energija. Visi medžiai, kiekvienas smėlio grūdas, vandenynas ir oras gali būti pripildyti nauja gyvenimo energija. Visi mes galime kooperuotis tai kurdami.

Prisiminkite, niekas neturėtų kliudyti šiame kelyje. Niekas iš tų, kurie yra čia, neturėtų būti tik stebėtojas. Išmeskite visas baimes apie tai, ką apie jus sakys kiti. Tuomet vienu metu mes galėsime pasiekti aukščiausią. Tuomet jūs nepakartosite Kabiro žodžių, ir jūs galėsite pasakyti: „Aš nebijoju, aš išokau.“

Aš esu labai dėkingas jums už tylą ir klausymąsi su tokia meile. Aš lenkiuosi Dievui kiekviename iš jūsų. Prašom priimti mano pasveikinimą.

2. Materija ir Dievas yra viena

Antrasis diskursas

Nargolas (Gudžaratas, Indija),
1970 metų gegužės 3 d.

Visata yra energijos išsiplėtimas, o gyvenimas yra jos kristalizacija. Tai, ką mes matome kaip materiją, kaip akmenį, taip pat yra energija. Tai, kas yra matoma kaip gyvenimas, kas yra patiriama kaip mintis, kas yra jaučiama kaip sąmoningumas, yra taip pat energijos transformacija. Visas kosmosas – ar tai jūros bangos, ar tai pušys miške, ar smėlio grūdėliai, ar žvaigždės danguje, ar tai, kas yra mumyse – visa tai yra tos pačios energijos pasireiškimas begalinėmis formomis ir būdais.

Sunku pasakyti, kur mes prasidedame ir kur baigiamės. Lygiai taip pat sunku pasakyti, kur baigiasi mūsų kūnas. Riba, kurią mes laikome kūno riba, iš tikrųjų nėra riba. Jei saulė, kuri yra už šimtų milijonų mylių, atvės, mes tuoj pat mirtinai sustingsime. Šiuo požiūriu net saulė yra mūsų būties dalis, ji yra mūsų kūno dalis. Šiuo požiūriu, jei ji praras savo kaitrą, mes žūsime. Saulės karštis yra mūsų kūno šilumoje.

Aplink mus yra oro srovių okeanas, iš kurio mes ištraukiame vitalinę energiją. Gyvybė kvėpuoja. Jei tai būtų neįmanoma, mes tuoj pat numirtume. Kur baigiasi mūsų kūnas? Jei jūs tyrinėtumėte šitai giliau, tuomet visa visata yra mūsų kūnas. Mūsų kūnas yra beribis ir begalinis. Ir jei jūs tyrinėtumėte teisingai, jūs aptiksite, kad gyvenimo centras yra visur ir jis išsiplėtęs visur.

Bet tam žinoti ir patirti yra labai svarbu, kad mes patys taptume nepaprastai gyva energija.

Tai, ką aš vadinu meditacija, yra kitas mumyse užblokuotos energijos išlaisvinimo įvairiais būdais vardas. Taigi, jei jūs įeisite į meditaciją, paslėptos energijos bus pažadintos su tokia jėga, kad jos pradės sietis su energijom išorėje. Bet iki tol, kol ši sąsaja nusistovės,

mes tesame lyg menkutis lapas, judantis begaliniame vėjo okeane. Po to atskiras egzistavimas dingsta, ir mes tampame viena su begalybe.

Kas yra sužinoma po to, kai tampame vienove su begalybe? Iki šiol daug kas bandė įvairiais būdais tai pasakyti, bet tai neišsakoma. Kabiras sako: „Aš ieškojau to ir ieškojau daug. Ir ieškodamas pamečiau save. Aš tai radau iš tikrųjų, bet tik tuomet, kai manęs jau neliko. Ką aš galiu pasakyti, kas buvo rasta? Ir kaip tai pasakyti?“

Tai, ką Kabiras pasakė patyręs pirmą kartą, vėliau buvo pakeista. Kai pirmą kartą jis patyrė Dievą, jis pasakė: „Atrodo, lyg lašas įeitų į okeaną.“ Jo paties žodžiai yra tokie:

„Ieškodamas vėl ir vėl, o mano drauge,
Kabiras pametė save.
Lašas įsiliejo į okeaną;
Kaipgi jis vėl gali būti atrastas?“

Kabiras pametė save ieškodamas. Lašas įsiliejo į okeaną; kaip jis gali būti vėl išskirtas? Bet vėliau jis tai pakeitė ir pakeitė labai esmingai. Jis vėliau pasakė, kad tai, kas buvo išsakyta, yra klaida. Buvo klaidinga taip sakyti, tai buvo ne tas atvejis, kai lašas išsilieja jūroje, bet visa jūra įsilieja į lašą. Jei lašas išsiliejo vandenyne, maža galimybė vėl į jį grįžti. Bet dar sunkiau surasti tai, kai vandenynas įsiliejo į lašą. Ir tuo atveju, kai lašas ištirpsta vandenyne, lašui labai sunku pasakyti ką nors apie tai. Bet dabar dar sunkiau ką nors pasakyti, nes jūra įsilieja į lašą. Vėliau jis pasakė:

„Ieškodamas vėl ir vėl, mano drauge,
Kabiras pametė save.
Jūra įsiliejo į lašą,
Kaipgi jis vėl gali būti atrastas?“

Anksčiau buvo klaidingai pasakyta, kad lašas įsiliejo į jūrą.

Tai nėra taip, jog kai mes tiesiog išliekame energijos vibracija, mes įeiname į energijos okeaną; yra kaip tik kitaip. Kai mes tampame tiesiog virpančiomis vibracijomis, gyvenimo energijos virpesiais, energijos

okeanas įeina į mus. Iš tikrųjų labai sunku pasakyti, kas atsitinka. Bet nėra taip, jog mes nesuvokiame, kas atsitinka. Būtina prisiminti, kad potyris ir išraiška ne visuomet eina ranka rankon. Tai, ką mes žinome, negalime išsakyti. Mūsų sugebėjimas žinoti yra begalinis, bet mūsų žodžių talpa yra labai ribota.

Pirmiausia leiskime įvykti didingam patyrimui, nes netgi mažytis potyris negali būti tinkamai išreikštas žodžiais. Netgi jei mums skauda galvą, skausmas negali būti išsakytas. Jei mano širdis skauda dėl meilės, tai negali būti adekvačiai perteikta. Tai, kaip ten bebūtų, yra tik nežymūs potyriai. O tuomet, kai pats Dievas nusileidžia ant mūsų, yra absoliučiai neįmanoma perteikti tai žodžiais. Bet kaip ten bebūtų, mūsų žinojimas apie tai yra tikras.

Esminga yra tai patirti, tiesiog tuo tapti, įvairiais būdais tapti energijos virpesiu ir niekuo daugiau – lyg mes būtume audra, viesulas, kunkuliuojantis energijos fontanas. Leiskite sau virpėti tokiu intensyvumu, kad kiekviena mūsų būties styga, kiekvienas širdies dūžis ir kiekvienas kvėptelėjimas būtų užpildyti tokiu nepasotinamu troškimu, tokiu pamaldumu ir laukimu, kad mes patys taptume troškimu, kažko laukiančia malda. Leiskite mūsų pačių būčiai dingti. Tuo momentu vienišas susitinka su dieviškumu. Ir šitas susitikimas įvyksta, kaip aš pasakiau vakar, ne mūsų išorėje, bet viduje.

Mieganti gyvatė, miegantis centras mūsų laukia. Ir iš šio miegančio centro kyla energija aukštyn ir plečiasi į visas puses.

Sėkla guli dirvoje; po to pražysta gėlė. Tam, kad sujungtų žiedą su sėkla, medis turi išauginti tarp jų kamieną ir išskeisti aplink jį šakas. Žiedas yra paslėptas sėkloje; jis neateina iš išorės. Bet tam, kad tai būtų išreikšta, sąsaja su kamieniu yra būtina. Kamienas, kad ir kaip būtų, išauga iš sėklos, gėlė taip pat. Tuo pat būdu sėklos energija yra mumyse. Būtinas kamieno išaugimas ir kamienas, be abejonės, taip pat yra mumyse.

Šaknys, per kurias sėklos jėga keliauja aukštyn ir pasiekia žiedą, guli mumyse arti to, ką mes vadiname stuburu. Ši gėlė buvo vadinama įvairiausiais vardais. Tie, kurie yra tai patyrę, yra sakę, jog tai panašu į lotosą su tūkstančiais vainikų. Kažkas žydi, kažkas skleidžiasi mūsų galvoje taip, lyg vertūsi tūkstančiai lotoso vainikų.

Šiam žydėjimui būtina, kad energija kiltų nuo pamato ir pasiektų aukščiausią centrą smegenyse. Ir kai ši energija pradeda kilti, ji supurto visą mūsų būtį, panašiai kaip žemės drebėjimas. Šis drebėjimas neturi būti sustabdytas; greičiau jūs turite kooperotis su juo. Paprastai mes sulaikome jį. Daug žmonių ateina ir sako man, kad jie bijo, jog kažkas gali atsitikti meditacijoje. Bet jeigu jūs bijote, jokia pažanga neįmanoma. Baimė yra pati nereliginiausia proto būseną. Baimė yra didžiausia nuodėmė. Tai iš tikrųjų yra didžiausias akmuo, kabantis ant mūsų kaklo, kuris traukia žemyn.

Mūsų baimės yra labai keistos ir labai smulkmeniškos. Kai kurie žmonės ateina ir sako man, kad jie bijo, ką pasakys apie juos kiti žmonės. Supančių aplink žmonių baimė yra tokia, kad tai gali sutrukdyti jums sutikti Dievą!

Civilizuotas žmogus visiškai nustoja juoktis, jis taip pat nustoja verkti. Vargu, ar yra kokie nors jausmai, kuriuos jis patiria giliai. Jis bet kokioje situacijoje visuomet stovi išorėje; jo būseną visuomet yra pragariška. Jis bijo, kaip atrodo, kai jis juokiasi. Jis bijo, kaip atrodo, kai jis verkią. Iš viso kiek tai susiję su vyrais, jie visiškai nustojo verkti. Jie net nežino, kad verkimas yra viena iš gyvenimo dimensijų, reikšminga gyvenimo dalis.

Mes nežinome, jog tas, kuris negali klykti ir verkti, praranda gyvenime kažką vitališko ir esminio; jo gyvenimo dalis yra užblokuota amžiams ir ta dalis slėgs jį kaip uola.

Tie, kurie nori įeiti į įvairių energijos formų sritis, tie, kurie nori tęsti kelionę į aukščiausios energijos šventovę, turi išmesti visas baimes. Jei kūnas pradės virpėti ir kratytis, pradės šokti, leiskite tam atsitikti lengvai ir spontaniškai.

Jūs būsite nustebinti sužinoję, kad visos jogų *asanų* technikos – kūno pozicijos – buvo atrastos atsitiktinai meditacijoje, įvairiose meditacijos būsenose. Jų niekas nesukūrė galvodamas ar svarstydamas. Jos nebuvo sukurtos nepriklausomai. Meditacijos būsenoje kūnas užima įvairias pozas. Vėliau jos buvo atpažintos kaip jogų pozos. Palaipsniui tarp kūno ir proto buvo surastos asociacijos, kurios sako, kad atitinkamoje proto būsenoje kūnas seka juo ir taip pat užima atitinkamą

padėtį. Po to buvo suprata, kad, kūnui užimant atitinkamą pozą, protas seka juo ir užima atitinkamą savo būseną.

Mes žinome, kad tuomet, kai jaučiamės viduje verkiantys, mūsų akys prisipildo ašarų. Tai seka iš to, kad jei mūsų akys pilnos ašarų, mes viduje verkiame. Tai to paties reiškinių dvi pusės. Kai mes esame pikti, mūsų kumščiai instinktyviai susispaudžia; kai mes esame pikti, mes griežiamo dantimis ir akys parausta. Kai mumyse atsiranda pyktis, mūsų rankos išorėje taip pat pakyla tam, kad smogtų į kažkieno galvą. Kuomet ateina meilė, tuomet kumščiai išsitiesia, dantimis negriežiamo ir akys neraudonuoja – tuomet, kai mylime, atsitinka kažkas visai kita. Meilės būsenoje net jei mūsų kumščiai yra sugniaužti, jie atsipalaiduoja ir atsigniaužia instinktyviai; dantų griežimas dingsta ir atsipalaiduoja, raudonos akys tampa normalios ir ramios. Meilė veda savo keliu.

Tuo pačiu būdu skirtingose meditacijos būsenose kūnas turi savo kelius.

Pabandykite tai suprasti tokiu būdu. Jei jūs sutrikdysite tam tikrą kūno padėtį, atitinkamai bus suardytos ir atitinkamos proto būsenos. Arba jei kas nors prašo jūsų būti piktam nesuspaudus kumščių, negriežiant dantimis ir be akių paraudimo, kaip jūs galite būti pikti? Jūs tiesiog negalite pykti. Kaip jūs galite išreikšti pyktį be kooperacijos su atitinkamais kūno organais? Jūs negalite būti piktas, jei jūsų prašo tai daryti neleidžiant kokio būdu veikti jūsų kūną. Panašiai yra, jei kažkas jūsų prašo mylėti neleidžiant jūsų akių užpildyti meilės eliksyru, neleidžiant bangoms pereiti per jūsų rankas, neleidžiant jūsų širdžiai greičiau plakti, nepasikeitus kvėpavimui – trumpai tariant, neišreiškiant kūnu kokio būdu meilės. Jūs sakysite: „Atleiskite, tai labai sunku, aš tiesiog negaliu to padaryti.“

Taigi jei meditacijos metu jūsų kūnas pradeda savaip suktis ir raitytis, o jūs tam trukdote, jūs padarysite žalą vidinei meditacijos būsenai, ir ji negalės augti.

Visos jogų *asanos*, kūno padėtys, buvo surastos per žmogaus skirtingas meditacijos būsenas. Tokiu pat būdu jogų *mudros*, kitaip mes jas galime pavadinti gestais, buvo išlavintos medituojant. Jūs galite pamatyti daugybę Budos statulų, kuriose išreikštos skirtingos jogų *mudros*. Šios *mudros* taip pat atitinka ypatingas proto būsenas. Vėliau

buvo sukurtas ištisas *mudrų* mokslas. Taigi jei jūs nieko nedarote ir leidžiate meditacijai apimti jus, tai, kas atsitinka jūsų viduje, gali būti pasakyta iš išorės.

Todėl prašom neveikti tuo būdu ir nebandyti gestų ir *mudrų* sustabdyti.

Mano supratimu, šokis pradžioje gimė meditacijoje. Aš galvoju, kad viskas, kas yra reikšminga gyvenime, gimė iš meditacijos. Mira niekur nesimokė šokio meno. Žmonės klysta, jei mano, kad Mira rado Dievą per šokį. Mira pradėjo šokti, kai rado Dievą. Iš tikrųjų yra taip: niekas nerado Dievo šokdamas, bet žmogus gali pradėti šokti, jei jis randa Dievą. Ką gali daryti lašas, jei ne šokti, kai visas vandenynas įeina į jį? Ką gali daryti vargšas, jei ne šokti, kai staiga aptinka begalinių turtų gausybę?

Bet žmogus yra taip smarkiai civilizacijos užslopintas ir suluošintas, kad jis negali šokti. Mano supratimu, jei norime vėl į pasaulį sugrąžinti religingumą, būtina atgaivinti natūralų žmogaus gyvenimą – jo spontaniškumą ir lengvumą.

Taigi kai meditatyvi energija kyla ir jūsų visa būtis pradeda šokti, nekliudykite savo kūnui, nerepresuokite jo judesių. Kitaip visa jūsų pažanga bus sulaikyta ir tai, kas gali atsitikti, neatsitiks. Mes esame bailūs. Mes sakome: „Jei aš pradėsiu šokti, ką pasakys mano žmona, kuri yra čia? Ką pasakys mano sūnus, kuris sėdi šalia manęs?“ Mes sakome: „Jei aš šoksiu, ką pamanyš apie mane mano vyras? Jis pasakys, kad aš pamišau.“ Jei baimė yra mumyse, neįmanoma vidinės kelionės pažanga.

Be kūno padėčių ir gestų – *asanų* ir *mudrų* – atsitinka dar daug dalykų.

Aš pažįstu žmogų, kuris yra mąstytojas. Jis aplankė daugybę šventųjų ir sanjasių, vienuolynų ir ašramų. Jis atvyko pas mane maždaug prieš šešis mėnesius. Jis pasakė, kad, nepaisant to, jog jis viską supranta, niekas neatsitinka. Aš pasakiau jam, kad jis pats neleidžia dalykams atsitikti. Jis klausydamasis susimąstė, o po to pasakė: „To man anksčiau nebuvo. Jūs tikriausiai teisus. Kartą aš dalyvavau meditacijoje, kuriai jūs vadovavote, ir išgirdau kažką verkiantį. Dėl to aš

pasidariau labai atsargus. Aš išsitiesiau, kad irgi nepravirkčiau. Aš bijojau, ką apie mane pasakys žmonės.“

Aš pasakiau jam: „Kam tau rūpi žmonių nuomonė? Kas tie žmonės, kas jie yra vienas kitam? Jie jūsų neišsaugos nuo mirties, jei jūs ateisite prie mirties durų. Jie nepasidalins jūsų menkumu, kai jūs būsite menkysta. Jie nepašvies jums, kai jūs pamesite kelią ir būsite tamsoje. Bet jie veržiasi sukliudyti jums, kai jūsų žibintas tuoj gali užsidegti. Kas gi yra šitie žmonės? Kas gi iš tikrųjų yra tas, kuris ateina užblokuoti jums kelią? Jis yra ne kas kitas, kaip jūs pats. Jūs pasukate savo baimes į kitus „žmones“. Jūs projektuojate savo paties baimes į aplinkinius.“

Tuomet jis pasakė: „Tai įmanoma. Bet aš iš tikrųjų bijau, kai pamatau kažką verkiantį, aš ištempiu, kad tokie dalykai neatsitiktų ir man.“ Aš pasakiau jam: „Tu važiuok mėnesiui į nuošalią vietą ir atsipalaiduok, leisk viskam atsitikti, kad ir kas atsitiks.“ Jis pasakė: „Ką jūs tuo norite pasakyti?“ Aš jam paaiškinau: „Jei jūs norite kažkaip išsikeikti, išsikeikite. Jei jūs norite šaukti, verkti, leiskite tam atsitikti. Jei jūs norite šokti, šokite, jeigu norite bėgioti, tuomet bėgiokite. Jeigu jūs jaučiatės pamišęs, pabūkite mėnesį pamišęs.“ Jis įsiterpė: „Aš negaliu.“ Kai aš paklausiau, kodėl, jis pasakė: „Jei aš padarysiu, kaip jūs sakote, aš atsipalaiduosiu visiškai, jei aš tapsiu natūralus ir spontaniškas, aš bijau, kad iš tikrųjų tapsiu pamišęs.“

Aš jam pasakiau: „Koks skirtumas, jei jūs laikote pamišimą represuotą, jis yra jummyse. Jis paliks jus, jei jį išreikšite, arba liks jummyse amžiams, jei jūs jį sulaikysite.“

Kiekvienas mūsų yra užslopintas. Mes neleidžiame sau verkti ir juoktis, mes netgi neleidžiame sau bėgti, žaisti ar šokti. Mes viską užslopiname. Mes uždarėme visas duris iš vidaus, tapome sau kalinais ir prižiūrėtojais. Mes turime atidaryti visas duris ir langus, jei norime išeiti ir sutikti Dievą. Bet tuomet baimės mus užgrius, kadangi tai, ką mes slopinome, iškils į paviršių. Jei jūs slopinatė ašaras, jos iškils, jei jūs slopinatė juoką, jis iškils į paviršių. Leiskite jiems išsiveržti ir leiskite jiems palikti jus.

Mes esame čia, šioje nuošalioje vietoje tam, kad žmonių baimės mūsų nejaudintų. Ir šios pušys nepykins mūsų, jos nieko mums nesakys. Greičiau jos džiaugsis su mumis. Ir vandenyno bangos nepyks ant mūsų

taip pat. Jos nieko nebijo. Jos riaumoja, jei nori riaumoti, ir būna ramios, kai nori tokios būti. Ir šios smiltelės neprotestuos, kad ir kas atsitiktų.

Atsipalaiduokite visiškai ir leiskite atsitikti viskam, kas jūsų viduje vyksta. Nesipriešinkite. Šokite, jei norite šokti, ir šaukite, jei norite šaukti. Jei norite bėgioti, tuomet bėgiokite. Ir jei norite nugriūti, nugriūkite. Atsipalaiduokite visais būdais. Ir jei jūs aptiksite, kad kažkokia vidinė energija pradeda jumyse kilti spiraline forma, vadinasi, kažkokia energija pradeda busti. Ir jūs taip pat aptiksite, kad visos uždarytos durys atsiveria. Neleiskite tuo momentu užgriūti jus įvairioms baimėms. Būkite totaliu vienovėje su vidiniu judesiu, su šios spiralės energijos šoku; įmeskite save į ją visiškai. Tuomet galės atsitikti didingi dalykai.

Tai atsitinka lengvai. Bet jūs nesate pasiruošęs atsipalaiduoti. Ir keista, kad labai nereikšmingi dalykai stabdo jus, sulaiko. Tą dieną, kai jūs pasieksite ir pažiūrėsite atgal, juoksitės, kad tokie smulkūs dalykai kliudė jūsų kelyje. Aš sakyčiau – viskas tvarkoje, jei tie dalykai yra dideli, bet jie iš tikrųjų yra labai smulkūs.

Jei kas iš jūsų turi kokių nors klausimų, klauskite, ir mes per valandėlę juos aptarsime. Po to atsisėsime meditacijai. Jūs galite pateikti klausimus, jeigu turite.

Draugas klausia: „Jei gamtoje viskas yra be tikslo, kodėl žmogus ieško tikslo?“

Neabejotina, jeigu jūs galite atsisakyti visų tikslų, tai nėra didesnio tikslo kaip šis. Jeigu jūs galite būti natūralus, tai šis tikslas yra aukščiausias.

Bet žmogus tapo toks nenatūralus, kad tiesiog grįžti į gamtą reikia vėl iškelti tikslą – tikslą būti natūraliam. Tai yra nelaimė. Ir štai, ką aš jums sakau: viską palikite, atsipalaiduokite. Bet šiuo momentu tikslai yra taip stipriai mus sugriebę, jog tam, kad juos paliktume, mums vėl teks iškelti sau tikslą: mes turėsime jų atsisakyti ir tam, kad jų atsisakytume, mes turėsime dėti pastangas, nors atsisakymas nereikalauja pastangų. Kokių pastangų reikia, jeigu jūs ko nors norite atsisakyti?

Tiesa, kad niekas niekur neturi jokio tikslo. Bet kodėl? Atsakymas yra ne tai, kad gamta yra betikslė, atsakymas yra toks, kad kas yra, yra, ir nėra jokio tikslo šalia to, šalia to išorėje.

Žydi gėlė. Nei ji žydi kam nors, nei ji žydi tam, kad būtų parduota turguje. Ji nežydi tam, kad kas nors praeidamas pro šalį galėtų sustoti ir džiaugtis jos grožiu. Nei ji žydi tam, kad laimėtų aukso medalį, nei papuošimui. Gėlė tiesiog žydi, kadangi žydėjimas yra jos vidinis džiaugsmas. Žydėjimas yra žydėjimo tikslas; jis pats sau reikšmingas. Taigi galima pasakyti, kad žydėjimas išorėje neturi tikslo. Ir viskas gali tik tuomet visiškai žydėti, jeigu žydėjimas išorėje neturi tikslo, nes jei yra tikslas, tai būtinai taps kliūtimi.

Jei gėlė žydi tam, kad ją pamatytų praeivis, kas atsitiks tuomet, jei praeivio nebus? Šiuo atveju gėlė nežydės; ji lauks ateinančio praeivio. Bet jei gėlė ilgą laiką atsisakys žydėti, matyt, ji negalės žydėti net tuomet, kai praeivis atsiras. Kadangi tuomet įprotis nežydėti, įprotis likti užsivėrusiai bus tapęs per daug stiprus.

Gėlė pilnatviškai žydi todėl, jog ji neturi jokio tikslo.

Žmogus turi būti panašus į tai. Bet žmogaus problema yra ta, jog jis liovėsi būti natūralus, jis tapo visiškai nenatūralus. Ir jeigu jis nori grįžti į savo natūralumą, į spontaniškumą, toks grįžimas turi tapti jo tikslu.

Kai aš kalbu apie tikslą, tai yra panašu į tai: jeigu jūsų kojoje įsmigęs spyglys, jis turi būti išimtas kitu spygliu. Kažkas ateina pas mane ir sako: „Mano kojoje nėra spyglio, kodėl jį reikia ištraukti?“ Aš jam pasakysiu: „Jei toks klausimas neiškyla, kam jūs jį keliate iš viso?“ Klausimas tiesiog neiškyla, jei kojoje nėra spyglio. Bet tuo atveju, kai jis yra, kitas spyglys reikalingas pirmajam ištraukti.

Draugas gali paklausti, jeigu nuo vieno spyglio taip skaudėjo, kodėl aš prašau panaudoti kitą spyglį įduriant jam į koją? Iš tikrųjų pirmas spyglys sukėlė skausmą, bet jis negali būti ištrauktas be kito. Žinoma, jūs turite matyti, kad antrasis spyglys nenaudojamas įdurti šiaip sau dėl dėkingumo, kad jis buvo geras tik ištraukiant pirmąjį. Tai būtų žalinga. Jeigu spyglys yra ištrauktas, abu spygliai yra išmetami kartu.

Jeigu nenatūralus gyvenimas vėl tampa natūralus, būtina natūralumą kartu su nenatūralumu palikti nuošalėį, kitaip troškimas būti

visiškai natūraliam ir netgi mintis apie tai, kad reikia būti natūraliam, vėl ateis. Po to kas bus, tas bus.

Ne, aš nesakau, kad tikslas yra būtinas. Bet aš kalbu apie tikslą todėl, kad jūs jau surinkote daugybę savo gyvenimo tikslų. Jūs jau turite daugybę spyglių kūne ir šie spygliai gali būti ištraukti tik kitiems spygliams padedant.

Tas pats draugas klausia, ar protas (*mana*), intelektas (*buddhi*), proto medžiaga (*chitta*) ir ego (*ahankara*) yra atskiros esmės, ar tai yra to paties dalyko skirtingi vardai. Jis taip pat nori žinoti, ar jie yra atskirti nuo *atmano* ar sielos, ar jie yra vienovėje su ja, ir ar jie yra sąmoningi, ar nesąmoningi. Jis taip pat nori žinoti, kas yra sąmonė ir pasąmonė, ir kokia jų specifinė vieta gyvenime.

Pirmas dalykas šiame pasaulyje yra tai, kad materija ir sąmonė yra ne du skirtingi dalykai. Tai, ką mes vadiname materija, yra mieganti sąmonė, ir tai, ką mes pažįstame kaip sąmonę, yra pabudusi materija. Realybėje medžiaga ir protas nėra atskirti; jie yra skirtingi to paties dalyko pasireiškimai. Egzistencija yra viena, ir ta vienovė yra Dievas arba *Brahmanas*, arba jūs tai galite vadinti kaip norite. Kai tai miega, tai pasireiškia kaip materija, kai tai pabunda, yra protas ar sąmoningumas. Taigi nelaikykite materijos ir proto skirtingomis esmėmis; jie yra tik utilitarūs terminai. Jie realybėje neatskirti.

Netgi mokslas priėjo išvadą, kad nėra tokio dalyko kaip materija. Gana įdomu tai, kad prieš penkiasdešimt metų Nyčė pareiškė, jog Dievas yra miręs ir po penkiasdešimt metų mokslas turės pareikšti, kad Dievas gal ir miręs, o gal ir ne, bet materija iš tikrųjų negyva. Kai mokslas eina giliau ir giliau į materiją, jis aptinka, kad materijos nėra, kad lieka tik energijos formos, kad yra tik energija.

Po atomo sprogimo ar suskaldymo lieka tik energijos dalelės. Ir tai, ką mes žinome kaip elektronus, protonus ir neutronus, yra elektros dalelės. Faktiškai netgi neteisinga jas vadinti dalelėmis, kadangi dalelės turi antrinį požymį. Mokslininkai turėjo surasti naują žodį – *kvantas*, kuris turi iš viso naują prasmę. Kvantas turi abu požymius – dalelės ir bangos. Sunku įsisaugoti, kaip tas pats dalykas gali būti abu – dalelė ir banga vienu metu, bet kvantas yra abu. Kartais jis elgiasi kaip dalelė –

tai yra, kaip materija; kartais jis elgiasi kaip banga – tai yra, kaip energija. Banga ir energija yra to paties kvanto savybės.

Kai mokslas kasis giliau, jis aptiks, kad tik energija yra. Kai dvasingumas įsitraus giliau, bus aptikta, kad tik dvasia ar *atmanas* arba siela yra. Ir siela yra energija. Jau beveik atėjo laikas tam, kad įvyktų mokslo ir religijos sintezė, kad distancija, skirianti juos, tiesiog dingtų. Kai tarpas tarp materijos ir Dievo bus dingęs, tarpas tarp mokslo ir religijos taip pat negalės ilgai egzistuoti. Jei materija ir protas nėra du dalykai, kaip gali religija ir mokslas būti du skirtingi dalykai? Mokslas ir religija galėjo egzistuoti atskirai tik dėl medžiagos ir proto atskirumo.

Pagal mane, yra tik vienovė; du tiesiog negali būti. Nėra vietos dualizmui; klausimas apie materijos ir proto buvimą neiškyla. Jeigu jums patinka materijos kalba, jūs galite sakyti, kad viskas yra materija. Jeigu jūs mėgstate proto ar sąmoningumo kalbą, jūs galite sakyti, kad viskas yra sąmoningumas. Aš suteikiu prioritetą sąmoningumo kalbai. Kodėl aš taip darau? Kadangi, mano požiūriu, kiekvienas turėtų suteikti prioritetą aukštesnei kalbai, kurios galimybės didesnės; žmogus neturėtų pasirinkti žemesnio lygio kalbos, kurios galimybės yra mažesnės.

Mes galime, pavyzdžiui, sakyti, kad yra tik sėkla, medžio nėra. Nėra klaidinga taip sakyti, kadangi medis yra tik sėklos transformacija. Bet toks tvirtinimas yra pavojingas. Pavojus yra, kad kai kurios sėklos gali sakyti: „Jei mes esame visą laiką sėklos, tai kam siekti tapti medžiu? Mes liksime tokios, kokios esame; mes liksime sėklomis.“ Taigi geriau, jei mes sakysime, jog yra tik medžiai ir nėra sėklų. Tuomet lieka galimybė sėklai tapti medžiu.

Aš suteikiu prioritetą sąmoningumo kalbai, kadangi tai, kas miega, gali būti pažadinta; ši galimybė turi būti įmanoma.

Materialistai ir spiritualistai yra panašūs; jie visi priima tik vieną pusę – materiją ar protą. Bet yra ir skirtumas. Tuo metu, kai materialistai priima pradinį dalyką ir neprileidžia aukščiausio, spiritualistai priima aukščiausią, kuris įskaito ir pradinį dalyką. Tai yra viską apimantis dalykas; tai nėra atmetantis dalykas. Aš mėgstu spiritualizmo kalbą ir todėl sakau, kad viskas yra sąmoningumas. Mieganti sąmonė yra materija, o pabudusi sąmonė yra sąmonė. Viskas yra sąmonė.

Dar vienas dalykas, kurį nori draugas sužinoti, ar protas, intelektas, proto medžiaga ir ego – *mana*, *buddhi*, *chitta* ir *ahankara* – yra skirtingos esmės, ar tai viena. Tai nėra skirtingos esmės, tai to paties proto skirtingi veidai. Tai panašu į atvejį, kai jūs klausiate, ar tėvas, sūnus ir vyras yra skirtingos individualybės – ir aš atsakau ne, kad tai vienas ir tas pats vyras. Mes žinome, kad tas pats asmuo yra tėvas sūnaus atžvilgiu ir sūnus tėvo atžvilgiu, ir vyras savo žmonos atžvilgiu. Tas pats žmogus gali būti draugas vienam ir priešas kitam. Jis gali būti nuostabus vienam ir piktas kitam. Tas pats žmogus gali būti šeimininkas vienam ir tarnas kitam asmeniui. Bet tai yra vienas ir tas pats asmuo. Tuo atveju, jeigu jūs nežinote jo namo ir kažkoks asmuo jums pasako, kad jis matė šeimininką čia, o kitą dieną kitas asmuo pasako, kad jo tarnas gyvena šiame name, ir dar kitą dieną jaunuolis sako, kad jo tėvas gyvena čia, ir dar vėliau moteris jus informuoja, kad jos vyras yra šio namo šeimininkas, jūs galite padaryti išvadą, kad čia gyvena daug žmonių – šeimininkas, tarnas, tėvas ir vyras – ir jie gyvena šiame ypatingame name. Bet tiesa yra tokia, kad tas pats asmuo vaidina skirtingus vaidmenis skirtingų asmenų atžvilgiu.

Mūsų protas elgiasi skirtingais būdais. Kai jis išdidus, jis sako: „Aš esu viskas, ir visi kiti yra niekas prieš mane“, tuomet protas pasireiškia kaip ego. Tai yra vienas proto poelgio būdas. Jis yra ego: „Aš esu viskas.“ Jei jis pareiškia: „Kiekvienas yra nulis prieš mane“, tuomet protas yra ego.

Kai protas galvoja, svarsto, jis yra intelektas. Bet kai jis negalvoja ir nesvarsto, jis tiesiog juda aplink, klajoja be jokio pojūčio ar krypties, kada jis yra nesufokusuotas, jis yra vadinamas proto medžiaga arba *chitta*. Intelektas yra protas su kryptimi – kai mokslininko, kuris sėdi laboratorijoje, protas galvoja, kaip suskaldyti atomą. Kai protas juda aplink be jokio tikslo ir užduoties, kai jis lyg sapnuoja dienos sapną, kai jis galvoja, kaip tapti milijardieriumi ar šalies prezidentu, kai protas nesufokusuotas, tuomet jis yra *chitta*, proto medžiaga. Tuomet jis tiesiog banguoja ir svyruoja padrikai ir neorganizuotai. Kai protas seka gerai sutvarkytą minčių sistemą, jis yra intelektas.

Yra daugelis proto kelių. Bet visa tai yra protas.

Draugas be to nori sužinoti, ar protas, intelektas, proto medžiaga ir ego yra skirtingi nuo sielos ar *atmano*.

Ar jūs manote, kad tada, kai vandenyne yra audra, vandenynas ir audra yra atskirti? Kai vandenynas yra pasišiaušęs ir sudrumstas, mes tai vadiname audra. Panašiai ir siela, kai ji yra susimaišius ir nerami, ji vadinama protu. Ir kai protas yra ramus, jis vėl tampa siela. Protas yra nerami sielos būseną, o siela yra rami ir tyli proto būseną.

Kitais žodžiais tariant, kai sąmonė yra sujaudinta ir sumaišyta, kai ji yra sujudinta ir šėlstanti, ji yra protas. Todėl tol, kol jus valdo protas, jūs negalite sužinoti apie *atmaną*, apie sielą. Dėl tos pačios priežasties protas liaunasi buvęs, kai įvyksta meditacija. Bet ką reiškia liautis? Tai reiškia, kad įnirtingas sielos jūros bangavimas nurimo. Ir tik tuomet jūs sužinote, kad jūs esate siela. Taigi tol, kol esate sujaudintas ir sunerimęs, jūs save pažįstate tik kaip protą.

Nerimstąs protas pasireiškia daugybe formų – kartais kaip ego, kartais kaip intelektas ir kartais kaip proto medžiaga. Tai to paties nerimstančio proto skirtingi veidai.

Atmanas ir protas nėra atskirti. *Atmanas* ir kūnas taip pat nėra atskirti; kadangi jų substancija, jų esmė, realybė yra ta pati, tai yra to paties dalyko skirtingos transformacijos. Jei jūs pažinote vieną, visi konfliktai tarp proto ir kūno, visi kivirčiai baigiasi. Kartą jūs atpažinote vienovę, tuomet tik vienovė ir lieka. Tuomet tūlas taip pat gerai gyvena Ramoje, kaip ir Ravanoje. Tuomet jūs nesimelsite Ramai ir neužmušite Ravanos. Tuomet jūs arba melsitės abiem, arba užmušite abu, kadangi tai gyvena abiejuose – Ramoje ir Ravanoje.

Esmė yra viena, jos apraiškos yra begalinės. Tiesa yra viena, jos formų yra daugybė. Egzistencija yra viena; jos veidų ir gestų yra miriada.

Bet jūs to nesuprasite, jei jūsų nuostata bus panaši į filosofo. Jūs galite suprasti tik tuomet, jei jūsų nuostata yra patyriminė, jei jūs tai patyrėte pats. Visa tai, ką aš sakau jums, tai tik paaiškina; šis paaiškinimas negali tapti jūsų žinojimu, jūsų potyriu. Jūs tai turite patirti savyje. Ir kai jūs esate toje vienovėje ir sužinote, jūs pareiškiate: „O

Dieve, tai, ką aš pažinau kaip kūną, esi tu, tai, ką aš žinojau kaip protą, esi tu ir tai, ką aš pažinau kaip atmaną, taip pat esi tu.“

Žinant tik vienovę lieka. Ir ši vienovė yra tokia tuščia, tokia neaprepiama, kad tarp žinančio ir žinojimo dingsta tarpai. Tuomet žinantis ir žinojimas tampa viena. Vienas iš riši – Upanišadų pranašas klausia: „Kas yra tas, kuris žino? Kas yra tas, kuris pažįstamas? Kas yra tas, kuris žiūri? Kas yra tas, kuris yra matomas? Kas yra tas, kuris patiria? Ir kas yra tai, kas patiriama?“ Ne, šis atskyrimas, šis didelis susiskaidymas lieka, kai jūs atskiriate pažįstantįjį nuo žinojimo, kai jūs galite sakyti, jog čia yra du. Tačiau patiriantysis taip pat liaujasi buvęs. Visi atstumai, visi tarpai, visi susiskaidymai tiesiog dings.

Bet mintis negali egzistuoti nekurdamą tarpų ir atstumų. Mintis kuria intervalus. Ji sakys: čia yra kūnas, čia yra protas, čia yra siela ir ten yra Dievas. Ji skirstys į kūną ir protą, į sielą ir Dievą. Mintis atneš tarpus ir skirstymus, kurių nėra.

Kodėl? Kadangi mintis negali apimti ir talpinti savyje visumą, totalumą vienoje dalyje. Tai yra labai maža banga, per kurią dalykai gali būti matomi tik gabalais. Jei yra didelis pastatas tik su viena nedidele anga sienoje ir jei aš bandau pažiūrėti per ją, argi aš galėsiu pamatyti visą namą? Ne, pirmiausia pamatysiu kėdes, po to stalą, po to namo šeimininką ir taip toliau, ir taip toliau. Per mažą angą patalpa gali būti matoma tik fragmentais, niekuomet visa iš karto, kadangi anga yra labai maža. Bet jei aš pralaužiu sieną ir įeinu į patalpą, tai dabar ją visą pamatysiu iš karto.

Mintis yra labai mažas plyšys prote, per kurį mes galime bandyti rasti tiesą. Per mintį tiesa yra matoma fragmentais; tiesa fragmentuojama. Bet jei jūs atmetate mintis ir įeinate į bemintę erdvę, kuri yra meditacija, tuomet matoma visuma. Ir tą dieną, kai matoma visuma, totalumas, mes pareiškiame: „Jėzau, ši vienovė buvo matoma nesuskaitoma daugybe formų!“

Bet tai yra įmanoma tik per potyrį.

Kitas draugas nori sužinoti, kiek reikia metų, kad atsitiktų meditacija.

Meditacijai atsitikti užtenka vienos akimirkos, nors tūlas gali laukti prie jos durų gyvenimus. Įėjimas yra akimirkos dalykas. Netgi „akimirka“ nėra teisingas žodis, kadangi ji yra per daug ilga. Jei aš sakysiu, kad tai atsitinka per tūkstantąją akimirkos dalį, ir tai bus neteisinga; netgi viena tūkstantoji dalis yra laikas. Iš tikrųjų meditacija yra pasinėrimas į belaikiškumą, į ne-laiką. Kai laikas liaujasi, įeiname šventovėn, atsitinka meditacija.

Taigi jei kažkas sako, kad jam užėmė valandą ar metus tam, kad pasinertų į meditaciją, jis klysta – kadangi tuomet, kai meditacija atsitinka, laikas nustoja buvęs, laiko nebėra. Meditacija transcendentuoja laiką, ji yra anapus laiko. Žinoma, jūs galite laukti meditacijos prie šventyklos daug gyvenimų, sukdami ratus apie šventyklą daugybę kartų, bet tai nėra įėjimas į šventovės vidų.

Aš irgi praleidau daugybę gyvenimų eidamas ratu aplink meditacijos šventovę, bet tai nebuvo įėjimas. Kai aš įėjau, ji atsitiko ne laike, tam nereikėjo laiko, ji atsitiko iš karto, ji atsitiko ne laike.

Klausimas, kurį jūs iškėlėte, yra gana painus. Jei kas nors skaičiuotų, kiek kartų jūs praleidote šventovės pašonėje, tai būtų nesuskaitomi gyvenimai. Suskaičiuoti yra sudėtinga, kadangi tai nenormaliai ilgas laikas; tai nesuskaičiuojama. Bet jei jūs imsite domėn tik patį įėjimo faktą, tai negali būti pasakoma laiko terminais, kadangi tai atsitinka tarp dviejų momentų. Tai atsitinka, kai vienas momentas praėjo, o kitas dar neatėjo; tai atsitinka tarpe tarp dviejų momentų. Tai visuomet atsitinka tarpe tarp dviejų momentų.

Štai kodėl negali būti pasakyta, kiek reikia laiko, kad atsitiktų meditacija. Tai visai neužima laiko. Tai negali užimti laiko, kadangi įeiti į amžinybę per laiką jūs negalite. Kas yra anapus laiko, negali būti žinoma per laiką.

Aš suprantu, ką jūs sakote. Jūs galite gaišti laiką eidami aplink šventyklą tiek, kiek norite. Taiėjimas ratais; kažkas tai gali daryti. Pavyzdžiui, aš nupiešiu apskritimą su centru, ir paprasčiau tūlą pasiekti centrą. Bet jei jis juda apskritimu gyvenimų gyvenimus, jis niekad nepasieks centro; kad ir kaip greitai bėgtų, jis negali to padaryti. Netgi lėktuvu to negalima padaryti. Ką jis bedarytų – jis gali eikvoti milžinišką energijos kiekį, bet jei jis judės apskritimu, tai niekad, niekad

nepasieks centro. Ir kur jis bebūtų ant to apskritimo, jis visuomet bus toli, ekvidistanciškas centro atžvilgiu. Taigi nesvarbu žinoti, ar daug ir ilgai jis bėga. Jis vis dar yra ant apskritimo, o atstumas iki centro visuomet yra tas pats. Ir gana keista, kad atstumas yra tas pats, kaip ir bėgimo pradžioje.

Jeigu kažkas nori pasiekti centrą, jis gali tai padaryti tik išeidamas iš apskritimo. Jis turi nustoti bėgti aplink ir šokti vidun. Ir kai jis pasieks centrą, jūs galite paklausti, ar ilgai jis bėgo ratais tam, kad pasiektų centrą. Ką jis pasakys? Jis sakys, kad jis ilgai keliavo, daug keliavo ratais, bet negalėjo pasiekti. Jeigu jūs paklausite jį apie kelionės ilgį iki tol, kol tai atsitiko, jis vėl kalbės apie ilgą kelionę, kuri buvo bevėrtė, kad jis negalėjo pasiekti keliaudamas. Jis sakys, kad jis pasiekė tik tuomet, kai paliko visas keliones, kai nustojo keliauti ir pasiryžo kvantiniam šuoliui.

Taigi klausimo apie įėjimą į meditaciją, apie kelionės ilgį, laiką ir erdvę nėra. Meditacija neatsitinka laike. Mes visi praleidome daugybę laiko. Mes visi tuščiai praleidome daugybę laiko. Ir tą dieną, kai meditacija atsitiks, jūs negalėsite pasakyti, kiek tai užima laiko. Ne, tai iš viso nėra laiko klausimas.

Kažkas paklausė Jėzaus: „Kiek žmogus gali likti jūsų danguje?“ Jėzus pasakė, kad tai sudėtingas klausimas. Po to jis tarė: „Tuomet nebus laiko.“ Jėzus toliau pasakė: „Jei jūs norite sužinoti, kiek galėsite likti Dievo karalystėje, jūs iš tikrųjų pateikiate sudėtingą klausimą, kadangi ten laikas neegzistuoja. Tai kaip jis gali būti apskaičiuotas?“

Naudinga suprasti, kad tai, ką mes vadiname laiku, yra neatsiejamai susiję su liūdesiu, nelaimėmis, su mūsų vargais. Palaimoje laiko nėra, palaima yra belaikė. Laiko matavimas yra jūsų kančios matavimas. Kuo jūs nelaimingesni, tuo ilgesnis laikas. Jei kas nors iš jūsų šeimos miršta, laukia savo galo, ir yra naktis, ta naktis taps labai ilga. Nors naktis nebus kitokia sienos laikrodžiui ar stalo kalendoriui, bet žmogui, sėdinčiam ant mirštančio mylimojo lovos krašto, ji taps tokia ilga, jog atrodys begalinė. Žmogus stebės, jei naktis pasibaigs, jei saulė pakils ir prasidės nauja diena. Ir jam atrodo, kad nors naktis buvo tokia ilga, laikrodis rodo tą pačią valandą ir jis stebisi, ar laikrodis sustojo, ar jo rodyklės taip lėtai sukasi. Ir net jei jau arti rytas, kai metas nuplėšti

kalendoriaus lapelį, žmogus jaučia, jog naktis yra nepabaigiamai ilga ilga, jog ji begalinė.

Bertranas Raselas yra kažkur sakęs, kad jei jis pateiktų teismui visas savo nuodėmes, kurias yra padaręs, ir taip pat nuodėmes, kurias jis ketino padaryti, bet nepadarė, netgi griežčiausias teisėjas negalėtų nuteisti jį daugiau kaip ketveriems ar penkeriems metams kalėjimo, bet Jėzus sako, kad nusidėjėliai kentės pragare amžinai. Tai labai neteisinga. Jis sako, net jeigu nuodėmės, kurias jisai tikrai ketino padaryti – jis tik galvojo apie jas – būtų pridėtos prie nuodėmių, kurias jis iš tikrųjų padarė, sąrašo, tai ir labiausiai baudžiantis teismas nenuteistų jo daugiau kaip ketveriems ar penkeriems metams kalėjimo. „Bet Jėzaus teismas nuteistų mane kentėti amžiams, o tai yra per daug.“

Raselas jau miręs, kitaip aš jam pasakyčiau, jog jis nesuprato, ką Jėzus norėjo pasakyti. Štai, ką Jėzus sako: jei žmogus gyvena pragare akimirka, akimirka atrodo amžina. Kančia savo prigimtimi yra tokia, kad ji atrodo begalinė, ji, atrodo, niekuomet nepasibaigs.

Kančia pailgina laiką, tuo tarpu laimė sutrumpina jį. Štai kodėl mes sakome, kad laimė yra trumpalaikė. Taip nėra, kad laimė tęsiasi tik vieną akimirka, ji tik atrodo trumpa, nes laimėje laikas yra trumpas; ji sutrumpina. Taip nėra, kad laimė visuomet greitakojė. Ji gali tęstis ilgesnį laiką, bet mes visuomet jaučiame, kad ji praskrenda, kadangi laimė laiką sutrumpina. Netgi tuomet, kai jūs susitinkate mylimą ir ateina išsiskyrimo laikas, atrodo, jis palieka jus vos ne tuo pat momentu kaip ir atvyko. Gėlė žydi ne greičiau negu vysta. Bet laimės potyris yra visuomet trumpas, kadangi tokia laimės prigimtis. Laikrodis lieka toks pat, toks pat lieka ir kalendorius, jie nejaučia laimės įtakos, bet jums laimė laiką psichologiškai sutrumpina.

Laikas ir palaima pradingsta kartu ir tai nėra nei sutrumpinama, nei pailginama. Palaimoje laikas tiesiog neegzistuoja. Kada jūs būsite palaimoje, laikas jums liausis. Iš tikrųjų laikas ir kančia yra du to paties dalyko vardai. Laikas yra kitas kančios vardas. Laikas ir kančia yra sinonimai. Psichologiškai laikas reiškia kančią ir dėl šios priežasties mes sakome, kad palaima yra anapus laiko. Tai, kas yra anapus laiko, negali būti rasta laike.

Aš keliavau pakankamai ilgai, tiek pat, kaip ir kiekvienas iš jūsų. Įdomu tai, kad ši kelionė yra tokia ilga, jog sunku pasakyti, kas keliavo mažiau, o kas daugiau. Mahaviras ir Buda prašvito prieš dvidešimt penkis šimtmečius, Jėzus prieš dvidešimt šimtmečių, o Šankara tik prieš dešimt šimtmečių. Bet jei kas nors pasakys, kad Šankara keliavo mažiau dešimčia šimtmečių, jis klysta, kadangi kelionė yra begalinė.

Pavyzdžiui, jūs buvote Bombėje ir atvykote čia į Nargolą, nukeliavęs šimtus mylių. Bet žvaigždėms, kurios yra begalinėje tolybėje nuo mūsų, jūs iš viso nekeliaavote, žvaigždžių atžvilgiu jūs esate ten, kur esate. Žvaigždėms nėra jokio skirtumo, ar jūs judėjote šimtus mylių nuo Bombėjaus, ar ne. Žvaigždžių atžvilgiu jūs iš viso nejudėjote. Jūsų atstumas nuo žvaigždės lieka tas pats, tas pats Nargole, koks jis buvo ir Bombėje. Ta žvaigždė yra taip toli, kad šis nedidelis atstumas nesudaro jokio skirtumo.

Mūsų kelionė per gyvenimus, gimimus ir mirtis yra tokia ilga, tokia nepabaigiamai ilga, kad beveik nėra jokio skirtumo, ar kas nors prašvito dvidešimt penkiais šimtmečiais anksčiau, penkiais šimtmečiais anksčiau, prieš penkias dienas ar prieš penkias valandas. Tą dieną, kai mes ateiname į centrą, mes pareiškiame: „Aha, Buda dabar čia atvyksta ir Mahaviras taip pat įeina, ir Jėzus, ir aš taip pat!“

Bet tai yra gana sudėtinga suprasti, kadangi pasaulio, kuriame mes gyvename, laikas mums yra labai svarbus. Laikas yra labai reikšmingas mūsų pasaulyje. Todėl ir iškyla toks klausimas, kiek laiko reikia tam, kad pasinertumei į meditaciją. Bet nekelkite tokio klausimo. Nekalbėkite apie laiką. Ir nustokite keliauti. Kelionė reikalauja laiko. Negaiškite laiko, eidami aplink šventyklą, įeikite.

Mes bijome įeiti į šventovę, mes bijome to, kas gali atsitikti. Išorėje viskas yra žinoma ir pažįstama. Mūsų draugai, giminės, žmona, vyras ir vaikai, namai ir dirbtuvės yra čia – už šventyklos. Visa tai, ką mes manome, kad yra, yra už šventyklos. Šventykla kelia vieną sąlygą, kad jūs galite įeiti tik vienas; du niekuomet negali įeiti pro šias duris. Taigi klausimas apie jūsų namų, jūsų žmonių, vaikų, nuosavybės ar turtų pasiėmimą, jūsų pareigų ir prestižo pasiėmimą tiesiog neiškyla. Viskas turi būti palikta anapus durų.

Štai kodėl mes sakome, kad geriau pakeliauti dar kurį laiką aplink. Ir taip mes keliaujame ir keliaujame. Mes laukiame momento, kai šventyklos durys atsidarys truputį plačiau ir mes galėsime įeiti su tuo, ką turime. Bet durys niekad neatsidarys daugiau negu vienu metu vienam asmeniui. Tik vienas asmuo gali įeiti pro jas. Jūs negalite pasiimti netgi savo pareigų ar prestižo, kadangi tai jau bus du – jūs ir jūsų prestižas. Jūs negalite įsinešti netgi savo vardo, kadangi tai irgi bus du – jūs ir jūsų vardas. Jūs negalite įsinešti jokio lagamino su savimi; jūs absoliučiai nieko negalite pasiimti. Jūs turite įeiti visiškai nuogas ir vienišas; tik tuomet jūs įeisite.

Dėl šios priežasties mes slampinėjame prie šventovės; mes statome savo palapines už šventovės ir guodžiamės, sakydami, jog esame arti Dievo, kad esame netoli jo. Bet ar jūs esate už vieno jardo, vienos mylios ar už tūkstančio mylių nuo šventyklos, nėra jokio skirtumo. Jeigu jūs esate išorėje, jūs esate išorėje. Jeigu jūs norite įeiti, tai gali atsitikti per tūkstantąją sekundės dalį. Klaidinga net sakyti per tūkstantąją akimirkos dalį, kadangi iš tikrųjų jūs galite įeiti net be akimirkos.

Šis klausimas tegul bus paskutinis. Jeigu jūs turite daugiau klausimų, mes juos apsvarstysime vakare. Jūs klausiate, ar tai, kas žinoma kaip žinojimas ar supratimas, įmanomas tik bemintėje būsenoje, ar jis išlieka galvojant.

Žinojimas arba supratimas yra, kuomet nėra minčių. Kai jūs esate be minčių, jūs žinote. Bet kartą sužinojus, tai išlieka kiekvienoje būsenoje. Tai išlieka netgi galvojant. Tuomet nėra būdo tai prarasti. Šis supratimas yra patiriamas tik bemintėje būsenoje. Tam suprasti jūs turite būti be minčių. Kodėl?

Priežastis ta, kad minčių bangų ilgis neleidžia protui tapti veidrodžiu. Pavyzdžiui, jei jūs fotografuojatės savo fotoaparatu, jūs turite būti atsargus, kad aparatas nesujudėtų ir šviesa neįeitų vidun. Bet jei vaizdas nufotografuotas, jūs galite judinti aparatą ir leisti šviesai įeiti vidun. Tuomet nesvarbu. Jei fotoaparata judinate, kai fotografuojate, viską sugadinsite. Bet jei nufotografuota, kad ir kaip bebūtų, pavojus

pasibaigia. Tuomet jūs galite daryti su aparatu ką norite – judinti, pats judėti, šokti su juo, nuo to nebus jokio skirtumo vaizdui.

Esmė pagaunama būsenoje, kai protas nejuda, kai viskas yra ramu ir tylu. Tik tuomet matomas vaizdas yra atpažįstamas. Bet jei kartą jis suprastas, jau galite daryti, ką norite, jūs galite judėti, šokti, nėra jokio skirtumo. Žinojimas iš tikrųjų susijęs su ne-proto būseną, bet kai tai yra pažinta, mintys nesukelia sunkumų. Jei jūs manote, jog tai galima pasiekti galvojant, tai to niekad neatsitiks. Mintis trukdys tam pasireikšti. Bet ji tampa bejėgė po to, kai jūs pagavote prasmę. Tuomet ji bejėgė, neefektyvi; tuomet negali pakenkti.

Idomu sužinoti, kad proto ramybė pradžioje reikalinga žinojimui įgyti, bet kai tai įgyta, ramybė nebūtina. Tai ateina vėliau. Ir tai, kas ateina vėliau, neturi būti suteikta pradžioje, nes kitu atveju tai jums padarys žalą. Jums bus žalinga tuo požiūriu, kadangi jūs galite galvoti, jog jei mintis nekenks vėliau, kodėl ji turi būti problema šią akimirką? Tai iš tikrųjų žalinga. Tuomet mes judinsime kamerą, ir viskas bus sugadinta. Netgi judinama kamera fotografuos, bet nebus tinkama nuotrauka, nebus autentiškas paveikslas. Net tai, kas ateina per mintį, yra žinojimas, bet tai nėra tikras žinojimas, autentiškas žinojimas, kadangi protas visą laiką juda ir jaudinasi. Taigi jis viską iškreipia.

Pavyzdžiui, danguje yra mėnulis, o apačioje banguoja jūra. Netgi banguojančioje jūroje atsispindės mėnulis, bet jis atsispindės fragmentais; vietoj vieno mėnulio bus tūkstančiai mėnulio dalių, išžarstytų jūros paviršiuje. Ir jei kas nors nėra matęs tikro mėnulio danguje, jis negalės iš atspindžio nuo jūros paviršiaus susidaryti teisingo vaizdo. Jis vietoj mėnulio matys tūkstančius jo fragmentų. Jis susidurs su begaline gausybe mėnulio atšvaitų pakrantėje, išžarstytų jūroje, bet iš jų negalės susidaryti teisingo realaus mėnulio vaizdo. Nerami jūra, triukšminga jūra negali tinkamai atspindėti mėnulio. Bet jeigu kartą jūs pagavote tikrą mėnulio vaizdą, jūs jį atpažinsite netgi išmėtytą vandenyno bangose. Mes sakysime: „Tai tu.“

Esminga tai, kad nors kartą patirtume tiesą ar Dievą teisingai. Jei kartą mes tai patyrėme autentiškai, vėliau tai galime aptikti visur. Bet be pirmo patyrimo mes jo negalime matyti niekur. Iš tikrųjų mes Dievą

sutinkame visur, bet negalime jo atpažinti, negalime pasakyti, kad tai yra jis.

Aš norėčiau tai paaiškinti alegorija ir po to mes sėdėsime meditacijoje.

Indų sanjasinas gyveno netoli Sai Babos. Indų sanjasinas... o Sai gyveno mečetėje. Niekas nežinojo, kas jis iš tikrųjų yra, ar jis yra induistas, ar musulmonas. Niekas nežinoma tikra apie tokius žmones. Jei kas nors pasiteiraudavo apie tai, jis tiesiog juokdavosi, bet juokas nieko nesako, išskyrus tai, kad teirautis yra kvaila.

Būdamas induistinis sanjasinas, jis negalėjo gyventi mečetėje, taigi jis gyveno šventykloje už kaimo. O jis mylėjo ir dievino Sai Babą. Jis buvo labai artimas jam. Taigi kiekvieną dieną jis virdavo Sai Babai valgį ir nešdavo į mečetę maitinti jį, po to grįždavo į savo šventyklą ir valgydavo pats.

Vieną dieną Sai Baba pasakė jam: „Kodėl tu eini tokį ilgą kelią kiekvieną dieną? Tu gali mane pamaitinti savo gyvenamojoje vietoje, kadangi aš praeinu pro tavo vietą keletą kartų.“ Sanjasinas nusteбęs pasakė: „Jūs iš tikrųjų praeinate pro mano gyvenamąją vietą? Aš niekad nemačiau jūsų praeinančio.“ Sai Baba tuomet pasakė: „Tu turi stebėti atidžiai, aš praeinu pro tavo šventyklą keletą kartų per dieną. Rytoj aš eisiu pro ten, tu gali mane pamaitinti ten, tau nereikia čia ateiti.“

Kitą dieną induistų vienuolis išvirė maistą ir laukė ateinant Sai Babos. Jis laukė pakankamai ilgai, bet šis vis nepasirodė. Vienuolis sunerimo, kadangi jau buvo antra valanda po pietų. Jis galvojo, kad Sai Baba tikriausiai alkanas kaip ir jis pats, jis paėmė maistą ir nuėjo į mečetę. Jis pasakė Sai Babai: „Aš laukiau, laukiau jūsų, bet jūs neatvykote.“ Sai Baba pasakė: „Aš buvau pas jus šiandien, bet jūs išgrūdote mane ir nuėjote šalin.“ Sanjasinas pasakė: „Ką jūs sakote, aš jus nuvijau? Tik šuo buvo pasirodęs.“ Sai Baba pasakė: „Tai buvau aš.“ Dėl to induistų sanjasinas labai nuliūdo ir apsisverkė. Po to jis pasakė: „Koks aš buvau kvailas, jūs atėjote pas mane, aš negalėjau jūsų pažinti. Aš neapsižiopsosiu rytoj.“

Bet sanjasinas jo vėl nepažino, nors Sai Baba aplankė jį. Jeigu jis būtų atėjęs šuns pavidalu, vienuolis būtų atpažinęs. Bet šį kartą jis buvo raupsuotasis ir sutiko vienuolį gatvėje. Vienuolis pasakė raupsuotajam:

„Eik šalin nuo mano kelio. Aš nešu maistą Sai Babai, taigi traukis!“
Raupsuotasis šyptelėjo ir pasitraukė.

Tą dieną vienuolis irgi palaukė Sai Babos iki antros valandos. Ir po to jis nuskubėjo į mečetę. Kaip ir anksčiau jis pasakė Sai Babai: „Jūs vėl neužsukote; aš laukiau jūsų bet kokio.“ Sai Baba pasakė: „Aš buvau šiandien pas jus taip pat, bet jūsų proto jūra yra nerami, ji tiek daug raibuliuoja, kad jūs negalėjote pažinti manęs taip pat, kaip ir kitomis dienomis. Jūs suvirpėjot. Šiandien raupsuotasis buvo užsukęs pas jus, bet jūs pasakėte jam pasitraukti į šalį. Ar nekeista, kad kai aš ateinu pas jus, jūs mane išvejate, o po to ateinate čia ir skundžiatės, kad aš nebuvau užsukęs?“

Sanjasinas pradėjo verkti ir pasakė: „Kokia nelaimė, kad aš negaliu jūsų pažinti!“ Sai Baba pasakė: „Kaip jūs galite mane pažinti kitais pavidalais, jei jūs nepažįstate manęs realiai.“

Vieno realybės blyksnio pakanka, kad klaidos liautųsi. Jei kartą jūs žvilgtelėjote į Dievą, tuomet yra tik Dievas ir daugiau nieko. Šis blyksnis yra įmanomas tik tuomet, kai viskas jūsų viduje tylu ir ramu. Ir tuomet nekyla jokio klausimo. Tuomet viskas yra jis. Tuomet mintys, jautimai, troškimai, viskas yra jis. Tuomet viskas, kas gyva ir negyva, yra jis.

Bet tam, kad patirtum šį blyksnį, kad įvyktų šis atpažinimas, mintys, jausmai, troškimai, viskas turi sustoti.

Dabar mes atsisėsime meditacijai.

3. Ošo veda pirmąją dinaminę meditaciją

Meditacinė stovykla,
Nargolas (Gudžaratas, Indija),
1970 metų gegužės 3 d. rytas.

Prašom atsisėsti ar atsistoti nuošaliai. Laikykitės nedidelių atstumų vienas nuo kito, kad tie iš jūsų, kurie nori atsigulti, galėtų tai patogiai padaryti. Nė vienas nekalba, čia iš viso nebus jokio plepėjimo. Jūs sėdėsite ramiai. Nesėdėkite arti vienas kito. Čia yra pakankamai vietos, taigi nebūkite smulkmeniški. Nebūtina sugadinti visko, jei kas nors nukris ant jūsų meditacijos viduryje. Būkite nuošalė. Atsisėskite arba atsigulkite... Pasirinkite padėtį, kuri jums patogiai... Užsimerkite... Ir darykite taip, kaip aš jūsų paprašysiu.

Pirmoji pakopa: dešimt gilaus kvėpavimo minučių.

Užsimerkite ir pradėkite giliai kvėpuoti. Įkvėpkite taip giliai, kaip galite, ir iškvėpkite taip giliai, kaip galite. Atiduokite visą savo energiją giliai įkvėpti ir iškvėpti, orui įtraukti ir išpūsti. Įkvėpkite giliai ir iškvėpkite giliai. Tapkite kvėpavimu. Ir visiškai save išseikvokite. Kuo gilesnis įkvėpimas ir iškvėpimas, tuo didesnė galimybė pažadinti latentinę energiją. Įkvėpkite giliai ir iškvėpkite giliai. Įtraukiate orą ir išpučiate orą... Įtraukite giliai ir išpūskite giliai, tęskite šį procesą ištisas dešimt minučių. Jūs tampate kvėpavimo mašina ir daugiau nieko. Jūs esate tik kvėpavimas, tik įkvėpimas ir iškvėpimas dešimčiai minučių. Tuomet aš jums pasakysiu antrą *sutrą*, pereisime į antrą pakopą. Tai bus antra šiandieninės meditacijos pakopa. Pradžioje dirbkite labai įnirtingai, labai giliai kvėpuodami...

Įkvėpkite giliai ir išmeskite orą iš giliai... Išseikvokite save visiškai, tiesiog tapkite kvėpavimo mašina, dumplėmis, kurios energingai ir nuolat stumia orą vidun ir išorėn... Leiskite kiekvienai kūno skaidulai vibruoti kartu su kvėpavimu. Įkvėpkite giliai ir iškvėpkite giliai. Giliai ir dar giliau. Tapkite kvėpavimo prietaisu. Koncentruokite visą dėmesį ir savo energiją į kvėpavimą ir tik į kvėpavimą. Giliai įkvėpkite ir giliai

iškvėpkite. Ir stebėkite, koks gilus įkvėpimas, kaip giliai įkvepiate ir kaip labai giliai iškvepiate. Kvėpuokite ir taip pat stebėkite, kaip jūs kvėpuojate ir kvėpuojate giliai. Likite liudytojas. Liudykite, kaip oras įeina ir išeina; perkelti visą savo dėmesį į gilų kvėpavimą, atiduokite visą energiją giliam kvėpavimui. Dabar aš dešimt minučių būsiu tylus. Tuo tarpu jūs vis giliai kvėpuokite. Įkvėpkite ir išmeskite orą. Stebėkite iš vidaus, kaip vyksta kvėpavimas, reguliarius nuolatinis ir energingas įkvėpimas ir iškvėpimas.

Negalvokite nė trupučio apie kitus, rūpinkitės tik savimi... Atiduokite visą energiją kvėpavimui. Jums nėra reikalo kištis į kitus. Įtraukite orą giliai ir išmeskite jį energingai. Tuo pat metu iš vidaus stebėkite įeinantį ir išeinantį orą... Bus aiškiai matoma, kaip įkvepiate ir iškvepiate. Darykite tai visom jėgom, tuomet kvėpavimas pradės kilti iš pačios apačios, iš paties baseino, energijos rezervuaro arba, kaip aš vadinu, *kunda* dugno... Leiskite visai atmosferai užpildyti ir pasikrauti kvėpavimu taip, lyg visa aplinka kvėpuoja vienovėje su jumis. Įkvėpkite giliai; iškvėpkite giliai. Leiskitės gilyn ir gilyn ir dar giliau. Leiskite visai jūsų būčiai kvėpuojant susipurtyti lyg ciklonui, lyg audrai... Gilus įkvėpimas ir gilus iškvėpimas... Gilus kvėpavimas, dar gilesnis kvėpavimas ir dar gilesnis kvėpavimas... Gilyn, gilyn, gilyn... Ir stebėkite vidų, žiūrėkite vidun. Stebėkite įeinantį ir išeinantį orą, oras įeina ir kitoks išeina. Netaupykite savęs; atiduokite visą energiją tam.

Gilaus kvėpavimo vibracijos pradės budinti jumyse naują energiją. Įkvėpkite giliai ir išmeskite orą visiškai... Energingai kvėpuojant, mieganti jumyse šviesa pradės žybcioti. Taigi kvėpuokite, įkvėpkite ir iškvėpkite giliai. Tapkite kvėpavimo priemone ir daugiau niekuo... Įkvepiamas oras įeina ir kitoks išeina... Darykite tai visa savo energija; darykite tai visa savo jėga. Atiduokite visą savo energiją giliam, labai giliam kvėpavimui... Iki tol, kol jūs įeisite į antrą pakopą, darykite tai visa savo galia... Įkvėpkite giliai, iškvėpkite giliai... Darykite tai iki maksimumo... Leiskite jūsų visam kūnui purtytis... leiskite jūsų šaknims susipurtyti... leiskite vidinei jūsų būčiai susipurtyti... Tegul jumyse pakils audra... Tegul lieka tik kvėpavimas... Darykite tai visa, totalia galia... Prieš įeinant į antrą pakopą, jūsų visa energija tebus kvėpavime...

Perėjimas į antrą pakopą įvyks tik tuomet, jei jūs pasieksite šioje pakopoje kreščendo...

Pasistenkite dar giliau... Kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, giliai kvėpuokite... Nesulaikykite savęs – nesulaikykite savęs nė trupučio... Energija, kuri guli jumyse, turi būti pažadinta. Taigi iškvėpkite save visiškai, absoliučiai... Kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai... Atiduokite save... Tam, kad pažadintumėte latentinį elektriškumą savyje, būtina, kad jūs kvėpuotumėte giliai ir dar giliau, kad jūs įkvėptumėte ir iškvėptumėte giliai... Tegul kiekviena kūno skaidula tampa gyva... Tegul kiekviena jūsų kūno skaidula virpa ir juda... Darykite tai visa savo jėga... Kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, giliai kvėpuokite, giliai kvėpuokite, giliai kvėpuokite.

Dar dvi minutes darykite tai visa savo jėga ir po to įeisime į antrąją pakopą... Tegul visa aplinka bus užpildyta elektrinėmis bangomis... Įkvėpkite giliai ir iškvėpkite giliai... gilus įkvėpimas, gilus iškvėpimas... Visą energiją atiduokite giliai kvėpuoti... Kvėpuokite giliai, giliai kvėpuokite, dar giliau kvėpuokite... Dabar mes įeisime į antrąją pakopą. Įkvėpkite ir iškvėpkite giliai. Dar viena minutė. Įkvėpkite gilyn orą ir išmeskite iš gilumos orą... Tegul kvėpavimas bus gilus ir dar gilesnis... Gilus kvėpavimas... gilus kvėpavimas, dar gilesnis kvėpavimas. Nežiūrėkite į kitus, koncentruokitės į save... Kvėpuokite giliai, giliai kvėpuokite, dar giliau kvėpuokite.

Antroji pakopa: dešimt katarsio minučių.

Šioje pakopoje visiškai atpalaiduokite kūną. Giliai įkvėpkite, iškvėpkite ir suteikite laisvę kūnui. Leiskite jam verkti, jei jis nori verkti. Jei ašaros ims veržtis, leiskite joms lietis. Tegul jūsų akys lieja ašaras... Jei jūsų rankos ir kojos virpa, tegul tai bus. Jei jūsų kūnas kratosi, juda ir sukasi, tegul bus jiems laisvė. Jei jis stojasi ir pradeda šokti, suteikite laisvę stovėti ir šokti. Giliai kvėpuokite ir atpalaiduokite savo kūną. Kas atsitinka su kūnu, tegul tai bus; tegul jis juda savo keliu... Kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, giliai kvėpuokite. Dešimčiai minučių tęskite gilų kvėpavimą ir atpalaiduokite kūną. Jei kūnas užima tam tikrą padėtį ir gestikuliuoja – atsitinka *asanos* ir *mudros* – leiskite joms vykti. Jei kūnas rieda žeme, leiskite tai taip pat. Palikite kūną

laisvā ir liudykite, kas vyksta, stebėkite. Netrukdykite kūnui jokiū būdu... Gilus kvėpavimas... gilus kvėpavimas... Atpalaiduokite kūną visiškai. Kas atsitinka su jūsų kūnu, leiskite tai; netrukdykite jokiū būdu, nesistokite jam skersai kelio. Dešimt minučių tęskite gilų kvėpavimą, atpalaiduokite kūną ir palikite jį laisvą. Atlaisvinkite kūną. Tegul atsitinka viskas, kas beatsitiktų. Leiskite jam išsireikšti savo būdu. Visiškai nedvejokite. Kvėpuokite giliai. Kvėpuokite giliai. Giliai kvėpuokite... Jei pasirodo ašaros, leiskite joms tekėti. Leiskite bet kam atsitikti...

Atpalaiduokite kūną absoliučiai. Kūnas kratysis savaime; jis suksis savaime. Jei energija jūsų viduje kyla, kūnas pradės kratytis ir judėti. Jei energija jūsų kūne pradeda kilti ir kūnas virpa, tai kūnas virpės. Palikite jį visiškai laisvą... Giliai kvėpuokite ir atpalaiduokite kūną. Kas beatsitiktų, leiskite tam atsitikti. Iš viso nieko nevaržykite. Nesipriešinkite tam nė trupučio... Gilus kvėpavimas, gilesnis kvėpavimas, dar gilesnis kvėpavimas... kvėpuokite giliai... kvėpuokite giliai... Prisiminkite, kad kūnas neturi būti varžomas jokiū būdu. Tegul atsitinka viskas, kas atsitinka. Leidžiant energijai laisvai tekėti, ji randa savo kelius pasiekti viršūnę. Tegul kūnas būna visai atpalaiduotas ir nepamirškite giliai kvėpuoti. Nelėtinkite kvėpavimo. Kvėpuokite giliai ir tegul kūnas bus atpalaiduotas. Kas beatsitinka su juo, tegul atsitinka... Jei jis sėdasi, leiskite sėstis. Jei jis krinta, leiskite kristi. Jei jis stojasi, leiskite tai taip pat. Kas beatsitinka, leiskite tai; nesistokite jam skersai kelio. Ir giliai kvėpuokite... Gilus kvėpavimas, gilesnis kvėpavimas, dar gilesnis kvėpavimas.

Visiškai nieko nesulaikykite. Rizikuokite viskuo. Rizikuokite visa savo galia. Aš matau, kad jūs truputį susilaikote. Jūs susilaikote per daug. Rizikuokite savimi visiškai. Kvėpuokite giliai, giliau kvėpuokite, dar giliau kvėpuokite... Atpalaiduokite kūną. Leiskite atsitikti viskam, kas atsitinka... Palikite jį laisvą... Jei jis juokiasi, leiskite tai. Jei jis verkia, leiskite tai taip pat. Ir jei jis klykia, leiskite tai taip pat. Neabejokite tuo nė trupučio. Nesipriešinkite tam. Tik giliai kvėpuokite ir atpalaiduokite kūną... Atpalaiduokite... Energija kyla, taigi kvėpuokite ir palikite kūną nevaldomą, laisvą. Kvėpuokite giliai, įkvėpkite giliai, kvėpuokite giliai. Kai energija prabunda, daug dalykų

atsitinka jūsų kūne; tai gali būti verksmas, tai gali būti kratymasis, tai gali būti sukimasis, šokis, rėkimas ar šaukimas; leiskite jam tai išreikšti visiškai. Atpalaiduokite kūną. Ir visiškai nedvejokite.

Tęskite gilų kvėpavimą, atiduokite visą energiją giliai kvėpavimui ir palikite kūną pačiam sau. Kas beatsitinka kūnui, leiskite. Nedvejokite; nesvyruokite, nesitraukite ir nieko nevenkite. Nesipriešinkite kūnui jokiū būdu. Ir negalvokite apie kitus. Atpalaiduokite kūną. Daug dalykų atsitiks, kai energija pabus ir kils. Ašaros liesis ir užpildys jūsų akis, kūnas kratysis, galūnės judės ir formuosis *mudros*. Kūnas gali pakilti. Leiskite viskam atsitikti. Jūs čia vienas; daugiau nieko nėra. Atsipalaiduokite. Kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, giliai kvėpuokite. Dirbkite galingai dar vieną ar dvi minutes iki tol, kol mes įeisime į trečiąją pakopą. Atiduokite viską iki maksimumo iki tol, kol mes įeisime į trečiąją pakopą. Kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, giliai kvėpuokite, giliai kvėpuokite, giliai kvėpuokite. Ir atpalaiduokite kūną. Nekliudykite jam jokiū būdu.

Aš matau keletą draugų, sulaikančių save. Nesusilaikykite. Atsipalaiduokite. Išeikvokite save visiškai ir atsipalaiduokite. Jei jūs verkiate, tai verkite visu protu-širdimi; nesusilaikykite. Jeigu jūs norite šaukti, tuomet šaukite visa gerkle; nerepresuokite savęs. Jei kūnas stojasi, leiskite stotis; nebandykite kūną valdyti jokiū būdu. Jei jis sukasi, tegul sukasi. Atpalaiduokite kūną visiškai. Tuomet latentinė energija ras savo kelią. Atsipalaiduokite ir kvėpuokite giliai. Kvėpuokite giliai, giliai kvėpuokite, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, giliai kvėpuokite.

Surinkite visą energiją ir atiduokite. Atiduokite visą savo galią tam... Kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliau, dar giliau kvėpuokite. Tegul jūsų pati būtis bus supurtyta ir sujudinta. Kas beatsitiktų kūnui, leiskite tai. Atsipalaiduokite. Išeikvokite save giliai. Įtraukite save labai giliai. Ir kvėpuokite giliau, kvėpuokite dar giliau. Jūsų kūnas tegul bus visas elektriškas... Atsipalaiduokite... Liko paskutinė minutė. Taigi atiduokite visą savo energiją jai ir po to įeisime į trečiąją pakopą. Kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, giliau ir dar giliau kvėpuokite. Išeikvokite save maksimaliai, kad jūs galėtumėte įeiti į trečiąją pakopą... Kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, giliai kvėpuokite ir dar giliau kvėpuokite.

Dabar prasidės trečioji *sutra*, trečioji pakopa.

Trečioji pakopa: klausimas – „Kas esu aš?“

Toliau giliai kvėpuokite. Kūno judesiai tęsis ir prie to pridėkite trečiąją *sutra*. Klauskite savęs: „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“ Klauskite savęs viduje: „Kas esu aš?“ Leiskite savo kvėpavimui užsipildyti šiuo vieninteliu klausimu: „Kas esu aš? Kas esu aš?“ Tegul gilus ir greitas kvėpavimas tęsiasi ir klauskite viduje: „Kas esu aš?“ Tegul kūnas tęsia judesius ir lingavimą ir klauskite iš vidaus: „Kas esu aš?“

Palaikykite klausimą be jokio pertrūkio, tegul tai būna be jokių tarpų. Ir tegul liejasi visa jūsų energija į klausimą: „Kas esu aš?“ Dešimt minučių nukreipkite visą savo galią į klausimą: „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“ Pamišusiai klauskite klausimą: „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“ Klauskite visa savo būtimi, tegul klausimas aidi visoje jūsų būtyje: „Kas esu aš?“ Giliai kvėpuokite ir atpalaiduokite kūną. Kas beatsitiktų, leiskite atsitikti. Ir klauskite: „Kas esu aš? Kas esu aš?“ Išsemkite save visiškai per dešimt minučių; po to ilsėsimės. Atiduokite visą savo galią... „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“

Įdėkite visą savo energiją į tai. Nesulaikykite savęs visiškai. Energingai klauskite savęs viduje: „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“... Sukelkite audrą savo viduje... „Kas esu aš? Kas esu aš?“ Tegul kvėpavimas gilėja ir tegul klausimas gilėja. „Kas esu aš?“ Ir kas beatsitiktų kūnui, leiskite tai. „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“ Tegul visa erdvė klausia, tegul kiekviena smiltelė klausia, tegul dangus ir debesys klausia, tegul viskas klausia: „Kas esu aš? Kas esu aš?“ Tegul visa aplinka būna užpildyta šiuo klausimu: „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“

Visą savo energiją nukreipkite į tai ir tik po to mes atsipalaiduosime ir ilsėsimės. Kuo daugiau išsisemsite, tuo gilesnis įmanomas poilsis. Kuo didesnė audra jūmyse pakyla, tuo į gilesnę

meditaciją jūs įkrisite. Ketvirtoji *sutra* yra meditacijos pakopa. Taigi visą savo energiją atiduokite dabar. Jūs turite pasiekti maksimumą, kreščendo. Darykite viską, ką galite, kad vėliau nesigailėtumėte, kad truputį susilaikėte... „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“ Kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai ir klauskite savęs viduje: „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“ Klauskite visa jėga ir nesijaudinkite, jei klausimas yra sakomas garsiai. Bet klauskite viduje: „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“ Panaudokite visą savo energiją tam, įdėkite į tai visą savo galią. Kas atsitinka su jūsų kūnu, tegul atsitinka. Jei kūnas krinta, tegul krinta. Jei jis rėkia, leiskite tai. Išeikvokite iki maksimumo. „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“

Įdėkite visą savo energiją į klausimą: „Kas esu aš? Kas esu aš?“ Labai stenkitės ir visai nelaikykite savęs. Visai nelaikykite, visai nelaikykite, visai nelaikykite... „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“ Liko tik penkios minutės, taigi visą energiją nukreipkite į tai... „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“ Tegul kiekviena jūsų kūno skaidula klausia to. Tegul kiekvienas jūsų širdies tvinksnis klausia: „Kas esu aš?“ Eikite iki viršūnės; tapkite absoliučiai pamišusiu ir klauskite su maksimalia jėga. Atiduokite tam energijos maksimumą. Po to mes įeisime į relaksacijos ir poilsio pakopą – bet prieš poilsį dirbkite galingiausiai. „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“ Nuvarginkite save... „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“ Sukelkite audrą klausimais. Tik dvi minutės liko, taigi klauskite visa savo galia: „Kas esu aš? Kas esu aš?“ Kas atsitinka su jūsų kūnu, tegul atsitinka. Sakykite visa galia komandą: „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“

Liko tik viena minutė. Atiduokite visą energiją klausimui. Po to bus poilsis... „Kas esu aš? Kas esu aš?“ Leiskite atsitikti viskam, kas gali atsitikti kūnui... Kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai. „Kas esu aš? Kas

esu aš?“ Jei kūnas kratosi, jei kūnas šoka, leiskite tai, netrukdykite. Palikite jį laisvėje. „Kas esu aš? Kas esu aš?“ Prieš įeidami į ketvirtąją meditacijos pakopą, jūs turite panaudoti visą savo bazinę energiją, jūs turite daryti iki maksimumo. Netaupykite nieko, naudokite tam visą galią. Kol tai nebus padaryta, jūs negalite įeiti į ketvirtąją, finalinę pakopą... „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“ Įmeskite save į tai visiškai. „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“ Panaudokite savo energiją totaliai, netaupykite savęs, pagaliau nesulaikykite savęs. Išeikvokite save totaliai. Kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai.

Dabar palikite visas pastangas ir pereikite į ketvirtąją pakopą, į relaksacijos ir poilsio pakopą.

Ketvirtoji pakopa: dešimt minučių totalaus poilsio.

Dabar neklausinėjate ir kvėpuojate ramiai. Viską palikite, atsisakykite bet kokių pastangų. Šias dešimt minučių gulėkite, lyg būtumėt mirę, lyg jūs nebūtų. Palikite viską. Šias dešimt minučių palikite visas pastangas ir gulėkite laukdami Jo. Liaukitės ką nors darę; nėra nei klausimo „Kas esu aš?“, nei gilaus kvėpavimo. Tiesiog gulėkite – atsipalaidavę, ramūs. Klausykite ošiančios jūros. Klausykitės praeinančio pro pušis vėjo. Jei čiulba paukštis, klausykite jo garso. Šias dešimt minučių jauskitės lyg mirę, lyg jūs neegzistuojate.

Dabar atsimerkite iš lėto, iš lėto. Jei jūsų akys neatsimerkia, tuomet pridenkite jas delnais. Tie, kurie nukrito ir kuriems sunku atsistoti, pirmiausia keletą kartų lėtai įkvėpkite ir tuomet atsikelkite. Neskubėkite, nekilkite staigiai. Stokitės iš lėto, labai iš lėto. Ir jei kas nors negali atsistoti netgi po gilaus kvėpavimo, tuomet pagulėkite truputį ilgiau, kvėpuokite giliai, bet iš lėto. Po to jūs iš lėto atsisėsite, o vėliau labai iš lėto atsistosite. Atsimerkite... Tie, kurie negali atsistoti, toliau giliai, bet lėtai kvėpuokite, ir po to labai švelniai atsistosite.

Keletas trumpų informacijų... Po pietų tarp trijų ir keturių mes sėdėsime čia tyloje. Aš sėdėsiu čia toje pačioje vietoje. Visi jūs

atvykstate čia penkios minutės prieš tris. Aš ateisiu čia tiksliai trečią. Mes nekalbėsime, nebus jokio plepėjimo. Nebus ištarta nė vieno žodžio. Kiekvienas sėdės visiškoje tyloje. Aš čia sėdėsiu vieną valandą. Tuo metu, jei kas nors norės, galės ateiti ir atsisėsti šalia manęs porai minučių, o po to grįš į savo vietą. Jis neturėtų čia likti ilgiau kaip dvi minutes, kad ir kiti draugai turėtų galimybę ateiti. Visą valandą mes lauksime.

Praleiskite šias tris dienas nuolatinėje meditacijoje. Net jei kas nors iš jūsų išeis pasivaikščioti ant jūros kranto ar kitur, vaikščiokite vienas ir sėdėkite meditacijoje.

Mūsų rytinė sesija baigta.

4. Meditacija yra mirtis ir prisikėlimas

Trečiasis diskursas

Nargolas (Gudžaratas, Indija),
1970 metų gegužės 3 d. vakaras.

Draugas klausia, ar pažadinus kundalini yra pavojus. Jei taip, koks pavojus? Ir kam pažadinti kundalini, jei toks didelis pavojus?

Taip, yra didelis pavojus. Iš tikrųjų yra pavojus prarasti viską, ką mes laikėme savo gyvenimu. Prabudus kundalini, tokie, kokie esame, neliksime. Viskas pasikeis. Viskas. Mūsų santykiai, mūsų emocijos, mūsų pasaulis ir visa, ką mes žinojome iki vakar dienos, viskas pasikeis. Viskas, kas keičiasi, yra pavojinga.

Jei anglis yra transformuojama į deimantą, ji turi mirti kaip anglis. Taigi pavojus yra pakankamai didelis. Bet pavojus yra angliai. Ji gali tapti deimantu tik dingdama kaip anglis. Tikriausiai jūs žinote, kad esminio skirtumo tarp anglies ir deimanto nėra. Tai tas pats elementas. Anglis tapo deimantu per labai ilgą periodą. Chemiškai nėra didelio skirtumo tarp deimanto ir anglies. Bet anglis negali likti anglis, jei ji nori tapti deimantu. Taigi angliai gresia didelis pavojus.

Tokį pat pavojų regi žmogus, jei jis nori rasti Dievą. Jis turi mirti kaip žmogus. Jei upė bėga į susitikimą su jūra, ji regi didelį pavojų. Ji dings ir ji negali apsisaugoti. Bet ką mes turime omeny, kalbėdami apie pavojų? Tai reiškia ištirpti. Tik tas gali tęsti kelionę į Dievą, kuris yra pasiruošęs ištirpti, mirti.

Mirtis neapvalo mūsų taip, kaip meditacija, kadangi mirtis atplėšia nuo mūsų kūną ir sujungia su kitu. Jūs nesikeičiate mirdami; pakeičiate tik rūbus. Jūs liekate toks, koks esate. Taigi mirtis nėra toks didelis pavojus, kaip mes paprastai laikome. Meditacija yra didesnis pavojus negu mirtis, kadangi mirtis atima iš jūsų tik rūbus, meditacija atima jus nuo jūsų pačių.

Meditacija yra absoliuti mirtis.

Praeityje tie, kurie pažino meditaciją, sakė, kad meditacija yra mirtis, totali mirtis. Meditacijoje ne tik rūbai, bet viskas keičiasi. Bet jei upė nori susitikti su jūra, ji turi rizikuoti gyvenimu. Faktiškai upė nieko nepraranda, kai ji įteka į jūrą; ji iš viso nieko nepraranda, ji tampa pačia jūra. Ir kai anglis virsta deimantu, ji nieko nepraranda; ji išauga iki deimanto. Bet, būdama anglis, ji bijo, ji bijo prarasti save. Ir tiek, kiek upė yra upė, ji bijo prarasti save. Iš kur ji žino, kad susitikdama su jūra, ji nieko neprarada ir taps pačia jūra?

Žmogus meditacijos atžvilgiu regi tą patį pavojų. Tas pats draugas taip pat klausia, kodėl reikėtų rizikuoti, jei pavojus toks akivaizdus. Tai reikia suprasti giliau.

Tiesa yra tokia: kuo mes daugiau rizikuojame, kuo pavojingiau mes gyvename, tuo mes gyvesni. Ir kuo mes bailesni, tuo labiau esame mirę. Faktiškai mirtis nemato jokio pavojaus. Vienintelis didelis pavojus mirtyje yra tai, kad negalima mirti dar kartą. Tik tas gali mirti, kuris yra gyvas. Ir kuo jis gyvesnis, tuo intensyviau jis gali sutikti mirtį.

Kažkur yra ola ir labai arti jos žydi žiedas. Ola gali pasakyti gėlei: „Kokia tu kvaila. Kodėl tu surizikavai tapti gėle? Argi tu nežinai, kad nuvysi iki saulėlydžio?“ Iš tikrųjų būti gėle yra didelis pavojus. Bet nėra jokio pavojaus būti ola. Kai saulėlydyje gėlė nuvys, ola stovės savo vietoje nepaliesta. Ola neregį tokio didelio pavojaus, kadangi ji nėra gyva. Kuo kas nors gyvesnis, tuo didesnis pavojus.

Asmuo yra pavojuje tik tokiu laipsniu, koku jis yra gyvas. Kuo jis gyvesnis, tuo didesnis pavojus. Meditacija yra didžiausias pavojus, kadangi meditacija yra durys, kurios veda į didžiausią gyvenimo gylį – į patį aukščiausią.

Bet draugas nori sužinoti, kodėl iš viso reikėtų rizikuoti, jei yra pavojus. Aš sakau, kad reikėtų eiti būtent ten, kur yra pavojus. Ir aš sakau, neikite ten, kur nėra pavojaus. Niekada neikite ten, kur nėra pavojaus, kadangi ten nieko nėra, išskyrus mirtį. Ir eiti turite tuomet, jei yra pavojus, kadangi ten gausios gyvenimo galimybės.

Bet mes visi mėgstame saugumą. Mes bijome nesaugumo, pavojaus, mes bėgame šalin nuo jo, mes slepiamės nuo jo. Ir tuomet sandėriuose mes pametame gyvenimą. Daug žmonių pameta gyvenimą, bandydami jį išsaugoti. Tik tas tikrai gyvena, kuris nesisaugo, kuris

gyvena nesivaržydamas, kuris gyvena pavojingai. Reikalingas pavojus ir štai kodėl jūs turite eiti į jį. Meditacija yra didžiausias įmanomas pavojus. Kopimas į Everestą nėra toks pavojingas. Pasiekti mėnulį taip pat nėra taip pavojinga, nors neseniai keli astronautai pasimetė, eidami ten. Pavojus yra didelis, bet šis pavojus apribotas kūnu; tik kūnas pasikeis mirdamas. Bet meditacijos pavojus yra didesnis negu vykimas į mėnulį.

Kodėl mes taip bijome pavojaus? Ar jūs kada nors pagalvojote, kodėl mes taip bijome? Už tokių baimių yra mūsų tamsumas. Mes bijome, nes galime išnykti; mes galime iširti; mes galime mirti. Todėl viską darome, kad išsisaugotume, padidintume savo saugumą, sustiprėtume, atsitvertume ir pasislėptume nuo pavojaus. Mes darome viską, kad pabėgtume nuo jo; mes šokame į bet kokią prieigą, kokią tik žinome.

Aš girdėjau vieną istoriją. Aš girdėjau, kad vienas karalius pasistatė didžiulius rūmus, bet jie turėjo tik vienas duris, vienintelį įėjimą. Todėl karalius galėjo būti saugus nuo pavojų. Rūmai neturėjo kitų durų ir langų, kad priešai neįeitų per juos. Taigi jie buvo labiau panašūs į kapą negu į namą. Bet net ir paprastos durys kėlė pavojų, nes žmogžudys galėjo įeiti į rūmus ir per jas išeiti. Todėl karalius prie šių durų pastatė tūkstantinę ginkluotą sargybą.

Kai kaimyninis karalius sužinojo, kad jo draugas pasistatė rūmus su tokia apsauga, kokios joks kitas karalius neturėjo, atvyko jo aplankyti. Jis džiaugėsi matydamas tai – jis pasakė, kad rūmai yra tokie saugūs, jog nėra absoliučiai jokio pavojaus. Ir jis dar pasakė, kad pats pasistatys panašius rūmus.

Kai abu karaliai išėjo iš naujų rūmų, svečias karalius pagyrė draugą dar kartą, kad pasistatė tokius puikius ir saugius rūmus, ir pasakė, kad jis taip pat pasistatys sau panašius rūmus. Bet kai jis atsisveikino su savo draugu ir užlipo į iškilmių vežimą, vargšas, kuris sėdėjo nuošalyje, garsiai nusijuokė. Rūmų šeimininkas paklausė jo, kodėl jis juokiasi. Vargšas pasakė: „Aš matau, kad namo konstrukcijoje yra klaida. Aš sėdžiu čia nuo to laiko, kai šis namas buvo pastatytas. Ir nuo tada aš laikiu šios galimybės pasakyti tai jums. Juose yra viena klaida – tik viena klaida.“

Karalius panorio tai sužinoti, ir vargšas pasakė: „Vienintelės durys, kurias jūs palikote, sudaro pavojų, tai pavojinga. Galbūt nė vienas negali įeiti į šį namą, bet mirtis tikrai gali įeiti per šias duris. Taigi aš jums siūlau įeiti į namą ir užmūryti šias duris plytomis iš vidaus. Tuomet jūs būsite absoliučiai apsaugotas, netgi mirtis negalės įeiti.“

Karalius pasakė: „Jūs pamišęs. Tuo atveju mirčiai nereikės įeiti į rūmus, kadangi aš pats tuoj numirsiu, kai duris užmūrysiu. Rūmai taps kapu.“ Tuomet vargšas pasakė: „Jie jau dabar yra kaip kapas, išskyrus tas duris. Ir jūs pripažįstate, kad tai bus kapas, jei šias duris pašalinsite.“ Kai karalius linktelėjo galvą, vargšas pridėjo: „Kuo daugiau durų pašalinta, tuo labiau tai panašu į kapą. Dabar beliko tik vienerios durys.“

Po to vargšas pridėjo: „Buvo laikas, kai aš irgi gyvenau uždaramame name. Bet tuomet aš išsiaiškinau, kad uždaras gyvenimas yra tiek geras, kiek ir mirtis. Jūs taip pat galite matyti, kad užmūrijus vienintele likusias duris jūsų name, jis taps kapu. Aš išverčiau visas savo namo sienas ir dabar gyvenu po atviru dangumi. Kaip jūs sakote, jei namas yra visiškai uždaras, jame galės būti tik mirtis, taip aš sakau, kad jis bus pilnas gyvenimo, jei bus atviras ir iš visų pusių neapsaugotas. Aš kartoju, jei jis yra atviras ir neapsaugotas, jis tampa gyvenimu – nesuvaržytu gyvenimu. Yra daug pavojaus, bet gyvenimas tampa laisvas.“

Yra pavojus ir todėl jis yra kviečiamas. Dėl šios priežasties jūs eisite į tai. Anglis, ne deimantas regi pavojų. Upė, ne vandenynas regi pavojų. Tai jūs, o ne Dievas jumyse susitinka su pavojumi. Dabar patys tai apmąstykite. Jei norite išsaugoti save, jūs turite prarasti Dievą. Jei jūs norite rasti Dievą, jūs turite prarasti save.

Vieną vakarą kažkas Jėzaus paklausė: „Ką aš turėčiau daryti, kad rasčiau Dievą, apie kurį jūs kalbate?“ Jėzus pasakė: „Jūs nieko neturite daryti, tik prarasti save. Nesaugokite savęs.“ Žmogus pasakė: „Apie ką jūs kalbate? Ką aš laimėsiu, jei prarasiu save?“ Ir Jėzus atsakė: „Tas, kuris praranda, randa save, ir tas, kuris saugosi, praranda save amžiams.“

Jūs galite paklausti, jei turite dar ką pasiteirauti.

Klausiamo: „Kaip būna tuomet, kai kundalini pradeda busti ir jos kelyje pasirodo kliūtys, kurios blokuoja jos judėjimą? Kodėl taip būna? Ir ką mes turime daryti, kad ją vėl išjudintume?“

To priežasčių nėra daug, tik viena. Tai yra todėl, kad mes nenukreipiame, neskatiname jos visa mūsų valia ir galia, ir mes neatiduodame visos savo energijos jai budinti. Mūsų pastangos visuomet yra fragmentiškos ir nepilnos; jos niekad nėra totalios. Ką mes bedarytume, darome svyruodami. Nieko nedarome totaliai. Tai ir yra kliūtis; nėra kitos kliūtis kaip ši. Ir nebus jokios kliūtis, jei mes darysime totaliai. Bet per visus savo gyvenimus mes įgijome įprotį viską daryti pusiau, mes niekada nenuiname viso kelio. Netgi jeigu mes mylime, mylime pusiau; mes mylime ir mes neapkenčiame. Tai skamba keistai, kad mes neapkenčiame to paties asmens, kurį mylime. Mes mylime asmenį, mes norime gyventi dėl jo, ir tuo pat metu mes galvojame jį nužudyti. Sunku rasti mylimuosius, kurie nebūtų galvoję nužudyti mylimąjį.

Mūsų gyvenimas yra toks, kad jis visuomet padalintas, visuomet pusė-ir-pusė. Ir tos dvi pusės visuomet stumia mus į priešingas puses. Ne taip, kaip mūsų dvi kojos, dešinė ir kairė, kuriomis judame priekin ta pačia kryptimi, dvi padalintos proto pusės juda į priešingas kryptis. Ir tai yra mūsų įtampų ir konfliktų priežastis. Ar tai nėra mūsų gyvenimų nerimas, kad mes visuomet esame pusė-ir-pusė, esame suskaidyti, fragmentiški ir abejingi?

Jaunuolis atėjo pas mane ir pasakė, kad jis jau dvidešimt metų galvoja apie nusižudymą. Aš pasakiau jam: „Tu pamišęs, kodėl tu nepadarai to? Dvidešimt metų – ilgas laikas. Kada tu nusižudysi, jei galvoji jau dvidešimt ilgų metų? Tu vis tiek numirsi. Ar tu nusižudysi po to, kai numirsi?“ Jaunuolis išsigando ir pasakė: „Ką jūs sakote? Aš atėjau su viltimi, kad jūs įtikinsite mane nedaryti to.“ Aš tada pasakiau: „Ar reikia man įtikinėti jus, jeigu jūs to nepadarėte dvidešimt metų?“ Jis atsakė: „Ką aš besutikčiau, įtikinėja mane, kad nusižudyčiau.“

„Taip atsitinka dėl tų įtikinėjimų, – pasakiau aš. – Dabar jūs nei gyvenate, nei mirštate. Jūs esate tiesiog pusė-pusė. Jūs turėtumėte arba gyventi, arba mirti; nepasirinkite abiejų vienu metu. Jeigu jūs norite

gyventi, tuomet atmeskite nusižudymo mintį ir pradėkite gyventi pilnai. Jeigu jūs norite mirti, tuomet atmeskite gyvenimo mintį ir numirkite.“

Jaunuolis liko su manimi dvi ar tris dienas. Ir kiekvieną dieną aš sakiau jam: „Negalvokite dabar apie gyvenimą. Jei jūs turėjote mintį apie mirtį dvidešimt metų, tai geriau mirti dabar.“ Trečią dieną jis man pasakė: „Kodėl jūs tai man sakote? Prašome nesakyti. Aš noriu gyventi.“ Aš pasakiau: „Ne aš prašau jūsų mirti. Tai jūs sakote, kad jūs jau dvidešimt metų norite baigti savo gyvenimą.“

Tai verta apsvastyti. Jei asmuo galvoja apie nusižudymą dvidešimt metų ir to nepadarė, tai aišku, kad jis nei miršta, nei gyvena. Kaip jis gali gyventi, jei pastoviai galvoja apie mirtį? Mes esame pusė-ir-pusė. Ir šis įprotis būti pusė-ir-pusė prasisunkia į pačią gyvenimo esmę. Nei mes galime kam nors tapti tikru draugu, nei galime kam nors tapti priešu. Niekuo mes negalime būti visiškai. Bet žavu yra tai, kad daug dažniau būti kieno nors totaliu priešu, negu būti pusiau draugu.

Realybėje – palaima būti totaliu, kadangi jei jūs įtrauktas į veiksmą totaliai, visos jūsų kūno latentinės energijos susirenka ir kooperuojasi su jumis. Kuomet jūs esate susiskaidę ir suplėšyti, jūs konfliktuojate, jūs kovojate savyje.

Jeigu kundalini budinimo kelyje atsiranda kliūtis, tai tik reiškia, kad iš vienos pusės jūs norite ją pažadinti, iš kitos pusės jūs to bijote. Jūs einate į šventyklą ir tuo pat metu neturite drąsos įeiti į ją. Jūs abu dalykus darote kartu. Jūs ruošiatės meditacijai ir tuo pat metu jums nepakanka drąsos šokti į ją. Jūs norite plaukti upe, jūs pasiekėte upės krantą ir jau stovite ant jo krašto galvodamas, ką daryti. Jūs norite plaukti ir nenorite įžengti į vandenį. Tai lyg jūs norėtumėte plaukti jūsų gyvenamoje patalpoje, lyg jūs norėtumėte judinti rankas ir kojas gulėdami ant sofos pakloto ir patirti plaukimo džiaugsmą. Ne, jūs negalite džiaugtis plaukimu, gulėdamas ant patogios sofos gyvenamojoje patalpoje. Tai tiesiog kvaila. Realus plaukimo džiaugsmas yra neatskiriama pavojaus grandis.

Jei esate pusiškas, tai kliudys kundalini budinti daugeliu būdų. Štai kodėl daugelis draugų jaučia, kad pokyčiai sustoja.

Jeigu kundalini energijos kilimas sustoja, tuomet prisiminkite tik vieną dalyką... ir neieškokite pretekstų tai pateisinti. Mes randame

gausybę pateisinimų: trukdo praėjusių gyvenimų karma, nepalankios žvaigždės, dar neatėjo tam laikas. Ne, nė vienam iš šių dalykų, kurių mes norime, šie pretekstai netinka. Tik vienintelis dalykas yra teisingas: jūs nedarote visko jai pažadinti. Jeigu yra kokios nors kliūtys, tai galvokite, jog jūs tiesiog nešokote visa galia, jūs neatidavėte visų jėgų. Atiduokite tam visą energiją ir totaliai atsipalaiduokite. Tuomet kundalini nebus blokuojama nė ties vienu centru.

Tiesa yra tokia, kad kundalini gali baigti visą savo kelionę iš karto; ir tai gali užimti metų metus. Viskas priklauso nuo vykdymo – ar tai yra totalu, ar fragmentiška. Jeigu mūsų valia, visas mūsų protas yra totalus, visas dalykas gali atsitikti tiesiog dabar, tiesiog šiuo momentu.

Jeigu kundalini energijai yra kliūtis, tai reiškia, kad jūs stengdamasis neatidavėte visos savo energijos. Visiškai kooperuokitės su budinimu ir atiduokite tam visą savo energiją. Kiekviename iš mūsų yra neišsemiamos energijos šaltinis, bet mes niekad neišsemiame jo visiškai. Mes visuomet gyvename periferijoje, mes niekad nesikasame gilyn. Mes niekada nesikreipėme ir neieškojome savo šaknų, būties šaknų; mes niekad nebudinom jų ir dėl to šios kliūtys yra. Todėl prisiminkite, nėra kitos priežasties, kaip ši.

Draugas klausia: „Mes gimstame su alkiu, noru miegoti ir troškuliu, bet mes netrokštame Dievo. Kodėl?“

Bus naudinga suprasti šį dalyką. Dievo troškimas taip pat ateina su mūsų gimimu, bet tai patirti reikia laiko. Vaikai, pavyzdžiui, gimsta su lytimi, bet jai pasireikšti reikia keturiolikos metų. Sekso troškimas ateina su gimimu, bet po to reikia keturiolikos metų tam atpažinti. Kodėl tai užima tiek daug laiko? Aistra, troškimas yra jummyse, bet kūnas tam nėra pasiruošęs. Kūnui reikia keturiolikos metų tam, kad užaugtų ir lytiškai subręstų, ir tik po to troškimas pabunda. Iki tol jis yra latentinėje būsenoje.

Dievo troškimas taip pat ateina gimstant, bet kūnas nėra tam prinokęs ir pasiruošęs. Tuo metu, kai kūnas yra paruoštas, troškimas sužadinamas. Kundalini palaiko šį augimą, šį brendimą. Bet jūs galite

paklausti, kodėl tai neatsitinka savaime. Tai kartais atsitinka savaime, bet šis dalykas turi būti suprastas giliai.

Žmonijos evoliucijoje tam tikri dalykai pradžioje atsitinka su individais, o vėliau su grupėmis. Pavyzdžiui, jeigu jūs skaitysite Vedas, atrodys, kad Vedų laikais nebuvo aromato ar kvapo pažinimo. Visuose pasaulio raštuose, kurie yra vieno meto su *Rigveda*, nėra niekur paminėtas kvapo pojūtis. Gėlės, suprantama, paminėtos, bet ne aromatas. Tie, kurie žino, sako, kad iki *Rigvedų* kvapo pojūtis nebuvo pažadintas. Vėliau jis pabudo keliose individualybėse. Bet net ir šiandien kvapas daugeliui žmonių neturi didelės reikšmės; tik nedaugeliui asmenų jis turi prasmę. Iš tikrųjų kvapo pojūtis dar turi būti pažadintas visuose žmonėse visiškai. Labiau išvystytoje bendruomenėje šis pojūtis ryškesnis, mažiau išvystytoje – daug silpnescnis. Bet žemėje vis dar egzistuoja keletas genčių, kurios neturi aromato nusakančio žodžio. Taigi kvapo pojūtis pradžioje atsirado keliuose individuose ir palaipsniui augo, kol tapo kolektyvinio proto dalimi.

Panašiai kaip kvapo pojūtis, daugelis kitų dalykų įėjo į žmogaus sąmonę tikrai palaipsniui. Jie nebuvo žinomi praeityje. Žmogaus supratimas apie spalvas turi nuostabią istoriją. Aristotelis savo knygoje kalba tik apie tris spalvas. Iki Aristotelio žmonės Graikijoje pažino tik tris spalvas; jie nepažino jokių kitų spalvų. Tai užėmė ilgą laiką ir labai palaipsniui kai kurios kitos spalvos tapo matomos žmonėms. Negalvokite, kad šiandien yra tik tiek spalvų, kiek mato mūsų akys. Jų yra žymiai daugiau, bet mes jų nesuvokiame. Mūsų sensitivityumas joms dar nėra išlavintas. Todėl kartais priėmus LSD arba meskaliną, arba hašišą, arba marihuaną, mūsų akys mato naujas spalvas, kurių niekad nesame matę iki tol. Spalvų daugybė. Bet tik palaipsniui ir per ilgą laiką mes tampame joms sensitivityūs.

Netgi šiandien tam tikras žmonių skaičius pasaulyje yra akli spalvoms, jie neturi spalvų pojūčio. Jei čia sėdi tūkstantis asmenų, mažiausiai penkiasdešimt iš jų yra nejautrūs vienai ar kitai spalvai, nors jie patys gali to ir nežinoti. Keletas žmonių gali neskirti žalios ir geltonos spalvos. Palikime nuošaly paprastus žmones, bet netgi kai kurie dideli ir išsiskiriantys asmenys buvo daltonikai.

Toks žmogus kaip Bernardas Šou negalėjo pasakyti, kur žalia spalva, o kur geltona. Net iki šešiasdešimties metų jis nežinojo, kad negali atskirti žalios spalvos nuo geltonos. Tai jis sužinojo šešiasdešimtojo gimtadienio proga, kai kažkas padovanojo jam kostiumą. Jis buvo žalias, bet kostiumui trūko vieno dalyko – kaklaraiščio. Draugas pamiršo nupirkti kaklaraištį prie kostiumo. Taigi Šou nuėjo į parduotuvę nusipirkti kaklaraištį, tinkantį kostiumui, ir paprašė geltonos spalvos. Parduotuvės šeimininkas mandagiai pasakė, kad geltonas kaklaraištis netinka prie žalio kostiumo. Šou buvo nustebintas, girdėdamas tai, ir atkakliai tvirtino, kad kaklaraiščio ir kostiumo spalvos yra tokios pat. Parduotuvės šeimininkas nustebo ir paklausė: „Kaip tai tos pačios spalvos, sere? Jūs išdykaujate?“ Jis žinojo, kad Šou mėgsta pokštauti. Jis pasakė: „Jūs tikriausiai juokaujate, sakydamas, kad kostiumas ir kaklaraištis yra tos pačios spalvos. Taip nėra; kaklaraištis yra geltonas, tuo tarpu kai kostiumas yra žalias.“ Bet Šou atkakliai laikėsi savo ir po to smalsiai pasiteiravo, kokia yra geltona spalva.

Po to tikrinęs Bernardas Šou akis gydytojas patvirtino, kad jis nemato geltonos spalvos.

Buvo metas, kai geltona spalva žmogaus akims iš viso nebuvo matoma. Tai spalva, kurią vėliausiai pradėjo matyti žmogus. Kai kurios kitos spalvos taip pat matomos neseniai.

Muzika ne kiekvienam turi prasmę. Ji reikšminga tik kai kuriems asmenims. Tik labai nedidelis asmenų skaičius jaučia jos niuansus labai giliai. Likusiems ji nieko daugiau nereiškia negu garsai ar triukšmai – tiesiog niekas. Sąmoningumas ir jautrumas muzikai dar auga ir gilės. Faktiškai iki šiol muzika dar nėra kolektyvineje žmonijos sąmoneje.

Dievo išgyvenimas yra labai giliai, anapus pojūčių ir jo potyris transcendentuos visus kitus pojūčius. Tai aukščiausias patyrimas; nieko daugiau anapus jo nėra. Štai kodėl tik nedaugelis prabudo, nors prabudimo galimybė yra kiekvieno žmogaus viduje ir ateina gimstant.

Bet kai prabudęs asmuo yra tarp mūsų, jo prabudimas irgi tampa faktoriumi, keliančiu Dievo troškimą daugelyje žmonių. Kai žmogus, panašus į Krišną, išauga tarp mūsų, jo paties intuicija, jo pats buvimas žadina mumyse tai, kas taip ilgai miegojo.

Dievo troškimas, jo alkis yra kiekviename iš mūsų ir ateina mums gimstant. Bet jam neleidžiama prabusti, jis slopinamas. Tam yra labai daug priežasčių. Pati svarbiausia tarp jų ta, kad didžiulėje minioje, kuri mus supa, didžiulis žmonių, tarp kurių mes gyvename, skaičius visiškai nejaučia šio troškimo. Štai kodėl šis troškimas pradeda kilti viename, bet jis tuoj pat represuoja jį, kadangi jam atrodo, jog tai pamišimo rūšis. Pasaulyje, kuriame žmonės, esantys aplink mus, trokšta pinigų, garbės, religingumo alkis atrodo panašus į pamišimą. Ir tai daro kitus žmones, supančius religingą žmogų, įtartinus jo atžvilgiu; jie galvoja, kad jis kraustosi iš proto. Todėl religingas žmogus represuoja save. Jo alkis negali išaugti, jis slopinamas iš visų pusių.

Pasaulyje, kurį mes sukūrėme, nėra vietos Dievui, ir mes atsakingi už tai. Kadangi, kaip aš jau sakiau, pavojinga leisti Dievui užimti savo vietą, todėl mes jam neduodame jokios vietos. Žmona bijo, kad Dievas neįeitų į jos vyro gyvenimą, kadangi jam įėjus, žmona dingsta, ji gali tapti nereikalinga jam. Vyras bijo, kad Dievas neįeitų į jo žmonos gyvenimą, nes jo paties vieta kaip jos tikro Dievo – Dievo pakaitalo vieta – patirs pavojų. Tariamam Dievui nebus vietos. Štai kodėl šiame pasaulyje, kurį mes sukūrėme, nepaliekame kambario Dievui, kadangi Dievas mums trukdys. Jei jis ateis, jis ardys, jis griaus kažką tai čia, tai ten; jis suardys daug dalykų. Mieguistumas dings; kažkas kito atsitiks, aišku, kad daugelis dalykų pasikeis. Mes liausimės buvę tuo, kuo esame. Štai kodėl mes išvijome Dievą iš šio pasaulio.

Jei kartais netikėtai Dievo troškimas iškyla – tam, kad apsisaugotume nuo šio pavojaus – mes sukūrėme savo namuose netikrus dievus, akmeninius stabus ir meldžiamės jiems. Tad troškimas nėra tiesiai nukreiptas į realų Dievą. Mes visur pakeitėme Dievą dievais. Tai parodo didžiausią žmogaus apgaulę ir didžiausią jo sąmokslą prieš Dievą, kuris kada nors yra buvęs. Šie žmogaus sukurti dievai simbolizuoja grėsmingiausią sąmokslą prieš religiją ir Dievą, koks kada nors buvo sugalvotas. Dėl tos priežasties šis žmogaus troškimas negali pasisukti į Dievo ieškojimą – vietoj to jis prarandamas prie šventyklų ir mečečių, kurios neturi nieko vertingo. Ir kai žmogus nieko neranda šventyklose ir mečetėse, jis nusivilia, jam atrodo, kad jo paties namuose yra geriau negu ten. Tuomet jis sako: „Kas yra tose šventyklose ir

mečėtėse?“ Jis grįžta apsilankęs jose į namus. Jis nežino, kad šventyklos ir mečėtės yra didelio suktumo ir apgaulės išradimai.

Aš girdėjau, kad vieną vakarą velnias grįžo namo prislėgtas ir nuliūdęs ir pasakė savo žmonai: „Man atsilyginta absoliučiu bedarbiškumu; aš neturiu, ką daryti.“ Jo žmona nustebo kaip ir visos žmonos, kurių vyrai praranda darbą, ir paklausė: „Tu bedarbis? Kaip tai gali būti? Kaip gali šalia šių žmonių prarasti darbą? Tai tiesiog neįmanoma, kadangi tavo darbas yra amžinas. Žmonių papirkinėjimas tęsis amžiais. Tai kažkas tokio, kas niekad nesibaigia. Kaip tu gali tai prarasti? Kas tas, kuris paliko tave be darbo?“ Velnias pasakė: „Aš pradau darbą labai paslaptingu būdu. Mano darbą paėmė šventyklų, mečečių šventikai ir panditai. Aš iš viso nereikalingas. Ką aš galiu daryti, išskyrus tai, kad nukreipsiu žmones nuo kelio į Dievą? Dabar niekas neina tuo keliu; šventyklos ir mečėtės yra tam, kad nukreiptų juos nuo to. Taigi aš neb galiu vesti jų klaidingu keliu, kaip aš tą darydavau ilgą laiką.“

Dievo troškimas yra kaip ir visuomet. Bet mes pradėdami lenkti žmones link Dievo nuo jų ankstyvos vaikystės ir tai padaro didelę žalą. Prieš realų Dievo patyrimą yra sukuriama iliuzija, kad mes jį pažįstame. Kiekvienas pradeda galvoti, kad jis pažįsta Dievą. Prieš pabundant troškuliui mes pagirdome vandeniu, ir tai sukuria nuobodumą ir baimę. Dėl mūsų klaidingo mokymo mes išlaviname antipatiją Dievui; mes atbaidome susidomėjimą juo. Mes taip nevykusiai prikėmšame savo galvas Gita, Koranu, Biblija, mes pripenim savo protus tokiomis sunkiomis visokių šventųjų ir mahatmų sakmėmis, kad tai kelia pasibjaurėjimą ir mes tuo anksčiau ar vėliau norime atsikratyti. Taigi nekyla poreikis ieškoti Dievo.

Mūsų visa socialinė struktūra ir visa sistema yra antidiėviška. Štai kodėl Dievo troškimui yra taip sunku iškilti. Ir net tuomet, kai jis iškyla, asmuo, kuriam jis pasirodė, mums atrodo pamišęs; jis pradeda manyti, kad yra psichiškai nesveikas. Tai yra todėl, kad jis dabar labai skiriasi nuo visų likusių. Jis pradeda gyventi skirtingu būdu; jo net kvėpavimas pasikeičia, jo visas gyvenimo būdas pasikeičia. Tai giluminis pokytis. Jis liaunasi būti vienu iš mūsų; jis tampa mums keistuoliu.

Pasaulis, koku mes jį sukūrėme, yra antidiėviškas. Tai nepertraukiamas sąmokslas prieš Dievą. Mes jau toli nuėjome, ir tęsiame tai iki šios dienos. Mes išmetėme Dievą, mes išvarėme jį visiškai. Tai ironija, kad mes išvarėme jį iš šio pasaulio. Mes pastatėme barikadas, kuriose nėra jokių angų, pro kurias Dievas galėtų grįžti į šį pasaulį. Tai kaipgi šis troškimas gali atsirasti?

Nors šis troškimas neiškyla, nors jis ir nėra žinomas, bet tam tikra vidinio nerimo rūšis, kažkokia požeminė agonija persekioja mus per gyvenimus. Kažkas tampa garsenybe, bet vis tiek jaučia viduje tuštumą. Kitas sukaupia turtus, bet vis tiek kažką praleidžia, kažkas lieka nepasiekta. Kitas įsimyli ir vis dar atrodo, kad kažkas lieka, kas turi būti surasta, kas lieka neužpildyta. Kas tai yra, ką, atrodo, kiekvieną kartą mes praleidžiame, nors gyvename sėkmingai?

Tai vidinis troškimas, kurį mes užslopiname, kuriam mes neleidome išaugti, užaugti ir būti pasotintam. Šis troškimas pasirodo tai čia, tai ten; jis tampa esminiu klausimu kiekviename mūsų kelio žingsnyje. Ir jis sako mums: „Jūs tapote toks garsus, bet jūs nepasiekėte nieko; jūs pasiekėte viską ir vis tiek esate tuščias.“ Šis troškimas skaudina ir žaloja mus, šis troškimas trukdo ir įkyri mums kiekviename gyvenimo taške. Bet mes neigiame jį ir užsiimame darbu su dar didesne energija, kad ir šis mažas balsas nebūtų girdimas.

Štai kodėl tas, kuris susižavi pinigų kaupimu, veržiasi į juos, ir tas, kuris nori tapti garsenybe, lekia šuoliais. Jie užsikemša ausis taip, kad negirdėtų, jog nieko nerado sekiodami paskui savo ambicijas. Mes darome viską, kas įmanoma, kad šis troškimas neiškiltų. Kitaip ateitų diena, kai mūsų vaikai gimtų šiame pasaulyje ir su Dievo troškimu taip pat, kaip jie gimsta su alkio, gėrimo ir sekso troškimu. Toks pasaulis gali būti sukurtas ir jį vėta sukurti. Bet kas tai padarys?

Nedidelis žmonių skaičius, kurie ieško Dievo, gali sukurti tokį pasaulį. Bet tam, kad tai įvyktų, būtina, jog dabartinis sąmokslas prieš Dievą sužlugtų ir pralaimėtų.

Tam reikalingas troškimas, bet žmonės sumano dirbtines priemones užslopinti tai. Tūkstantmečiais Kinijoje moteris turėjo nešioti batelius iš plieno, kad jos koja būtų tokia maža, kaip tik įmanoma. Mažos pėdos buvo grožio simbolis. Kuo mažesnė koja, tuo aukštesnis merginos

šeimos, jos padėties laipsnis. Todėl jų kojos likdavo tokios mažos, kad moteris sunkiai galėjo vaikščioti. Tuo metu, kai jų kūnai augdavo, jų pėdos likdavo sunykusios ir mažos. Moteris negalėjo vaikščioti. Tos moteris, kurios negalėjo vaikščioti, buvo laikomos damomis, priklausančiomis karaliaus šeimai. Neturtingo vyro žmona negalėjo sau to leisti, kadangi jai reikėjo turėti normalias kojas, kad ji galėtų vaikščioti ir dirbti. Tik aristokratų moteris galėjo apsieiti be vaikščiojimo; jos vaikščiojo kitų padedamos. Nors jos buvo invalidės – bet tame invalidume nieko blogo nebuvo matoma – buvo manoma, kad tai puošnu ir gražu. Dabartinėje Kinijoje moteris nepriimtų to. Ji sakytų, kad tik pamišę žmonės gali tai priimti. Bet šis paprotys tęsėsi tūkstantmečiais.

Kai dalykas tampa madingas ir populiarus, sunku pamatyti jo kvailumą. Kai tūkstančiai žmonių seka juo, kai visa minia yra už tai, jūs neteisiatė to, o vertinate. Kai visa visuomenė ragina moterį nešioti plieninius batus, visos moteris tai priima. Ir jei kuri nors nesilaikys šios praktikos, ji bus pripažįstama pamišusia, ji bus nustumta žemyn, kaip neturtinga ir degradavusi moteris. Ji negaus gero ir įžymaus vyro; ji neištekės už turtingo. Moteris su didelėmis kojom buvo pripažįstama vulgaria, neišsiauklėjusia ir nekultūringa. Buvo manoma, kad tik valstiečių moterų didelės pėdos; aukštuomenės moterų pėdos turi būti mažos. Ši koncepcija luošino Kinijos moteris tūkstantmečius, ir jos neturėjo jokio supratimo, jog grynas pamišimas nešioti plieninius batus. Įprotis tęsėsi ilgai. Ir tik tuomet, kai tai buvo panaikinta, jos galėjo pamatyti šitą pamišimą.

Tuo pat būdu viskuo, kas susiję su Dievu, visos žmonijos protas yra iškrypęs ir sužalotas. Dievo troškimas, žmogaus troškimas surasti jį buvo griunamas visais būdais; niekaip nebuvo leidžiama jam atsirasti. Ir netgi jei jis atsirasdavo, buvo išrasti Dievo pakaitalai. Mes sakydavome žmogui, kad jei jis nori rasti Dievą, turi eiti į šventyklą, turi skaityti Gita, Koraną ar Bibliją ir ten rasti jį. Iš tikrųjų nieko negali būti rasta raštuose, išskyrus žodžius, ir nieko nerandama šventyklose, išskyrus sustingusias ikonas. Tuomet žmogus galvoja, kad tikriausiai jo troškimas pats savaime yra klaidingas.

Pagaliau žmogaus troškimas yra toks, kad jis tai ateina, tai nueina. Tuo metu, kai jūs pasiekiatė šventyklą, jis dingsta. Tuo metu, kai jūs skaitėte Gita, jis dinga. Lėtai lėtai jis slopinamas ir alinamas. Ir galiausiai jis miršta, kadangi neleidžiama jam pasitenkinti ir pasisotinti. Galų gale jis išsenka. Tai panašu į fizinį alkį. Jei jūs tęsėtė badą tris dienas, pačią pirmą badavimo dieną jūs patirsitė aštrų alkį. Alkis aštrės kitą dieną ir labiausiai bus juntamas trečią dieną. Bet jei jūs badausitė ketvirtą dieną, alkis pradės mažėti ir penktą dieną bus mažesnis. Šeštą dieną jis bus žymiai mažesnis. Po penkiolikos dienų alkio pojūtis liausis. Jei jūs badausitė visą mėnesį, jūs pamiršitė, kas yra alkis. Jūs būsitė vis silpnesnis ir silpnesnis, jūs vis labiau išseksitė, diena iš dienos jūs prarasitė svorį. Kai jūs išeikvositė savo kūno išgyvenimo sugebėjimą, alkis dings visiškai. Jei alkio nepasotinsitė visą mėnesį, jis tikrai miršta.

Aš girdėjau... Yra tokia trumpa Kafkos istorija. Jis rašo, kad viename cirke buvo įvairūs atlikėjų tipai, daugybė žaidimų, akrobatika ir pasilinksminimai. Cirko šeimininkas pasamdė į atlikėjų trupę asmenį, kuris buvo badavimo pasekėjas. Šis žmogus savo pasirodyme demonstruodavo badavimą. Jis turėjo trobelę. Žmonės lankė cirką, norėdami pamatyti daugelį dalykų – pavyzdžiui, treniruotų gyvulių vikrumą, keistus laukinius gyvulius – jie taip pat ateidavo pasižiūrėti į badaujantį žmogų. Jis buvo didelio susižavėjimo objektas. Žmogus galėjo gyventi be maisto mėnesiais. Kartą jis be pertraukos prabuvo nevalgęs ištisus tris mėnesius. Taigi žmonės ateidavo pažiūrėti ir į jį. Bet yra riba.

Atsitikdavo, kad kažkuriame mieste cirkas užsibūdavo šešis ar septynis mėnesius. Žiūrovai ateidavo pažiūrėti į šį badaujantį žmogų kas dvi savaites ar mėnesį, bet jų susidomėjimas kartais dingdavo. Štai kodėl aktoriai ir šventieji turi nuolat keisti savo vietą. Jei jie ilgiau lieka vienoje vietoje, jie susiduria su sunkumais. Ar ilgai žmonės stovės prie jų? Taigi jie prisitaiko ir kas dvi ar tris dienas keliauja iš vieno miesto į kitą. Kai aplanko naują miestą, žmonės pulkais vėl renkasi pas juos. Mieste vėl yra pasilinksminimas.

Kafkos istorijoje tame mieste cirkas pasiliko gana ilgai. Prie badaujančio žmogaus lankytojai nustojo eiti. Jie visiškai pamiršo

trobelę. Žmogus taip išseko badaudamas, kad nebegalėjo pasirūpinti savimi ir informuoti apie savo padėtį. Jis buvo toks silpnas, kad nebegalėjo pasikelti nuo lovos, jis gulėjo ten ir gulėjo. O cirkas buvo labai didelis, todėl jį visiškai pamiršo.

Po keturių ar penkių mėnesių, vieną nuostabų rytą kažkas staiga prisiminė ir pareiškė apie jį. Dabar vadovas susirūpino, kad badaujantis žmogus nebūtų miręs. Jis nuskubėjo į trobelę, ir su širdgėla aptiko, kad ten nieko nėra, išskyrus šieno ryšulį, ant kurio šis anksčiau gulėjo. Paties žmogaus nebuvo nė pėdsako. Kai vadovas pašaukė jo vardą, nepasigirdo jokio atsakymo. Jis buvo toks išsekęs, kad negalėjo kalbėti. Tuomet vadovas pašalino nuo lovos šieną ir apstulbo, pamatęs sunykusį iki gryo skeletą žmogų. Bet jo akys buvo sveikos ir gyvos.

Vadovas jam pasakė: „Mano drauge, aš nuoširdžiai atsiprašau pamiršęs jus, bet argi jūs ne pamišęs? Jeigu žmonės nustojo jus lankyti, jūs turėjote vėl pradėti valgyti.“ Žmogus pasakė: „Bet dabar mano įprotis valgyti yra miręs; jis baigėsi. Aš nejaučiu jokio alkio. Ir daugiau aš nesu joks atlikėjas. Aš esu paties atlikėjo pinklėse; aš esu bejėgis kalinys savo rankose. Aš daugiau nevaidinu, aš jau nejuntu jokio alkio. Iš tikrųjų dabar aš nežinau, kas yra alkis, kadangi to, ką vadina alkiu, manyje jau nebėra.“

Kas gi atsitiko šiam žmogui? Jeigu jūs metodiškai ilgai ilgai badausite, alkis tikrai mirs ir išnyks. Štai todėl mes neturime leisti Dievo alkiui pabusti, kadangi Dievas yra labiausiai trikdantis faktorius mūsų gyvenime. Niekas pasaulyje negali būti labiau griaujantis, kaip jis. Štai kodėl mes panaudojame visas atsargumo priemones prieš jį, ir padarome viską, kad jį pašalintume. Mes užblokavome jo kelius iš visų pusių ir suplanavome viską taip, kad jis neįeitų į mūsų pasaulį netgi paslapčiomis.

Nepaisant to, kiekvienas žmogus gimsta su Dievo troškimu. Ir jei jam busti atsiranda galimybės ir sąlygos, kiti troškimai – turto, garbės troškimas – tiesiog atkrinta. Tuomet nelieka jokio kito troškimo, kaip tik vienintelis Dievo troškimas. Visi jie kartu negali eiti ranka rankon. Taigi tam, kad išsaugotume kitus troškimus – turto, jėgos, prestižo, sekso – mes turime sulaikyti ir užslopinti Dievo troškimą. Nes jei dieviškumo troškimas išauga ir pasiekia pakankamą laipsnį, jis pirmiausia eliminuos

ir po to asimiliuos visus kitus troškimus ir tiesiog sulaikys juos. Dievas labai pavydus. Kai jis pasirodo, jis užvaldo viską vienas pats. Tuomet jis neleis kitiems kvailioti aplink jį. Kai jis pasirenka jus savo buveine, savo šventove, visi maži dievai ir deivės turi išnykti; jie ilgiau negali likti jumyse. Jūs matote daugybę jų, pasodintų į šventyklų sostus – beždžiondievis Hanumanas ir įvairūs kiti dievai bei deivės; visi jie turi dingti. Dievas neleidžia jiems gyventi jumyse nė trupučio daugiau. Kai Dievas ateina, jis pašalins kiekvieną ir visus. Jis vienas sėdės soste. Jis yra labai labai pavydus.

Draugas klausia: „Ar tai, ką daro individualybė, iš tikrųjų daro pats Dievas?“

Tai teisingas klausimas. Tol, kol individas kažką daro, to nedaro Dievas. Tol, kol individas jaučia, kad jis daro, tol Dievas nedaro. Tą dieną, kai individas žino, kad jo daugiau nėra, kad jis yra nedarantis, o tai tiesiog atsitinka, jo veiksmai tampa Dievo veiksmiais; tai priklauso Dievui. Bet jis netampa Dievo veiksmu tol, kol individas galvoja, kad jis yra darantis. Ta dieną, kai darymas tampa atsitikimu, dieną, kai individas iš tikrųjų patiria, kad per jį atsitinka, Dievas nugali; tuomet jis viską daro per individą. Jei jūs paklausite vėją: „Ar tu puti?“, jis pasakys: „Ne, vėjas pučiasi.“ Jei jūs paklausite medžių: „Ar jūs patys augate?“, jie pasakys: „Ne, mes esame augantys.“ Jei jūs paklausite jūros bangų: „Ar jūs pačios judate į krantą?“, jos atsakys: „Ne, bangos bėgasi į krantą.“ Taip veikia Dievas.

Bet žmogus sako: „Aš darau.“ Tai ir atskiria jį nuo Dievo. Kai jo ego nugali, jis užsidaro savame ego. Dėl to žmogus kaip atskira esmė stovi Dievo nuošalyje. Tą dieną Dievas nugali, kai žmogus supranta, jog jis irgi juda tuo būdu, kaip vėjas pučia, kaip jūra banguoja, kaip medžiai auga, gėlės žydi ir žvaigždės juda, jis taip pat judasi; jo viduje yra kažkas, kas judina ir kalba; jis nėra atskiras. Tą dieną ir tik tą dieną Dievas tampa darytoju.

Tai tik iliuzija, kai mums atrodo, jog mes esame darytojai. Ir ši iliuzija padaro mus nelaimingus ir vargšus. Ši iliuzija yra lyg siena tarp mūsų ir Dievo. Tą dieną, kai mes liaujamės būti darytojai, visos iliuzijos liaunasi. Lieka vien tik Dievas.

Iš tikrųjų net ir dabar yra tik Dievas. Jei jūs jaučiatės esąs darytoju, nėra taip, kad ir esate darytojas. Aš taip nesakau; aš nenoriu taip sakyti. Kai jūs manote, jog jūs esate darytojai, tai tik iliuzija. Netgi dabar tik Dievas yra darytojas, bet jūs to nesuvokiate. Tai panašu į sapną: šią naktį jūs nueinate gultis Nargole ir sapnuojate, kad pasiekėte Kalkutą. Jūs nepasiekėte Kalkutos; ir ką jūs besapnuotumėte apie Kalkutą, jūs vis dar Nargole. Bet sapne jūs atvykote į Kalkutą, ir tvarkote savo reikalus, kaip grįžti atgal į Nargolą – traukiniu, lėktuvu ar pėsčiomis. Jūs rūpinatės maršrutu, kuriuo norite sugrįžti ir domitės informacija, kuria ruošiatės pasinaudoti. Jūs žiūrite į žemėlapi. Staiga jūsų miegą sutrukdo, ir jūs pabundate. Su nuostaba aptinkate, kad nesate niekur išvykęs, kad jūs vis dar Nargole. Tuomet jūs neklausiate apie maršrutą ir nežiūrite į žemėlapi. Tuomet jūs neieškote vadovo. Ir jeigu kas nors jūsų paklaus apie ketinimą palikti Kalkutą, jūs tikrai juoksitės ir sakysite, kad nebuvote nuvykę į Kalkutą, kad jūs tai tik sapnavote.

Kai žmogus galvoja, kad jis yra darytojas, taip iš tikrųjų nėra; jis turi tik mintį, tik idėją, svajonę. Jis tiesiog svajoja, kad yra darytojas. Faktiškai viskas atsitinka. Ir jei mūsų sapnas dingsta, tuomet atsitinka prašvitimas arba tai, ką jūs vadinate žinojimu.

Netgi tuomet, kai jūs sakote, kad Dievas per jus daro dalykus, tai taip pat yra iliuzija, taip toliau tęsiasi sena iliuzija. Tuomet jūs irgi liekate esybė, atskira esybė ir paliekate atstumą tarp savęs ir Dievo. Dabar jūs tikite, kad yra Dievas, ir šalia jo esate jūs. Dabar jūs tikite, kad Dievas yra valdytojas, o jūs esate darytojas.

Ne, kai jūs iš tikrųjų pabusite iš miego Nargole, jūs nesakysite, kad dabar grįžote iš Kalkutos; jūs tiesiog sakysite, kad jūs iš viso ten nebuvote. Tą dieną, kai jūs pabusite iš ego snaudulio, kuriame jūs esate darytojas, jūs nesakysite, kad jūs darote, kad Dievas nukreipia jus tai daryti. Tą dieną jūs tiesiog sakysite: „Yra tik Dievas, manęs nėra.“ Jūs sakysite: „Faktiškai manęs niekada nebuvo; tai buvo sapnas, kuris vieną dieną baigėsi.“

Mes galime sapnuoti nesuskaitomą gyvenimų skaičių, nepabaigiamą gyvenimų virtinę. Sapnams nėra pabaigos. Linksmiausias dalykas yra tai, kad jūsų sapnas jums atrodo absoliučiai tikras. Jūs jau sapnavote daugybę kartų. Jūs sapnuojate kiekvieną naktį ir kiekvieną

rytą suprantate, kad tai buvo tik sapnas, o ne tikrovė. Bet kai jūs naktį vėl sapnuojate, jūs nežinote, kad tai yra sapnas, kad tai netiesa. Jūs vėl manote, kad tai visiška tiesa. Rytoj ryte pabudęs jūs ir vėl sakysite, kad tai netiesa. Kokia varginga mūsų atmintis! Tai, ką jūs suvokiate kaip falšą rytą, vėl tampa tiesa, kai sapnuojate. Sąmoningumas, kuris yra rytą, vėl ir vėl pametamas sapne.

Neabejotina, kad tai nėra gilus sąmoningumas, kad jis labai paviršutiniškas. Jis nėra net odos gylis. Giliai tęsiasi senos iliuzijos kartojimas. Mes žinome ir suprantame dalykus labai paviršutiniškai. Vienas perskaito knygą, kurioje sakoma, kad nepaisant to, ką mes darome, iš tikrųjų viską daro Dievas, ir trumpą laiką paviršutiniškai jis supranta, kad nėra darytojas, kad viską daro Dievas. Jo senasis „aš“ išlieka, bet jis dabar sako: „Aš nesu darytojas.“ Šis supratimas dings po akimirkos. Stuktelėkite tokiam žmogui stipriau ir jo „aš“ vėl pasirodys. Jis lyg laukinis su įniršiu sušuks: „Jūs nežinote, kas aš esu?“ Jis pamirš, kad prieš trumpą valandėlę sakė: „Aš nesu darytojas, manęs nėra, yra tik Dievas.“ Kietesnis smūgis, ir jis pamirš viską. Visas supratimas dings po sekundės, o dar kartą stuktelėjus jis šauks: „Kaip išdrįsote man stuktelėti? Ar jūs nežinote, kas aš esu?“ Dievas ir jo kalbos apie Dievą paliks jį, ir jo senas „aš“ sugrįš į savo vietą.

Aš girdėjau, kad vienas vienuolis praleido ilgus trisdešimt metų Himalajuose. Jis praleido laiką gilioje taikoje ir vienvėje. Jis viską pamiršo apie savo ego. Ego egzistuoti reikalingas kitas. Ego negali gyventi, jei nėra kito. Ego reikalingas kitas; jis negali gyventi pats savaime. Kai jūs žiūrite į kito akis su pasipūtimu, jūsų ego pradeda gyventi. Jei kito nėra, ką jūs galite daryti su savo reikšmingumu, su savo išdidumu? Kaip jūs jį galite jausti? Kam jūs sakysite: „Aš esu“? Taip pasakyti reikalingas „tu“, reikalingas kitas. Įtvirtinti savo „aš“, kuris yra netikras, reikalinga kita esybė; reikalingas „tu“. Be kito, ego negali egzistuoti. Melo tinklui reikalingas pirminis melas, kuris turi gyventi ir augti. Tiesa stovi vienvėje; ji nesiremia į nieką. Melas negali būti vienas, jam reikalinga kiekvieno melo atskirai ir visų melų kartu paėmus, parama. Tam, kad sutvirtintumėte „aš“ melą, jums reikia daugelio kitų melo, tokių kaip „jūs“, „jis“ ir „jie“. Tik tuomet melas gali būti išlaikomas.

Vienuolis kalnuose buvo vienvėję be jokių kitų. Ten nebuvo „jūs“, „jis“, „jie“ ir nebuvo jokių „mes“. Ten nieko nebuvo, kas galėtų būti pavadintas kitu. Ir jis visiškai pamiršo savo „aš“. Trisdešimt metų – ilgas tarpas. Vienuolis pasidarė labai tylus ir ramus. Iš slėnių jį pradėjo lankyti žmonės. Po to jie paprašė: „Mes organizuojame lygumoj mugę ir prašom jus palaiminti mus savo dalyvavimu. Tai suteiks žmonėms iš kitų vietų galimybę pamatyti jūsų šventumą, gauti jūsų *daršaną*. Jie nepajėgia ateiti tokį nuotolį į kalnus. Taigi būtų labai malonu.“ Vienuolis galvojo, kad nuo to laiko, kai jo ego dingo, nebus jokios žalos, jei jis nueis pas žmones. Jis nusileido į slėnį.

Šiuo būdu protas mums daug kartų sako: dabar ego dingo, tai nebus žalos sugrįžus pas žmones.

Vienuolis nusileido į slėnį. Mugė buvo labai didelė ir skaitlinga. Šimtai, tūkstančiai visiškai nepažįstamų vienuoliui žmonių užplūdo mugę. Jie nepažino vienuolio, kuris paliko juos prieš daugelį metų. Jis buvo visiškai pamirštas. Taigi kai jis ėjo per minią, kažkas jam užmynė batu ant kojos. Tuoj po to šis pagriebė vyrą už sprando ir pasakė: „Ar tu nežinai, kas aš esu?“ Trisdešimt metų, kuriuos jis praleido kalnuose, dingo per sekundę. Dingo, lyg būtų buvęs sapnas. Per sekundės dalį kalnai, taika, tuštuma, ego praradimas ir Dievo, kuris daro viską, pasirodymas, viskas nuėjo perniek. Per akimirką viskas buvo prarasta taip, lyg nebūtų niekada egzistavęs. Dabar jis laikė sugriebęs žmogų už kaklo ir šaukė: „Ar tu nežinai, kas aš esu?“

Staiga jis sugrįžo į realybę ir išsigando, matydamas, ką jis daro. Jis pasakė sau: „Aš pamiršau, kad yra „aš“, kad aš praradau savo ego. Kaipgi jis sugrįžo atgal?“ Po to jis atsiprašė žmonių ir pasakė: „Dabar leiskite man eiti.“ Kai žmonės klausė, kur jis eis ir kodėl, vienuolis sakė: „Dabar aš neisiu atgal į kalnus, vietoj to aš eisiu į lygumas, kur galėsiu gyventi tarp žmonių.“ Ir jis pridėjo: „Tai, ko aš nesužinojau gyvendamas vienvėję, kalnuose trisdešimt ilgų metų, aš sužinojau čia per akimirką, susilietęs tik su vienu asmeniu. Dabar aš gyvensiu tarp žmonių ir pabandyti rasti, ar esu „aš“, ar manęs nėra. Trisdešimt metų aš praleidau tuščiai, dabar jie man atrodo kaip sapnas, kadangi aš galvojau, kad mano „aš“, mano ego dingo; bet niekas realiai nedingo, viskas sveika ir yra savo vietoje.“

Štai kaip yra sukuriama iliuzija, bet iliuzijų nepakaks. Dabar mes pasiruošime meditacijai.

5. Ošo veda antrąją dinaminę meditaciją

Nargolas (Gudžaratas, Indija),
1970 metų gegužės 3 d. vakaras.

Dabar atsisėskite meditacijai. Nuo rytojaus jų tvarkaraštis šiek tiek pasikeis. Rytais bus skirti tik meditacijoms, o vakarai išimtinai diskursams. Bet šiandien mes laikysimės tvarkaraščio.

Atsisėskite pavieniui, išlaikydami vienas nuo kito patogų atstumą. Bet neikite toli, nes aš pabrėžiu, kad tie draugai, kurie nueis toli, bus atskirti nuo tos psichinės atmosferos paramos, kuri čia yra sukurta. Taigi neikite toli ir, nepalikdami daug tuščios vietos, išlaikykite tam tikrą atstumą vienas nuo kito. Neišeikite iš energijos lauko, kuris čia yra sukurtas, kitaip jis negalės jūsų palaikyti. Tie, kurie yra toli, teateina arčiau, bet ne per daug arti. Tie draugai, kurie nori atsigulti, susiraskite sau vietą ir atsigulkite. Tie, kurie nori medituoti sėdėdami, gali taip ir daryti, bet nepalikite tarp savęs didelių tarpų. Nekalbėkite, tegul plepėjimo čia iš viso nebus. Viskas, kas gali būti padaryta nekalbant, tegul bus daroma be to.

(Keli nepažįstamos uolienos gabalai nukrito ant meditacijų aikštės, bet Ošo toliau kalba ramiau ir tyliai balsu)... Kas atsitiko? Pas mus ateina uolos? Tai nesvarbu. Pasitikite akmenis rūpestingai. Kažkas numetė juos iš meilės... Tie, kurie kalba užnugaryje, turi pagaliau nutilti. Jei jie nori likti čia, jie turi ramiai atsisėsti, arba gali palikti šią vietą. Nė vienas čia negali būti žiūrovas, o jei kas nors nori likti žiūrovas, jis turi laikytis visiškos tylos. Niekas jokių būdu neturi trukdyti kitiems.

Kažkas, atrodo, susmūgiavo į uolas ir jis tai padarė daugiau negu porą kartų. Jeigu jis mano, jog tai daryti jam būtina, tai jam derėtų nukreipti smūgius į mane, o ne į kažką kitą.

Pirmoji fazė

Puiku. Prašom atsisėsti. Atsisėskite ten, kur esate. Dabar užsimerkite. Vieną valandą jūs turite totaliai atiduoti savo energiją

darbui. Užsimerkite ir pradėkite giliai kvėpuoti. Pažiūrėkite, kaip galingai kvėpuoja vandenynas, kaip energingai kvėpuoja pušys. Kvėpuokite nesivarždami. Įdėkite į tai visą savo energiją. Traukite orą giliai įkvėpdami ir po to išmeskite jį energingai ir visiškai. Darykite šias dešimt minučių tik vieną dalyką – kvėpuokite, kvėpuokite giliai ir energingai. Įkvėpkite ir iškvėpkite giliai, greitai ir energingai. Likite atidūs viduje, būkite vidinio pasaulio liudytojai. Tęskite kvėpavimą ir tuo pat metu stebėkite. Stebėkite, kaip kvėpavimas įeina ir išeina. Per dešimt minučių pasinerkite giliai į kvėpavimo procesą. Būkite vienovėje su tuo... Pradėkite.

Giliai įkvėpkite ir po to išmeskite orą energingai ir visiškai. Kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, giliai kvėpuokite. Atiduokite kvėpavimui visą savo energiją. Būkite dėkingi, kad šis vakaras jums prieinamas, jog tokia galimybė jums įmanoma. Tai dar gali atsitikti, bet gali ir neatsitikti... Išeikvokite save totaliai. Tikrai totalus išsisėmimas suveiks. Jei didingi dalykai turi atsitikti, jie gali atsitikti tik panaudojus visą energiją. Taigi nesulaikykite savęs. Netaupykite savęs. Jei sulaikysite save nors per colį, dalykai negalės atsitikti... Kvėpuokite giliai. Tapkite panašiais į kvėpavimo mašiną. Kūnas kvėpuoja panašiai kaip mašina. Dabar jūs panašūs į kvėpavimo mašiną... Ir neabejokite. Nesvyrnuokite. Negalvokite apie kitus. Rūpinkitės savimi. Kiekvienas rūpinasi savimi.

Šias dešimt minučių įkvepiate ir iškvepiate taip giliai, kaip tik tai įmanoma. Šias dešimt minučių nieko daugiau nedarote, tik kvėpuojate. Tapkite nesiliaujančiu įkvėpimo ir iškvėpimo procesu ir niekuo daugiau. Įtraukite orą ir po to išmeskite jį. Stebėkite tai iš vidaus, tiesiog liudykite. Liudykite įeinantį kvėpavimą ir išeinantį kvėpavimą. Kvėpuojate vidun, laukan. Vienu kvėpavimu oras įeina, kitu išeina. Išsemkite, išsemkite save totaliai.

Neilgtrukus dešimt minučių aš būsiu tylus. Bet jūs visiškai save išseikvojate. Nepakanka, jog jūs keletą kartų, kai aš pasakau taip daryti, kvėpuojate giliai, o po to sumažinate savo pastangas. Šias dešimt minučių jūs nuolat atiduodate visą savo energiją tam, būtent giliam kvėpavimui. Įkvėpkite giliai ir giliai iškvėpkite – taip giliai ir energingai, jog jūsų visas kūnas kratosi, kiekviena skaidula juda. Jūsų

kūnas pasikraus elektriškumu. Kažkokia energija jumyse pradės kilti, prisiskverbs ir užpildys kiekvieną jūsų ląstelę, kiekvieną jūsų kūno skaidulą... Panaudokite visas savo galias.

Įkvėpkite giliai ir iškvėpkite energingai ir visiškai. Kvėpuokite giliai, labai giliai. Kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai. Įtraukite orą labai giliai ir išmeskite jį energingai ir visiškai. Tegul šias dešimt minučių jūsų kūnas dirba tik kaip kvėpavimo įtaisas ir niekaip kitaip. Būkite vienovėje su vandenyno ošimu. Būkite vienovėje su vėjo bangavimu. Viskas yra kvėpavimas... Jūs turite kvėpuoti kartu su jais ir nieko daugiau nedaryti. Tik kvėpuoti ir kvėpuoti giliai ir energingai. Įkvėpkite ir iškvėpkite ir liudykite tai iš vidaus. Atiduokite visą savo energiją kvėpavimui. Kvėpuokite dėmesingai, stebėkite, kaip giliai įkvepiate orą ir kaip jis išeina. Gilus kvėpavimas įeina ir išeina. Nesulaikykite savęs nė trupučio, netaupykite savo energijos. Visiškai išekvokite save. Kvėpuokite giliai, kvėpuokite dar giliau, dar giliau kvėpuokite. Šiuo momentu nelieka nieko kito, išskyrus gilų kvėpavimą. Gilus kvėpavimas, gilesnis kvėpavimas, dar gilesnis kvėpavimas. Kvėpuokite giliai. Kvėpuokite giliai. Kvėpuokite giliai. Kvėpuokite giliai.

Žiūrėkite, kad nereikėtų gailėtis, kad nepadarėte visko, ką galėjote, kad padarėte mažiau nei reikalinga didingam atsitikimui. Žiūrėkite, kad nepraleistumėte to. Taigi atiduokite visą energiją kvėpavimui, giliam ir energingam kvėpavimui.

Prieš antrosios fazės pradžią jūs turite išsekinti save visiškai... taigi išekvokite save totaliai. Giliai kvėpuokite, giliai kvėpuokite, giliai kvėpuokite, giliai kvėpuokite, giliai kvėpuokite, giliai kvėpuokite. Lieka tik kvėpavimas. Jūs patys tampate kvėpavimu. Gilus kvėpavimas, gilus kvėpavimas, gilus kvėpavimas, gilus kvėpavimas, gilus kvėpavimas, gilus kvėpavimas, gilus kvėpavimas. Ir iš vidaus stebėkite, kaip kvėpavimas įeina ir išeina... Stebėkite, jūs esate liudytojas – tik liudijimas. Jūs iš tikrųjų pamatysite įeinantį ir išeinantį kvėpavimą. Žiūrėkite vidun, stebėkite, stebėkite. Suintensyvinkite kvėpavimą, suintensyvinkite jį dar labiau ir dar labiau.

Tam, kad pereitumėte į antrąją fazę, pagreitinkite kvėpavimą. Kvėpuokite energingai. Kai jūs pasieksite kvėpavimo intensyvumo

viršūnę, tuomet mes pereisime į antrąją fazę. Išsekinkite save visiškai. Išsekinkite save visiškai. Išsekinkite save totaliai ir visais įmanomais būdais. Kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai. Lieka tik kvėpavimas ir nieko daugiau. Atiduokite visą savo galią kvėpavimui. Kvėpuokite giliau ir dar giliau. Kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite dar giliau. Nesuturėkite savęs. Gilus kvėpavimas, gilesnis kvėpavimas, dar gilesnis kvėpavimas.

Tegul jūsų kūnas kratosi, jei jis nori kratytis. Tegul kūnas virpa, jei jam patinka virpėti. Leiskite kūnui suktis, jei jis nori suktis. Ir palaikykite gilų kvėpavimą, ir dar gilesnį, ir dar gilesnį. Kvėpuokite taip giliai, kaip tik tai įmanoma... neišsisukinėkit... Nesvyruokit. Kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai... gilus kvėpavimas, gilus kvėpavimas. Mes tuojuo pereisime į antrąją fazę. Paskutinę minutę kvėpuokite giliai, dar giliau ir dar giliau. Kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai... Dabar prasidėjo paskutinė minutė, taigi išekvokite save totaliai. Kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai... Kvėpuodami pasiekite maksimumą. Teisingas perėjimas nuo vienos fazės į kitą atsitinka tik maksimume... Kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai. Atiduokite visą savo energiją kvėpavimui... Lieka tik kvėpavimas, lieka tik kvėpavimas.

Antroji fazė

Dabar mes pereisime į antrąją fazę. Toliau giliai kvėpuokite ir atpalaiduokite kūną. Leiskite kūnui daryti tai, ką jis nori. Visiškai jį atpalaiduokite. Tegul jis užima bet kokias *asanas* ar pozas, kokias nori; tegul jis daro tas *mudras* ar gestus, kuriuos mėgsta. Leiskite kūnui laisvai judėti, kratytis ir suktis taip, kaip jis mėgsta. Jei jis nori verkti, tegul verkia. Atpalaiduokite kūną visiškai. Giliai kvėpuokite ir atpalaiduokite kūną. Tegul kūnas krinta ant žemės, jei jis nori kristi žemyn, ir tegul keliaisi, jei jis nori atsikelti. Ir jei jis nori šokti, tegul šoka. Atpalaiduokite kūną absoliučiai. Tegul jis daro, ką nori. Suteikite jam laisvę. Netrukdykite kūnui nė kiek. Kooperuokitės su kūnu. Jei jis sukinėjasi, tegul sukinėjasi. Jei jis sukasi, tegul sukasi. Jei jis krinta,

tegul krinta. Jei jis rauda, tegul rauda. Jei jis juokiasi, tegul tai daro. Atsipalaiduokite. Kas su juo beatsitiktų, tegul tai atsitinka. Toliau giliai kvėpuokite ir atpalaiduokite kūną.

Šias dešimtį minučių atpalaiduokite kūną totaliai. Kvėpuokite giliai ir atpalaiduokite kūną. Tegul jis rėkia, jei nori rėkti. Tegul jis šaukia, jei nori šaukti. Tegul jis klykia, jei nori klykti. Visais būdais leiskite jam tai daryti. Netramdykite jo, nevaržykite jo, jam nesipriešinkite. Kas beatsitiktų, leiskite tam atsitikti visiškai. Leiskite atsitikti viskam, kas beatsitinka su kūnu. Jis darys įvairias *mudras*, gestus. Jis suksis ir suksis. Daugelis dalykų atsitiks, kai jame pradės busti energija. Jis gali pradėti garsiai šaukti, rėkti ir verkti. Nesivaržykite. Atsipalaiduokite... Atpalaiduokite kūną. Jūs turite nuvarginti kūną visiškai. Prieš jo relaksaciją įsitempkite ir visiškai išekvokite kūną. Atlaisvinkite kūną... Kooperuokitės su kūnu. Kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai ir kvėpuokite giliai.

(Šiuo momentu kažkas suduoda į magnetofoną ir šis sugenda, bet Ošo toliau įprastai vadovauja meditacijai ir ši tęsiasi. Medituojantys toliau giliai kvėpuoja ir visiškai atpalaiduoja savo kūnus. Ir kai tai pasiekia kreščendo, Ošo paprašo juos pereiti į trečiąją fazę.)

Trečioji fazė

(Ošo prašo medituojančius toliau giliai kvėpuoti, atpalaiduoti kūnus kaip ir antrojoje fazėje ir dar klausti „Kas esu aš?“ Šioms dešimčiai minučių jis toliau prašo juos atiduoti visą savo energiją klausimui: „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“

Ir kai tai pasiekia maksimumą, Ošo paprašo liautis ką nors darius, nustoti giliai kvėpuoti ir judėti ir pereiti į totalią relaksaciją.)

Ketvirtoji fazė

(Ošo šioje paskutinėje dešimties minučių pakopoje prašo medituojančius viską palikti, įskaitant gilų kvėpavimą, kūno katarsį ir klausimo „Kas esu aš“ kartojimą, atsigulti, visiškai atsipalaiduoti. Jis

sako atsipalaiduoti taip, lyg jie būtų mirę, lyg jų daugiau nebebūtų. Jis sako jiems klausytis okeano riaumojimo, vėjo, pralekiančio pro pušis, užimo ir paukščių čiulbėjimo. Ošo taip pat prašo medituojančius būti laukimo būsenoje – laukti nežinomo.

Šias dešimtį minučių visa meditacijos aikštė tampa tokia rami ir tyli, kad nieko nesigirdi, išskyrus jūros bangavimą, vėjo užimą pralekiant jam pro pušis ir paukščių čiulbėjimą.

Šioje paskutinėje fazėje šimtai meditatorių įeina į gilią meditaciją, jie susilieja su gamta ir su viskuo, kas yra aplink juos.

Meditacijos pabaigoje Ošo prašo juos lėtai atmerkti akis ir pakilti iš savo vietų. Tų, kurių akys lengvai neatsimerkia, jis prašo keletą kartų giliai įkvėpti ir labai švelniai uždengti savo akis delnais.)

6. Dievo malonė ir mūsų pastangos

Ketvirtasis diskursas

Nargolas (Gudžaratas, Indija),
1970 metų gegužės 4 d. vakaras.

Draugas klausia: „Ar gali žmogus pasiekti meditaciją per Dievo malonę?“ Bus naudinga suprasti šį dalyką, kadangi tai sukelia daugybę nesusipratimų ir klaidų. Nemažai žmonių galvoja, kad jei meditacija pasiekama per Dievo malonę, tai nėra jokio reikalo ką nors daryti, ir jie nieko nedaro. Jūs labai klystate, jei manote, kad esant Dievo malonei nieko nereikia daryti.

Kitas nesusipratimas, kuris išplaukia iš to, yra toks, kad Dievo malonė yra nevienodai prieinama kiekvienam, kad vienas asmuo gauna jos daugiau, kitas mažiau. Bet iš tikrųjų nėra vienas Dievo nėra išrinktas; nėra vienas nėra jo mylimiausias. Ir jeigu nors vienas yra Dievo išrinktasis, tuomet nėra jokios vilties pasauliui tapti teisingam. Jei jūs manote, kad Dievo malonė yra tai, jog Dievas yra malonus vienam ir žiaurus kitam, tuomet jūs visiškai klystate.

Bet tvirtinimas, kad kažkas įeina į meditaciją per Dievo malonę, yra visiškai teisingas kita prasme. Iš tikrųjų tai nėra tvirtinimas tu, kurie dar turi pasiekti meditaciją. Tai tvirtinimas tu, kurie yra prašvitę – tu, kurie atėjo į tai, kadangi kai tai atsitinka, tas, kuris atėjo, žino, jog pastangos, kurias jis įdėjo, atrodo, visiškai nekeičia esmės. Pasiekimo kontekste, kuris yra toks neapbrėptas, mūsų pastangos atrodo tokios menkos ir nereikšmingos, kad mes negalime pasakyti, jog mes atėjome į tai dėl savo pastangų. Kai kažkas ateina ir jaučiasi perpildytas begalybės, jis sako: „Kaip tai galėjo atsitikti per mano pastangas? Ką aš padariau, kad tai rasčiau? Ką aš už tai užmokėjau? Kuo aš dėl to surizikavau? Niekuo. Argi aš turėjau dalykus, kuriuos galėčiau paaukoti?“ Kai Dievas begalinę beribę palaimą lieja ant kieno nors, tas tik pareiškia: „Tai yra tik per tavo užuojautą, o Dieve, tikrai per tavo

malonę, kad aš atėjau pas tave! Kitaip tai būtų virš manęs, nepasiekiamai virš manęs.“

Bet prisiminkite, kad šis tvirtinimas yra žmogaus, kuris yra palaimintas, kuris yra prašvitęs. Jei neprašvitęs, pradedantis įsikabina į tai, jis bus suklaidintas amžiams. Pastangos yra esminis dalykas; žmogus turi stengtis.

Meditacijos, prašvitimo, ar dar kaip nors jūs tai galite pavadinti, įvykis yra lyg tamsoje esančio namo durų atidarymas saulei. Nors saulė pakilusi Rytuose, jei mes laikysime namo duris užtrenktas, mes visuomet būsimės tamsoje. Jei mes atidarysime duris ir lauksime, saulė pateks vidun savaime. Jokių pastangų daugiau nereikia įeiti saulei vidun; mes negalime įnešti jos ar jos šviesos inde ir paimti jos į namą. Ji ateina pati. Liūdna yra tai, kad nors mūsų pastangos negali jos įnešti vidun, jos gali palaikyti ją išorėje, trukdydamos įeiti vidun. Jei mes užtrenksime duris ir užsimerksime, netgi saulė bus bejėgė ką nors padaryti. Mes galime neišleisti saulės į namus, mes galime sulaukyti, kad ji neįeitų; bet mes negalime įvesti jos vidun. Tik atidarykime duris, ir ji įeis vidun. Ir kai saulė įeina, negalima sakyti, kad mes ją įnešėme, mes to negalime prisiimti sau. Mes tik galime pasakyti, kad dėl savo gerumo ji įėjo namo vidun. Ir mes galime pasakyti, kad esame dėkingi sau, jog neužtrenkėme durų.

Žmogus gali būti tik anga, durys Dievui įeiti. Savo pastangomis mes tik atidarome duris; jo įėjimas priklauso nuo jo, nuo jo užuojautos. Ši užuojauta yra begalinė, jis visuomet yra prie kiekvieno durų slenksčio. Bet ką jis gali padaryti, jei daugelį durų randa uždarytų? Dievas beldžiasi į kiekvienas duris ir nueina, kai randa jas užtrenktas. Mes užtrenkėme savo duris labai stipriai. Taigi kai jis ateina ir beldžiasi, mes protaujame, mes aiškiname tai, mes pateisiname tai daugeliu būdų ir liekame patenkinti tuo.

Aš jums papasakosiu istoriją, kurią mėgstu pasakoti. Buvo viena didelė šventykla, kurią prižiūrėjo šimtai šventikų. Vieną naktį šventikų vadovas nuėjo gulti ir susapnavo sapną, kuriame Dievas apreiškė jam, jog kitą dieną jis aplankys šventyklą. Vadovas negalėjo tuo patikėti, kadangi sunku sutikti žmones, labiau netikinčius kaip šventikai. Jis negalėjo patikėti sapnu ir dėl kitos priežasties. Žmonės, kurie dirba

religijos srityje, niekada netiki religija. Jie tik eksploatuoja religiją, kuri niekada netampa jų tikėjimu, jų tiesa. Niekas pasaulyje nėra mažiau tikintis kaip tas, kuris ateina eksploatuoti tikėjimą. Taigi šventikų vadovas negalėjo patikėti, kad Dievas realiai aplankys jų šventyklą.

Šventikas niekad nepatikės tokiais dalykais, nors jis yra šventikas daugelį metų. Jis ilgai meldėsi Dievui ir žinojo, kad Dievas niekad nėra karto nėra aplankęs jų šventyklos. Kiekvieną dieną jis aukoja maistą Dievui ir žino, kad iš tikrųjų tai jis aukoja sau. Jis taip pat meldėsi Dievui kiekvieną dieną, bet jis gerai žinojo, kad jo malda patenka į tuščią dangų, kadangi nėra kam jo klausytis. Taigi jis galvojo, kad apreiškimas nebuvo teisingas, kad tai buvo tik sapnas, o sapnas labai retai tampa tikrove.

Bet šventikas taip pat ir bijojo, nes sapnas gali būti ir tiesa. Kartais tai, ką mes vadiname sapnu, tampa realybe, o realybė, kaip mes žinome, įrodo, kad tai buvo sapnas. Kartais tai, ką mes galvojame esant sapnu, iš tikrųjų tampa realybe. Taigi šventikų vadovas galiausiai nusprendė informuoti savo artimiausius kolegas apie nakties sapną. Jis pasakė kitiems šventikams: „Netgi jei tai atrodo pokštas, aš jums papasakosiu apie tai. Šią naktį aš sapnavau, jog Dievas man apreiškė, kad jis aplankys mus šiandien.“ Kiti šventikai juokėsi ir sakė: „Ar jūs esate pamišęs, kad tikite sapnais? Nors nepasakokite to kitiems, kitaip jie laikys jus pamišusiu.“ Bet šventikų vadovas pasakė: „Tuo atveju, jei jis ateitų, mes turime būti pasiruošę. Nėra žalos, jei jis nepasirodys, bet jei jis ateis, mes nebūsime aptikti nelaukiantys.“

Visa šventykla ir visos jos patalpos buvo išgramdytos, išplautos ir kruopščiai išvalytos. Viskas buvo papuošta gėlėmis, vėliavomis ir girliandomis. Buvo uždegti žibintai ir deginami smilkalai. Buvo išpurkšta kvėpalais ir atlikti kiti paruošiamieji darbai. Šventikai per dieną patys pavargo, bet Dievas nepasirodė. Kiekvienas tuo metu ir vėliau žiūrėjo į kelią, jie buvo nusivylę ir sakė: „Sapnas galų gale yra sapnas; Dievas neatvyks. Mes buvome kvailiai, kad patikėjome. Gerai, kad neišpėjome miestelio žmonių; kitaip jie būtų tiesiog juokėsi iš mūsų.“

Vakare šventikai prarado visas viltis ir pasakė: „Suvalgykime šį nuostabų maistą, kurį paruošėme Dievui. Visuomet taip būdavo: ką mes

aukojame Dievui, galų gale patys suvalgome. Niekas nepasirodys. Mes nebuvo pakankamai protingi, patikėdami sapnu. Ironija yra tai, kad mes apsikvailinome žinodami. Jei kiti apsikvailina, jiems gali būti atleista, kadangi jie nežino. Bet mes žinome, kad Dievas niekada neateina. Kur yra Dievas? Šventykloje yra statula; viskas, kas čia yra, yra tam. Mūsų reikalas, mūsų profesija melstis jam.“ Po to jie gerai pavargę ir anksti nuėjo gulti, nes buvo pavargę.

Kai atėjo vidurnaktis, prie šventyklos vartų sustojo karieta, buvo girdimi kažkokie garsai. Vienas iš miegančių šventikų išgirdo ir pagalvojo, kad tai Dievo karieta. Jis šūktelėjo kitiems: „Klausykitės, draugai, ir pabuskite. Atrodo, kad tas, kurio mes tikėjomės visą dieną, pagaliau atvyko. Girdėti karietos triukšmas.“ Kiti šventikai pabarė jį, sakydami: „Užsičiaupk, tu pamišęs. Mes buvome pakankamai pamišę visą dieną, dabar naktis ir leisk miegoti. Tai ne karietos garsas, bet griaustinio danguje dundesys.“ Taigi jie nuvijo visas mintis šalin ir atgal sugulė į lovas.

Po to, kai karieta sustojo prie vartų, kažkas pakilo šventyklos laiptais ir pasibeldė į duris. Ir vėl vienas iš šventikų prabudo ir šūktelėjo savo draugams: „Atrodo, svečias, kurio mes laukėme visą ilgą dieną, atvyko. Jis beldžiasi į duris.“ Kiti šventikai išplūdo jį taip pat kaip ir pirmąjį. Jie pasakė: „Argi tu nepamišęs? Ar neleisi mums miegoti? Tai tik vėjas daužosi prie durų, o ne svečias beldžiasi.“ Jie vėl pasamprotavo ir vėl užmigo.

Kitą rytą pabudę jie nuėjo prie šventyklos vartų. Šventikai buvo labai apstulbę, kai pamatė ant šventyklos laiptų keleto pėdų pėdsakus. Iš tikrųjų buvo aišku, kad šią naktį kažkas čia lipo. Po to jie pamatė karietos ratų žymes ant kelio. Nebuvo jokių abejonių, kad karieta šią naktį buvo atvykusi prie vartų. Buvo labai keista, kad pėdsakai ant laiptų buvo tokie nuostabūs ir nepažįstami. Dabar šventikai pradėjo verkti, atsiklaupė ir pradėjo raitytis ant žemės, kur buvo sustojusi karieta. Greitai visas kaimas buvo prie šventyklos vartų. Kiekvienas iš minios sumišęs klausė: „Kas atsitiko?“ Šventikai atsakė: „Neklauskite to. Praėjusią naktį Dievas pasibeldė į šventyklos duris, bet mes tik pasamprotavome apie tai. Dabar mes esame prakeikti. Jis pasibeldė į duris, o mes pamanėme, kad tai tik vėjo garsai. Jo karieta atvyko, o mes

galvojome, kad tai tik griaustinio dundesys danguje. Mes jo nesupratome. Mes nuvijome jį šalin, kadangi norėjome džiaugtis miegu.“

Dievas beldžiasi į kiekvienas duris. Jo malonė aplanko visus namus. Bet mūsų durys yra užtrenktos. Netgi tuomet, kai mes girdime beldžiant, mes tai išsiaiškiname savaip ir vejame svečią tolyn.

Senovėje žmonės sakydavo: „Svečias yra Dievas.“ Šioje maksimoje yra nedidelė klaida. Tiesa tokia, kad Dievas yra svečias. Dievas laukia kaip svečias prie mūsų durų slenksčio, bet durys yra uždarytos. Jo malonė yra vienodai galima visiems. Todėl neklauskite, ar žmogus gali pasiekti tai per jo malonę; kiekvienas pasiekia tai tik per jo malonę. Kiek tai susiję su mūsų pastangomis, jos tik padeda atidaryti duris ir pašalinti užtvaras, esančias mūsų kelyje.

Kai jis ateina, jis ateina savo būdu.

Kitas draugas klausia: „Jūs kalbėjote apie meditacijos etapus. Ar negalėtumėte jų geriau paaiškinti?“

Pirma, jūs turėtumėte žinoti, kad pirmi trys dinaminės meditacijos etapai yra tik laipteliai į ją, ne pati meditacija. Ketvirtasis yra meditacija. Ketvirtasis etapas yra durys, tuo tarpu trys pirmieji – tik slenksčio laipteliai. Laipteliai nėra pačios durys, jie tik veda link durų. Ketvirtasis etapas yra durys į meditaciją, jis yra relaksacija ir poilsis, tuštuma ir nežinia, kapituliacija ir atsisakymas, ištirpimas ir mirtis ar kitaip jūs tai galite pavadinti. Tai yra durys, o pirmi trys laipteliai mus atveda prie jų.

Fundamentalus principas yra pirmuose trijuose etapuose. Jei kažkas nori atsipalaiduoti, jis turi pereiti per absoliučios įtampos būseną; tuomet įėjimas į relaksaciją taps labai lengvas. Jei žmogus dirba visą dieną, tai jis gali gerai miegoti naktį. Kuo energingiau dirbama, tuo giliau miegama. Galima įrodinėti, kad miegas yra kažkas priešinga darbui, kaip gali miegoti, jei sunkiai dirbi? Nebus galima giliai miegoti, kadangi darbas ir poilsis yra tokie priešingi vienas kitam. Logiškai kalbant, tas galės lengvai užmigti, kuris visą dieną buvo lovoje. Bet tiesa tokia, kad jis negalės miegoti naktį, jei ilsėjosi dieną.

Štai kodėl tuo pat mastu, kai žmogaus gyvenimas tampa vis patogesnis, jo miegas tuo pat laipsniu tampa vis paviršutiniškesnis. Kuo daugiau patogumų ir laisvalaikio mes turime, tuo mažiau galime miegoti. Ironiška yra tai, kad mes didiname savo patogumus vildamiesi, jog jie padės mums netrikdomai miegoti. Bet išeina priešingai. Civilizuotumui augant ir laisvalaikiui didėjant, miegas dingsta, kadangi darbas yra miego prielaida. Kaip žmogus dirba, taip ir miega. Panašiai kaip įtampai pakilus ir pasiekus maksimumą, po to žmogus lengvai įkrinta į gilią relaksaciją.

Pirmieji trys etapai atrodo visiškai priešingi ketvirtajam, kuris yra meditacija. Kas nors gali paklausti, kaip gali žmogus atsipalaiduoti po to, kai taip stipriai save išsekina, praeidamas per įtampų piką ir pamišimo audrą? Aš sakau, kad tik tas, ir tik po to gali atsipalaiduoti. Tiesa yra tokia, kad atsipalaidavimas seka po įtampos kaip naktis seka po dienos ir slėniai prasideda už kalnų. Kuo aukštesnė viršūnė, tuo gilesnis slėnis. Kuo aukštesnė kalva, nuo kurios jūs krintate, tuo gilesnis tarpeklys, į kurį jūs įkrisite. Nepamirškite, kad kiekvienas kalnas turi savo slėnius. Faktiškai negali būti kalnų be slėnių. Kai kalnai auga, jie sukuria galias daubas aplink save. Kai jūsų įtampa auga, greta to renkasi energija jūsų relaksacijai ir poilsiui. Kuo aukštesnė įtampos viršūnė, tuo gilesnė poilsio dauba. Dėl šios priežasties aš prašau jūsų visą savo energiją atiduoti tam, išseikvoti save visiškai, išmesti iš savęs viską, surizikuoti viskuo ir nesulaikyti savęs nė trupučio. Tik taip jūs galite pasiekti įtampos viršūnę ir tik po to galite nukristi į atsipalaidavimo ir poilsio bedugnę, duobę. Tuomet absoliutaus poilsio momentu atsitinka meditacija.

Esminis dalykas yra tai, kad jūs turite pasiekti maksimalią įtampą ir po to visiškai ją palikti. Daugelis žmonių ateina pas mane ir klausia, ar negalima atsipalaiduoti neįėjus į įtampą. Ne, tai tiesiog neįmanoma. Jeigu tai ir būtų įmanoma, tai būtų tik relaksacijos pavadinimas. Jei jūs norite įnerti giliai į vandenį, būtina šokti nuo aukšto kranto. Kuo aukštesnis krantas, nuo kurio šokate, tuo giliau įneriate. Žiūrėkite į šias pušis, jos yra virš keturiasdešimt pėdų aukščio. Tam, kad jos pasiektų tokį aukštį, jų šaknys turi pasiekti keturiasdešimties pėdų gylį žemėje. Kuo aukštesnis išauga medis, tuo giliau įauga jo šaknys. Kuo giliau

įauga šaknys, tuo aukštesnis iškyla medis. Dabar šios pušys gali paklausti: „Kokia būtų žala, jei mūsų šaknys būtų tik šešių colių gylyje?“ Nebus jokios žalos, išskyrus tai, kad medis taip pat bus tik šešių colių aukščio. Ir jei šaknys nesileis gilyn, medis neturės galimybės išaugti.

Nyčė yra parašęs gilios intuicijos maksimą. Jis sakė, kad norint pasiekti dangaus aukštybes, būtina paliesti pragaro dugną. Tai iš tikrųjų didžiulio praregėjimo išsakymas. Jei žmogus nori pasiekti dangaus aukštybes, jis turi nusileisti į pragaro gelmes. Štai kodėl vidutiniški žmonės niekada negali pasiekti religijos aukštumų, tuo tarpu kai nusikaltėliai tai dažnai padaro. Tai dėl to, kad tas, kuris krenta giliai į nuodėmę, gali pasiekti ir teisingumo viršūnę.

Meditacija yra transformacijos per ekstremumus technika. Kiekviena transformacija atsitinka, kai yra pasiekiamas ekstremumas. Jei reiškiny pasiekia savo ekstremumą, prasideda virsmas. Ar jūs kada nors stebėjote, kaip juda sieninio laikrodžio švytuoklė? Jei ji juda į kairę, ji juda kairėn iki tol, kol pasiekia savo ekstremumą ir po to pradeda judėti dešinėn. Jūs galbūt nepastebėjote, kad švytuoklės judėjimas į kairę yra tuo pat metu jėgos momento kaupimas judėjimui į dešinę. Ir ji judės į dešinę iki to paties masto, kaip ji judėjo į kairę. Tokia yra ir jūsų proto švytuoklė. Jei ji judės iki įtampos maksimumo, tai po to ji pradės grįžti ir pasieks giliausią relaksacijos laipsnį. Jūs negalite atsipalaiduoti, jei neįsitempėte iki maksimumo.

Kai kurie žmonės ateina pas mane su labai keistais klausimais. Atrodo, kad jie nori turėti gėlių, išvengę auginimo rūpesčių. Atrodo, kad jie nori gausaus derliaus, nesėję sėklų ir nesirūpinę derliumi.

Vienas draugas nori sužinoti, ar nebus sunkumų, jei jis nekratys kūno ir neleis jam drebėti. Sunkumų nėra. Kokie gali būti sunkumai, jei jūs nieko nedarote? Jeigu jūs taip greitai išsigąstate kūno judesių, kas bus, jeigu pradės judėti jūsų vidinė energija? Jei jūs norite apsaugoti kūną nuo kratymosi, ką jūs darysite, kai pradės kilti kundalini? Draugas nori, kad kažkas vidinio atsitiktų ir kad jis galėtų tai stebėti iš išorės, būti civilizuotas ir kultūringas asmuo, galvojantis, kad toks ir esi pačiu savimi. Jis nori stovėti kaip vaško statula ir kad kas nors atsitiktų jame. Jis nežino, kad jo vaško statula ištirps ir dings lengvame ore, kai vidinė

energija pradės kilti. Jis pranyks ruošdamas patalpas kažkam nežinomam.

Dirbkite sunkiai, kad jūsų įtampa pasiektų viršūnę, ir tuomet jūs galėsite pasiekti relaksacijos viršūnę. Tuomet jūs ilsėsitės savaime. Jūs turite sukurti tik įtampą; ramybė ateis per Dievo malonę. Jūs galite sukelti iki maksimumo tik įtampos audrą; po to audra nurims savaime ir įsigalės taika. Nėra didesnės ramybės negu ta, kuri ateina po audros. Ramybė, kuri seka po audros, yra gyva ramybė, nes ji gimė iš audros. Ir tam, kad ateitų ši gyva taika, būtina ir aš raginu jus – turite pereiti per visus meditacijos etapus, nė vienas iš jų negali būti praleistas. Taigi tegul neateina pas mane nė vienas ir neprašo, kad šie etapai būtų išmesti, ar kad jis galėtų apsieiti giliai nekvėpavęs, nesikratęs ar neklausęs „Kas esu aš?“ Ne, pirmi trys etapai veda jus nuo vieno ekstremumo prie kito labai sistemingu ir moksliniu būdu.

Dėl šios priežasties aš primygtinai reikalauju, kad tik tuomet, kai vienas etapas pasiekia savo maksimumą, jis gali būti pakeistas kitu. Tai yra panašu į bėgių perjungimą važiuojant automobiliu. Jei jūs važiuojate pirmu greičiu ir jei pirmu bėgiu jūs išibėgėjote iki didžiausio leistino greičio, tuomet perjungiame į antrą bėgį. Tol, kol greitis važiuojant antru bėgiu yra mažas, jūs neperjungiame automobilio į trečią bėgį. Perjungimas turi įvykti aukščiausiam greičio taške. Taip yra ir proto transformacijos atveju; tai irgi turi atsitikti aukščiausios įtampos taške.

Jūs turite gerai suprasti pirmų trijų fazių reikšmę. Pirmą fazę sudaro kvėpavimas, gilus ir greitas kvėpavimas. Kvėpavimas tęsis per visas tris fazes; jis išlaikomas ir per antrą, ir per trečią fazes. Kvėpavimas privalo turėti abu požymius, būti gilus ir greitas. Jūs turite kvėpuoti taip giliai, kaip galite, ir jūs taip pat turite kvėpuoti taip pat greitai, kaip galite. Ir ši gilaus ir greito kvėpavimo taisyklė turi apimti abi kvėpavimo stadijas – įkvėpimą ir iškvėpimą. Kodėl? Ką daro kvėpavimas?

Kvėpavimas yra misteriškausias dalykas žmogaus gyvenime. Kvėpavimu kūnas yra sujungtas su siela. Štai kodėl mes sakome, kad žmogus yra gyvas tol, kol jis kvėpuoja. Nustojęs kvėpuoti, žmogus miršta.

Neseniai aš aplankiau vieną šeimą, kurioje moteris devynis mėnesius gulėjo komos būsenoje. Gydytojas sako, kad ji jau niekad

neatgaus sąmonės, nors ji gali gyventi dar trejus metus. Moteris palaikoma gyva vaistais ir maistu, kurie įleidžiami į komos būsenoje esantį jos kūną. Ji visiškai nesąmoninga; per devynis mėnesius ji nė karto nebuvo atgavusi sąmonės. Aš aplankiau jos šeimą ir pasakiau jos motinai, kad ji yra tiek gyva, kiek ir lavonas. Sena moteris pasakė: „Ne, kol jos kvėpavimas tęsiasi, visuomet yra viltis. Gydytojas sako, kad nėra vilties, bet kas žino? Gydytojai ne visuomet teisūs. Kas žino? Kadangi ji kvėpuoja, ji gali atgauti sąmonę. Kvėpavimas yra; taigi tiltas likęs. Ji gali atgauti sąmonę.“

Kvėpavimas yra tiltas, kuris sujungia sielą su kūnu. Jei jūs kvėpuojate giliai ir greitai, tai ne tik kūnas yra supurtomas, netgi sielos skaidulos supurtomos. Pavyzdžiui, ant lentynos ilgą laiką guli butelis. Jis pripildytas kažkokio skysčio ir nebuvo judintas ilgą laiką. Todėl net nesimato, ar butelis ir jo turinys yra skirtingi dalykai, ar ne. Dėl to, kad jis buvo ilgai nesupurtytas, butelis ir jo turinys atrodo kaip vienas ir tas pats daiktas. Stipriai supurtykite butelį. Jo turinys taip pat susimaišys. Tik tuomet aiškiai pasimatys skirtumas. Panašiai yra, kai jūs kvėpuojate iki aukščiausio laipsnio, ir sukuriate audrą, kuri supurto ne tik jūsų kūną, bet ir kiekvieną sielos skaidulą. Tik šio supurtymo momentu jūs aiškiai jaučiate, kad kūnas ir siela yra atskiri.

Jūs galite ateiti ir paklausti: „Kas bus, jei aš nekvėpuosiu giliai? Ar bus kokia nors žala?“ Žala bus tik tokia, kad jūs niekada nesužinosite, kad jūs esate kažkas daugiau negu jūsų kūnas. Štai kodėl kvėpuojant esminė sąlyga turi būti išlaikyta, jūs turite kvėpuoti ir dar liudyti. Jūs kvėpuojate giliai ir jūs tuo pat metu stebite, kaip vyksta kvėpavimas, kaip jis įeina ir išeina. Kai jūs stebite įeinantį ir išeinantį kvėpavimą, jūs sužinote, kad ne tik kūnas yra atskirtas nuo jūsų, bet netgi ir kvėpavimas yra atskirtas nuo jūsų. Tuomet jūs sužinote, kad jūs esate tik stebėtojas, atskirtas nuo abiejų, nuo kūno ir nuo kvėpavimo. Atskirumas nuo kūno gali būti sužinomas tik per kvėpavimą, bet atskirumas nuo kvėpavimo gali būti patirtas tik per jo liudijimą.

Taigi du dalykai, gilus kvėpavimas ir liudijimas, daromi pirmoje fazėje, ir daromi antroje fazėje ir iki pabaigos – tai yra iki trečiosios fazės.

Antroje fazėje aš prašau jūsų atpalaiduoti kūną. Gilų kvėpavimą tęsiate, ir be to jūs dar turite atpalaiduoti kūną. Tai turi keletą prasmų, ir su keliomis iš jų aš jus supažindinsiu.

Pirma, jūsų kūne yra tūkstančiai įtampų, ir nors tai yra jūsų rinkinys, jų atžvilgiu esate visiškai nesąmoningi. Civilizacija padarė mūsų gyvenimą nenatūralų, tokių nenatūralų, kad net tuomet, kai jūs esate ant kažko pikti, jūs išliekate prieš jį besišypsantys. Jūsų kūnas neatitinka jūsų nuotaikos, jis jaučiasi kaip dusinamas asmuo. Jūsų kumščiai susigniauja savaime, bet jūs dirbtinai šypsojate ir neleidžiate kumščiams gniaužtis, jūs juos slopinate. Tuomet kūno nervai, kurie turėjo greitai savaime sugniaužti kumščius, patiria didelį konfliktą. Jie tiesiog nesupranta, kodėl taip yra. Taip kūne sukuriamas nerimo būsenos. Kumščiai turi susispausti.

Žmonės, kurie giliai studijavo ir suprato pyktį, sako – ir aš tą patį sakau – kuomet jūs esate pikti, darykite tik vieną dalyką. Nesišypsokite apsimestinai, vietoj to, jei kas nors yra prieš jus, pakiškite savo kumščius po stalą ir penketą minučių energingai juos spaudinėkite ir ištiesinėkite. Po to jūs juoksitės, ir jūsų juokas bus visiškai kitoks.

Kūnas iš viso nežino, kad žmogus tapo civilizuotas. Kūnas funkcionuoja visiškai panašiai kaip mašina. Bet žmogus labai suvaržė jo darbą; kūnas slopinamas įvairiais būdais. Dėl šių draudimų jūsų kūnas tapo daugybės įtampų saugykla; tūkstančiai įtampų nusėdę jūsų kūne.

Ta daugybė įtampų sudaro kompleksus – įtampų mazgus.

Taigi kai aš jūsų prašau atpalaiduoti kūną ir jūs tai darote, šie kompleksai, kurie yra jūsų kūne nuo vaikystės, pradeda dingti ir tirpti. Jų praradimas ir ištirpimas labai reikalingas; kitaip jūs niekad nepatirsite bekūniškumo, jūs niekada netranscendentuosite kūno ir nepateksite anapus jo. Ištrindžius šiuos kompleksus, jūsų kūnas taps kaip šviesa, kaip gėlė.

Tikriausiai jūs girdėjote apie Mahavirą, džainų *tyrthankaros* vardą, kurį jam davė. Vienas iš jo vardų yra Nirgrantha, jis yra unikalus. Literatūrine kalba jis reiškia be kompleksų – žmogus, kuris neturi kompleksų. Nirgrantha yra vienas iš tų, kurio visi kompleksai ištirpę ir dingę, kuris yra laisvas nuo bet kokių vidinių mazgų, kuris yra be kompleksų, kuris tapo absoliučiai paprastas ir nekaltas.

Kai šis kompleksų audinys gali būti atpalaiduotas ir išmestas, jūs neleidžiate tam įvykti, jūs priešinatės. Jūsų civilizuotumas, jūsų kultūra, jūsų sąlygotumas ir draudimai, jūsų buvimas moters ar vyro nuostatoje, jūsų buvimas tuo ar kitkuo – visi šie dalykai taip stipriai jus laiko, kad jūs negalite atpalaiduoti savo kūno.

Štai šiandien ryte atėjo pas mane moteris ir pasakė, kad ji bijo, jog medituojant kažkieno rankos gali paliesti jos kūną. Šiuo metu ši vargšė moteris sėdi toli nuo visų jūsų. Nežiūrint to, kažkieno kūnas gali ridentis ir pasiekti ją, tuomet ji vėl bus sąmyšyje. Ji norėjo sužinoti, ar ji gali sėdėti nuošalyje. Aš pasakiau jai: „Kas žino, dievai danguje gali atsiųsti ką nors bet kur, kur tu nueisi. Gerai, kad kažkas ateina pas jus. Jis ateis pas jus, kad ir kur jūs nueitumėte. Taigi nekeiskite savo vietos. Ir kokia gali būti žala, jei kas nors palies jūsų kūną?“

Moters būdas yra toks, kad netgi jeigu Dievas bus sutiktas kelyje, ji atšoks šalin, kad tik jis nepaliestų jos kūno. Visas jos kūnas pripildytas kompleksų. Nuo pat vaikystės jos yra treniruojamos ir sąlygojamos tokiu būdu, kad jos žiūri į savo kūną kaip į ligą, kurią turi iškęsti. Jos negyvena kūne; tai kaip našta, kurią jos nenoriai neša su savimi. Kūnas yra kaip danga, kurią jos neša. Jos kamuojasi visą laiką, kaip kūną apsaugoti, nors jame nėra nieko ypatingo, ką reikėtų saugoti. Bet net toks nežymus polinkis mums labai kliudo.

Jei asmuo yra gerai išauklėtas, jis gali galvoti... Štai šiandien džentelmenas papasakojo man, kad tik emocionalūs žmonės, ne intelektualai gali augti per tokį potyrį. Nuostabu, kad žmogui praėjus keletą žingsnelių, jis tampa intelektualu. Jei jo motina miršta, jis dėl jos verks ar neverks? Įsimylės jis ar ne ką nors, jei jis yra intelektualus asmuo? Šiuo metu jis turi keletą mokslinių laipsnių, jį saugo kelių universitetų diplomai, todėl jis du kartus pagalvos prieš pabučiuodamas mylimąją, kadangi keletas mikrobu gali būti perduota nuo vieno į kitą. Kol jis leis emocijai pasireikšti ir nuspręs, jis ieškos informacijos knygoje ir apsvarstys problemą iš visų pusių. Mūsų intelektas tapo ligos rūšimi; jis nesuteikia mums aromato, ką jis galėtų padaryti. Jis gali būti mūsų šlovė, bet jis pasuko mus į ligą.

Taigi kažkas gali galvoti, kad dėl to, jog jis yra intelektualus, tokie dalykai jam negali atsitikti; tai gali atsitikti tik tiems, kurie turi polinkį

pasiduoti emocijoms. Kodėl? Ar yra kas nors blogo būti emocionalių? Viskas, kas yra paprasta gyvenime, ateina per emociją, ne per intelektą. Žinoma, matematikos, skaičiavimo problemos ir panašūs dalykai yra išsprendžiami intelektu; bet nieko neišsprendžiame intelektu, kas yra paprasta.

Nuostabu, kad netgi mokslo atradimai, kuriems reikalinga didžiausia intelektualinė disciplina, ateina per emocijas, ne per intelektą. Jei kas nors paklaustų Einšteino, kaip jis atrado savo reliatyvumo teoriją, šis pasakytų: „Aš nežinau, tai tiesiog atsitiko.“ Tai labai religingas tvirtinimas. Jei madam Kiuri būtų paklausta, kaip ji atrado radiją, ji būtų pasakiusi: „Aš negaliu pasakyti, kaip; tai tiesiog atėjo. Tai buvo anapus mano valios.“ Bet kuris didingas mokslininkas pasakys panašiai. Jis sakys: „Tai neatėjo per mano ieškojimus; tai kažkas iš anapus. Tai ateina iš anapus. Aš esu tik instrumentas, priemonė.“ Tai kaip tik religijos kalba.

Emocija turi didelį gylį, tuo tarpu intelektas yra kevalas, paviršius. Intelektas nėra nieko daugiau kaip pritaikomumas. Tai panašu į palydovą, kuris važiuoja priešais gubernatoriaus mašiną, kai šis lanko savo valdas. Nepalaikykite palydovo gubernatoriumi. Intelektas nėra niekas daugiau kaip palydovas, kuris tvarko kelią ir kontroliuoja eismą tam, kad gubernatoriaus automobilis galėtų pravažiuoti netrikdomai. Taigi šeimininkas eina už tarno. Emocijos yra šeimininkas, o intelektas yra tarnas. Viskas, kas yra paprasta ir nuostabu gyvenime, ateina iš emocijų, iš jausmų. Bet yra žmonės, kurie priima palydovus kaip šeimininkus ir jiems nusilenkia. Jie sako: „Mes esame intelektualai, priimsime palydovus šeimininkais.“ Tegul jie taip sako; netgi palydovai iš to paslapčiomis juokiasi.

Kai kurie žmonės galvoja, jog tai silpnumas, kad jie kratosi ir verkia; stiprus yra tas, kuris sunkiai gali tai daryti. Jie nežino, jie nieko nežino. Yra kitaip; tai gali atsitikti tik su stipriais, tuo tarpu, kai silpni stovės nuošalėje. Išbūti tam tikroje pozijoje vieną valandą gali tik tas asmuo, kuris yra vidiniai stiprus, nesilpnas. Silpnieji giliai kvėpuoja minutę ar dvi ir tuomet pasiduoda. Tai yra tie, kurie sako, kad tai silpnumas. Jie netgi negali giliai kvėpuoti vieną valandą; jie negali

klausti „Kas esu aš?“ dešimt minučių. Prašom nesislėpti už šios iliuzijos.

Tai yra spekuliacijos, intelektualūs būdai pabėgti nuo meditacijos. Tai yra būdas, kuriuo mes giname savo ego ir pabėgame. Todėl mes sakome, kad tai atsitinka tik su silpnais, tuo tarpu kai mes esame stiprūs žmonės. Tai keistas tvirtinimas. Tiesa tokia, kad viskas, kas didinga ir paprasta, pasaulyje pasiekama per stiprumą; silpnumas niekam netinkamas. Ir meditacijai? Meditacijai reikalinga maksimali galia. Taip vadinami intelektualai sakys, kad tai yra tik silpniems žmonėms, kurie pereina šį eksperimentą. Bet patys jie negali pereiti, nes šalia jo esantis asmuo verks; dėl to jis neišlaikys. O žmogus, kuris verkia, netgi nežino, kad kažkas jį stebi ir galvoja apie jį. Jis visiškai atsidavęs savo pastangoms. Ištvermėje yra didelė jėga; silpnieji negali to patirti.

Nebandykite apsaugoti savo ego niekais. Nesakykite, kad jūs esate stiprūs ir stipriavaliai ir kad jūs esate intelektualai ir liksite šalia to. Tai – kad jūs to negalite padaryti – žino daug kas, todėl neieškokite pasiteisinimo tam, kad nedarote, ir nepagražinkite savo silpnumo gražiais žodžiais. Jeigu jūs garbinsite savo silpnumą, tai taps jūsų pasimėgavimu ir tuomet jūs prarasite meditaciją amžiams. Tiesiog žinokite, kad tai neatsitinka su jumis. Jei tai neatsitinka, tai tiesiog reiškia, kad jūs esate per silpnas ir kad jumoje kažko trūksta. Pabandykite surasti ir suprasti savo silpnumą ir ištaisykite tai. Nevadinkite savo silpnumo stiprumu; nesuteikite jam gero vardo.

Draugas atėjo ir pasakė, kad visi atrodo isteriški, kad keletą asmenų pagavo isterija. Jis iš viso nežino, kas yra paslėpta gyvenimo vandenynė. Vadindamas tai isterija, jis tik gina savo ego. Taigi jis padarė išvadą, kad tie, kurie kratosi ir klykia, yra nesveiki žmonės. Jis galvoja, kad jei negali pereiti per šitokį stiprų potyrį, tai jis yra sveikas. Bet jei jis teisus, tuomet Buda buvo nesveikas ir Mahaviras, ir Jėzus, ir Sokratas, ir Rumi, ir Mansuras buvo nesveiki. Bet žymiai geriau prisijungti prie šių palaimintų pamišėlių būrio negu likti su vadinamaisiais sveikais žmonėmis. Ir mes prisijungsime prie jų, kadangi pamišę žmonės turėjo tai, ko sveiki žmonės niekada nėra patyrę.

Kai energija kyla labai intensyviai, ji sukelia jumoje tikrą audrą. Ir tai nėra nesveikumas. Jeigu taip būtų, mes negalėtume vėl po to būti

tylūs ir ramūs. Bet mes tampame tylūs ir ramūs užbaigę pirmąsias tris fazes, kurios parodo, kad tai visai neisteriška. Paprašykite isterijos apimtą asmenį atsipalaiduoti, nurimti; jis to negali; tai nėra jo rankose. Bet tai, kas čia atsitinka jumoje, yra jūsų valdžioje; tai atsitinka todėl, kad mes leidžiame tam atsitikti, kadangi mes kooperuojamės su tuo. Štai kodėl tuo momentu, kai mes nutraukiame kooperaciją, tai iš karto baigiasi.

Yra tik vienintelis būdas atskirti sveikumą nuo nesveikumo. Tas, kuris yra savęs šeimininkas, yra sveikas, ir tas, kuris nėra savęs šeimininkas, yra nesveikas. Tai labai įdomus kriterijus. Jeigu aš paprašyčiau tų, kurie pereina šį eksperimentą, atsipalaiduoti ir būti ramiais, jie iš karto tai padarytų. Bet jei aš paprašysiu vadinamųjų sveikų žmonių, kurie irgi yra čia, nutildyti ir nuraminti savo mintis, jie pasakys, kad tai neįmanoma padaryti – kad ir kaip jie bebandytų, jie negali nuraminti savo minčių. Taip yra tiems, kurie yra nesveiki, kurie yra pamišę. Tai, ko jūs negalite valdyti, yra nesveikumas, ir tai, ką jūs galite valdyti, yra sveikumas, sveikata.

Jeigu jūs galite protą savo valia paveikti, jei jūs pasakysite „daugiau ne“ ir jūsų protas sustoja, tai jūs galite laikyti save normaliu, sveiku. Bet realybėje yra priešingai. Jūs sakote „daugiau ne“, o jūsų protas sako: „Sakyk, ką nori, bet aš darysiu, ką aš noriu, ir eisiu ten, kur aš noriu.“ Jūs judinate dangų ir žemę, kad nutildytumėte savo mintis, bet jos jūsų neklauso, jos turi savo kelią. Jūs esate šventykloje ir giedate giesmes Dievo garbei, bet jūsų protas tuo pat metu stebi filmą kino teatre. Ne, jokių mastų jūsų *bhadžanai* ir maldininkai negali sustabdyti proto, kad jis nestebėtų filmo. Jūsų visi maldavimai neverti nė dešimties centų.

Bet žmogus yra labai suktas. Jis paslepia savo silpnumą už puikių žodžių ir jaučiasi gerai, teršdamas kitų gerumą, naudodamasis gerais vardais. Saugokitės šito. Geriausias dalykas yra iš viso negalvoti apie tai. Kas pereis per tai, sunku pasakyti. Gyvenimas yra toks misteriškas, kad geriau negalvoti apie kitus. Pakanka to, kad jūs pasirūpinsite savimi. Apgalvokite tai – jūs esate pamišęs, silpnas ar stiprus – galvokite tik apie save. Bet mes visuomet darome priešingai, mes galvojame apie kitus. Tai labai klaidinga.

Kaip aš sakiau, kūno atpalaidavimas veda visų pirma į katarsį, į kūno blokų, kompleksų ir užslopintų įtampų ištirpdyimą. Antra, kai kūnas juda pats savaime – jūs jo nevaldote, greičiau jis pats valdo save – tuomet jis atsiskiria nuo jūsų, tuomet jūsų siela tampa akivaizdi. Kai jūs matote, kad jūsų kūnas sukasi, o dabar jis yra ramus, kad rankos kratosi – kad ne jūs jas kratote, o jos savaime kratosi – tuomet jūs pirmą kartą suprantate, kad jūsų būtis ir jūsų kūnas yra skirtingi, atskirti. Tuomet jūs taip pat sužinote, kad tai buvote ne jūs, bet jūsų kūnas, kuris buvo jaunatviškas; kad ne jūs, bet jūsų kūnas tapo senas. Ir jei šis sąmoningumas gilėja, jūs taip pat sužinosite, kad jūs nemirsite; kad mirs tik jūsų kūnas.

Kai jūsų kūnas sukinėjasi kaip mašina, jūs giliai patiriate, kad iš tikrųjų jūsų kūnas atskirtas nuo jūsų. Jūs tai sužinosite tik tuomet, kai absoliučiai atpalaiduosite kūną.

Trečioje fazėje mes klausiamo „Kas esu aš?“ Netgi tuomet, kai kažkas žino, kad jis nėra kūnas, netgi tuomet, kai jis žino, kad jis nėra kvėpavimas, jis nežino, kas jis yra. Tai negatyvus žinojimas, kai žinome, jog mes ne kūnas, ne kvėpavimas; tai nėra pozityvus žinojimas. Kas yra pozityvus žinojimas? Tai žinojimas, kuo jūs esate, kas dar nėra žinoma. Taigi trečioje fazėje mes klausiamo: „Kas esu aš?“ Bet ką gi mes klausiamo? Mes nukreipiame šį klausimą į save, į nieką kitą. Mes judame visiškai į savo srautą su šiuo klausimu „Kas esu aš?“ Tą dieną, kai mes būsimė užpildyti šiuo klausimu visiškai, ateis atsakymas ir jis ateis iš jūsų. Kadangi negali būti taip, kad savo giliausiame lygmenyje jūs nežinotumėte, kas jūs esate. Jei jūs esate, jūs taip pat žinote, kas jūs esate.

Svarbu klausti šį klausimą iš paties giliausio taško. Pavyzdžiui, yra vanduo žemėje, o mes sėdėdami ant žemės paviršiaus esame ištroškę. Jei mes norime numalšinti troškulį, būtina kasti trisdešimt pėdų gilyn, kur gali būti vanduo. Jei aš klausiu „Kas esu aš?“, atsakymas guli kažkur mummyse trisdešimties pėdų gylyje. Bet tarp manęs ir atsakymo yra daugybė sluoksnių, ir šie sluoksniai turi būti pašalinti tam, kad gaučiau atsakymą. Taigi klausimas „Kas esu aš?“ veikia panašiai kaip kastuvas. Kuo greičiau ir stipriau mes keliame klausimą, tuo giliau atkasime šaltinį. Bet mes prarandame klausimo greitį ir jėgą.

Kartais atsitiks daug labai keistų dalykų. Vienas draugas paskutinių dviejų rytinių meditacijų metu perėjo per neįprastą patyrimą. Tai verta suprasti. Jis klausė klausimą visa galia ir ryžtingai dirbo. Nieko netrūko jo pastangoms. Jis nestokojo noro. Bet aš sakiau, kad prote yra sluoksnis ant sluoksnio. Jis klausia iš viršutinio sluoksnio „Kas esu aš?“ jis klausia visa jėga, tad išpyškina klausimą „Kas esu aš?“ keletą kartų. Bet tarp klausimo pakartojimų išlenda kitas klausimas: „Ką tai duos? Ką tai duos?“, įteiginėjantis, kad šitas klausimas nieko neduos. Kas klausia antrą klausimą? Jūs klausiate „Kas esu aš?“ Kas yra tas, kuris klausia „Ką tai duos?“ Tai kitas jūsų proto sluoksnis, kuris sako: „Šis klausinėjimas nesuveiks, jūs be reikalo klausiate tai vėl ir vėl; geriau tylėkite.“

Taigi vienas proto sluoksnis klausia: „Kas esu aš?“, kitas sluoksnis išskyla su savo tvirtinimu: „Šitai nesuveiks, geriau tylėk.“

Jei jūsų protas liks fragmentuotas, jūs negalėsite eiti giliai. Štai kodėl aš prašau jūsų atiduoti visą energiją klausimui „Kas esu aš?“ Palaipsniui, palaipsniui visas jūsų protas bus ištrauktas į tai ir jūs galėsite paklausti protu totaliai „Kas esu aš?“ Tuomet kai liks tik šis klausimas ir nieko daugiau, šis klausimas skros panašiai kaip strėlė ir tuomet ateis atsakymas. Tuomet atsakymas nevēluos nė sekundės.

Atsakymas yra mummyse.

Žinojimas yra mummyse, bet mes niekad nesikreipėme į jį, mes niekad neprovokavome jo, nebudinome jo. Jis visuomet pasirošęs pabusti. Šios trys fazės reikalingos šiam tikslui. Šios fazės yra lyg laipteliai, kurie veda į meditacijos šventyklą; jie yra išorėje. Jie atveda jus prie laiptelių ir palieka jus ten. Įėjimas per vartus atsitinka ketvirtoje fazėje. Bet tas, kuris neužkopė šiais trimis laipteliais, negali tikėtis ateiti prie ketvirto – prie vartų. Taigi prisiminkite, labai svarbu rytojaus dienos meditacijoje atiduoti tam visą savo energiją, nes tai bus paskutinė stovyklos diena. Atiduokite visą energiją šiose trijose fazėse. Jei jūs tai padarysite, ketvirta fazė atsitiks savaime. Jums nieko daugiau nereikės daryti ketvirtoje pakopoje, tai tiesiog atsitiks.

Tris darote jūs, ketvirta atsitinka.

Moteris klausia: „Kai pasiekama ketvirta fazė, ar galima pirmas tris fazes išmesti?“

Tuomet nekyla toks klausimas. Jei ketvirta fazė yra pasiekama, tuomet nekyla toks klausimas. Tuomet žmogus matys savyje, ar reikia ką nors daryti. Jei poreikis bus jaučiamas, jis tęs; kitaip visa tai jis paliks. Bet netgi šis dalykas negali būti pasakomas iš anksto. Tai negali būti pasakyta iš anksto, nes jei mes šį klausimą iškelsime prieš tai, kol ketvirta fazė nepasiekta, tai reiškia, kad mes nenorime šių trijų fazių ir tokiu būdu mes bandome pabėgti nuo jų. Jūs atrodote labiau susirūpinusi tiesiog išvengti šių fazių, štai kodėl aš nepasakysiu, kad jos gali būti atmestos. Jei aš pasakysiu taip, jūs iš viso jų nedarysite, jūs tiesiog išmesite jas dabar. Jos atkris, bet tai gali įvykti tik po to, kai pasiekama ketvirta fazė. Tai negali būti nuspręsta iki to.

Mūsų protas klaidina daugeliu būdų. Kai jūs klausiate šį klausimą, jūs nesuvokiate, kodėl jūs tai klausiate. Jūsų klausimo motyvas yra tas, kad jūs norite atsisakyti šių trijų fazių. Bet jeigu jūs jų atsisakysite, žinokite, kad ketvirta fazė niekada neatsitiks. Kodėl jūs bijote šių trijų fazių?

Baimė yra. Ir šios fazės reikalingos šioms baimėms išvalyti.

Baimė yra todėl, kad kūnas gali daryti ką tik nori, o yra dalykai, kurių jūs nenorite daryti. Bet ką jis gali su tuo padaryti? Jūs galite šokti, jūs galite verkti, jūs galite šaukti, jūs galite kristi žemėn. Kokia iš viso problema? Jūs giliai kvėpuojate pirmoje fazėje, antroje fazėje toliau giliai kvėpuojate ir atpalaiduojate kūną. Neturėtų būti kokių nors sunkumų giliai ir greitai kvėpuojant ir atpalaiduojant kūną. Jūs neturite stengtis šokti; jei *jūs* šokate, tai trukdys giliai kvėpuoti. Bet jeigu jūsų šokis atsitinka pats savaime, tai viskas puiku. Kas beatsitiktų, leiskite tam įvykti.

Sunkumas yra toks, kad mes arba darome, arba tam priešinamės; mes neleidžiame viskam atsitikti savo keliu. Mes esame pasirošę ką nors daryti; mes arba šokame, arba trukdome tam. Bet mes neleidžiame tam atsitikti spontaniškai. Visa žmonijos civilizacija yra represyvi. Mes esame užslopinę savyje daugelį dalykų ir bijome atidaryti pandoros dėžę. Mes iš tikrųjų išgąsdinti; atrodo, jog mes sėdime ant ugnikalnio.

Mes esame apimti daugelio daugelio baimių; tai nėra tik šokio klausimas. Baimės yra giliai įsišaknijusios.

Mes esame labai užslopinę save, ir mes taip pat žinome, kad tai iškils panašiai kaip iš mūsų proto pusrūsio. Sūnus nori užmušti tėvą ir jis bijo, kad ši mintis gali iškilti paviršium. Vyras ketina užduosinti žmoną ir tuo pat metu jis yra pasakęs jai, kad jis negali gyventi be jos nė akimirkšnio. Troškimas užmušti žmoną yra prote užslopintas, bet vyras bijo, kad tai gali išsiveržti bet kuriuo metu.

Gurdžijevas buvo mistikas, vienas iš pačių žymiausių mūsų laiko žmonių. Kai koks nors asmuo ateidavo pas jį ir prašydavo būti dvasiniu vadovu, pirmas dalykas, kurį mistikas darydavo, tai duodavo kasdien penkiolika dienų jam gerti. Jis tyrinėdavo jį girtą. Kol jis neištirdavo atėjusiojo, kai šis girtas, jis neinicijuodavo jo dvasiniam mokymui arba *sadhanai*. Mistikas duodavo jam gerti kiekvieną dieną, taigi užslopintos neurozės būdavo atveriamos pradžioje ir jis sužinodavo, koks tai žmogaus tipas ir ką jis užslopinęs savo sąmonėje. Tik po to jis įtikindavo pastarąjį, kad jam reikalinga *sadhana*, kurią jis vadindavo Darbu. Jei asmuo atsisakydavo gerti su juo penkiolika dienų, Gurdžijevas tuoj pat išprašydavo jį namo. Tikriausiai nėra kito dvasios Meistro pasaulyje, kuris būtų dirbęs šiuo būdu. Bet jis buvo labai inteligentiškas ir išmintingas, ir žmonių pažinimas buvo labai gilus ir labai brandus. Kadangi mes esame tiek daug užslopinę, tai represijoms nėra galo. Jos yra nesuskaičiuojamos.

Dėl šių mūsų represijų mes bijome; mes bijome, kad jos pasirodys. Mes bijome, kad nepasakytume kažką tokio, ko nenorime pasakyti, ko nenorime, kad žinotų kiti. Jei kas nors yra pavogta, įmanoma, kad kai jis klaus „Kas esu aš?“, jis gali išplepėti, kad jis vagis, sukčius, spekuliantas. Todėl jis bijo klausiti klausimo „Kas esu aš?“ Netgi jeigu jis klausia, jis tai daro silpnu balsu, kadangi žino, kad yra vagis. Jis bijo, todėl slopina klausimą. Jis nenori, kad asmenys, sėdintys šalia, išgirstų, jei jis išpliurps, kad jis yra vagis. O jis gali išpliurpti, tai nėra sudėtinga. Todėl yra rimtos priežastys pasiteirauti, ar šios trys fazės negali būti atmestos ir ar galime mes būti be jų.

Ne, jūs turite pereiti per šias fazes. Jos gali būti atmestos, bet tik po to, kai jūs jas visiškai pereinate. Ir kas beateitų iš vidaus, turi laisvai

praeiti, netrukdykite tam. Begalinis purvas ten yra paslėptas; jis iškils paviršiui ir atsipalaiduos.

Kaukės, kurios dengia veidą, nėra tikras mūsų veidas; štai kodėl mes apimti baimės. Jei asmuo yra padengęs savo veidą kremu, grimu ir pudra, jis labai bijo, kad visa kosmetika nukris. Jei jis bus tikru veidu, kuris yra piktas ir bjaurus, jis parodys save. Jis bijo, kad kiti gali pamatyti jo tikrąjį veidą. Jis atliko kosmetinę veido operaciją, stovėdamas prieš didelį veidrodį, kad nutaisytų didelę kančią. Taigi jis išsigandęs, kad jei jis tai nuims, jo veidas gali tapti toks baisus, kad jokia kosmetika jam nepadės. Jis sakys, kad gali nuimti viską, tik ne fasadą, ne kosmetiką. Jis stengsis tai išsaugoti bet kokia kaina. Visi mūsų veidai yra dirbtiniai; jie nėra realūs. Ir nemanykite, kad žmonės, kurie nenaudoja kosmetikos, nenutaiso atitinkamų minų. Yra įvairios kaukių rūšys, o kai kurios rūšys yra tokios subtilios, kad nereikalauja kosmetikos.

Dėl šios priežasties jūs bijote, kad jei jūs atsipalaiduosite meditacijoje, jūsų kaukė gali nukristi parodydama tikrą veidą, ir kas nors tai gali pamatyti.

Šios baimės yra didžiulės, ir jos neleidžia jums eiti vidun. Todėl jos turi būti išmestos.

Dar vienas paskutinis klausimas. Draugas klausia: „Kas yra *šaktipat* arba energijos – transmisija? Ir ar įmanoma, kad kas nors gali perduoti dievišką energiją?“

Niekas negali būti *šaktipat*, niekas negali perduoti energijos; bet kažkas gali būti priemone tokiai transmisijai. Tiesa tokia, kad niekas to padaryti negali. Jei kas nors pareiškia, kad jis tai daro, jis apgaudinėja. Niekas negali to padaryti, bet kažkuriuo momentu energijos transmisija gali atsitikti per ką nors. Jei kas nors yra visiškai tuščias ir kapituliuavęs, *šaktipat* gali atsitikti jam esant. Jis gali būti laidininkas, kaip katalizatorius, bet nesąmoningai. Per jį begalinė Dievo energija gali itekėti į kitą asmenį.

Nė vienas negali būti katalizatorius specialiai, kadangi pirma sąlyga tam, kad jis veiktų kaip laidininkas, yra ta, kad jis neturi žinoti to, jį

privalote neturėti ego. Ego sutrukdo asmeniui būti mediumu, *šaktipat*. Su ego žmogus tampa nelaidus energijai; dieviška energija negali tekėti per jį. Taigi jei čia yra asmuo, kurio ego yra visiškai dingęs, kuris yra absoliučiai viduje tuščias ir totaliai laisvas, kuris nieko realiai jums nedaro, kuris iš viso nieko nedaro – tuomet per jo tuštumą, per jo neužimtumą gali įvykti perėjimas, Dievo energija iš tikrųjų gali pasiekti jus. Ir jos greitis gali būti labai didelis. Atsiminkite tai rytoj, kai jūs ateisite į meditaciją.

Greta to aš pateiksiu jums porą informacijų rytojui.

Šaktipat reiškia Dievo energiją, kuri leidžiasi ant jūsų. Tai įmanoma dviem būdais. Arba tai kyla nuo jūsų ir susiliečia su Dievo energija, arba energija nuo Dievo teka žemyn ir susiliečia su jumis. Tas pats dalykas prieinamas iš dviejų pusių. Kitaip tariant, yra du keliai pamatyti šį dalyką. Pavyzdžiui, turime stiklinę, pusiau pripildytą vandens. Kažkas gali pasakyti, kad ji yra pusiau pripildyta, kitas gali pasakyti, kad ji yra pusiau tuščia. Jei jie yra filosofai, tai jie gali ginčytis be galo ir neprieiti jokios išvados, kadangi abu tvirtinimai yra teisingi. Energija leidžiasi iš viršaus ir gali kilti iš apačios. Kai dvi energijos susitinka, kai jūsų latentinė energija susitinka su begalybės energija – įvyksta pratrūkimas.

Šis pratrūkimas yra nenusipėjamas; negalima pasakyti, ką šis pratrūkimas padarys. Taip pat negalima pasakyti, kas atsitiks po šio pratrūkimo. Visais istorijos laikais tie, kurie buvo palaiminti šiai energijai pratrūkus, šaukė nuo stogų: „Ateikite kiekvienas, ateikite visi ir pereikite per šį pratrūkimą, patys pažiūrėkite, kas tai yra. Kažkas įvyko, kas negali būti išreikšta ir negali būti aprašoma.“

Šaktipat reiškia energijos nusileidimą iš anapus. Tai gali nusileisti. Iš tikrųjų ji nusileidžia kasdien. Ši energija pasirenka asmenį, kuris yra visiškai nesąlygotas, kuris yra visiškai neegoistiškas. Tik toks gali tapti katalizatoriumi, tiesiog priemone ir nieku kitu. Bet jei žmogus turi nors truputį ego ar netgi jeigu jis galvoja, kad jis tai gali daryti, jis liaunasi būti kanalas. Energija negali tekėti per jį.

Rytojaus dienos meditacijai turėkite omeny dar porą informacijų, abiem ryto ir vidurdienio meditacijoms. Rytoj paskutinė stovyklos

diena. Ji pilna galimybių. Todėl rytoj, kai jūs darysite meditaciją, turėtumėte būti pripildyti didele viltimi ir tikėjimu.

Pirma, visi tie, kurie patyrė kokius nors pergyvenimus, rytoj medituos stovėdami. Jei kas nors atsitiko su jumis, netgi jei kas nors bent truputį atsitiko su jūsų kūnu, būtų gerai, jei rytoj medituotumėte atsistoję. Mat judėjimas stovint gali būti greitesnis ir intensyvesnis. Stovint energijos tekėjimas yra didžiausias.

Iki šiol aš neprašiau jūsų atsistoti, kadangi jums trūko drąsos daryti tai netgi sėdint. Dabar, jei jūs darysite stovėdami, energijos spaudimas bus milžiniškas. Kaip aš sakiau, jūs galite pradėti pamišusį šokį, tai iš tikrųjų gali atsitikti, kai jūs stovite. Rytoj paskutinė diena ir dešimt ar dvidešimt draugų yra priėję gerą meditacijos lygį, taigi jie atsistos atskirai. Aš nesakysiu jų vardų; jie tai padarys patys savaime. Ir tai turi būti tiesiog meditacijos pradžioje. Suprantama, kiekvienas gali atsistoti bet kuriuo metu, jeigu jam taip norisi. Prisiminkite, jūs turėtumėte leisti viskam vykti netrukdomai.

Keletas žodžių apie rytojaus vidudienio sesijas ir tylos meditaciją.

Kai mes sėdėsime čia rytoj vidurdienį tylos meditacijoje, čia arti manęs turėtų likti pakankamai tuščios erdvės. Kai jūs ateisite prie manęs vienas po kito ir atsisėsite, jei aš uždėsiu savo ranką ant jūsų galvos, tuomet leiskite viskam atsitikti, kas atsitiks tą momentą. Jei jūs šauksite ar jūsų rankos ar kojos virpės, ar jūs krisite ir kelsitės, kas bebūtų, suteikite tam laisvę, nesipriešinkite. Tai bus panašu kaip rytinės meditacijos metu: atsipalaiduokite. Todėl palikite prie manęs pakankamai vietos.

Tie, kurie gali sukaupti drąsą, darys rytinę meditaciją stovėdami. Kol aš atvyksiu, jūs užimkite savo vietas ir stovėkite ramiai. Stovėkite tiesiai be jokios atramos, sakysim, jei arti yra medis. Nesiremkite, kad ir kas bebūtų; stovėkite patys.

Jūs norite sužinoti apie *śaktipat*. Ši poza stovint bus labai paranki energijai perduoti. Dabar yra labai laidi atmosfera ir visa tai gali būti panaudota. Kadangi tai bus paskutinė stovyklos diena, jūs turėtumėte pridėti visą savo valią ir energiją rytojaus žaidime.

Kitas draugas klausia: „Ką tik jūs kalbėjote apie tris fazes. Ar galėtumėte paaiškinti, kokį efektą jos turi kūno, širdies, smegenų ir proto būsenai?“

Efektų yra daug.

(Balsas) „Ar nesukels jie širdies paralyžiaus?“

Būtų puiku, jei širdis neišlaikytų. Bet nieko panašaus. Tai yra tai, ko norima. Leiskite širdžiai neišlaikyti. Viską, ką jūs stengsitės išlaikyti sau, vieną dieną prarasite. Taigi kam saugoti? Atpalaiduokite. Pagaliau jūs turėsite nors pasitenkinimą dėl to, kad širdis neišlaikė kelyje į Dievą. Šito pakanka.

Draugas nori sužinoti, kokį efektą mums turi šios trys fazės. Jos turi daug efektų. Meditacijos praktika, meditacija, kurios aš mokau, sukelia daug psichologinių pasekmių. Daugelis kūno ligų dings, gyvenimo amžius gali pailgėti, kūne vyks daug cheminių pokyčių. Daugelis liaukų, kurios šiuo metu kūne yra tiek naudingos kiek ir lavono, pradės funkcionuoti.

Mes nežinome, ką psichologai dabar sako, netgi ką psichologai sako apie pyktį. Jei kažkas yra piktas, jie sako, kad kūne atsiranda specialus nuodų tipas. Bet iki šiol jie negalėjo žinoti, kas atsitinka meilės atveju. Kaip pyktyje atsiranda specialus nuodų tipas, taip meilėje kūne susikuria specialus nektaro tipas. Kadangi meilė yra labai retas reiškinys pasaulyje, dar sunku rasti žmogų, kuris galėtų aplankyti mokslininkų laboratoriją. Štai kodėl jie kol kas negalėjo ištirti to. Jei meditacija atsitinka visiškai, kūnas pradeda išskirti nektarą ar ambroziją, kuri simbolizuoja nemirtingumą.

Meditacija iš tikrųjų daro labai gilų poveikį kūnui. Tie, kurie įeina giliai į meditaciją, pradeda matyti nepaprastas spalvas, užuosti nežinomus kvapus ir girdėti negirdėtus garsus. Nepaprastos šviesos bangos pradeda tekėti per juos. Tai skirtingi meditacijos cheminiai poveikiai. Jūs matysite tokias fantastines spalvas, kokių niekad nematėte. Faktiškai visa kūno chemija patiria esminį pokytį. Kūnas pradeda pagauti, pajusti ir suprasti dalykus visai nauju būdu. Visos elektrinės grandinės kūne pasikeičia.

Daug gerų dalykų atsitinka kūne, taip pat daug didingų dalykų atsitinka prote. Bet tai tik reikalo detalės, aš galėčiau su klausiančiu apie tai pakalbėti atskirai.

Galimybės iš tikrųjų yra didingos.

Kitas klausimas: „Koks yra gilaus kvėpavimo poveikis smegenims, širdžiai ir t. t.“

Kai tik jūs pradate giliai kvėpuoti, deguonies ir anglies dioksido santykis kūne pasikeičia. Kūne yra atitinkamas anglies ir deguonies kiekis; gilus kvėpavimas šią proporciją pakeičia. Kai tik pasikeičia šis santykis, atsiranda pokyčiai visame kūne, įskaitant smegenis, kraują ir nervų sistemą. Deguonies ir anglies dioksido atitinkamas santykis sudaro mūsų egzistencijos bazę. Jei jis pasikeičia, pasikeičia viskas. Bet tai techniniai dalykai ir klausiantis gali vėliau apie tai pakalbėti su manimi, kadangi ne visi tuo domisi.

Kitas draugas klausia: „Ar meditacija yra panaši į autohipnozę?“

Meditacija žymiu mastu sutampa su autohipnoze, bet pačioje pabaigoje jos išsiskiria. Ji žymiu mastu nukreipiama su hipnoze; pirmi trys etapai, išskyrus liudijimą, priklauso hipnozei. Liudijimas, kuris reikalingas šioje praktikoje, sąmoningumas – iš medituojančio pusės, kai jis įkvepia ir iškvepia, kai kūnas kratosi ir sukinėjasi, tai, kad jis yra stebintis nuo kalvos – šis liudijimas neturi nieko bendro su hipnoze. Toks yra skirtumas. Tai fundamentalus, esminis skirtumas. Visa kita yra hipnozės proceso dalis.

Hipnozės procesas yra labai paprastas, valdant jį liudijimu, tai tampa meditacija. Bet hipnozė, atskirta nuo liudijimo, tampa pasąmoningumu. Jūs tapsite nesąmoningas, jei naudosite tik hipnozę. Ir jūs prabusite, jei naudosite hipnozę su liudijimu. Taigi skirtumas tarp šių dviejų dalykų yra milžiniškas. Bet jų keliai pradžioje yra labai panašūs; tik gale jie atsiskiria vienas nuo kito.

Kai kurie klausimai bus atsakyti vėliau. Aš pasiimsiu juos rytojaus vakarui.

7. Ošo veda trečiąją dinaminę meditaciją

Nargolas (Gudžaratas, Indija),
1970 metų gegužės 5 d. rytas.

Prašome šiandieninę meditaciją pripildyti milžiniško noro ir vilties, žinokite, kad tai jums atsitiks. Žinokite, kad kaip saulė pakyla ir užpildo žemę šviesa, taip ir jūsų vidinė šviesa tekės jūsų viduje. Kaip gėlės žydi šiandien ryte, taip ir palaimos gėlės skleisis jumoje. Tas, kuris pradeda piligrimo kelionę pilnas vilties pasiekti tikslą, ir tas, kuris šaukiasi su dideliu troškimu, pasiekia Dievą.

Tie, kurie gali, turėtų medituoti stovėdami. Būtų gerai, jei draugai, sėdintys arti tų, kurie atsistoja, pasitrauktų į šoną, kad nebūtų sužaloti, jei kas nors užkris ant jų. Veiksmo impulsas yra didelis, jei daroma stovint; kūnas ekstazėje pradės šokti. Todėl draugai, kurie sėdi arti jų, turėtų pasislinkti tolyn, palikdami jiems pakankamai erdvės.

Suakopkite visą savo drąsą ir atiduokite visą savo energiją šiandieninei meditacijai. Nieko netaupykite.

Pirmoji fazė

Užsimerkite ir pradėkite giliai kvėpuoti. Įkvėpkite giliai ir iškvėpkite giliai ir stebėkite iš vidaus, kaip tai įeina ir išeina. Giliai įtraukite orą ir išmeskite orą iš gilumos... Įkvėpkite giliai ir iškvėpkite iš gilumos. Kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai. Atiduokite visą energiją tam. Dešimt minučių kvėpuokite energingai – vidun ir išorėn. Kvėpuokite giliai – vidun ir išorėn. Kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai. Išeikvokite save pilnutinai.

Kvėpuokite giliai, kvėpuokite dar giliau, kvėpuokite dar giliau. Stebėkite tai iš vidaus; likite kiekvieno įkvėpimo ir iškvėpimo liudytojas. Kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, stebėkite ir liudykite. Žiūrėkite, kaip tai įeina ir išeina. Įdėkite visą savo galią giliam kvėpavimui. Kvėpuokite giliai, kvėpuokite dar giliau, kvėpuokite dar giliau.

Dešimt minučių atiduokite visą savo galią šiam žaidimui. Kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai. Stebėkite iš vidaus, kaip gilus kvėpavimas įeina vidun ir išeina laukan. Išeikvokite visą savo jėgą kvėpavimui. Nepasilikite sau net jotos. Išsisemkite iki dugno. Giliai kvėpuokite, giliai kvėpuokite, giliai kvėpuokite. Leiskite kūnui įeiti į energijos srautą. Tegul daugiau nieko nebūna, tik kvėpavimas. Tegul kūnas būna elektriškas. Kvėpuokite giliai, dar giliau ir dar giliau... Kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai. Nė vienas neturėtų atsilikti; panaudokite visą savo energiją kvėpavimui. Kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai...

Dabar liko tik penkios minutės, todėl išsemkite save pilnutinai. Po to mes įeisime į antrąją fazę. Kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai. Tegul kūnas tampa mašina, kvėpavimo prietaisu. Tegul nieko nelieka, tik kvėpavimas. Taigi kvėpuokite giliai, dar giliau ir dar giliau. Meskite į žaidimą visą galią, nieko netaupykite... lieka tik kvėpavimas, tik kvėpavimas. Neišsisukinėkite, nesulaikykite, nemažinkite pastangų; nėra ko taupyti, atiduokite judesiu visą jėgą. Įdėkite visą savo energiją žaidimui. Atiduokite visą galią kvėpavimui. Atiduokite visą savo galią giliai kvėpuoti.

Neišsisukinėkite, nemažinkite pastangų, nelikite užpakalyje. Tegul visa atmosfera bus įkrauta. Darykite viską geriausiai, ir tai atsitiks. Įdėkite visą savo energiją ir visą savo norą į tai... Kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai. Išeikvokite save iki galo... Žiūrėkite, nesusilpninkite pastangų. Aš esu labai arti jūsų ir prašau daryti viską geriausiai, jog po to nereikėtų sakyti, kad jūs to negalėjote padaryti. Atiduokite visą savo energiją greitai ir giliam kvėpavimui. Įdėkite visą energiją. Įdėkite visą savo energiją. Kvėpuokite giliai, kvėpuokite dar giliau ir dar giliau, kvėpuokite greitai ir giliai. Kuo gilesnis kvėpavimas, tuo lengviau pažadinti energiją. Tuomet kundalini pradeda kilti. Kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai. Kundalini pradės kilti, tik jūs kvėpuokite greitai ir giliai. Kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai... Energija nusileis, tik jūs

kvėpuokite greitai ir giliai. Kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai.

Dabar liko tik dvi minutės, taigi dirbkite visa jėga. Kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai. Kvėpuokite taip giliai, kaip galite. Liko tik dvi minutės, todėl iškvokite visą energiją. Po to mes pereisime į antrąją fazę. Kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai... kvėpuokite giliai... Jei kažkas kyla viduje, leiskite, tegul kyla... Dabar prasidėjo paskutinė minutė, atiduokite visą savo energiją. Po to mes pereisime į antrąją fazę... Kvėpuokite greitai ir giliai... darykite tai labai gyvai. Kvėpuokite visa galia. Energija kyla viršun, netaupykite savęs. Atiduokite žaidimui visą savo energiją. Kvėpuokite giliai, dar giliau ir dar giliau. Įdėkite visą energiją kvėpavimui. Smūgiuokite save iš vidaus greitu ir giliu kvėpavimu, ir energija pradės busti. Kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai. Greitai mes pereisime į antrąją fazę. Todėl kvėpuokite giliai, kvėpuokite dar giliau, kvėpuokite dar giliau. Aš sakau kiekvienam iš jūsų tiesiogiai – atiduokite visą energiją kvėpavimui. Kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai, kvėpuokite giliai.

Dabar pereisime į antrąją fazę.

Antroji fazė

Tęskite gilų kvėpavimą ir tegul kūnas atsipalaiduoja. Kas beatsitiktų kūnui, leiskite atsitikti. Jei jis šaukia, tegul šaukia. Jei jis juokiasi, tegul juokiasi. Jei jis šoka, leiskite laisvai jam šokti. Leiskite atsitikti viskam, ko nori kūnas. Atpalaiduokite jį. Nesipriešinkite. Netrukdykite. Palikite kūną vieną... Palikite kūną vieną. Viskas, kas atsitinka kūnui, tegul atsitinka. Atpalaiduokite jį pilnutinai. Tegul viskas atsitinka su kūno dalimis; atpalaiduokite jas. Atpalaiduokite kūną. Kas beatsitiktų kūnui per šias dešimt minučių, tegul atsitinka netrukdomai... Išlaisvinkite kūną. Atpalaiduokite kūną visiškai. Jis šoks. Jis šokinės. Leiskite viskam atsitikti savo keliu. Jei energija jame kyla, kūnas išreikš tai šoku, šokinėjimu... leiskite tam atsitikti. Atpalaiduokite kūną absoliučiai. Atpalaidavimas yra raktas tam atsitikti.

Atpalaiduokite kūną ir toliau giliai kvėpuokite. Kai vidinė energija kyla, kūnas pradeda šokti, šokinėti, drebėti, leiskite viskam atsitikti. Kūnas voliosis ant žemės, jis klyks ir šauks; nesipriešinkite. Atpalaiduokite. Atpalaiduokite kūną taip, kad jūs pamatytumėte, jog jis atskirtas nuo jūsų. Atpalaiduokite kūną; atpalaiduokite kūną absoliučiai. Palikite kūną sau. Atpalaiduokite jį visiškai. Tegul jis bus tik lyg elektros instrumentas. Tai šokis. Tai šokinėjimas. Tai virpėjimas... Atpalaiduokite jį. Kūnas šaukia. Kūnas juokiasi. Palikite jį vieną, kad galėtų daryti tai, kas jam patinka. Jūs esate atskirti nuo kūno, atpalaiduokite kūną. Leiskite atsitikti jame viskam; nesipriešinkite. Kai kurie draugai priešinasi, nedarykite taip. Atpalaiduokite. Nesipriešinkite nė trupučio. Tegul jame atsitinka, kas atsitinka... Kūnas turi visiškai nusialinti. Kooperuokitės su kūnu. Leiskite viską, kas jame atsitinka... Tegul kūnas pavargsta pilnutinai... Atpalaiduokite. Atpalaiduokite totaliai. Tegul viskas atsitinka... Atpalaiduokite. Atsipalaiduokite. Nesipriešinkite. Žiūrėkite, kad nesipriešintumėte. Iš viso nesipriešinkite. Atsipalaiduokite. Atsipalaiduokite visiškai.

Dar liko penkios minutės, todėl atpalaiduokite kūną visiškai. Kooperuokitės su juo, kas beatsitiktų. Ką kūnas bedarytų, kooperuokitės su juo. Tegul jis juokiasi, jeigu jis tai pasirenka. Tegul jis verkia, jei jis to nori. Tegul jis šoka, jei pradeda šokti. Netrukdykite, nesipriešinkite. Jei jis šokinėja, tegul šokinėja. Atsipalaiduokite. Atsipalaiduokite pilnutinai.

(Kadangi operatorius paliko savo darbą ir pradėjo meditaciją, nustojo dirbti mikrofonas, o Ošo toliau veda meditaciją be mikrofono.)

Atpalaiduokite kūną visiškai. Leiskite atsitikti viskam, kas beatsitiktų. Atpalaiduokite kūną kaip suprantate. Atsipalaiduokite. Dabar liko tik dvi minutės. Todėl kūną atpalaiduokite absoliučiai... Kūnas yra atskiras nuo jūsų, jūs esat atskiras nuo kūno. Leiskite viskam atsitikti kūne... jūs esate atskirai nuo kūno. Dvi minutes palikite kūną jam pačiam absoliučiai. Po to mes pereisime į trečiąją fazę... Atsipalaiduokite, atsipalaiduokite, atpalaiduokite kūną visais būdais... Kvėpuokite giliai ir atpalaiduokite kūną. Tegul kūnas pavargsta... Atpalaiduokite. Atpalaiduokite. Atpalaiduokite. Kvėpuokite giliai ir atpalaiduokite kūną... Jei kūnas šoka, tegul šoka. Atpalaiduokite jį

visiškai... Atiduokite visą savo galią iki tol, kol įeisime į trečiąją fazę. Atpalaiduokite kūną, atsipalaiduokite. Dabar lieka tik minutė, todėl visiškai atpalaiduokite kūną. Leiskite jame viskam atsitikti. Viena minutę absoliučiai atsipalaiduokite. Atpalaiduokite. Atpalaiduokite. Tegul kūnas šaukia, rėkia ir juokiasi. Atpalaiduokite absoliučiai... Tegul kūnas daro tai, ką jis nori... Jūs aiškiai matysite, kad esate atskirti nuo kūno ir kūnas atskirtas nuo jūsų. Atpalaiduokite kūną absoliučiai, ir tuomet mes pereisime į trečiąją fazę... Atpalaiduokite. Atpalaiduokite... Kooperuokitės su kūnu. Atpalaiduokite kūną, ir mes įeisime į trečiąją fazę.

Trečioji fazė

Klauskite viduje: „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“ Visas dešimt minučių tegul kūnas šoka ir sukinėjasi, toliau giliai kvėpuokite ir vis klausinėkite vidun: „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“ Išeikvokite save visiškai ir klauskite: „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“ Tęskite klausinėjimą visa galia: „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“ Tęskite klausinėjimą visa galia: „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“

Klauskite: „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“ Klauskite visa galia: „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“ Klauskite: „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“ Atiduokite visą energiją tam ir klauskite: „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“ Atiduokite veiksmui visą savo energiją ir klauskite: „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“

Dar liko penkios minutės, todėl atiduokite visą save klausimui ir po to seks relaksacija ir poilsis... Atpalaiduokite kūną ir toliau klausinėkite vidun: „Kas esu aš? Kas esu aš?“ Atlikite tai visa galia, visa savo jėga ir klauskite: „Kas esu aš? Kas esu aš?“ Atiduokite tam visą energiją ir klauskite: „Kas esu aš? Kas esu aš?“ Išeikvokite save absoliučiai ir

klauskite: „Kas esu aš? Kas esu aš?“ Atiduokite save maksimaliai ir klauskite: „Kas esu aš? Kas esu aš?“

Dabar liko tik trys minutės ir po to jūs ilsėsitės, todėl dabar klauskite su visa energija: „Kas esu aš? Kas esu aš?“ Išvarginkite save. Energija kyla viduje... „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“ Dabar liko tik dvi minutės, klauskite: „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“ Tęskite tai: „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“ Paskutinės dvi minutės, ir tuomet bus poilsis, idėkite į veiksmą visą savo energiją ir klauskite: „Kas esu aš? Kas esu aš?“ Energija viduje bunda, leiskite kūnui šokti nesivaržant. Atpalaiduokite ir klauskite: „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“ Tegul energija viduje pabunda visiškai, klauskite: „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“ Tapkite visiškai pamišusiu ir klauskite: „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“... Nuvarginkite save, po to atsipalaiduosite ir ilsėsitės... „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“

Dabar paskutinė minutė: „Kas esu aš?“ Tegul kūnas šoka nesivaržydamas, jei jis to nori... „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“ Prieš pereinant į relaksaciją, atiduokite visą energiją tam. Išeikvokite save šią paskutinę minutę visiškai ir klauskite: „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“ Nepraleiskite galimybės; išeikvokite save iki paties dugno... „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“ Atiduokite paskutinį energijos lašą, ir tuomet įeisime į relaksaciją: „Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš? Kas esu aš?“

Ketvirtoji fazė

Tai viskas, nieko daugiau. Palikite viską. Nustokite klausinėti, giliai kvėpuoti, nutraukite aktyvumą ir atsigulkite ten, kur esate. Tie, kurie stovi, tegul stovi. Bet jei kas nors nori atsisėsti ar atsigulti, tai galima... Leiskite viskam būti tyloje ir ramybėje, ramybėje ir tuštumoje... Nei klauskite, nei ką nors darykite. Tiesiog gulėkite lyg mirę, lyg jūsų nėra... Audra praėjo, palikusi po savęs vidinę taiką... Viskas palikta... Viskas tyloje. Audra praėjo... taigi gulėkite ir relaksuokite, relaksuokite visas dešimt minučių. Tai tyla, tai tuštuma,

kuri ateina tiems, kurie ieško... Tiesiog gulėkite atsipalaidavę ir ramūs... Nereikia giliai kvėpuoti, nereikia klausti „Kas esu aš?“ Nieko nedarome. Paliekame viską. Jei stovite, stovėkite. Jei jūs nugriuvote ant žemės, likite toje padėtyje. Gulėkite, jei jūs jau esate toje pozijoje. Būkite numirę šias dešimt minučių, lyg jūsų visai nebūtų... Audra praėjo, aplink taika. Virš visko tyla...

Tai tuštuma, tai vakuumas, kuriame kažkas gali atsitikti, kuriame gėlės žydės, kažkokia ramybės srovė skleisis, bus girdima palaimos muzika. Tai ta tuštuma, į kurią ateina Dievas. Laukite jo, laukite, laukite jo... Gulėkite, gulėkite. Laukite, laukite, tik laukite. Viskas išeikvota. Visur tuščia... Laukite, laukite. Dabar aš tylėsiu dešimt minučių. Ir šias dešimt minučių jūs likite ramybėje.

Taip, lyg jūs mirę, lyg jūs būtumėte dingę. Tik tuštuma lieka. Viskas ramu. Viskas taiku. Į šią tylą ateina Dievas... Ši tuštuma yra vartai, pro kuriuos jis ateina pas mus. Laukite, tik laukite... Taip, lyg jūs būtumėte mirę. Taip, lyg jūs būtumėte dingę. Audra pasibaigė, palikusi po savęs tik taiką ir tylą. Laukite, laukite, tik laukimas...

Tai momentas, kuriame kažkas atsitinka. Laukite tyloje. Laukite tyloje. Viskas tuščia, neužpildyta. Laukite. Laukite. Laukite... Taip, lyg jūsų nėra; bet kažkas yra pabudęs. Viskas tuščia, neužimta; bet viduje šviečia šviesa, kuri mato, žino ir supranta. Jūs dingęs, bet kažkokia esmė viduje pabudusi... Viskas šviesu viduje. Palaimos srovė teka jumoje. Dievas yra arti. Laukite. Laukite... Taip, lyg jūs mirę. Taip, lyg jūs jau nėra. Taip, lyg jūs dingęs. Taip, lyg jūs tuščias. Pameskite save tuo būdu kaip lašas pradingsta okeane... Laukite ramybėje...

Šiame praradime laimima, pasiekama. Tiesiog laukite. Ramybės ir tylos šviesa šviečia viduje. Jūsų viduje prašvinta gili palaima. Jumoje pradeda tekėti palaimos upė. Tik laukite. Laukite... Palaima tekės jumoje. Šviesa nusileis ant jūsų. Laukite, laukite ir laukite. Taip, lyg jūsų daugiau nėra. Taip, lyg jūs mirę. Taip, lyg jūs būtumėte pradingę. Viskas tapo tuštuma.

Šioje tuštumoje jūs patiriate Dievo *daršaną*, jo viziją. Šioje tuštumoje jis jus apšviečia. Ir šioje tuštumoje jūs pasiekiamas jam. Laukite. Laukite. Laukite... Žiūrėkite vidun, kažkas ateina. Žiūrėkite vidun, kažkas bunda. Žiūrėkite vidun, kažkokia palaima pradeda

atsirasti – palaima, kurios jūs niekada nepatyrėte, kuri visiškai nepažįstama ir nežinoma jums. Žiūrėkite, kiekviena jūsų būties skaidula užpildyta kažkuo nežemišku. Laukite. Laukite...

Dabar lieka palaima ir tik palaima. Dabar lieka šviesa ir tik šviesa. Lieka ramybė ir tik ramybė. Laukite. Tik laukite. Tokiais tylos momentais ateina Jis. Tokiais tylos momentais jūs sutinkate Jį. Laukite. Laukite. Laukite... Jis, kurio jūs taip ieškote, yra labai arti. Jis, kurio jūs siekiate, yra ranka pasiekiamas. Laukite. Tik laukite. Laukite tyliai.

Dabar iš lėto grįžkite atgal iš palaimos pasaulio. Dabar lėtai, lėtai grįžkite iš šviesos pasaulio. Labai švelniai palikite vidinį pasaulį. Ir labai iš lėto, švelniai atsimerkite. Jei jūsų akys neatsimerkia, uždenkite jas delnais ir po to švelniai atsimerkite. Tegul niekas neskuba. Tie, kurie nugriuvo ant žemės ir jiems sunku atsikelti, tegul giliau pakvėpuoja ir po to labai iš lėto atsistoja. Atsistokite visiškai tylėdami. Nekalbėdami, be jokio triukšmo. Tie, kurie stovi, tegul labai tyliai atsisėda ir švelniai atsimerkia. Grįžkite atgal iš meditacijos pasaulio.

Rytinė sesija baigta.

8. Lemiamas momentas yra mūsų rankose

Penktasis diskursas

Nargolas (Gudžaratas, Indija),
1970 metų gegužės 5 d. vakaras.

Kadangi per paskutines tris dienas gauta daug klausimų, tai aš šiandien atsakysiu į juos taip glaustai, kaip tai įmanoma.

Draugas sako, kad kai Vivekananda paklausė Ramakrišnos: „Ar jūs matote Dievą?“ Ramakrišna atsakė: „Taip, aš matau Dievą taip, kaip aš matau jus dabar.“ Draugas nori žinoti, ar jis gali šį klausimą pateikti man.

Pirma, Vivekananda tam, kad pateiktų klausimą, neprašė Ramakrišnos leidimo, jis pateikė klausimą tiesiai. O jūs taip nedarote, jūs tik norite žinoti, ar jūs galite tai padaryti. Vivekananda yra reikalingas tam, kad pateiktų tokį klausimą. Ir prisiminkite, Ramakrišnos atsakymas buvo specialiai Vivekanandai, jis neatsakytų taip pat kam nors kitam.

Dvasingumo pasaulyje visi klausimai yra išimtinai asmeniškai, jie pateikiami tiesiai individualybėms. Klausime-atsakyme asmuo, kuris atsako, žinoma, yra svarbus, bet asmuo, kuris klausia, yra nemažiau reikšmingas. Atsakantis yra reikšmingas, bet klausiantis, tas, kuris nori suprasti, ne mažiau reikšmingas.

Tam tikras žmonių skaičius prašo mane paliesti juos taip, kad jie turėtų tą patį transo patyrimą kaip Vivekananda, kai jį palietė Ramakrišna. Bet jie nežino, kad tūkstančiai kitų žmonių, kuriuos palietė Ramakrišna, nepatyrė to paties pergyvenimo. Šiam patyrimui, kurį išgyveno Vivekananda, Ramakrišna prisidėjo penkiasdešimčia procentų, kiti penkiasdešimt procentų priklauso Vivekanandai. Tai atvejis pusė-pusė.

Nėra garantijos, kad šis potyris būtų atsitikęs, jei Ramakrišna būtų palietęs Vivekanandą kurią nors kitą dieną. Tai atsitiko tam tikru

momentu, taigi ir momentas yra svarbus. Jūs nesat tas pats asmuo dvidešimt keturias valandas per parą. Per dvidešimt keturias valandas jūs pasireiškiate daugybe asmenų. Specialiu momentu... Vivekananda klausia: „Ar jūs matote Dievą?“ Šie žodžiai yra labai paprasti. Atrodo, kad mes suprantame, ko Vivekananda klausia. Bet ne, mes iš tikrųjų nesuprantame.

Klausimas „Ar jūs matote Dievą?“ yra ne toks paprastas, nors atrodo, kad netgi pirmo kurso studentas tai gali suprasti. Tokiam klausimui „Ar jūs matote Dievą?“ yra reikalingas sunkus ieškojimas. Ramakrišna ne tik atsako į Vivekanandos klausimą, jis iš tikrųjų atsiliepė į Vivekanandos troškimą, į jo aistrą. Prašvitęs neatsako į jūsų klausimą, jis pagirdo jus, numalšina jūsų geidulį. Vivekananda savo didžiuliu troškimu, savo visa Dievo aistra pateikė klausimą, ir Ramakrišna tiesiog atsakė asmeniui anapus klausimo.

Vieną nuostabų rytą Buda aplankė kaimą, ir kažkas paklausė: „Ar yra Dievas?“ Buda atsakė: „Ne, Dievo nėra.“ Vidurdienį kitas asmuo atėjo ir paklausė jį: „Aš manau, Dievo nėra. Ką jūs galite pasakyti apie tai?“ Buda atsakė: „Dievas yra.“ Vakare trečias asmuo pasakė jam: „Aš nežinau, Dievas yra ar nėra. Ką jūs pasakytumėte?“ Jam Buda atsakė: „Geriau tylėkite; nesakykite nei taip, nei ne.“

Budos mokiny, kuris lydėjo jį šioje kelionėje, buvo apstulbintas, kai jis į tokį paprastą klausimą išgirdo savo Meistro tris skirtingus atsakymus. Todėl prieš eidamas miegoti, vakare jis pasakė Budai: „Aš esu priblokštas jūsų atsakymų, man atrodo, kad aš pamišiu. Į tą patį klausimą, ar yra Dievas, ar ne, jūs pasakėte „ne“ ryte, „taip“ vidurdienį ir „nei taip, nei ne“ vakare.“

Buda jam pasakė: „Nė vienas iš šių atsakymų nebuvo duotas tau; jie adresuoti kitiems asmenims, tiems, kurie pateikė klausimus. Jie neturi nieko bendro su tavimi. Kodėl tu klauseisi jų? Kaip aš galėjau atsakyti tau, jeigu tu nepaklausei klausimo? Tą dieną, kai tu pateiksi man klausimą, aš tau irgi atsakysiu.“ Mokiny pasakė: „Bet kaip ten bebūtų, aš girdėjau atsakymus.“

Tuomet Buda pasakė: „Šie atsakymai prasmingi kitiems, jie atitinka jų skirtingus poreikius. Vienas, kuris pamatė mane ryte, buvo tikintis, teistas, jis norėjo, kad aš patvirtinčiau jo tikėjimą. Jis nežino, ar yra

Dievas. Jis tik norėjo patenkinti savo ego, kad aš sutvirtinčiau jo tikėjimą. Jis atėjo gauti mano paramos, mano patvirtinimo. Todėl aš pasakiau: „Ne, Dievo nėra.“ Taip aš sukrėčiau jo šaknis. Jis nepažino Dievo; jei jis žinotų, jis nebūtų atėjęs pas mane. Tas, kuris žino, nieiško patvirtinimo savo žinojimui. Netgi jei visas pasaulis neigia Dievą, jis sakys: „Dievas yra; paneigimo klausimas paprasčiausiai neiškyla.“ Bet tas asmuo yra smalsus, ieškantis; jis pats viduje nežino. Štai kodėl aš jam turėjau atsakyti „ne“. Jis jau buvo nustojęs ieškoti, ir aš jam turėjau duoti smūgį, kad jis pradėtų vėl ieškoti. Žmogus, kuris atėjo pas mane vidurdienį, buvo netikintis, ateistas; jis galvojo, kad Dievo nėra. Jam aš pasakiau: „Dievas yra.“ Jis irgi nustojo ieškoti; jis taip pat norėjo patvirtinimo savo ateistiniam įsitikinimui. Bet tas, kuris atėjo vakare, buvo nei teistas, nei ateistas. Todėl būtų negražu surišti jį koku nors tikėjimu, kadangi abu „taip“ ir „ne“ suriša. Todėl aš jam pasakiau, kad jei jis nori tikro atsakymo, geriau yra tylėti ir nesakyti nei „taip“, nei „ne“. Kiek tai liečia tave, tokia problema neiškyla, nes tu dar turi paklausti savo klausimą.“

Religija yra absoliučiai asmeninis dalykas. Tai kaip meilė. Jeigu kas nors iš meilės pasako ką nors savo mylimajam, tai nereikia to transliuoti į viešumą. Tai visiškai intymus ir asmeninis dalykas. Jei jūs atiduodate tai miniai, tai praranda visą savo reikšmę. Taigi tiesos yra išimtinai asmeniškos, jos yra perteikiamos vieno individo kitam; jos nėra kažkas išmetamo pavėjui.

Taigi klauskite, bet tik tuomet, kai jūs tapsite Vivekananda, kai jūs turėsite tokio pat intensyvumo aistrą, kaip turėjo jis.

Vivekananda neprašė leidimo, jis paklausė tiesiai.

Neseniai aš buvau viename mieste, kuriame jaunuolis atėjo pas mane ir paklausė, ar jis turėtų tapti sanjasinu. Aš pasakiau jam: „Tol, kol jūs jaučiate būtinumą tartis su kitais, neprašykite sanjasos; kitaip jūs jausite tik apgailestavimą. Kodėl jūs stumiate mane į šias abejones? Tai jūs pats turite nuspręsti. Tą dieną, kai jūs pajusite, kad negalite to atidėti, net jei visas pasaulis bus prieš jus, tai turi tapti jūsų iniciacijos į sanjasą diena. Tik tuomet sanjasa gali būti vaisinga ir džiaugsminga ir niekad anksčiau.“ Tuomet jis paklausė: „O kaip jūs?“ Aš pasakiau: „Aš niekad nepatarinėju kitiems. Bent jau šiame gyvenime aš nepatarinėju

kam nors. Ir jeigu aš kam nors turiu patarinėti, tai aš patarinėsiu tik savo vidinei būčiai. Kodėl reikia patarinėti kitiems? Kaip jūs galite pasitikėti, jei sako kiti? Jūs negalite pasikliauti kitų patarimais. Ką jūs bedarytumėte, jūs negalite priklausyti nuo kitų patarimo, kaip elgtis.“

Argi bus koks skirtumas, jei aš pasakysiu, kad Dievas yra? Ką nulėmė jums, kai jūs perskaitėte knygoje, kad Ramakrišna atsakė Vivekanandai: „Aš matau Dievą aiškiau negu kad matau jus“? Jūs galite parašyti knygą, sakydami, kad jūs paklausėte manęs ir aš atsakiau: „Taip, Dievas yra. Ir aš matau Dievą aiškiau negu matau jus.“ Ar jums yra skirtumas? Netgi tūkstantis knygų, sakančių kad Dievas yra, visiškai bevertės. Kol atsakymas, kad Dievas yra, neateina iš jūsų vidinės būties, visi atsakymai, ateinantys iš kitų, nieko nereiškia. Skolinti atsakymai neveikia. Skolinimasis gali būti naudingas bet kuriame kitame gyvenimo žingsnyje, bet tai netinka kalbant apie Dievą. Tai kodėl jūs klausiate manęs? Ir kaip mano „taip“ ar „ne“ jums padės? Jei jūs būtinai turite paklausti, tai klauskite savęs. Jei atsakymas neateina iš jūsų, tuomet, matyt, likimas taip nori. Tuomet laukite tyloje; gyvenkite be atsakymo, gyvenkite nežinodami. Jei jūs galite gyventi nežinodami, tuomet vieną dieną atsakymas ateis.

Visi atsakymai yra mumyse, jei tik mes žinome, kaip teisingai klausti, jei mes žinome teisingo klausinėjimo meną. Jei mes nežinome, kaip teisingai paklausti, nors ir eisime klausinėdami per visą pasaulį, tai bus visiškai nenaudinga. Kuomet toks žmogus, kaip Vivekananda klausia ir Ramakrišna atsako, tai ne tai, kad pastarasis atsakymas padeda Vivekanandai. Vivekananda klausia su tokiu intensyviu troškimu, kad Ramakrišnos atsakymas neatrodo esąs Ramakrišnos, bet – kaip jo paties, ateinantis iš jo vidinės būties. Štai kodėl tai padeda, kitu atveju nepadės. Kada vienas klausia kito klausimą, kuris iškyla iš jo paties būties gelmių, ir tas būtinumas toks gilus, kad žmogus rizikuoja visu gyvenimu, tuomet atsakymas priimamas kaip savo paties, tuomet jis liaunasi buvęs kitų atsakymu. Tuomet kiti yra tik veidrodis jam, atspindintis jo paties atsakymą. Kai Ramakrišna sako: „Taip, Dievas yra“, tai nėra iš tikrųjų Ramakrišnos atsakymas; tai Vivekanandos vidinės būties atspindys. Ir dėl šios priežasties jis tampa autentišku atsakymu, tokiu, lyg jis girdėtų savo paties aidą, savo paties vidinės

būties aidą per Ramakrišną. Vivekanandai Ramakrišna atrodo esąs niekas daugiau kaip tik veidrodis.

Vivekananda, prieš pateikdamas klausimą Ramakrišnai, paklausė tą patį klausimą kito asmens. Tai buvo Mahariši Devendranatas, didžiojo poeto Rabindranato Tagorės senelis. Jis buvo vadinamas Mahariši Devendranatu – didžiuoju pranašu – ir mėgo praleisti vakarus valtyje Gango upėje *sadhanoje* – dvasinėje praktikoje, atsiskyres. Vidury nakties, tamsią jauno mėnulio naktį Vivekananda perplaukė upę ir įlipo į jo laivą, kurį sudrebino nuo pradžios iki galo. Vivekananda stumtelėjo duris, kurios buvo lengvai uždarytos, ir įėjo į jo kabiną. Buvo tamsu, ir Devendranatas sėdėjo kontempliacijoje užmerktomis akimis. Vivekananda paėmė jį už jo švarko apykaklės ir papurtė. Devendranatas išsigando pamatęs kiaurai šlapią jaunuolį, kuris gūdžią naktį staiga atėjo pas jį. Visa valtis krestelėjo. Nespėjus atmerkti akių, Vivekananda metė jam klausimą: „Aš atėjau čia tam, kad paklausčiau, ar yra Dievas.“ Devendranatas pirmiausiai paprašė atsipalaiduoti ir jautėsi neryžtingai dėl tokio jaunuolio klausimo. Jūs galite įsivaizduoti padėtį žmogaus, kuris nakties gūdumoje staiga susiduria su nepažįstamu perplaukusiu upę jaunuoliu, atėjusiu į jo atsiskyrėlišką slėptuvę ir pateikiančiu jam klausimą: „Ar yra Dievas?“ tokiu būdu, lyg į jį būtų nukreiptas šautuvas. Todėl jis pasakė: „Lukterėkite truputį, atsipalaiduokite. Pradžioje pasakykite man, kas jūs esate ir kas jus čia atnešė. Kodėl?“ Tuo pat metu Vivekananda paleido jo apykaklę, paliko laivą ir vėl nėrė į upę. Kai *Mahariši* šuktelėjo jam: „Paklauskite, jaunuoli“, Vivekananda šuktelėjo: „Jūsų delsimas man viską pasakė, dabar aš išvykstu.“

Delsimas iš tikrųjų viską pasakė. Devendranatas taip ilgai dėsė, nes jis nusisuko nuo realaus klausimo „Ar Dievas yra, ar ne“. Vėliau jis prisipažino, kad jis buvo iš tikrųjų sumišęs, kadangi iki tol niekas nepateikė šio klausimo tokiu nepaprastu būdu. Viešuose susitikimuose, šventyklose ir mečetėse žmonės klausinėjo apie Dievą ir religiją, ir jis aiškino jiems, ką Vedos, Upanišadai ir Gita teigia apie juos. Taigi natūralu, kad toks Vivekanandos klausinėjimo būdas jį užklupo netikėtai. Jis vėliau prisipažino, kad iš tikrųjų buvo keblioje padėtyje, kad negalėjo nieko sugalvoti, kai jaunas žmogus metė jam šį klausimą.

Jis taip pat pasakė: „Kuomet šis jaunuolis išėjo, aš per savo delsimą pirmą kartą supratau, kad atsakymo nežinau.“

Taigi jūs turėtumėte klausti, bet tik tuomet, kai esate tam pasiruošęs. Ateikite pas mane, kai jūs esate pasiruošęs klausti ir gaukite atsakymą. Reikalas neužsibaigia tik klausimu-atsakymu. Po to, kai Ramakrišna atsakė jam, kai jis gavo atsakymą, Vivekananda liovėsi būti tuo, kuo jis buvo iki tol. Jis atėjo pas jį kaip Narendranatas, bet po Ramakrišnos atsakymo jis tapo Vivekananda. Ir jūs klauskite, bet tik tuomet, kai būsite pasiruošęs tokiam radikaliai pokyčiui, jūsų viso gyvenimo transformacijai. Jūs galite gauti atsakymą. Bet atsiminkite: Narendranatas negrįžo namo kaip Narendranatas, kadangi kai Ramakrišna pasakė: „Dievas yra, aš matau jį aiškiau, negu matau jus; kam nors aš galiu pasakyti, kad jūs esate netikras, bet aš negaliu to pasakyti Dievo atžvilgiu“, Vivekananda nepasakė: „Taip, sere, jūsų atsakymas yra nuostabus, ir aš dabar jį cituosiu savo straipsniuose.“ Tiesiog jis negalėjo grįžti namo toks, koks jis buvo; atsakymas pabaigė jo buvimą tuo, kuo jis buvo; Narendranatas daugiau nebeegzistavo.

Jūs galite gauti atsakymą, man nebus sunku jums atsakyti. Bet jums turi būti problema. Taigi ateikite, kai jumyse bus tam aistra. Bus nuostabu, jei jūs ateisite tokiu netikėtu būdu, nakties gūdumoje ir griebsite mane už apykaklės. Bet tuo pat metu atsiminkite, kai jūs griebsite mane už apykaklės, jūs būsite mano tinkle, ir jūs jau negalėsite pabėgti. Tai ne mokyklinė diskusija, kuri baigiasi klausimais atsakymais. Tai niekai. Čia gyvybės ir mirties klausimas; jūs turite rizikuoti savo gyvenimu.

Kitas draugas klausia: „Kai mes pasodiname sėklą, reikalingas laikas jai išdygti. Jūs sakote, kad žmogus yra sėkla, dieviškumo sėkla, bet ji gali išdygti į dieviškumą per momentą, akimirksniu. Ar negalėtumėte paaiškinti šio akivaizdaus prieštaravimo?“

Iš tikrųjų aš taip sakau. Kai mes pasodiname sėklą, būtinas laikas jai tapti želmeniu. Bet nereikia laiko dygimo virsmui, reikalingas laikas dezintegruotis ir iširti kaip sėklai. Pratrūkimas atsitinka akimirksniu; sėkla pavirsta daigu. Visam procesui, kad sėkla dezintegruotųsi ir iširtų

kaip sėkla, suprantama, reikalingas laikas. Taigi aš nesakau, kad nereikalingas laikas dezintegruotis ego, bet aš sakau, kad Dievui ateiti nereikia laiko, jis ateina akimirksniu. Pavyzdžiui, verdant vandenį, reikalingas laikas užvirti, pasiekti šimto laipsnių temperatūrą. Bet jei vanduo pasiekė virimo temperatūrą, jis tampa garu iš karto. Tai šuolis: tuo pat metu, kai vanduo pasiekė virimo tašką, atsitinka šuolis – jis dingsta kaip vanduo ir gimsta kaip garas. Nėra taip, kad vanduo turi tapti garu palaipsniui, žingsnelis po žingsnelio; ne, jis tampa garu staigiai. Žinoma, vandeniui reikia laiko pasiekti virimo temperatūrą. Jis yra vanduo tol, kol pasiekia virimo temperatūrą – šimtą laipsnių. Netgi būdamas devyniasdešimt devynių laipsnių jis lieka vandeniui.

Dievas yra pratrūkimas – šuolis. Jis yra pratrūkimo taškas. Kol jūs pasiekiate šį tašką, jūs liekate žmogus, netgi jeigu jūsų pastangomis panašiai kaip vandeniui pasiekta devyniasdešimt devyni laipsniai. Kai jūs pasiekiate virimo tašką, jūs tampate Dievu. Ten, kur jūs baigiatės, prasideda Dievas.

Taigi aš sakau, kad tai gali atsitikti jau šį momentą. Ką aš turiu omeny, sakydamas „šį momentą“? Tai reiškia, kad jei mes esame pasiruošę prieiti virimo tašką, tai gali atsitikti šiuo momentu. Ar nepakankamai ilgai mes buvome katilė? Gyvenimų gyvenimus mes bandėme įkaisti iki dieviškumo, bet mums nepasisekdavo pasiekti šimto laipsnių. Kam mums reikia daugiau laiko? Ar mes neturėjome pakankamai laiko? Ne, mes jau praleidome pakankamai laiko; bet mes nežinome meno įkaisti ir pasiekti virimo temperatūrai. Netgi tuomet, kai pasiekiame devyniasdešimt devynis laipsnius, mes tuoj pat pasisukame atgal ir pradėdame vėsti, nes bijome šimto laipsnių. Aš pažymėjau tai meditacijos metu, kad daug jūsų pasuko atgal po to, kai pasiekė devyniasdešimt devynis laipsnius.

Keista, kaip netinkamai jūs pasielgiate pasisukdami atgal. Atrodo, kad jūs ketinate pasisukti atgal. Tai panašu į žmogų, kuris įsėdo į traukinį tam, kad nuvyktų į Bombėjų, ir, radęs du asmenis garsiai besikalbančius tarp savęs, nutraukia kelionę ir grįžta atgal į namus, argumentuodamas tuo, kad tie du žmonės sutrukdė jam nuvykti į Bombėjų. Akivaizdu, kad šis žmogus nenorėjo patekti į Bombėjų, jei toks trukdymas kaip šis yra pakankamas kelionei nutraukti. Jei kas nors

turi atvykti į Bombėjų, jis atvyksta nepaisant nežymių trukdymų, jis niekada nenutrauks kelionės. Kliūtys kelyje tik paskatins jį judėti greičiau, ir nesiklausyti nereikšmingų plepėjimų.

Bet kažkas baigia meditaciją dėl labai trivialių priežasčių. Jis baigia todėl, kad kažkas jį truputį stumtelėjo ar palietė jo kūną, kažkas nukrito ant žemės ir pradėjo verksti. Atrodo, lyg jis norėjo mesti ir laukė preteksto sumažinti savo entuziazmą. Netgi mažytis šūksmas jam tampa reikšmingu pretekstu nutraukti meditaciją. Ką gi šūksmas gali padaryti? Ir jis nežino, ką praranda, ką jis užmoka už šiuos menkaverčius pretekstus. Jis taip pat nežino, apie ką jis šneka.

Neseniai draugas sutiko mane ant kelio ir pasakė: „Prašom paprašyti šių žmonių nebūti tokiems susijaudinusiems, paprašykite jų truputį save prislopinti, nes kitu atveju gali susidaryti sprogstama situacija. Du žmonės po meditacijos išėjo visiškai nuogi.“ Jis pasakė tai su meile: kai kurie žmonės jautėsi prislėgti, nes du meditatoriai nusimetė savo rūbus, ir todėl aš turėčiau juos sulaikyti.

Kiekvienas yra nuogas po savo rūbais, ir niekas nesijaudina dėl to. Po rūbais kiekvienas iš mūsų yra nuogas ir niekam tai netrukdo. Bet kiekvienas jaučiasi sutrikdytas, nes du asmenys nusimetė rūbus meditacijos metu. Tai didžiulė ironija. Būtų suprantama, jei kažkas nurengtų jus ir jūs sutriktumėte. Bet kodėl jūs sutrinkate dėl to, kad kažkas nusimeta rūbus? Būtų suprantamas sutrikimas, jei kažkas nuplėštų nuo jūsų rūbus, nors net ir tai būtų nereikšminga. Jėzus yra pasakęs: „Jei kas nors atima jūsų švarką, atiduokite jam ir savo marškinius. Galbūt jis nepaima jų dėl savo kuklumo.“ Jo protestas būtų pateisinamas, jeigu kas nors paimtų jo švarką. Bet kam reikia pamesti galvą, jei kažkas nusivelka švarką? Atrodo, kad jis tik ir laukia galimybės, kad kažkas paimtų jo švarką, kad jis galėtų sumažinti savo pastangas ir nukreiptų savo priekaištus kitam.

Stebina, kaip kažkas, būdamas nuogas, gali sutrukdyti jūsų meditacijai, nebent jūs atidžiai stebite jį. Jūs meditavote ar buvo kitaip? Faktiškai jūs neturėtumėte netgi žinoti, kas nusiplėšė savo rūbus ir kas atsitinka aplink jus. Jūs turėtumėte daryti savo meditaciją ir likti apsiribojęs savimi. Ar jūs domitės tuo, ką daro kiti? Jūs čia valytojas ar

siuvėjas, kad jūs taip domitės kitų rūbais? Jūsų abejonės neturi pagrindo ir prasmės.

Tegul kažkas nusiplėšia rūbus... pagalvokite apie tai. Jūs sužinotumėte tai, jei jūsų paprašytų nusiplėšti rūbus. Tuomet jūs suprastumėte, kad jei kas nors nusiplėšia rūbus, tai dėl to yra reikšminga priežastis; kažkas turėjo atsitikti jame, kad tai padarytų. Tikriausiai jūs nedarytumėte to net tuo atveju, jei kas nors atsilyginant už tai, paaukotų jums šimtą tūkstančių rupijų. Šis asmuo nusiplėšė savo rūbus be panašios aukos, ir jums nebūtina taip jaudintis. Kažkokios svarios priežastys iškilo jame, kurios įkvėpė jį tai padaryti. Mes dar neišmokome matyti ir suprasti gyvenimą su simpatija ir rūpesčiu.

Kai Mahaviras numetė savo rūbus pirmą kartą, jis buvo apmėtytas plytomis ir akmenimis. O dabar jam yra meldžiamasi. Tie, kurie meldžiasi jam, visur pardavinėja rūbus. Mahaviro pasekėjai yra prekiautojai rūbais. Tai labai keista. Tai turbūt tie patys žmonės, kurie mėtė akmenis į jį. Tam, kad išpirktų savo kaltę, jie dabar pardavinėja rūbus, kad nė vienas nebūtų priverstas būti nuogas. Rūbų pardavėjai yra Mahaviro, kuris pats gyveno nuogas, pasekėjai. Kai jis nusiplėšė savo rūbus, jis buvo išvaromas iš kiekvieno kaimo. Nė vienas kaimas nesuteikė jam pastogės. Kur jis beėjo, buvo išvejamas lauk, kadangi buvo nuogas. Dabar jis yra puošiamas, dabar jam meldžiamasi – tam, kuriam buvo atsakyta pastogė – ne tik kaime ar užieigose, jam buvo neleidžiama netgi apsistoti krematoriumuose, kurie buvo už kaimų ir kuriuose buvo deginami mirę kūnai. Laukiniai šunys buvo paleidžiami, kad jis neateitų arti kaimo. Dėl ko žmonės taip jaudinosi? Niekas, išskyrus Mahavirą, nenumetė savo rūbų.

Stebina, kad tik dėl to, jog kažkas nusimetė rūbus... Kokia galėtų būti priežastis? Kokia baimė yra už to? Baimė iš tikrųjų didžiulė. Mes viduje esame tokie nuogi, mes savo būtyje esame visiškai smukę ir vargšai, jei žvilgsnis į nuogą žmogų – nuogumas labai artimai asocijuotas su skurdumu ir nešvarumu – primena mums mūsų pačių degradavimą ir skurdumą. Nėra kitos priežasties kaip ši.

Atsiminkite, nuogumas yra vienas dalykas, plikumas yra visai kas kita. Žiūrėdami į Mahavirą, niekas negalėjo pasakyti, kad jis yra plikas,

jis taip nuostabiai atrodė. Deja, mes netgi su geriausiais apdais atrodome pliki ir negražūs.

Ar jūs atidžiai stebėjote tuos asmenis, kurie meditacijos metu nusimetė rūbus? Jūs neišdrįsote, nors jūs turėjote bent vogčiom žvilgtelėti į juos, kitaip jūs nesijaudintumėte dėl to ir negalvotumėte apie išskylančią dėl to pavojingą situaciją. Tas pats draugas man parašė, kad moteris šio nutikimo ypač sutrikdytos. Ką tai reiškia? Ar jos čia yra tam, kad stebėtų, kai kažkas nusimeta rūbus? Jos čia yra tam, kad medituotų; o jos vietoj to vogčiom stebi kitus. Jos pamiršo savęs prisiminimą, jos liovėsi stebėti save ir vietoj to, kad užsiimtų savimi, žvilgčioja ir šnipinėja nuogus asmenis. Tuomet situacija iš tikrųjų gali pratrūkti. Kas jūsų prašo stebėti kitus? Jūs turite užsimerkti. Kas jums darbo, jei kažkas nuogas? Kiek tai susiję su nuogu asmeniu, tai jis nestebi jūsų. Jei nuogas asmuo ateitų pas mane ir nusiskųstų, kad moterų buvimas jį labai apsunkino, tai būtų suprantama. Keista, kad moteris dėl to taip sunerimsta. Jūsų protas būtų tapęs laimingu tik tuomet, jei jūs būtumėte stebėję jį atidžiai. Tuomet jūs būtumėte žinoję, kaip tai buvo paprasta ir nekalta. Tai būtų buvusi nauda; jūsų protas būtų jautęs šviesą ir lengvumą. Tai būtų padarę didžiulį pokytį jumyse. Bet mums, atrodo, nulemta vengti visko, kas naudinga. Ir tikriausiai mes dar ilgai būsime šioje nelaimėje. Nesimato galo mūsų pamišėliškiems tikėjimams ir koncepcijoms.

Meditacijų metu ateina laikas, ir jis būtinai kai kuriems ateina, kai jie turi nusimesti rūbus. Ir jie numes savo rūbus su mano leidimu. Taigi jeigu jūs norite pratrūkti, geriau pykite ant manęs. Kiekvienas, kuris apnuogina savo kūnus, gauna mano leidimą. Aš laiminu jūsų veiksmus. Jie atėjo pas mane ir pasakė, kad meditacijoje jie jaučia, kad jei nenusimes savo rūbų, kažkas juose liks užblokuota. Aš paprasčiau jų būti be rūbų. Tai liečia juos, ne jus. Kam jums dėl to jaudintis? Jei kas nors juos išplūdo, tai padarė labai blogą dalyką. Jūs neturite teisės to daryti.

Jūs turėtumėte suprasti, kad medituojant ateina nekaltumo momentas, kada nekaltam protui daugelis dalykų tampa trukdymu. Rūbai labai kliudo žmogui; jie tapo giliausiu tabu. Jie sudaro vieną iš pačių seniausių ir giliausiai įsišaknijusių įpročių. Bet mūsų socialiniame gyvenime ateina momentas, kai mūsų apdarai tampa visos mūsų

civilizacijos simboliu. Bet taip pat tiesa yra ir tai, kad kai kuriems – ne visiems – ateina momentas, kai jie jaučia nereikalingą proto ribotumo našta.

Buda nešiojo rūbus visą gyvenimą, taip pat darė Jėzus. Bet Mahaviras išmetė juos. Tačiau atsitiko taip, kad ir viena moteris išdrįso pasielgti kaip Mahaviras, nors moterys Mahaviro laikais to neišdrįsdavo. Mahaviras turėjo didžiulį moterų mokinių skaičių, jų buvo daugiau negu vyrų mokinių. Tarp jo mokinių buvo tik dešimt tūkstančių vyrų ir daugiau kaip keturiasdešimt tūkstančių moterų. Bet nė viena moteris mokinė neturėjo pakankamai drąsos nusimesti rūbus. Štai kodėl Mahaviras sakė, kad moterys turi gimti dar kartą, kadangi kol jos negims vyriškoje inkarnacijoje, jos nepasieks *mokšos* ar išsilaisvinimo. Tas, kuris bijo nusiplėšti rūbus, bijos taip pat ir palikti kūną. Todėl Mahaviras nustatė, kad išsilaisvinimas neįmanomas moteriškoje inkarnacijoje; šiam tikslui moteris turi gimti vyru. Nebuvo kitos priežasties tam, tik ši nuostata.

Bet buvo viena drąsi moteris: ši moteris buvo Lala iš Kašmyro. Jei Mahaviras būtų sutikęs Lalą, jis nebūtų nustatęs tokio principo. Lala iš Kašmyro buvo tiksliai tokia kaip Mahaviras; jeigu jūs paklausite kašmyriečių apie ją, jie pasakys: „Mes Kašmyre žinome tik du vardus: Alacho ir Lalos; tik du vardus.“ Lala gyveno nuoga, ir visas Kašmyras garbino ir mylėjo ją. Jos nuogume žmonės pirmą kartą pamatė grožį ir nekaltumą, kurie buvo tiesiog nuostabūs. Ji kaip vaikas spinduliavo nekaltumą ir džiaugsmą. Jei Mahaviras būtų ją matęs, jis būtų apsaugotas nuo šio principo. Tai dėmė Mahavirui; jis pasakė, kad išsilaisvinimas neįmanomas moteriškoje inkarnacijoje. Bet Mahaviras nėra atsakingas už tai, iš tikrųjų tos moterys, kurios buvo aplink jį, yra atsakingos už tai. Matydamas jas, jis sakė: „Kaip gali moteris atmesti savo prisirišimą prie kūno, jei prisirišimas prie rūbų yra toks stiprus? Jų įsikabinimas į išorinį apdarą yra toks stiprus, kad jos negali tikėtis išsivaduoti iš vidinio apdaro – iš kūno.“

Aš neprašau jūsų nusimesti rūbus, bet jei kas nors tai daro, nėra priežasties tai drausti. Jeigu mes netgi meditacijos stovykloje nesuteiksime jam tos laisvės – kad jis gali būti laisvas iki tokio masto, iki kokio jis nori, tuomet nebus įmanoma rasti šią laisvę niekur

pasaulyje. Meditacijos stovykla skirta ieškotojams, ne žiūrovams. Čia kiekvienas, kuris nesistoja skersai kelio kitam, yra absoliučiai laisvas. Jei kas nors piktnaudžiauja jūsų laisve, prasideda nemalonumai, ir yra priežastis būti nepatenkintam. Jei kas nors apsinuogina ir baksnoja jus, jei jis jus žaloja, tuomet tai yra priežastis jį sulaikyti. Bet iki tol, kol jis daro kažką sau, jūs nesikiškite į jo reikalus. Jūs neturite teisės protestuoti. Tai, ką mes traktuojame kaip trukdymą meditacijai, tiesiog juokinga. Jei kas nors apsinuogina, daugelio kitų meditacija yra sugadinama. Tai netinkamas būdas išsaugoti netikusių silpną, menką meditaciją. Kokia jos vertė? Vadinasi, jei niekas nenusimes rūbų, jūsų meditacija įvyks. Taip netinka. Ne, jums teks atsisakyti tokių smulkių dalykų, tokių be galo mažų dalykų. *Sadhana* ar dvasinis užsiėmimas yra didelės drąsos reikalas. Mes turime atidengti save sluoksniui po sluoksniu, taip, lyg valytume svogūną. Giliausia prasme *sadhana* yra susitikimas su vidiniu nuogumu. Nebūtina nusiplėšti rūbus, bet kam nors kartais gali iškilti tokia situacija, kai taip daryti būtina. Prisiminkite, kad jūs negalite galvoti apie šią situaciją iš išorės; jūs neturite teisės teisti, ar tai teisinga, ar ne, nei apkalbinėti to. Kas jūs esate, kad taip darytumėte? Kaip jūs prieinate prie šio dalyko? Kaip jūs tai galite žinoti? Jūs manote, kad žmonės, kurie vijo Mahavirą iš savo kaimų, buvo pikti žmonės? Ne, jie buvo civilizuoti ir kultūringi kaip ir jūs, panašūs į jus, jie galvojo, kad jei jis nuogas, jam ne vieta tarp jų.

Tai mūsų nelaimė, kad kiekvieną kartą kartojame tas pačias klaidas. Draugas, kuris sutiko mane gatvėje su meile ir simpatija, pasakė, kad aš turėčiau suturėti tuos žmones nuo jų apsinuoginimo, kitaip žmonių skaičius Bombėjaus meditacijose smarkiai sumažės. Tegul mažėja, tegul neateina nė vienas žmogus! Nėra jokio reikalo netikusiems žmonėms ateiti į meditacijas. Man nėra jokio skirtumo, jei ateis tik vienas žmogus. Tas pats draugas man taip pat pasakė, kad moterys šalinsis meditacijų; nė viena iš jų neateis į stovyklą. Tegul jos pasišalina. Kas joms liepia dalyvauti stovykloje? Tegul jos nusprendžia, tegul nusprendžia dėl savęs. Jeigu jos pasirinks dalyvauti, jos gali dalyvauti tik mano sąlygomis. Stovykla negali būti paremta kitų sąlygomis. Tą dieną, kai stovykla veiks pagal jūsų nustatytas sąlygas, bus geriau, jei nedalyvausite joje iš viso. Tuomet aš niekuo nebūsiu jums naudingas.

Meditacijos stovykla gali veikti tik mano nustatytomis sąlygomis. Nei aš ateinu dėl jūsų, nei aš galiu vadovautis jūsų norais. Jūs negalite vadovauti man ir valdyti mane. Guru, Meistrai, kurių jau nėra, tampa populiarūs dėl to, kad jiems mirus ir išėjus, jūs galite valdyti ir manipuliuoti jais kaip norite, o jie nieko negali padaryti. Bet jei Meistras yra gyvas, tai sukels jums sunkumų. Štai kodėl gyvas Mahaviras mušamas, o mirusiam meldžiamasi. Tai natūralu. Mirusiems Meistrams meldžiamasi visame pasaulyje. Gyvas Meistras kelia jums nerimą, kadangi jūs negalite jo supančioti, jūs negalite jo kontroliuoti.

Mano požiūriu nėra kitos svarios priežasties jums čia ateiti, išskyrus vieną. Man nesvarbu, kas ateina ir kas neateina. Aš noriu, kad jei kas nors ateina, kad ateitų gerai suprasdamas, kodėl ir kam jis yra čia.

Draugas klausia: „Prašom geriau paaiškinti, kas yra *sahadža* joga – pasyvi, natūrali ir spontaniška joga?“

Sahadža joga yra sunkiausia iš joga, kadangi nieko nėra sunkesnio, kaip būti *sahadža* – be pastangų, natūraliu ir spontanišku. Kokia yra *sahadžos* prasmė? *Sahadža* reiškia: leisti atsitikti viskam, kas atsitinka, nesipriešinti. Štai asmuo norėtų tapti nuogas; jam taip būti – natūralu ir lengva. Bet realybėje tai padaryti sunku. Būti *sahadža* reiškia tekėti kaip teka oras ir vanduo, neleisti trukdyti intelektui, kas beatsitiktų.

Kai tik intelektas įsikiša, kai tik jis sutrukdo, mes liaunamės būti *sahadža* – natūralūs ir pradėdami būti *asahadža*, nenatūralūs. Kai tik mes sprendžiame, kaip turi būti ir kaip neturi būti, mes tuo pat metu pradėdami būti nenatūralūs. Mes tampame natūralūs, kai priimame viską, kas atsitinka, tai, kas yra.

Taigi pirmas dalykas, kuris turi būti supastas, yra tai, kad *sahadža* joga yra sunkiausia joga. Negalvokite, kad ji yra labai lengva įtikinėjimo požiūriu. Tai nesusipratimas, kad *sahadža* joga yra lengvas *sadhanos* ar dvasinės disciplinos būdas. Žmonės cituoja Kabirą: „*Sadho, Sahadž samadhi bhalī*; O ieškotojau, natūrali ekstazė yra geriausia.“ Žinoma, geriausia, bet taip pat ir sunkiausia. Nieko nėra žmogui sunkiau, kaip būti natūraliam. Žmogus tapo toks nenatūralus, jis keliavo

tokį ilgą kelią nuo savo natūralios būties, kad dabar jam labai lengva būti nenatūraliam ir labai sunku būti natūraliam.

Po to šiame kontekste mes turime suprasti dar keletą dalykų, kadangi tai, ką aš mokau, yra *sahadža* joga.

Primesti gyvenimui doktrinas ir dogmas reiškia iškreipti gyvenimą. Bet visi mes tai darome; visi mes primetame sau doktrinas ir idealus. Kažkas yra įtūžęs ir bando būti neįtūžęs. Kažkas yra piktas ir bando būti taikus. Kažkas yra žiaurus, o bando būti švelnus. Vagis bando būti kilniaširdis, o nuodėmingas bando būti šventas. Taip mes gyvename, mes visuomet bandome vaidinti, kad esame kažkas. Bet koks to rezultatas?

Mums ne tik nepasiseka mūsų pastangos, bet mums nepasiseka iš esmės. Kadangi ką vagis bebandytų daryti, jis negali būti kilniaširdis; vagis, žinoma, gali dėtis esąs labdaringas ir gali sudaryti kilniaširdiškumo iliuziją, bet vagies protas visuomet ras būdą vogti kilniaširdiškai.

Aš girdėjau, kad vieną kartą išminčius Eknatas išėjo į šventą kelionę. Kai jis ruošėsi palikti savo kaimą, vienas vagis išreiškė troškimą lydėti jį šioje kelionėje. Jis pasakė, kad yra daug nusidėjęs ir norėtų nuplauti savo nuodėmes, pasinerdamas į šventą Gango upę. Eknatas pasakė: „Aš nematau kliūčių tau lydėti mane, kadangi visi tie, kurie eina su manimi, yra įvairių rūšių vagys, bet yra vienas sunkumas. Kiti vagys pasakė, kad aš neturėčiau imti tavęs, kadangi jie bijo, jog tu vogsi jų daiktus ir jie turės daug nemalonumų. Taigi tu gali eiti tik griežtai laikydamasis sąlygos, kad nevogsi šioje šventoje kelionėje.“ Vagis pasakė: „Aš prisiekiu, kad keliaudamas nuo pradžios iki galo aš nevogsiu.“

Kai kelionė prasidėjo, vagis prisijungė prie Eknato piligrimų būrio, kuriame visi buvo vagys. Tai buvo įvairių rūšių vagys. Visi vagys yra skirtingų rūšių. Vienos rūšies vagis veikia kaip teisėjas, kitos rūšies vagis veikia kitu būdu. Visų rūšių vagys, įskaitant ir šį vagį, išėjo į šventąją kelionę.

Kai kelionė prasidėjo, vargšas vagis jautėsi labai nepatogiai. Jo senas įprotis vogti ir pažadas Eknatui įvarė jį į aklavietę. Jis gerai praleido dieną, bet naktį jam buvo sunku. Kai kiti piligrimai miegojo, jis

negalėjo ilsėtis, kadangi tai buvo jo darbo metas. Kažkokiu būdu jis praleido dar dieną ar dvi, bet trečią jis pasakė sau: „Bijau, kad ši šventa kelionė pribais mane, nes ji truks mėnesius. Kaip aš iškęsiu taip ilgai? Bet didžiausias pavojus tas, kad, jei aš atsisakysiu nuo vogimo šiuos ilgus mėnesius, gali dingti mano įgūdžiai. Tuomet ką aš darysiu grįžęs namo? Šventa kelionė baigsis, ji negali tęstis amžinai.“

Abejonės prasidėjo nuo trečios nakties. Tai buvo dorovės ir religijos abejonės. Jis vogė, bet vogimo būdas dabar buvo naujas. Jis ėmė daiktus iš vieno piligrimo krepšio ir dėjo į kito; jis nieko neėmė sau.

Kitą rytą piligrimų poilsis buvo sujauktas. Kiekvienas iš jų prarado kažką, kas vėliau buvo rasta kieno nors kito krepšyje. Ten buvo apie penkiasdešimt ar šimtas piligrimų – gana didelis skaičius – ir buvo sunku susirasti savo daiktus. Kiekvienas turėjo keblumą, jie negalėjo suprasti, kas atsitiko. Daiktai nedingo, bet pakeitė vietas. Tuomet Eknatui atėjo į galvą, kad tai galėjo padaryti tas vagis, kuris tapo piligrimu. Kitą naktį jis nenuėjo miegoti. Po vidurnakčio jis pamatė, kad vagis paliko savo lovą ir perdėda daiktus iš vieno krepšio į kitą. Eknatas sulaukė jį ir paklausė: „Ei, ką gi tu čia darai?“ Žmogus pasakė: „Aš žinau, kad esu prisiekęs daugiau nevogti ir laikausi savo priesaikos. Aš nevagiu daiktų, aš tik keičiu jų vietas. Aš neimu jokio daikto sau; aš tiesiog juos perdėdu iš vieno krepšio į kitą. Ir tai iš tikrųjų nepažeidžia mano pažado jums.“

Eknatas vėliau sakydavo, kad ką vagis bebandytų pakeisti, tai nekeičia esmės.

Visas mūsų gyvenimo nenatūralumas yra tas, kad mes visuomet bandome būti kažkuo kitu, negu esame iš tikrųjų. Ne, *sahadža* joga sako, nebandykite būti kitkuo, negu jūs esate; žinokite, kas esate, tas ir būkite. Jei jūs esate vagis, žinokite, kad esate vagis, ir gyvenkite tikrą vagies gyvenimą. Tai labai sunkiai pasiekama, kadangi netgi vagis pateisina save galvodamas, kad jis bando atsikratyti vagiliavimo. Jis neatsikratys šito realiai, bet jis jaučiasi lengviau, manydamas, kad nors šiandien jis yra vagis, bet rytoj jis liausis vogti. Netgi vagies ego pasitenkina mintimi, kad, nepaisant to, jog jis dėl susiklosčiusių

aplinkybių vagia, greitai ateis diena, kai jis bus filantropas, ne vagis. Taigi, svajodamas apie rytojų, jis nesijaudindamas vagia šiandien.

Sahadža joga sako, kad jei jūs esate vagis, tuomet žinokite, kad jūs esate vagis ir vokite žinodami tai, bet nesivilkite, kad rytoj jūs liausitės būti vagis. Ir jei mes tiesiog žinosime, kas mes iš tikrųjų esame, jei mes priimsime save tuo, kuo esame, ir gyvensime su tuo, tuomet mumyse gali atsitikti revoliucija tiesiog šiandien. Jei vagis sąmoningai suvokia, kad yra vagis, jis vagimi ilgai likti negali. Faktiškai, kai jis sako, kad jis iš tikrųjų nėra vagis, tik aplinkybės susiklostė taip, kad jis būtų vagis, ir jei ateityje sąlygos bus palankesnės, jis nebus vagis, tai yra priemonė testuoti savo vagystę. Ši idėja ar idealas yra labai jam patogūs likti vagimi. Jis vagia ir vis dėlto pats sau lieka ne vagis. Kitas asmuo sako, kad jis yra neįtūžęs, kad tik aplinkybės privertė jį būti įtūžusiu. Kažkas sako, kad jis prarado savitvardą tik todėl, kad kitas asmuo ižeidė jį, kitais atvejais jis nėra piktas žmogus; tik dabar jis priverstas pykti. Jis netgi paprašo atleidimo; jis sako: „Atleisk man, mano broli, aš nustebeš, kaip aš keikiau šiais žodžiais tave. Aš iš tikrųjų nesu išpuikęs.“ Taip jo išdidumas, jo ego atstatomas. Faktiškai visos atgailos yra būdai atstatyti ego. Piktas asmuo išsaugos savo ego prašydamas atleidimo.

Sahadža joga sako: žinokite, kad jūs esate tas, kas jūs esate, ir nebandykite bėgti nuo to nė per colį; nebandykite nė trupučio būti ne tas, kas esate. Tą momentą, kai jūs sąmoningai suprasite savo kaltę, dėl savo skausmo, menkumo, agonijos, dėl pragaro ugnies, kurioje esate, jūs iš karto išeisite iš to ir tapsite laisvas nuo to tuojau; jūs paliksime tai visiškai. Jei vagis gerai suvokia, kad jis yra vagis ir neleidžia sau galvoti, kad liausis būti vagis; jei jis žino, kad yra vagis šiandien ir bus dar didesnis vagis rytoj, kadangi šis įprotis per dvidešimt keturias valandas taps dar stipresnis, jei jis priima savo vagies lemtį visiškai ir gerai suprasedamas, ar jūs manote, kad jis galės likti vagis dar nors vieną akimirksnį? Suvokimas, kad jis yra vagis, kris jam giliai į širdį kaip grimzdas ir jam bus tiesiog neįmanoma gyventi taip pat net akimirka. Tą pačią akimirką atsitiks virsmas, jame atsitiks mutacija.

Bet mes esame labai protingi ir turime savo protingus paaiškinimus. Mes esame vagys ir svajojame tapti filantropais, dėl to mūsų svajonės padeda mums likti vagimis amžinai. Gyvenime mūsų

svajonės veikia kaip buferiai, kurie yra tarp dviejų vagonų ir sulaiko judėjimo smūgius. Buferiai sugeria smūgius ir taip keleiviai yra apsaugomi nuo sužalojimo. Mūsų svajonės veikia panašiai kaip automobilio amortizatoriai. Kai automobilis važiuoja duobėtu keliu, jie sulaiko nelygumų smūgius, ir ponas, sėdintis automobilyje, yra apsaugojamas nuo sužeidimo ir diskomforto. Panašiai kaip buferiai ir amortizatoriai automobilyje mūsų gyvenime veikia doktrinos ir principai. Aš esu vagis. Mano idealas – ne-vogimas. Aš esu įsiutęs ir laikausi ne-įsiūčio deviso; aš sakau, kad ne-įsiūtis yra aukščiausia religija. Šis idealas yra mano buferis, jis man padeda likti įsiutusiu. Kadangi tuomet, kai aš susiduriu akis į akį su savo įtūžiu, aš sakau sau: „Koks įtūžis? Aš tikiu ne-įtūžiu; ne-įtūžis yra aukščiausia mano religija. Jei aš nuo jos kartais atsitraukiu, tai dėl to, kad esu silpnas; bet aš pasieksiu savo idealą rytoj arba dar po dienos kitos. Netgi jeigu aš neįvykdysiu to šitame gyvenime, aš tai padarysiu kitame. Bet ne-įtūžis liks mano vedanti žvaigždė.“

Galbūt aš nešu ne-įtūžio vėliavą aplink visą pasaulį, ir toliau būnu įtūžęs viduje. Vėliava yra duoklė mano įtūžiui.

Bet kur sutikus atkaklų žmogų, sakantį, kad ne-pykhtis yra jam aukščiausia, tikrai galite žinoti, kad šis žmogus pripildytas pykčio. Nėra kitos priežasties ne-įtūžio ženklui ar vėliavai; tai visuomet ateina su įtūžio žmonėmis. Ne-įtūžis yra skydas paslėpti įtūžį ir jį įamžinti. Žmogus turi įvairiausių rūšių priemonės, ir vien priemonių tiek daug, kad jis tarp jų pasimetė.

Būti *sahadža* reiškia būti natūraliam: kas yra, yra: nėra kelio išsižadėti to; aš turiu gyventi pagal tai, kas esu.

Bet toks buvimas ir gyvenimas su tuo, kas yra, toks skausmingas, kad beveik neįmanomas. Ar jūs žinote, ką darytumėte, jei jus įmestų į pragarą? Jūs savo nuostabai aptiktumėte, kad tik savo svajonių padedami jūs galite gyventi pragare. Jūs užsimerktumėte ir pasislėptumėte sapnuose ir svajonėse. Ar jūs badavote dieną? Tuomet žinote, kaip jūs praleidote dieną svajodami apie maistą ir tik apie maistą. Svajonės apie maistą padeda jums pragyventi badavimo dieną. Jei jūs nustosite svajoti, turėsite nedelsdamas užbaigti badauti. Jūsų svajonė, kad jūs gerai valgysite kitą rytą, palaiko jus badaujant.

Aš prisimenu profesorių, kuris universitete buvo mano kolega. Mes buvome kartu ilgą laiką. Būdamas kartu su juo ilgą laiką, aš pastebėjau, kad laikas nuo laiko jis staiga pradėdavo kalbėti apie saldumynus. Aš nustebau, kad jis apie saldumynus kalba tik retkarčiais. Tuomet pradėjau atidžiai jį stebėti ir aptikau, kad tik šeštadieniais jis įsitraukdavo į pokalbį apie saldumynus.

Vieną šeštadienį, kai jis atėjo į universitetą, aš pasakiau, kad jis šiandien tikrai kalbės apie saldumynus. Jis išsigando ir pasakė: „Kodėl jūs taip sakote?“ Tuomet aš jam pasakiau: „Paskutinius du mėnesius aš pasižymėjau jūsų kalbas dienoraštyje ir matau, kad kiekvieną šeštadienį jūs pastoviai pradėdote kalbėti apie saldumynus. Ar tai reiškia, kad šeštadieniais jūs badaujate?“ Profesorius vėl buvo išgąsdintas ir burbtelėjo: „Bet kas jums apie tai pasakė?“

Tuomet aš jam pasakiau: „Nėra jokio reikalo, kad kas nors kitas pasakytų man apie tai; tai mano paties atradimas.“

Jis pasakė: „Tai tiesa, kad aš badauju šeštadieniais, bet kaip jūs tai galėjote sužinoti?“ Paaiškindamas aš pasakiau: „Aš manau, kad normaliai sveikas žmogus, kuris valgo ir geria, nekalbės apie maistą taip, kaip jūs kalbate šeštadieniais. Aš žinau, kad jūs gerai valgote ir tik šeštadieniais vienu ar kitu pretekstu kalbate apie skanumynus.“ „Jūs supratote teisingai, – jis pridėjo. – Šeštadieniais aš daugiausia galvoju apie maistą; iš tikrųjų aš visą dieną planuoju, ką aš valgysiu rytoj. Tai būdas man įveikti badavimą. Šeštadieniais aš badauju.“

Tuomet aš jį paraginau, kad jis turėtų kurią nors dieną badauti negalvodamas apie maistą. Jis pasakė: „Tai neįmanoma; tuomet badavimas turi būti nutrauktas. Tik šių minčių apie maistą padedamas aš galiu praeiti badavimo laiką. Viltis apie rytojų palaiko mano badavimą šiandien; kitaip tai būtų neįmanoma.“

Įtūžęs asmuo lieka įtūžęs su viltimi, kad jis kurią nors dieną taps neįtūžėliu. Piktas asmuo toliau lieka piktas, vildamasis, kad jis taps švelnus ir jautrus ateityje. Vagis lieka toliau vagis, vildamasis, kad jis taps vėliau kilniaširdis. Nusidėjėlis lieka nusidėjėliu su viltimi, kad jis taps dorybingas kitą dieną. Šios viltys yra labai nereliginės. Neturėkite jų. Kas yra, yra. Žinokite, kaip yra, ir gyvenkite su tuo. Tai, kas yra, yra faktas, gyvenkite su tuo faktu. Gyvenkite su savo gyvenimo faktu.

Bet gyventi su faktu yra sunku, skausminga ir sunkiai pasiekama. Tai, kad aš nesu geras žmogus, žaloja mintis, labai skaudina protą. Dėl to seksualus asmuo skaito knygas apie *brahmačariją*, celibatą; tai būdas susitaikyti su savo seksualumu. Jis dega dėl seksualinių troškimų, tačiau skaito knygas apie celibatą ir tiki, kad jis yra celibato ieškotojas. Knyga apie *brahmačariją* padeda jam palaikyti seksualumą. Jis sako, kad tik šią dieną jis nuolaidžiauja seksui, nuo kitos dienos jis prisilaikys savo celibato įžado. Kad nesijaustų blogai, jis teoretizuoja.

Kartą atsitiko taip, kad aš svečiavausi vienoje šeimoje. Toje šeimoje pagyvenęs žmogus man pasakė, kad jis jau tris kartus tikro vienuolio buvo inicijuotas į *brahmačariją*. Aš buvau nustebęs tai girdėdamas ir jam pasakiau: „Užtenka vieną kartą priimti celibato įžadus. Kaip tai jūs padarėte tris kartus?“ Jis su sunkiu jausmu paklausė manęs: „Ką jūs turite omeny, taip sakydamas? Aš kalbėjau su keletu draugų apie tai ir visi jie pasiūlė man tai padaryti tris kartus. Nė vienas iš jų neabejojo mano veiksmais, išskyrus jus.“ Aš vėl pasakiau: „Celibato įžadas gali būti priimtas tik kartą. Kaip tai atsitiko, kad jūs turėjote priimti jį tris kartus?“ Jis pasakė, kad dėl to, jog jis neišlaikė savo įžado pirmą kartą, turėjo priimti tai antrą ir dar trečią kartą. Tuomet aš paklausiau: „O kaip dėl ketvirto karto?“ Jis pasakė: „Dabar aš neturiu drąsos tai palikti; aš praradau pasitikėjimą savimi.“

Tuo metu, kai tas pagyvenęs vyras trečią kartą priėmė *brahmačarijos* įžadus, jis buvo pasiekęs šešiasdešimties metų amžių. Jis vis dar buvo seksualus savo *brahmačarijos* įžadų dėka.

Mes esame labai keisti žmonės. Tai *asahadža* joga, nenatūrali joga, kurią mes praktikuojame. Mes esame seksualūs ir skaitome knygas apie *brahmačariją*. Knyga apie *brahmačariją* suveikia kaip buferis mūsų seksualumo atžvilgiu. Skaitydami ją, mes sakome sau: „Kas sako, kad aš esu seksualus? Jei aš skaitau knygas apie celibatą, kuris yra mano idealas, aš iš tikrųjų esu celibatas. Jei aš nuolaidžiauju sau sekse dabar, tai tik dėl savo silpnumo, kadangi tokia mano praėjusių gyvenimų karma arba galbūt dar neatėjo tinkamas momentas. Bet tai greitai praeis.“ Tai būdas seksui ir celibatui būti kartu; celibatas tampa seksualumo amortizatoriumi, ir sekso ataka patogiai tęsiasi ir tęsiasi.

Tai labai nenatūrali dalykų būseną. Tam, kad sugrįžtumėte į natūralią būseną, jūs turite nuimti buferį ir amortizatorių kartu. Jei yra duobės kelyje, jūs turite pažinti jas. Vairuokite automobilį be buferių ir be amortizatorių. Tuomet pati pirma duobė pritrenks jus, aplaužys jūsų kaulus, ir jūs išlipsite iš automobilio, atsisveikinsite su juo. Tuomet jūs daugiau nevairuosite mašinos. Nuimkite linges nuo automobilio ir tuomet vairuokite jį. Tuomet pats pirmas susitikimas su akmenis luitu nokautuos jus, ir jūs atsisveikinsite su automobiliu. Jūs nenaudosite automobilio dar kartą. Bet amortizatorius, įtaisytas prie automobilio šasi, neleidžia patirti šios kančios.

Sahadža joga reiškia: kas yra, yra; būkite tuo. Nebandykite būti nenatūralus. Pažinkite tai, kas yra, priimkite tai ir gyvenkite su tuo. Tuomet virsmas garantuotas. Tas, kuris priima tai, kaip yra, ir gyvena su tuo, pasikeis. Tuomet neliks galimybės pragyventi šešiasdešimt metų su seksu ir seksualumu, nepaisant celibato įžadų. Įžadai yra keliai seksualumui išsaugoti. Jei aš įžeidžiau jus savo pykčiu ir nesiteisinu dėl to, o priešingai, einu pas jus ir sakau, kad tai mano būdas, kad aš esu tokios rūšies žmogus, kuris lengvai įpyksta... Aš galiu tai padaryti vėl, taigi kodėl aš turėčiau atsiprašinėti? Jūs turite tai gerai žinoti, jei norite tęsti su manimi draugystę... Jūs manote, draugystė tęsis? Visi mano draugai atkris, visi mano santykiai blogės, ir aš liksiu vienas su savo pykčiu. Tuomet pyktis bus vienintelis mano draugas; niekas aplink mane nepakės manęs pikto. Tuomet aš turėsiu gyventi su savo pykčiu vienas ir totaliai. Ar galėsiu aš su tuo gyventi? Ne, tuomet aš transformuosiu pyktį, sakydamas: „Tai juk pamišimas!“

Bet mes turime savo priemones. Vyras ginčijasi su savo žmona ryte, vadina ją kale ir išlekia į darbovietę. Per pietus jis grįžta su ledais ir šilkinio sari pasimeilikauti jai. Tuomet žmona galvoja, kad jis vėl mylintis vyras. Per savo atgailą vyras atstato savo santykius su žmona, jis grįžta ten, iš kur pradėjo kelią. Su ledais ir šilkinio sari rankose moteris vėl tampa gera žmona. Bet istorija pasikartos vakare tuo pat būdu, kaip buvo ryte. Vakare vyras vėl klaupsis ant kelių ir prašys žmonos atleidimo. Ir kitą rytą nebus kitaip. Ta pati istorija kartosis diena dienon, iš mėnesio į mėnesį, iš metų į metus. Taip praeina visas gyvenimas.

Nei vyras, nei žmona nėra pasiruošę sužinoti faktų, tiesos. Jie nėra pasiruošę pažiūrėti realybei į akis, nesąžiningumas ir melas įtraukti į jų kasdieninį gyvenimą. Neišsiaiškinę tiesos, jie vėl apgaudinėja vienas kitą. Panašiai kaip ši pora, mes visi vienas kitą apgaudinėjame visus mūsų gyvenimus. Ir kas blogiausia, mes apgaudinėjame ne tik kitus, mes taip pat apgaudinėjame save.

Sahadža joga reiškia: neapgaudinėkite savęs. Žinokite ir priimkite save tiksliai tokį, koks esate, be jokių išlygų. Jei jūs tai padarysite, mutacija atsitiks nedelsiant. Mutacija atsitiks tuo pat metu, kaip supratimas ir savęs priėmimas. Tuomet jūs neturėsite ko laukti. Ar kažkas lauks iki rytojaus, jei jo namas dega ir jis tai žino? Jis iššoks iš namo tą pat akimirką. Tą dieną, kai jūs pamatote gyvenimą tokį, koks jis yra – jūsų namas dega – tuo pat momentu atsitinka mutacija. Bet mes turime savo apgaulingus kelius. Namai dega, bet mes puošiame jį iš vidaus gėlėmis. Mūsų rankos surakintos, o mes puošiame jas auksinėmis grandinėmis ir tol, kol matome aukso blizgesį, mes pražiopsome grandines. Mes pilni ligų ir žaizdų, bet aprišame savo žaizdas spalvingais raiščiais ir matome spalvas, o ne žaizdas už jų.

Ši apgaulė tokia gili ir beribė, kad praleidžiame gyvenimą joje, o mutacijos momentas neateina. Mes vis atidėliojame mutacijos momentą. Mirtis ateina, o atidėtas momentas nepasirodo. Mes mirštame, bet mes nepasikeičiame; mes esame tiesiog nepajėgūs pasikeisti.

Pokytis, mutacija gali iš tikrųjų atsitikti bet kuriuo momentu. *Sahadža* joga sako: gyvenkite su tuo, kas yra, ir jūs būsite transformuoti. Jūs neturite dėti jokių pastangų pakitimui; tiesa pakeičia. Jėzus sako: „Tiesa išlaisvina.“ Bet mes nežinome tiesos. Mes gyvename meile, mes gyvename netiesoje; bet mes puošiame mūsų netiesas, kol gyvename su jomis. Ir netiesa suriša, tuo tarpu kai tiesa išlaisvina. Netgi skaudžiausia tiesa yra geriau, negu malonus melas. Maloni netiesa yra iš tikrųjų pavojinga. Ji jus sukaustys; ji taps jūsų vergija. Tačiau netgi skausminga tiesa išlaisvina, netgi jos skausmas išlaisvina. Taigi gyvenkite su skausminga tiesa ir neslėpkite melo, kad ir koks jis malonus būtų. Tai *sahadža* joga.

Tai ir yra visa *sahadža* joga. Po to ateina *samadhi*, ekstazė, prabudimas. Tai galite pavadinti ir kaip nors kitaip. Jūs neturite siekti *samadhi*; ji ateis savaime.

Verkite, kai norisi verkti, ir juokitės, kai norisi juoktis, ir žinokite, kad tai atsitinka.

Aš girdėjau, kad Japonijoje buvo Meistras, kuris mirė, ir tūkstančiai žmonių susirinko į jo laidotuves; jis buvo toks garsus. Bet jis turėjo mokinį, kuris buvo dar garsesnis negu jis. Ir kai žmonės atėjo, jie pamatė šį garsų mokinį, kuris sėdėjo lauke, karčiai verkiantį. Jie sakė: „Mes esame sugluminti, matydami tavę verkiantį, kadangi mes manėme, kad tu esi vienas iš prašvitusių. Kodėl tu verki?“ Mokinys pasakė: „Jūs juokdariai, aš nenustosiu verkti todėl, kad jūs sakote, jog aš esu prašvites. Verkimas yra visai kitas dalykas. Palaikykite savo prašvitimą sau; aš nenoriu jo.“ Tuomet lankytojai pasakė: „Bet ką žmonės pasakys? Jei jūs negalite nustoti verkti, eikite vidun; neverkite viešumoje arba kils skandalas. Mes tikėjome, kad jūs pasiekėte tobulą pusiausvyrą, aukščiausio žinojimo būseną. Mes tikėjome, kad jūs esate vienas iš išmintingiausių ir kad niekas negali jūsų paveikti – nei laimė, nei liūdesys.“

Tuomet mokinys pasakė: „Jūs visi suklydote. Tai buvo iki prašvitimo, kad tik keli dalykai mane veikė, nes mano jautrumas buvo atbukęs, ir aš buvau nepažeidžiamas, bukagalvis. Dabar viskas veikia mane nuo pradžios iki galo; taigi aš verksiu iki valiai. Aš nesirūpinu, ką jūs pasakysite savo prašvitimui. Išmeskite tai per langą.“

Bet kaip šventėivos tai daro, jie vis įtikinėjo ir pasakė: „Pagalvok apie gėdą, kurią tai sukels. Taigi, jei jūs verkiate, darykite tai vienas, slapta; kitaip piktavališkos paskalos pasklis per šalį.“ Vienas iš šventėivų šūktelėjo: „Jūs visuomet sakėte, kad siela yra nemirtinga, tai kodėl jūs apraudate?“

Tuomet išminčius pasakė: „Kas verkia dėl sielos? Aš verkiu dėl Meistro kūno; aš neverkiu dėl sielos, kuri yra nemirtinga ir amžina. Kūnas, kuris atsiskyrė nuo mano Meistro, taip pat buvo mielas ir malonus, ir jis dabar niekada negrįš į šią žemę. Šventovė, kurioje gyveno Meistro siela, buvo ne mažiau nuostabi ir ji jau niekada nebus pastatyta dar kartą. Aš verkiu dėl to kūno.“ Ir kai šventėivos vėl sušuko:

„Taigi jūs verkiate dėl kūno!“, vyriausias mokinyš pasakė: „Ar jūs norite uždrausti man verkti? Ar leisite man verkti?“

Tik tiesos protas, protas, kuris yra autentiškas, protas, kuris gyvena tiesa, gali būti laisvas. Tiesos protas yra autentiškas protas, jis verkia, kai nori verkti, ir juokiasi, kai nori juoktis. Jei jūs norite pykti, būkite nuoširdūs. Jeigu esate piktas, tapkite pačiu pykčiu taip, kad jūs ir aplinkiniai sužinotų, kas yra pyktis. Toks pyktis išlaisvins; jis pagaliau išlaisvins jus. Vietoj to, kad būtumėte piktas visą gyvenimą, visą gyvenimą po truputį būtumėte drungnas, būkite vieną kartą labai piktas, tai sudegins jus ir sudegins kitus aplink jus. Jūs sužinosite, kas tai yra. Paprastai mūsų pyktis yra apyšiltis, drungnas, neautentiškas, todėl mes nesužinome, koks iš tikrųjų yra autentiškas pyktis. Mes esame šiek tiek pikti ir šiek tiek nepikti; mes esame pikti fragmentiškai; tai pyktį ir padaro neautentišką. Mūsų gyvenimo kelionė yra tokia, kad mes darome žingsnį į priekį, o kitą žingsnį atgal; mes niekur neiname, mes liekame vietoje ir sustingę. Tuomet nėra realios kelionės; mes tik sustingstame ir vegetuojame.

Sahadža joga sako: kas gyvenime yra, priimkite tai, žinokite tai ir gyvenkite tuo. Nuo šio priėmimo, nuo šio žinojimo ir gyvenimo ateis tai, ką mes vadiname mutacija ar transformacija. Ir ši mutacija nuves jus į Dievą.

Tai, ką aš vadinu meditacija ir tai, kas vyksta čia, yra *sahadža* jogos procesas. Čia jūs priimate viską, kas atsitinka jumoje, jūs atpalaiduojate save pilnutinai ir priimate viską, kas savaime atsitinka jumoje. Kitaip neišsivaizduojama, kad išsilavinę ir kultūringi žmonės, turtingi ir nenuoširdūs žmonės, pradės verkti, klykti, šokinėti, šokčioti ir laukiniu būdu šokti kaip pamišę. Tai nėra paprastas dalykas. Tai kažkas ekstraordinaraus ir neįkainojamo. Dėl to žiūrovas susipainioja ir nustoja suprasti, kas čia vyksta. Jis jaučiasi apstulbintas ir juokiasi iš šių dalykų. Bet jis nesuvokia, kad jei prisijungtų prie jūsų, jis taip pat pereitų per tokį keistą potyrį. O galbūt jo juokas yra tik gynybinė priemonė, jis juokiasi tam, kad apsaugotų save, šiuo juoku jis sako, kad nedarys to, ką darote jūs; tai ne jam. Taip jis galvoja, bet jo juokas savo ruožtu pasako ką kitą. Juokas sako, kad jis taip pat turi su tuo kažką daryti. Jo juokas sako, kad jis taip pat susijęs su savo pamišimu. Jo pajuoka rodo, kad jei

jis dalyvaus tame, kas atsitinka čia, jis bus panašus. Jis susilaikė ir represavo save; taip jis užslopino savo ašaras ir juoką, savo šokį ir savo ekstazę.

Bertranas Raselas paskutinėmis gyvenimo dienomis pasakė, kad civilizacija atėmė iš žmogaus keletą vertingų dalykų ir vienas iš jų – šokis. Jis pasakė, kad negali net pagalvoti apie stovėjimą ir šokį Trafalgaro aikštės viduryje, nors mes pareiškiame, kad esame laisvi žmonės ir kad turime daugiau laisvių, negu mūsų protėviai kada nors yra turėję. Jis taip pat pastebėjo, jog iš vienos pusės yra trimituojama, kad pasaulis įžengė į laisvės ir laisvumo erą, iš kitos pusės jis negali šokti viešumoje, nes jei tai darytų, kelių policija nedelsdama areštuotų, apkaltintų trukdymu eismui. Be to, jis būtų priskirtas prie psichinių ligonių. Bertranas Raselas taip pat prisiminė, kad kai jis lankėsi kai kuriose primityviose gentyse, šokdamas laisvai po žvaigždėtų dangum, jis skausmingai suprato, kad civilizuotas žmogus iš tikrųjų prarado daug to, kas yra vertinga.

Civilizacijos laimėjimai yra nedideli, bet jos praradimai yra milžiniški. Civilizuotas žmogus prarado savo natūralumą ir paprastumą, jis prarado savo prigimtį. Be to jis yra visokių iškrypimų auka.

Meditacija yra būdas sugrįžti į natūralumą ir paprastumą, vėl atstatyti savo prigimtį.

Paskutinis dalykas, kurį aš noriu jums pasakyti: tai, kas atsitiko per pastarąsias tris dienas, yra labai reikšminga. Kai kurie draugai patyrė unikalius potyrius, tuo tarpu keletas kitų žmonių dėjo pastangas, bet jiems šito neatsitiko, nors juose be jokios abejonės įvyko kai kas. Kiekvienas padarė kažką gero sau, išskyrus keletą, kurie turi iliuzijų, jog jie yra intelektualai, bet jie iš tiesų yra labiau apsiskaitę negu inteligentiški. Išskyrus šiuos keletą žmonių, kiekvienas dalyvavo meditacijose ir, nepaisant daugelio sunkumų, buvo sukurta specialios rūšies energija ir gana daug reikšmingų dalykų atsitiko.

Tai tik pradžia.

Jei jūs paskirsite iš dvidešimt keturių kiekvienos paros valandų vieną valandą šiai meditacijai, durys gali atsiverti šiame gyvenime. Užsidarykite vienai valandai patalpoje ir pasakykite savo šeimai nesibaiminti, kad ir kas beatsitiktų tą valandą viduje. Tuomet

nusimeskite rūbus, būkite visiškai nuogas ir darykite meditaciją stovėdamas. Pasitieskite ant grindų čiužinį, kad nesusižalotumėte, jei nukristumėte. Atsistokite ir medituokite. Prieš tai informuokite savo šeimos narius, kad daugelis dalykų gali vykti patalpoje – jūs galite šaukti, rėkti, kažkas gali atsitikti – bet jie neturi jums trukdyti. Darykite tai kiekvieną dieną po vieną valandą iki tol, kol mes susitiksime vėl kitoje stovykloje. Jei draugai, kurie dalyvavo šioje stovykloje, tęs šią praktiką namuose, aš juos pakviesiu atskirai į stovyklą, kurioje bus įmanomas didžiulis progresas.

Yra didžiulė galimybė; ji iš tikrųjų yra begalinė. Bet jūs turite dėti savo pastangas... Jei jūs žengsite vieną žingsnį į priekį, Dievas žengs link jūsų šimtą žingsnių. Jis visuomet pasiruošęs ateiti pas jus. Bet jei jūs nežengiate nė mažičio žingsnio, tuomet nėra galimybės jums padėti. Taigi darykite šią meditaciją namie reguliariai ir entuziastingai.

Aš žinau, daugelis dalykų jums trukdys. Jūsų vaikai sakys: „Kas atsitiko tėvui? Jis niekad toks nebuvo; jis visuomet buvo liūdnas ir rimtas. Dabar jis šoka, šokinėja, šūkauja. Kada mes namie triukšmaudavome, jis pastoviai mus klausdavo, kas tai?“ Vaikai iš tikrųjų šaipysis iš jūsų. Jūs turite paprašyti jų atleisti už tai, kad bandėte kontroliuoti juos praeityje, atvirai pripažinti savo klaidas ir pasakyti jiems, kad nuo dabar jie gali laisvai žaisti ir šokti, būti gyvi ir neslopinti savo natūralių polinkių šokti ir žaisti. Tai bus jiems didelė nauda ateityje. Senais laikais mes per daug skubotai baudėme savo vaikus. Taigi pasakykite šeimai nesmalsauti ir nesidomėti, ką jūs darysite patalpoje visą valandą, ir nesiginčyti su jumis šia tema. Jei jūs kartą tai aiškiai padarysite, tuomet nebus keblumų ateityje. Keletą dienų jie lįs į jūsų reikalus, bet paskui paliks jūsų pačių valiai.

Tuomet pamatysite, kad meditacija veikia ne tik jus, bet ir visą jūsų šeimą.

Jei įmanoma, turėkite meditacijai atskirą kambarį, ir naudokite jį išimtinai meditacijai. Nenaudokite tos patalpos jokiems kitiems tikslams. Tai gali būti mažas kambarys, bet laikykite jį užrakintą. Jei kas nors iš jūsų šeimos norėtų prisijungti prie jūsų, leiskite tik ta sąlyga, kad jis medituos su jumis ir nieko daugiau nedarys. Truputį blogiau, jei nėra atskiro kambario, nes atskiras kambarys meditavimui turi daugybę

privalumų. Jei jis naudojamas išimtinai meditacijai, jis bus įkrautas meditatyvia energija. Kai jūs įeisite į jį, jūs aptiksite neįprastą erdvę.

Mes aplink save visą laiką spinduliuojame energiją; mes spinduliuojame psichinės energijos bangas. Erdvė aplink mus, netgi patalpos vidus sugeria šią energiją. Dėl šios priežasties keletas vietų pasaulyje tūkstančius metų liks šventos. Jei toks žmogus kaip Mahaviras, Buda ar Krišna sėdi ypatingoje vietoje, ji įgauna extraordinarių virpesių, jo nežemiškų impulsų, kurie gali tęstis tūkstančius metų. Iš tokios vietos žmogus į kitą pasaulį, į dvasinį pasaulį gali įeiti daug lengviau.

Kiekvienas turtingas asmuo – o aš turiu labai paprastą kriterijų spręsti apie asmens turtingumą – turi šventyklą namie, kitaip jis yra elgeta – privalėtų turėti namie šventyklą. Mažiausiai vienas kambarys kiekviename name turėtų būti paskirtas šventyklai ir būti naudojamas kaip šventykla, kaip durys į kitą pasaulį. Nenaudokite šios patalpos niekam daugiau. Įeikite tyloje ir naudokite ją tik meditacijai. Kiti šeimos nariai pradės domėtis meditacija, kadangi pokyčiai, kurie atsitiks jumoje, bus matomi.

Štai žmonės prisijungė prie tų kelių asmenų, kurie patyrė labai reikšmingus pokyčius savyje, ir klausia jų: „Kas yra tai, kas atsitiko jums?“ Keletas žmonių prieš grįžtant į namus buvo atėję pas mane paklausti, kaip jie turėtų atsakyti smalsiems žmonėms. Taip pat jūsų vaikai, jūsų tėvai ir kiti klaus jūsų, jie domės meditacija. Jei jūs pakankamai darysite savo *sadhaną*, tuomet netoli bus ta diena, kai didingiausi įvykiai atsitiks jūsų gyvenime – įvykiai, dėl kurių mes esame praeję nesuskaitomą daugybę gyvenimų, kuriuos mes galime dar praleisti nesuskaitomą daugybę gyvenimų.

Keletas ateinančių metų bus labai reikšmingi žmonijos istorijoje. Dabar dvasingumo reikaluose saujelė žmonių nepadės. Nebent gimtų galingas dvasingumas, nebent galingas ir didžiulis dvasinis judėjimas apimtų visą žemę, su kuriuo susidurtų milijonai žmonių, kitaip nebus įmanoma ištraukti žemę iš materializmo liūno. Tai bus labai labai reikšmingas metas žmonijos gyvenime; ateinantys penkiasdešimt metų bus lemtingi ir sprendžiamieji. Arba religija išgyvens, arba – visiškai nereligingumas, viskas, kas yra prieš religiją. Šie penkiasdešimt metų

bus taip pat lemtingi Budai, Mahavirui, Krišnai, Jėzui, Mahometui, Ramai ir likusiems. Visi šie šviesuliai bus vienoje svarstyklių pusėje, tuo tarpu kitoje pusėje – didžiulė minia. Didžiulė psichiškai nesveikų politikų, materialistų ir kitokių tamsuolių žmonių, bandančių apgauti save ir kitus, minia. Pastarųjų daugybė, tuo tarpu tik saujelė šviesuolių bus vienoje svarstyklių pusėje. Per šiuos penkiasdešimt metų sprendimas bus padarytas.

Kova, kuri vyksta nuo neatmenamų laikų, šiuo metu pasiekė lemiamą tašką. Žiūrint į situaciją, kokia egzistuoja dabar, nėra daug vilčių. Bet aš nesu nusivylęs, kadangi, kaip man atrodo, greitai gali būti rasti paprasti, natūralūs būdai, kurie milijonus žmonių paskatins dvasingumui.

Keletas individualybių dabar negali išgelbėti. Senais laikais, jei prašvisdavo nors keletas asmenų, to pakakdavo. Dabar šito nepakaks. Priimant domėn greitą žmonių skaičiaus pasaulyje didėjimą, keletas individualybių negali atlikti šių dalykų. Dabar kažkas apčiuopiamo gali būti tik tuo atveju, jei atitinkamam didžiuliame gyventojų skaičiui veikia šimtai tūkstančiai žmonių ir įtraukia į dvasingumą. Tai, kaip aš matau, įmanoma: jei keletas žmonių suformuos branduolį ir pradės dirbti, tuomet Indija gali suvaidinti reikšmingą vaidmenį šioje svarbioje kovoje. Nesvarbu, kad neturtinga ir menka, kad degradavusi ir pavergta, kad suklaidinta ir neteisingai nukreipta ši šalis buvo praeityje, bet ji vis dar savyje turi kai kuriuos gerai išsaugotus turtus. Šimtmečiais tokie žmonės vaikščiojo šioje šalyje su savo šviesa, savo žavesiu, savo troškimu ir paliko savo virpesius ore, paliko savo pėdsakus kiekviename žolės lape. Žmogus, žinoma, pasiklydo, bet šios šalies dulkės prisimena Budos pėdas. Žmogus šioje šalyje nuėjo klaidingu keliu, bet medžiai vis dar prisimena Mahavirą, kuris stovėjo jų šešėlyje. Žmogus iš tikrųjų pasiklydo, bet jūros, supančios šią šalį, vis dar prisimena skirtingus balsus, kuriuos girdėjo praeityje. Žmogus, nėra abejonės, nuėjo klaidingu keliu, bet šios šalies dangus vis dar pilnas vilties. Viskas čia yra, tik žmogus turi grįžti atgal į namus.

Pastaruoju metu aš pastoviai meldžiausi su viltimi, kad kolektyvinis milijonų žmonių dvasinis protrūkis įmanomas. Jūs galite daug padėti šiose pastangose. Toks pratrūkimas jūsų pačių gyvenime yra labai

vertingas ne tik jums, bet ir visai žmonijai. Su šia viltimi ir prašymu, kad jūs ne tik degsite savo šviesa, bet jūsų ugnis padės ir kitų gėstantiems žibintams užsidegti, aš kviečiu jus atsisveikinti.

Esu dėkingas, kad jūs klausėte manęs su tokia ramybe ir meile, aš žemai lenkiuosi Dievui, kuris yra kiekviename iš jūsų. Priimkite mano palaiminimą.

9. Kundalini, šaktipat ir malonė

Šeštasis diskursas

Bombėjus (Indija),
1970 metų birželio 15 d.

Klausėjas: „Kaip intensyvus kvėpavimas ir klausinėjimas „Kas esu aš?“ susijęs su kundalini budinimo procesu ir jos įsiskverbimu į įvairius kūno centrus ar *čakras*?“

Tarp jų yra sąryšis, gilus sąryšis yra tarp šių dviejų procesų. Faktiškai būtent kvėpavimas susieja sielą su kūnu; kvėpavimas yra tiltas tarp šių dviejų dalykų. Štai dėl ko, kai tik liaujasi kvėpavimas, taip pat liaujasi ir gyvenimas. Gyvenimas tęsiasi net ir tuomet, kai smegenys yra pažeistos, sužalotos. Bet kažkas gali išgyventi net ir tuomet, kai akys ar kitos kūno dalys yra amputuotos. Tačiau jei sustoja kvėpavimas, gyvenimas baigiasi tuojau pat. Kvėpavimas iš tikrųjų sujungia kūną su siela.

Būtent sielos ir kūno susijungimo vietoje, jų susijungimo taške yra kundalini energijos buveinė. Kundalini, ar kaip norit kitaip tai galite pavadinti, yra energija ir ji yra kūno ir sielos santakoje.

Todėl ir energija turi dvi formas. Kai ši energija teka į kūną, ji tampa seksu; kai ji teka į sielą, ji tampa kundalini, arba kitaip jūs tai galite pavadinti. Ši energija leidžiasi, kai ji juda į kūną, ir ši energija kyla, kai ji juda į sielą. Taigi kundalini yra kylanti energija, seksas yra krintanti energija. Bet kundalini buveinė, jos buvimo vieta yra plakama ir judinama kvėpuojant, giliai ir greitai kvėpuojant.

Jūs nustebsite sužinoję, kad jūs negalite išlaikyti ramaus kvėpavimo, kai mylitės. Mylėjimasis iš karto keičia kvėpavimo greitį. Kai kažkas susijaudina seksualiai, jo kvėpavimas tuoj pat padažnėja. Kadangi tol, kol kvėpavimas nesmūgiuoja į šį centrą, sekso energija negali judėti. Taigi nesmūgiuojant ir nestimuliuojant kvėpavimu, seksualiniai santykiai neįmanomi. Tuo pat būdu *samadhi* arba ekstazė

taip pat neįmanoma, jei kundalini nėra smūgiuojama ir stimuliuojama kvėpuojant.

Samadhi yra viršūnė, aukščiausias kylančios energijos taškas. O seksas yra apačia, žemiausias krintančios energijos taškas. Bet kvėpavimas veikia abiem kryptimis vienodai.

Pabandykite tai. Kai jūsų protas pilnas sekso, atpalaiduokite kvėpavimą, sumažinkite jo greitį. Arba kai protas yra perpildytas pykčiu ar kitu geidulingu troškimu, sumažinkite kvėpavimo tempą, atpalaiduokite jį ir aptiksite, kad seksas, pyktis ar dar kas nors, kas yra jūmyse, jus paliko. Jie tiesiog negali ilgiau tęstis, nes energija, kuri juos palaiko, ateina per kvėpavimą. Jei nestimuliuoja kvėpavimas, energija pati negali veikti. Todėl nė vienas negali būti piktas, jei kvėpavimas yra lėtas, vienodas ir atpalaiduotas. Būtų stebuklas, ne kas kita kaip absoliutus stebuklas, jei kas nors būtų piktas, kai jo kvėpavimas yra labai lėtas ir atpalaiduotas. Tai neįmanoma. Pyktis dingsta proporcingai kvėpavimo lėtėjimui ir atsipalaidavimui. Nė vienas negali būti seksualiai sujaudintas, jeigu kvėpavimas relaksuotas. Sekso troškimas dingsta esant lėtam kvėpavimui. Taigi kai jūsų protas yra pilnas sekso, pykčio ar dar kokio nors troškimo, sulėtinkite ir atpalaiduokite kvėpavimą.

Kai jūsų protas pilnas meditacijos troškimo arba noro, tuomet padidinkite kvėpavimo tempą ir smūgiuokite kundalini giliu kvėpavimu. Dėl šio vidinio troškimo ir kvėpavimo smūgiavimo energija derinasi meditacijos link.

Gilus kvėpavimas turi didžiulį poveikį kundalini. *Pranajama*, jogų kvėpavimo mokslas, buvo atrastas ne be reikalo. Ilgai eksperimentuojant, tiriant, per nuolatinis potyrius buvo sužinota, kad kvėpavimui smūgiuojant į kundalini, gali įvykti reikšmingi dalykai. Iš tikrųjų giliai ir greitai kvėpuojant daug gali būti padaryta. Ir kuo intensyvesnis ir tvirtesnis smūgiavimas, tuo greičiau juda energija. Kiek tai liečia mus, įprastus žmones, kundalini miega nesuskaitomą gyvenimų skaičių, todėl reikalingas daug intensyvesnis ir stipresnis smūgiavimas, plakimas su visa jėga.

Kvėpavimas smūgiuoja kundalini – bazinį energijos centrą. Kai jūsų eksperimentas gilės, jūs netgi užmerktomis akimis aiškiai ir tiksliai

galėsite matyti tašką, į kurį smūgiuoja kvėpavimas. Dažnai atsitinka, kad per gilų kvėpavimą smūgiuojant kundalini, kažkas susižadina seksualiai. Tai atsitinka todėl, kad jūsų kūnas žino tik šį potyrį, potyrį, kai seksas yra sužadinamas giliai kvėpuojant. Dėl kūno įpročio, kai jūs kvėpuojate giliai ir greitai, prasideda sekso energijos judėjimas pažįstama kryptimi. Dėl šios priežasties daugelis ieškotojų – ir vyrai, ir moterys – pajunta, kad giliai kvėpuojant nedelsiant stimuliuojamas jų sekso centras.

Pakankamai didelis žmonių skaičius panašiai jausdavosi šalia Gurdžijevio, ir tai buvo natūralu. Daugelis moterų galvojo, kad kai tik jos atvyksta pas jį, jų sekso centras yra smūgiuojamas ir stimuliuojamas. Tai buvo natūralu. Dėl to Gurdžijevus daug kartų buvo nesuprastas ir apšmeižtas, nors tai iš viso nebuvo jo klaida. Priekaištai turėjo būti ne prie tų durų. Faktas yra toks, kad virpesiai aplink asmenį, kurio kundalini yra pabudusi, kai tik jūs prisiartinate prie jo, pradeda veikti jūsų kundalini. Ir kol jūsų pačių kundalini miega arti jūsų sekso centro, pabudusio žmogaus kundalini virpesiai smūgiuoja į jūsų sekso centrą. Taip atsitinka pirmo kontakto metu.

Gilus ir greitas kvėpavimas turi gilų poveikį į kundalini. Visi centrai, kuriuos jūs vadinatė *čakromis*, yra ne kas kita, kaip kundalini stotelės jos kelyje. Tai centrai, per kuriuos praeina kundalini. Tokių centrų daugybė, ir yra įvairūs jų įvertinimai. Bet paprastai kalbant reikšmingi centrai, per kuriuos kundalini, judėdama aukštyn ir žemyn, lyg ir stabteli trumpam poilsui, yra septyni. Kundalini turi poveikį, jei kažkas susiliečia su ja. Pirmas poveikis bus jaučiamas centre, kuris yra labiausiai aktyvuotas. Pavyzdžiui, asmuo, pastoviai dirbantis smegenimis, giliai kvėpuodamas jus sunkumą galvoje. Tai įvyksta todėl, kad smegenys yra aktyviausias jo centras. Pirmas pojūtis kvėpuojant bus juntamas galvoje, aktyviame jo centre; ji taps sunki. Jei asmuo yra seksualus, pirmą akimirką bus stimuliuojamas jo sekso centras. Panašiai mylintis žmogus aptiks, kad stimuliuojama jo meilė, stiprinama ir pakeliama. Jei žmogus emocionalus, bus sustiprintos jo emocijos.

Taigi pirmą kartą, giliai ir greitai kvėpuojant, labiausiai aktyvuotas centras bus smūgiuojamas ir stimuliuojamas. Bet labai greitai kvėpavimas pradės veikti ir kitus centrus. Tuo pat metu prasidės

atitinkami pokyčiai ir asmenybės transformacijoje. Jūs pastebėsite, kad keičiatės; jūs jau nebūsate tas pats asmuo, kuris buvote iki tol.

Mes nežinome, kad yra labai daug galimybių kiekviename iš mūsų. Mes esame susipažinę tik su vienu iš mūsų centrų, kuris yra aktyvus, dominuoja, ir kuriame mes reiškiamės. Kai kiti centrai atsidaro, atrodo, kad mūsų sena asmenybė mus palieka, o jos vietoj pasirodo nauja. Arba atrodo, kad mes esame ne tie patys asmenys, kokie buvome anksčiau. Panašu į tai: aš žinau, jog mano name yra tik viena patalpa, kurioje gyvenu ir aš tokį savo patalpos vaizdinį turiu savo prote. Staiga vieną dieną durys atsidaro, ir dar viena patalpa pasirodo prieš mane. Tuomet visas mano mentalinis namo žemėlapis pasikeičia. Tas namas, kuris, kaip aš maniau, yra mano, pasirodys visai kitaip, ir aš turėsiu jo vaizdinį sumontuoti ir atnaujinti.

Taigi kai bus smūgiuojami ir aktyvuojami skirtingi centrai, mūsų gyvenime atsivers ir pasireikš naujos dimensijos. Kai visi centrai bus aktyvuojami iš karto – kai energija tekės per visus juos vienodai – tuomet pirmą kartą mes gyvensime visapusiškai; gyvensime totaliai.

Paprastai niekas negyvena pilnatviškai, totaliai; mes gyvename fragmentiškai. Visi mūsų aukštesnieji centrai lieka nepalieti. Taigi gilus kvėpavimas smūgiuos ir aktyvuos juos visus.

Klausimas „Kas esu aš?“ daro tą patį; bet jis smūgiuoja centrus iš kitos pusės. Taigi pabandykite suprasti tai, lygiai taip pat kaip jūs dabar suprantate gilaus ir greito kvėpavimo funkcionavimą. Kaipgi monotoniškas klausimas „Kas esu aš?“ veikia kundalini?

Jūs nežinote, kodėl, kai jūs užsimerkiate ir įsivaizduojate nuogos moters figūrą, jūsų sekso centras iš karto stimuliuojamas. Jūs tik įsivaizduojate, o jūsų sekso centras jau sužadintas. Kodėl?

Faktiškai kiekvienas centras turi savo vaizdinį ir jei jūs įsivaizduosite ką nors panašaus, centras, kurį tai liečia, tuoj pat bus stimuliuojamas. Taigi tik po to, kai jūs pagalvosite ar įsivaizduosite seksą, jūsų seksualinis centras pradės veikti; jūs būsite seksualiai žadinamas.

Jūs galite nustebti sužinoję, kad nuoga reali moteris gali nebūti tokia jaudinanti ir veikianti kaip mintis apie ją. To priežastis yra tai, kad mintis apie nuogą moterį paveiks vaizduotę, kuri pradės smūgiuoti jūsų

sekso centrą nedelsiant ir galingai. Bet nuoga reali moteris negali perkelti jūsų į vaizduotę, kadangi ji yra tiesiog prieš jus, jūs esate tiesiog priešais ją. Ji veiks jus tokiu mastu, kaip tai gali veikti betarpiškas dalykas. Tuo tarpu, kai reali moteris smūgiuoja jus iš išorės, frontaliai, įsivaizduojama moteris smūgiuos jus iš vidaus. Frontalinė ataka negali būti tokia galinga ir gili kaip ataka iš vidaus. Todėl yra daug vyrų, kurie yra bejėgiai prieš realią moterį, bet labai galingi vaizduotėje; jų vaizduotės galiai nėra ribų. Taip atsitinka todėl, kad vaizduotė atakuoja jūsų centrą iš vidaus, tuo tarpu kai frontalinė realios moters ataka gali nepaliesiti jūsų iš vidaus; ji jus paliečia tik iš išorės. Dėl to, kad vyras vadovaujasi protu, jis gali veikti šiuos centrus efektyviau per protą.

Taigi kai jūs klausiate „Kas esu aš?“ jūs tai tik užklausiate, jūs iškeliate klausimą mentališkai. Kurį centrą palies šis klausimas? Tai susiję su kai kurių centrų poveikiu. Kai jūs klausiate šį klausimą, kai jūs klausiate „Kas jūs esate“, kai jūs esate pilni troškimo sužinoti, kai jūsų kiekviena skaidula klausia „Kas esu aš?“, tuomet jūs judate vidun; ir iš tikrųjų tuomet kai kurie centrai jumyse bus smūgiuojami ir aktyvuojami.

Dėl to, kad klausimas „Kas esu aš?“ niekad nebuvo klaustas, jis nesmūgiuos jūsų žinomų ir aktyvių centrų. Tai klausimas, kurio jūs niekad savęs neklausėte; tai klausimas, kurio jūs niekuomet sau neuždavėte. Jūs niekuomet pilnatviškai netroškote sužinoti, kas jūs esate. Jūs dažnai klausdavote „Kas yra jis? Kas yra ji?“ ir panašius klausimus; bet jūs niekad neklausėte „Kas esu aš?“, klausimas „Kas esu aš?“ neklaustas labai ilgai ir dėl to jis smūgiuoja į visiškai nežinomą centrą, kurio jūs niekad nepalietėte. Šis nežinomas centras, kurį smūgiuos klausimas „Kas esu aš?“ yra labai fundamentalus – kadangi pats klausimas yra labai fundamentalus.

„Kas esu aš?“ labai fundamentalus klausimas ir tuo pat metu labai egzistenciškas. „Kas esu aš?“ – tai klausimas, kuris įtraukia mus į egzistenciją totaliai nuo jos dugno iki aukštybių. Šis klausimas perkels jus ten, kur jūs buvote prieš gimimą, prieš visus savo praėjusius gyvenimus. Šis klausimas perkels jus ten, kur jūs buvote pačioje pradžioje. Šio klausimo giluma yra begalinė. Todėl kelionė su juo tokia pat gili. Dėl šios priežasties šis klausimas nedelsiant smūgiuoja į bazinį centrą, į giliausią – kundalini centrą.

Gilus kvėpavimas smūgiuoja į centrą fiziologiškai, o klausimas „Kas esu aš?“ daro tą patį poveikį mentališkai, psichologiškai. Šis klausimas muša į kundalini su proto energija, o gilus kvėpavimas smūgiuoja ją kūniška energija. Jei abu šaltiniai muša pakankamai stipriai... Paprastai yra tik du būdai smūgiuoti į centrą – vienas per kvėpavimą, antras klausiant „Kas esu aš?“ Žinomi ir kiti keliai, kurie taip pat geri, bet jie šiek tiek komplikuoti.

Kitas asmuo taip pat gali būti pagalbininkas šiame dalyke. Jei jūs tai darote man esant, poveikis bus greitesnis ir didesnis, nes tuomet bus smūgiavimas iš trečios krypties, apie kurią jūs neturite jokio supratimo. Tai astralinė kryptis, kurios smūgiavimas yra subtilesnis negu fizinis ir mentalinis. Kai jūs intensyviai kvėpuojate, tai smūgiuoja centrą fiziškai. Kada jūs klausiate „Kas esu aš?“, tai vyksta tas pats, bet mentališkai. Ir kai jūs tai darote kitų apsuptyje, per juos bus smūgiuojamas jūsų astralinis kūnas, trečia kelionė prasideda. Jei penkiasdešimt žmonių medituoja kartu, tai bus žymiai intensyviau negu tuomet, kai medituoja vienas asmuo. Dėl penkiasdešimties asmenų troškimo susiderinimo su jų intensyvaus kvėpavimo vibracijomis, šioje patalpoje pasklinda astralinės bangos; pradeda cirkuliuoti aplink naujos rūšies elektrinės šviesos virpesiai, kurie smūgiuoja jus nauja dimensija.

Bet paprastai jumyse veikia tik du keliai – vienas fizinis, antras mentalinis. Klausimas „Kas esu aš?“ smūgiuos stipriau, jis smūgiuos stipriau negu gilus kvėpavimas. Bet mes pradedame nuo kvėpavimo, kadangi padaryti tai nuo kūno lengva. Klausimas „Kas esu aš?“ truputį sudėtingesnis, nes jis kyla iš proto. Mes pradedame nuo kūno ir kai visas kūnas pradeda vibruoti, jis paruošia klausimui „Kas esu aš?“ protą. Šiam klausinėjimui reikalinga tinkama būseną. Nėra gerai, jei klausinėjama „Kas esu aš?“ eksromptu, bet kuriuo metu ir bet kiek laiko.

Faktiškai kiekvienas klausimas reikalauja tinkamos situacijos, kurioje jis galėtų būti paklaustas. Pavyzdžiui, kai jūsų kūnas pradeda kratytis ir vibruoti, klausimas „Kas vyksta aplink? Kaip aš visa tai darau?“ iškyla automatiškai, ir jūs neišvengiamai to klausiate savęs. Tuomet jūs sužinote, kad jūs nieko nedarote; nei jūs kilnojate kojas, nei jūs sukinėjate galvą ar šokate; šokis tiesiog atsitinka. Jei visa tai

atsitinka be jūsų pastangų, jūsų identiškumas su kūnu pradeda dingti. Tuomet iškyla naujas klausimas, jūs norite sužinoti, kas jūs esate. Naujas klausimas yra toks, jei tai, ką jūsų kūnas daro, yra daroma ne jūsų, tai kas tai daro, ir kas esate jūs? Tarp jūsų ir jūsų kūno sukuriama plyšys, tarpas.

Tai tinkama situacija, kurioje per susidariusį tarpą klausimas „Kas esu aš?“ gali kristi giliai į jus. Tai kaip tik ta galimybė, kada būtina klausti šį klausimą. Iš tikrųjų kiekvienas klausimas turi savo tinkamą laiką, tinkamą metą. Labai svarbu rasti tinkamą metą klausimui „Kas esu aš?“ Tai ne tas klausimas, kurį galima klausti ekspromtu; jis negali būti paklaustas be atitinkamo pasiruošimo. Jeigu sėdėdamas čia, jūs atsitiktinai paklausiate „Kas esu aš?“ klausimas pasimes erdvėje; jis nieko nepasieks. Jums būtinai tarpas, anga, iš kurios klausimas gali perskverbti jus. Būtina properša.

Smūgiuojant dviem dalykams – giliam kvėpavimui ir klausimui „Kas esu aš?“ kundalini pabus. Jai pabudus, gali prasidėti neįprasti potyriai; jūsų praėjusių gyvenimų potyriai, susiję su kundalini – pakeliui jie ten nusėdo. Jūsų nesuskaičiuojamų gyvenimų potyriai, įskaitant ir jūsų gyvenimus, kai jūs buvote medžiais, žuvimi, paukščiu, potyriai, kuriuos jūs perėjote visos jūsų evoliucijos laikotarpyje, guli nusėdę jūsų kelionės trajektorijoje. Ir ši gyvatės geba, žinoma kaip kundalini, yra visus juos sugėrusi. Todėl įvairių rūšių dalykai gali atsitikti, ir jūs galite identifikuoti save su šiais potyriais. Daugelio rūšių dalykų, neįsivaizduojamų dalykų gali atsitikti. Jūs neturite jokio supratimo apie daugelį subtilių potyrių, kurie asocijuoti su kundalini.

Pavyzdžiui, sode auga medis, o stiprus vėjas ir stiprūs lietūs ką tik perėjo per sodą. Būdas, kuriuo šis medis patyrė ir pažino vėją ir lietų, yra išimtinai jo; nei mes, nei dar kas nors negali to žinoti. Būdo, kuriuo medis patyrė lietų, mes niekada negalime žinoti. Kaip mes tai galime sužinoti? Tai neįmanoma. Netgi jei mes stovime arti medžio, mes negalime patirti to, kaip tai patiria medis. Mes tai galime sužinoti tik tuo būdu, kuris prieinamas mums.

Bet tam tikroje jūsų gyvenimų kelionės atkarpoje jūs turėjote būti ir medis. Jei kundalini, kai jūs kvėpuojate ir klausiate „Kas esu aš?“, pasiekia tašką, kuriame yra likęs jūsų patyrimas, kai buvote medis, jūs

staiga tiksliai sužinote, ką tas medis patyrė, kai lijo. Jūs iš tikrųjų sužinote, kad lyja. Ir tuomet jūs išsigąsite, labai išsigąsite, dėl viso to jūs būsite labai nustebę. Tik tuomet jūs suprasite, kodėl kartais jaučiatės kaip vandenynas, o kartais kaip vėjai, ir jūs pereisite per tą patį potyrį, kaip tai perėjo vandenynas ir vėjas. Taip pradės atsiskleisti jūsų estetiniai ir daugelis kitų sugebėjimų, apie kuriuos jūs neturite jokio supratimo.

Žinomi Van Gogo piešiniai, kuriuose medžiai yra labai aukšti ir siekia dangų. Medžiai išaugę taip aukštai, kad jie palikę žvaigždes, įskaitant saulę ir mėnulį, toli apačioje, daug žemiau savęs. Žvaigždės, saulė ir mėnulis, visi iš jų atrodo kaip maži daiktai, pasislėpę prie medžių kojų arti žemės, tuo tarpu kai atskiri medžiai kyla ir kyla į begalybę. Kažkas pasakė Van Gogui: „Jūs turbūt pamišęs, kad piešiate tokius medžius. Argi gali medis augti taip aukštai, kad žvaigždės liks žemiau jo?“ Van Gogas pasakė: „Tikriausiai jūs niekad nepažinote medžio, jūs niekuomet nejautėte medžio vidaus. Bet aš pažįstu medžio vidų; aš žinau tai iš gilumos. Nesvarbu, kad medžiai negali išaugti virš mėnulio, saulės ir žvaigždžių danguje, bet tuo pat metu nėra jokios abejonės, kad kiekvienas medis trokšta, kad taip būtų. Negerai, kad medžiai negali jų pralenkti; visų toks pat troškimas, noras neapripiamo. Tai tiesa ir aš negaliu netgi galvoti apie tai. Tai apribojimas, kad medžiai negali išaugti taip aukštai, bet aš žinau, kad jų dvasia, jų būtis visuomet siekia aukščiau ir aukščiau ir siekia aukščiausio dangaus.“

Van Gogas dažnai sakydavo: „Medžiai yra žemės troškimas pasiekti dangų. Medžiai iš tikrųjų yra žemės aistra; per juos žemė tiesia savo rankas, kad paliestų dangų.“

Per kundalini mes sužinome, koku būdu medžiai pažino lietų, nors tai nėra taip aišku, kaip tai yra medžiams. Bet mes, žinoma, buvome medžiais ir taip pat daugeliu kitų dalykų. Tokie dalykai gali atsitikti meditacijoje. Be to mes pradėsime patirti nušvitimus apie ateities galimybes. Mes sužinosime ne tik tai, kas mes buvome praeityje, bet taip pat sužinosime tai, kuo galime tapti ateityje.

Po to, kai mes įeiname į kundalini kelią, po to, kai prisijungiame prie keliaujančių piligrimų, mūsų individuali istorija baigiasi, ir prasideda sąmoningumo istorija, visumos sąmoningumo istorija.

Aurobindo kalbėdavo šiais terminais, nors sunku šiuos dalykus išsakyti aiškiai. Tai nėra individualybės istorija, tai paties sąmoningumo istorija. Tuomet jūs esate ne vienas, jūs esate susijęs su beribe erdve, kuri kada nors yra buvusi praeityje ir taip pat – su beribiškumu, kuris gali atsitikti ateityje. Tuomet visa begalybė yra jumyse. Tai lyg pirmąsį sėklą, kuri kažkada pradėjo skleisti ir nepertraukiamai tęsia pasireiškimą ir, atrodo, niekada tam nebus pabaigos. Kai jūs pamatysite savo beribę erdvę, erdvę, kuri yra be pradžios ir be pabaigos, erdvę su begalybe praeityje ir begalybe ateityje, tuomet jūsų būseną bus iš viso kitokia, tuomet viskas jumyse bus patiriama kaip amžinas kitimas.

Visa potyrių gama yra paslėpta kundalini.

Po to prieš jus pasirodys daug naujų spalvų, kurių niekada nesate matę iki šiol. Faktiškai, kai jūs iki to ateisite, aptiksite, kad išorėje nėra tiek daug spalvų, kiek yra jūsų viduje. Tai todėl, kad nepabaigiamoje gyvenimo kelionėje jūs laikas nuo laiko ir visiškai skirtingais keliais pažinote šias vidines spalvas. Peslys, keliaujantis aukštai danguje, mato spalvas vienu būdu, o mes, kurie esame ant žemės, tas pačias spalvas matome visiškai kitu būdu. Jei jūs prieisite prie medžių grupės, jūs pamatysite tik vieną spalvą, žalią. Bet jei dailininkas prieis prie tos pačios medžių grupės, jis pamatys tūkstančius ir vieną spalvą. Žalia nėra paprasta spalva; joje yra tūkstančiai atspalvių. Netgi du atspalviai nėra tokie patys; kiekvienas atspalvis yra unikalus, jis turi nuosavą individualumą. Mums žalia yra tiesiog žalia; tuo reikalas užsibaigia. Mes turime ribotą ir bendrą koncepciją apie žalią spalvą; šalia to daugiau nieko nėra. Bet jos realybė nuo tos, kurią mes žinome, labai skiriasi. Žalia yra ne viena spalva; iš tikrųjų tai tūkstančiai spalvų. Kiekviena spalva turi savyje tūkstančius atspalvių. Taigi kai įeisite į savo vidų, jūs pereisite per tūkstančius labai nuostabių, subtilių ir retų potyrių.

Sensorinio suvokimo požiūriu žmogus yra silpnas ir neturtingas kūrinys; gyvuliai ir paukščiai toli jį pralenkia. Gyvūnų ir paukščių jutimo organai yra žymiai jautresni; jų sensitivityvas yra tiesiog milžiniškas – abiem kryptimis – aukščiau ir gyliu. Jų trūkumas yra tai, kad jie negali to sąmoningai pergyventi ir galvoti apie tai. Bet kaip ten

bebūtų, jų sensitivityvas, jų budrumas, jų patirtis yra neabejotinai labai gilūs ir didžiuliai.

Japonijoje žinomas paukštis; labai paplitusi paukščių rūšis. Šis paukštis palieka savo kaimą prieš dvidešimt keturias valandas iki žemės drebėjimo. Kada šio paukščio kaime nematyti, jo gyventojai tuojau pat sužino, kad tai susiję su žemės drebėjimu, kad tai atsitiks per dvidešimt keturias valandas. Netgi patys šiuolaikiškiausi moksliniai instrumentai, kuriuos turime, negali numatyti žemės drebėjimo grėsmės daugiau kaip prieš šešias valandas. Ir tai nėra labai patikima. Šių paukščių numatymas yra šimtaprocentinis; jų sensitivityvas yra toks aukštas, tikslus ir neklaidingas. Be to, šie paukščiai yra tokie įprasti ir skaitlingi, kad kai jie išnyksta, visas kaimas akivaizdžiai sužino, jog bus žemės drebėjimas. Tai reiškia, kad šie įprasti paukščiai junta net pačias subtiliausias vibracijas, kurios atsiranda gresiant žemės drebėjimui. Todėl jie ir palieka kaimą.

Jei jūs tolumoje praeityje buvotė šis paukštis, savo kundalini potyryje pajusite šias vibracijas, kurių niekada nejutote. Bet iš tikrųjų jūs tai patyrėte seniai, tik to neprisimenate. Kundalini pažadinimo procese niekas neatsitinka, kas nėra atsitikę jūsų praėjusiuose gyvenimuose. Taigi jūs matysite spalvas, kurių niekad nesate matę. Jūs girdėsite garsus, kurių niekad negirdėjote. Kabiras vadina juos *naad'om* arba subtiliais garsais.

Kabiras sako: „Šokit, o vienuoliai, nektaru lyja.“ Vienuoliai klausia: „Kur lyja?“ Kabiros nektaro lietus neatsitinka išorėje; tai vidinis potyris. Kabiras taip pat sako: „Klausykite, o vienuoliai, didingų būgnų *naad'u*.“ Vienuoliai vėl nori sužinoti, kas tai yra. Jie negirdi jokių garsų, nepaisant to, kad Kabiras kartoja kvietimą jų klausytis. Jūs irgi galite girdėti tuos garsus, kuriuos Kabiras girdi. Jūs taip pat galite patirti gomuryje tą skonį, kokio niekad nepatyrėte iki šiol.

Taigi didžiulis subtilių pojūčių ir potyrių pasaulis yra susijęs su kundalini. Visa tai taps gyva ir pažadinta, ir iškils prieš jus iš įvairių dimensijų. Štai kodėl tokioje situacijoje kažkas gali atrodyti kaip pamišęs. Todėl gali būti taip, kad kai mes sėdime ramiai, jis staiga pratrūksta juoku, nes jis mato kažką tokio, ko mes nematome. Jis staiga

gali pradėti šaukti, kai visi mes juokiamės, kadangi kažkas gali atsitikti jame, kas likusiems mums neatsitinka.

Taigi paprastai yra tik du būdai smūgiuoti į kundalini. Tačiau žinomas ir trečias ekstraordinarus kundalini smūgiavimo būdas – tai *šaktipat* arba energijos perdavimo kelias. Tai astralinis kelias ir jam reikalingas mediumas, priemonė. Jūs galite pasiekti intensyvumą meditacijoje tik tuomet, kai kitas asmuo jums padeda. Kitas asmuo neturi nieko daryti; pakanka jo buvimo. Jis tampa priemone, katalizatoriumi.

Begalinė energija persmelkia pasaulį iš visų pusių. Klausimas yra tik jos priėmimas. Šiais laikais prie savo stogų mes pritvirtiname metalinius virbus tam, kad tuomet, kai žaibas trenkia į namą, jis pereitų virbu ir nutektų į žemę. Namas lieka nesužalotas. Žaibas gali trenkti į namą ir tuomet, kai žaibolaidžio nėra, bet tuomet jis sugriauš namą. Žaibolaidis yra dabarties išradimas, o žaibas yra nuo neatmenamų laikų. *Šaktipat* žaibavimas taip pat žinomas nuo seno, bet apie tai mes kalbame tik dabar.

Žmogus iš visų pusių apsuptas begalinėmis energijomis, kurios gali būti panaudotos jo dvasiniam augimui. Yra begalinis energijos kiekis, ir visas jis gali būti panaudotas žmogaus dvasiniam pakilimui. Tačiau padaryti tai, kad ir kaip bebūtų, reikalingas mediumas, priemonė. Jūs pats sau galite būti mediumas, bet pradžioje tai gali būti pavojinga. *Šaktipat* – energijos nusileidimas gali būti toks galingas, kad jūs galite neišlaikyti. Visiškai įmanoma, kad kai kurie jūsų kūno subtilūs pojūčiai yra užslopinti arba neišlaikys. Kiekviena energija turi savo matą, įtampą, kuri turi būti proporcinga jūsų galimybei ją išlaikyti. Mediumas arba kitas asmuo yra instrumentas, reguliuojantis energijos kiekį su jūsų galimybe ją išlaikyti.

Būti *šaktipat* priemone yra esminga tai, kad dieviška energija jau krinta į kitą asmenį. Tuomet jis gali planuoti ir valdyti *šaktipat* kelią pagal jūsų galimybes. Jam nereikia ko nors daryti; jo paprastas buvimas yra viskas, kas reikalinga. Buvimas yra viskas, kas reikalinga. Jo buvimas veikia kaip katalizatorius; pats mediumas nedarо nieko. Taigi jeigu kas nors pareiškia, kad jis gali padaryti kažką šia kryptimi, tai jis

labai klysta. Niekas negali daryti *šaktipat*, bet kažkieno buvimas gali katalizuoti, būti tokio įvykio priežastis.

Dabar aš galvoju, kad kai ieškotojai pasiekė tam tikrą gylį meditacijoje, *šaktipat* čia atsitiks daug gyviau. Nėra jokių sunkumų; nėra iš viso jokių sunkumų. Niekas neturi ką nors daryti; tai atsitiks savaime. Jūs staiga aptiksite, kad visiškai naujos energijos rūšis įeina į jus iš išorės; tai ateina ne iš jūsų vidaus. Kai kas nors iš jūsų patirs kylančią kundalini, tai bus kaip kilimas iš vidaus; kuomet jūs patirsite *šaktipat*, tai atrodys, kad kažkas ateina iš išorės, iš viršaus. Taip bus. Tai bus jaučiama taip aiškiai, lyg kažkas justų vandenį, krintantį ant jo iš viršaus, ir vanduo kyla aplink jį iš apačios.

Kundalini potyris yra panašus į skendimą, lyg jūs stovėtumėte upės dugne, o vandens lygis kiltų iš apačios ir jūs būtumėte skandinamas. Kundalini potyris visuomet primena skendimą upėje. Jūs jausite gilumoje kažką tai kylančio ir jūs būsite prarytas, paskandintas. Bet *šaktipat* potyris yra visiškai kitoks; tai lyg lietus kristų iš debesų, kristų iš viršaus. Apie tai kalba Kabiras, kai jis sako: „O vienuoliai, nektaru lyja“ ir jo vienuoliai klausia: „Iš kur?“ Tai krinta iš viršaus, ir jūs tuo permirkstate.

Jei abu šie procesai vyks vienu metu, tai gali būti laiptelis jūsų pažangoje. Tuomet vienu metu lietus krinta iš viršaus, ir vanduo upėje kyla iš apačios. Tuomet abu dalykai – lietus ir upės patvinimas – vyksta vienu metu, jūs skęstate, jūs esate naikinamas iš abiejų pusių. Abu procesai gali atsitikti kartu; tai nėra sunku.

Klausėjas: „Ar *šaktipat* poveikis yra trumpas, ar tęsiasi ilgai? Ar vieno *šaktipat* poveikio pakanka mums atvesti į kelionės tikslą, ar reikalingas daugiau negu vienas?“

Faktas toks, kad ilgalaikis poveikis kyla iš jūsų paties kundalini; *šaktipat* yra tik pagalba. *Šaktipat* niekada negali būti jūsų pamatas; jis niekad netaps jūsų fundamentalia struktūra. Kas atsitinka jūmyse, yra svarbiau; tai bazė, fundamentas. Tai yra jūsų realus turtas. Tai jūsų bazinis turtas. *Šaktipat* nepridės prie jūsų turto, bet jis iš tikrųjų bus laiptelis į jūsų sugebėjimą augti. Šis skirtumas turi būti tinkamai

suprastas. *Šaktipat* nepadidina jūsų turto, bet tai, kas yra vadinama geba augti, sugebėjimu padidėti, atsitikus *šaktipat*, neabejotinai išaugs.

Taigi *šaktipat* yra ne jūsų turtai. Tai panašu į tokią istoriją: jūs bėgate, o aš su šautuvu rankose esu už jūsų. Mano šautuvas nepridės jėgos jūsų bėgimui, bet iš tikrųjų jis vers jus bėgti greičiau. Bet kuriuo atveju bėgate jūs; bėgant naudojama jūsų energija. Bet dėl šautuvo jūs bėgdamas panaudosite net ir tą energiją, kuri buvo jumoje nenaudojama. Šautuvas nesuteikia jums papildomos energijos; ir jis pats nėra per plauką nepraranda savo paties energijos. Jeigu jūs vėliau išsirsite šautuvą, aptiksite jį esant tokį pat, kaip ir iki tol; jis nieko neprarado. Bet šautuvo įtaka pagreitins jūsų bėgimą, jo intensyvumą ir greitį. Ten, kur jūsėjote iki tol tingiai, dabar jūs bėgsite, bėgsite greitai.

Šaktipat neprideda jums energijos turto, bet jis neabejotinai išplečia jūsų sugebėjimą augti ir didėti.

Šaktipat veikia panašiai kaip žaibo švystelėjimas. Žaibo švystelėjimas neapšviečia jūsų kelio, jis nėra kaip žibintas jūsų rankose; jis duoda jums tik švystelėjimą, jūs trumpai pamatote kelią, kuriuo einate. Bet šis švystelėjimas yra labai brangus; dabar jūsų kojos sutvirtėjo, dabar jūs stipresnis, dabar jūsų ryžtas pasiekti paskirties vietą yra tvirtesnis. Jūs pamatėte kelią ir žinote, kad jis yra, kad jūs neklajojate be tikslo. Vienas žaibo švystelėjimas, ir jūs gavote trumpalaikį to kelio, kurį turite praeiti ir šventyklos, kuri yra jūsų kelionės paskirtis, išpūdį. Greitai šviesa dings, ir jūs pateksite į dar juodesnę tamsą; bet dabar jūs esate kitas asmuo, nors stovite tame pačiame taške, kuriame buvote iki tol, kol žaibas švystelėjo. Dabar jūs tikrai žinote, kas yra jūsų priešakyje. Dabar žinote, kad kelias ir šventykla yra netoli, nors ir nematomi. Dabar jaučiatės užtikrintai. Dabar turite pasitikėjimą ir tikėjimą, kurie sustiprina jūsų valią ir pasiryžimą.

Šaktipat poveikis yra netiesioginis, ir po kurio laiko jis vėl jums reikalingas. Vieno karto nepakanka; naujas žaibo švystelėjimas padės jums daugiau, o trečias dar daugiau. Ką jūs praleidote pirmą kartą, pamatysite antro ar trečio švystelėjimo metu. Jie bent jau stiprins jūsų pasitikėjimą; jie sutvirtins jūsų valią.

Taigi jūs negalite pasiekti aukščiausio tikslo per *šaktipat*; jūs pats turėsite nueiti iki savo lemties taško.

Jūs tai galite pasiekti ir be *šaktipat*, bet tuomet tam reikės daugiau laiko; jūs pasieksite vėliau. Jei nebus *šaktipat* švystelėjimo, jūsų valia bus silpnesnė ir jums reikės daugiau drąsos ir jėgos. Abejonės ir baimės pagaus jus tai čia, tai ten; jūs nebūsime toks įsitikinęs savo kelio teisingumu ir savo lemtimi. Visa tai atsitiks; kaip ten bebūtų, jūs pasieksite savo tikslą.

Šaktipat iš tikrųjų naudingas.

Aš norėčiau, kad jumoje būtų progresas, kad *šaktipat* atsitiktų didelei asmenų grupei, o ne vienai ar dviem individualybėms. Kodėl apsiriboti viena ar dviem individualybėmis? Tai gali atsitikti kolektyviai dešimčiai tūkstančių stovinčių kartu žmonių; tai nėra sunku. Ar tai atsitinka su vienu asmeniu, ar su dešimčia tūkstančių asmenų, tai užima tiek pat laiko. Nėra jokio skirtumo.

Klausėjas: „Ar nesusilpnės *šaktipat* poveikis tuo atveju, jei kontaktas su mediumu nėra palaikomas?“

Poveikis mažės. Faktiškai kiekvienas poveikis silpnės palaipsniui. Poveikis savaime reiškia, kad jo priežastis buvo išorinis faktorius ir kad jis mažės. Bet energija, kylanti jumoje, liks, nes ji yra jūsų. Energija iš išorės palaipsniui mažės ir dings. Bet tai, kas ateina iš jūsų vidaus, nedings; tai liks. Taigi ir energija, kurią sužadina *šaktipat* poveikis, taip pat liks. Jų bazinis turtas nemažės, bet poveikis mažės.

Klausėjas: „Ar nėra pavojaus, kad mūsų bazinis energijos dydis mažės, kai mes būsimė blogoje kompanijoje? Ar mes nenukrisime iš aukštos būsenos?“

Nėra būdo nukristi arba nusmukti. Šį dalyką iš tikrųjų reikia suprasti aiškiai. Labai įdomu sužinoti, kad nėra būdo nusmukti ar pasitraukti. Jums gali būti pagelbėta eiti aukštyn nuo tos vietos, kurią esate pasiekę, netgi jūsų kilimas nuo tos vietos gali būti sutrukdytas; bet nėra būdo nukristi žemyn iš tos vietos. Tam yra priežastis. Savo augimo

procese, savo kilime aukštyn jūs pasikeitėte, užaugote, ir nė per colį jūsų augimas negali būti sumažintas ar sugražintas. Atsitraukimas ar regresija gyvenime neįmanomi.

Panašu į tai: mes galime padėti vaikui pereiti iš pirmos klasės į antrą; tam, kad padėtume jam, galime pasamdyti repetitorių. Bet jūs negalite rasti repetitoriaus, kuris padės vaikui užmiršti tai, ką jis išmoko pirmoje klasėje. Kaip ten bebūtų, bet įmanoma, kad antroje klasėje jis pateks į blogų draugų kompaniją ir tuomet bus paliekamas toje pačioje klasėje vėl ir vėl. Bet nėra galimybės, kad blogi draugai priverstų jį grįžti į pirmą klasę. Argi ne taip? Įmanoma, kad jis liks antroje klasėje visą gyvenimą, kad jis niekada nepereis į trečią klasę, bet neįmanoma jį perkelti klase žemyn. Jis sustos; tai viskas.

Dvasiniame gyvenime negalima grįžti atgal; visuomet yra galimybė eiti į priekį arba susilaikyti. Šis sustojimas yra tai, ką jūs vadinate kritimu arba regresija. Realios regresijos neatsitinka; blogiausia, kas atsitinka dvasingumo srityje, tai stagnacija.

Klausėjas: „Ar yra skirtumas tarp *šaktipat* ir malonės?“

Skirtumas yra didelis, iš tikrųjų didelis. Faktiškai yra didelis skirtumas tarp *šaktipat* ir malonės.

Šaktipat yra technikos rūšis, kuri gali būti suplanuota ir valdoma. *Šaktipat* gali būti planuojama ir manipuliuojama. Ji negali įvykti bet kuriuo metu ir bet kur. Jūs supratote, ką aš turiu omeny? *Šaktipat* atsitikti yra būtina, kad ieškotojas būtų tinkamoje priėmimo būsenoje ir būtų tinkamas mediumas. Ir kai šios abi sąlygos yra įvykdytos, sinchronizuotos, *šaktipat* atsitinka. Tai technikos reikalas.

Malonė ateina nekviesta, ji ateina tamsoje. Jūs negalite iškviesti jos, jūs negalite gauti ją pagal užsakymą. Ji negali būti suplanuota, manipuliuojama ar valdoma. Tai dalykas, kuris atsitinka didingais momentais, ir atsitinka savaime.

Skirtumas tarp *šaktipat* ir malonės yra panašus į skirtumą tarp elektros jūsų namie ir žaibo danguje. Jūs nuspaudžiate jungiklį, ir akimirksniu atsiranda šviesa; žaibas danguje yra visiškai kitas dalykas. Žaibavimas atsitinka savaime, jūs negalite jo užsakyti, nors pirminė

energija, kuri veikia tekant elektros srovei ir žaibuojant, yra ta pati. Tuo tarpu, kai elektra jūsų namuose gali būti valdoma technologiškai – patikrinama instrumentais ir technika – mes negalime kontroliuoti žaibavimo. Malonė yra panaši į žaibavimą danguje. Tai atsitinka retais momentais ir netikėtai. Jei ieškotojas yra teisingo atvirumo būsenoje, tuo momentu jam gali atsitikti malonė. Iš tikrųjų tuomet nėra *šaktipat*. Nors *šaktipat* ir malonės pradžia yra ta pati, bet malonė labai skiriasi nuo *šaktipat*.

Yra ir kitas skirtumas – malonei priimti nereikalingas joks mediumas; malonė nusileidžia ant jūsų tiesiai. Kad malonė pasiektų jus, nereikalingas tarpininkas; ji ateis tiesiai. Malonė visuomet atsitinka staiga. Ji neatsitinka dažnai, ji būna retai. Malonė negali būti planuojama ir manipuliuojama kaip *šaktipat*. Aš galiu pasakyti, kad jei jūs ateisite kitą dieną fiksuotu metu, atlikęs tam tikrus pasiruošimus, *šaktipat* atsitiks. Bet tai nėra patikima malonės atveju. Ji gali atsitikti ir gali neatsitikti. Tai ne mūsų rankose; ji negali būti valdoma, manipuliuojama.

Išskyrus šiuos skirtumus, malonė ir *šaktipat* yra tas pat.

Klausėjas: „Kaip gali būti suplanuotas *šaktipat*, jei jis atsitinka tik neegoistinėje būsenoje?“

Planuojama gali būti ir neegoistinėje būsenoje; ego nereikalingas planuojant. Neegoistinis planavimas yra absoliučiai įmanomas. Ego yra skirtingas dalykas; tai iš viso kitas dalykas. Pavyzdžiui, mes galime suplanuoti tikrai būtinus pasiruošimus, kurie reikalingi *šaktipat* atsitikti rytoj penktą valandą ryto. Šiame numatyme nereikalingas neegoistiškas ieškotojas, bet mediumas turi būti neegoistiškas.

Neegoistiškumas nėra laikinas dalykas. Taip nėra, kad dabar jūs esate neegoistiškas, o netrukus pasikeisite. Jei jūs esate neegoistiškas, tai jūs ir esate toks; jeigu jūs nesate neegoistiškas, tai jūs kitoks. Jei aš neegoistiškas, tai aš toks; jei aš nesu neegoistiškas, tai aš esu su ego. Nėra taip, kad penktą valandą aš būsiu neegoistiškas. Tai absurdiška. Kaip tai gali būti? Nėra būdo taip atsitikti. Jei aš esu neegoistiškas dabar, tai tik tuomet aš galiu būti neegoistiškas ir rytoj penktą valandą

ryto. Tai bus nepriklausomai nuo to, ar aš planuoju, ar neplanuoju, ar jūs atsikėlęs ar neatsikėlęs, ar jūs pabudote, ar tuo momentu miegate. Jei aš neegoistiškas, aš toks esu. Jei aš nesu neegoistiškas, aš nesu toks.

Neegoistiškumas nėra dalykas, panašus į kūno temperatūrą, nors mes visi galvojame apie viską laipsnių terminais. Visas mūsų galvojimas panašus į tai. Jei kieno nors temperatūra yra devyniasdešimt aštuoni laipsniai pagal Farenheitą, mes sakome, kad viskas yra nuostabu. Bet jei jo temperatūra pakilo iki devyniasdešimt devynių laipsnių, mes sakome, kad jis karščiuoja, jo temperatūra pakilusi. Devyniasdešimt aštuoni laipsniai taip pat yra karštis, bet mes sakome, kad tai normali temperatūra. Pakilusi iki devyniasdešimt devynių laipsnių, ji tampa nenormali; jai nukritus iki devyniasdešimt aštuonių, vėl viskas normalu. Devyniasdešimt aštuoni laipsniai taip pat yra karštis, bet dėl to, kad tai įprastinė kūno temperatūra, mes ją vadiname normalia. Nežymi deviacija nuo normos sukelia problemas.

Panašiai yra ir su ego; tai mūsų karštis. Jei kieno nors ego turi tą patį dydį kaip ir kitų, mes sakome, kad tai kuklus asmuo, geras žmogus. Nežymus nukrypimas nuo devyniasdešimt aštuonių laipsnių – jei tai pasiekia devyniasdešimt devynis ego laipsnius, mes sakome, kad jis yra egoistas, arogantiškas. Tuo atveju, kai kieno nors temperatūra nukrinta iki devyniasdešimt septynių laipsnių, mes jį vadiname absoliučiai nuolankiu žmogumi, tiesiog *mahatma*, nepaprastai didinga siela.

Ego ir ne-ego yra visiškai skirtingi dalykai; tai yra visiškai skirtingos būsenos. Tai neturi nieko bendro su laipsniais, su kiekybe. Tai nėra karščio ar ne-karščio būsenos; tai negali būti išmatuojama devyniasdešimt aštuoniais ar devyniasdešimt devyniais laipsniais. Faktiškai tik mirusio žmogaus atžvilgiu mes galime sakyti, kad jis neturi karščio. Iki tol, kol kūnas yra šiltas, normalus ar nenormalus, bet jis turi karščio. Karštis yra, tačiau su tuo skirtumu, kad devyniasdešimt aštuoni laipsniai yra normalu, o devyniasdešimt devyni laipsniai yra nenormalu. Nenormalus karštis sukelia fizines problemas; mes sergame.

Žinomas ir kitas požiūris į ego. Jei kažkas erzina mūsų ego, mes galvojame, kad jis yra egoistas. Jei kieno nors ego paguodžia mūsų ego, meilikauja, įsiteikinėja mūsų ego, mes sakome, kad jis yra neegoistiškas. Bet koks naudojamas matas, kriterijus tam sužinoti? Jei

asmuo ateina pas mane išdidus, norėdamas padaryti ypatingą išpūdį man, mes tokį žmogų vadiname egoistu. Bet jei tas pats asmuo ateina ir paliečia mano kojas, mes sakysime, kad jis yra nuolankus, geras. Koks yra kriterijus tam išbandyti? Mes turime tik vieną matą ego ištirti: mūsų atžvilgiu ego yra tas, kuris ardo mūsų pačių ego. Jei kas nors žaloja mūsų ego, jis yra egoistas ir jei jis įsiteikinėja mūsų ego, jis yra šventasis, nuolankus žmogus. Bet visuomet matu tarnauja mūsų ego. Savo pačių ego mes teisiame, ar kitas yra egoistas, ar ne.

Štai kodėl mes nesužinome tikros ne-ego būsenos. Kaip mes galime sužinoti tai? Mes tik žinome, kaip išmatuoti didesnius ar mažesnius ego laipsnius. Bet ten, kur laipsnių nėra iš viso, mums kyla problema, kaip tai išsiaiškinti, kaip pažinti ne-ego.

Šaktipat atveju mediumas turi būti neegoistiškas. Neegoistiškas nėra tinkamas žodis, taigi aš sakysiu, kad tik ne-ego gali būti mediumas. Pasidaro aišku, kad tas asmuo Dievo malonėje, kuri malonė apipila dvidešimt keturias valandas per dieną. Jis mėgins pasiekti, kad ir jūs patirtumėte tai, bet jei kalbėsime apie jį, malonės nektaras lyja ant jo dieną ir naktį. Tai yra taip, kad jis gali matyti, ar jūs esate atviras, akimirka ar keletą akimirkų ir per šį atvirumą keletas šio nektaro lašų gali pereiti į jus.

Klausėjas: „Ar tiesioginė malonė, kurią kažkas priima, yra amžina? Ar ji gali lydėti jį iki aukščiausio pasiekimo?“

Tiesioginė malonė yra priimama aukščiausioje būsenoje ir ne anksčiau. Tai yra tik tuomet, kai jūsų ego visiškai dingsta ir malonė nusileidžia ant jūsų. Ego yra vienintelė užtvara kopimo kelyje. Toks užkopimas atveria aukščiausią būseną, po kurios daugiau nelieka ko pasiekti.

Klausėjas: „Ar *sadhana*, ar kundalini disciplina yra psichinė, ar dvasinė?“

Tai yra dvasinė... Jūs žinote, kad valgymas yra fiziškas, bet jei jūs nevalgysite, siela greitai paliks kūną. Taigi, nors maistas ateina į kūną,

dar yra svarbu, kad būtų atitinkama kūno būseną, kad jame liktų siela. Tuo pačiu būdu, nors kundalini yra psichinio pobūdžio, būtina, kad tam, jog jūs galėtumėte pasiekti sielą, kundalini būtų atitinkamoje būsenoje. Jei kundalini nėra atitinkamoje būsenoje, jei yra kitoje būsenoje, negu turėtų būti, tuomet neįmanoma pasiekti sielos. Taigi nors kundalini yra psichinio pobūdžio, ji tarnauja laipteliu į dvasingumą. Tai nėra dvasingumas pats savaime ir jei kas nors taip sako, jis klysta. Jei kas nors sako, kad valgymas yra dvasingas, jis klysta. Valgymas yra fizinis, bet jis yra pamatas dvasingumui.

Kvėpavimas yra materialus, mintis taip pat yra materialinė; viskas yra materialu. Kvėpavimas ir mintis iš tikrųjų yra materialūs. Bet jų subtiliausios formos yra laikomos psichinėmis. Siela yra subtiliausia materijos forma. Bet visa tai – kvėpavimas, protas ir siela – yra pamatas ieškotojui patekti į dvasingumą. Jie tarnauja kaip pakyla šuoliui į dieviškumą. Panašu į tai, kai žmogus nori nerti į upę, pirmiausia jis atsistoja ant nėrimo pakylės, ant upės kranto. Nėrimo pakyla nėra upė. Kas nors gali argumentuoti, kad pakyla nėra upė, tai kodėl jis, kai nori nerti į upę, turi atsistoti ant jos? Kodėl jis negali atsistoti pačioje upėje? Bet nėra vienas, ketinantis nerti į upę, negali stovėti upėje. Jis turi atsistoti pirmiausia ant lentos ir po to šokti į upę. Lenta absoliučiai skiriasi nuo upės, į kurią jis neria. Lenta nėra upė.

Taigi per kūną, per protą jūs galite šokti į dvasią, į sielą. Dvasingumas pasiekiamas tik per šuolį, kuris turi būti padarytas. Tam jūs turite pasiruošti iš ten, kur esate šiuo momentu. Kūnas ir protas yra jūsų šuolio pakyla. Kad ir kaip bebūtų, tik tuo momentu, kai šuolis atliktas, jūs pasieksite dvasią.

Klausėjas: „Ankstesniame jūsų meditacijų mokyme jūs visuomet prašydavote būti atsipalaidavusiems, tyliems, ramiems ir sąmoningiems. Dabar intensyviai kvėpuojant ir klausinėjant „Kas esu aš?“ jūs raginate mus įdėti visas pastangas. Bet ieškotojas, kuris praktikavo ankstesnę meditacijos techniką, susiduria su sunkumais nepertraukiamai dėti pastangas. Kuri šių dviejų technikų yra geresnė jam?“

Negali būti klausimo – gera ar bloga. Aš suprantu jūsų požiūrį; tai nėra gerai ar blogai. Jūs turite rasti, kuri iš technikų duoda didesnę taiką ir daugiau prisideda prie jūsų meditacijos gilinimo. Tai negali būti tas pats kiekvienam; jūs patirsite tai skirtingai. Yra žmonės, kurie gali pasiekti relaksaciją tik po to, kai jie išsisemia iki dugno. Kiti žmonės gali įeiti į relaksaciją iš karto; bet jų yra mažai ir jie yra toli vienas nuo kito. Gana sunku judėti tiesiai į tylą; tik saujelė žmonių gali tai padaryti. Daugumai žmonių būtina pereiti per išsisėmimą ir įtampą prieš tai, kol jie galės atsipalaiduoti. Bet abiem atvejais tikslas yra tas pats – galutinė užduotis yra ta pati. Tai relaksacija.

Klausėjas: „Aiškindamas apie gilų ir greitą kvėpavimą, jūs sakėte, kad tai yra transformacija per ekstremumus – kad mes turime praeiti per maksimalų įtampų tašką taip, kad pabaigoje būtų pasiekta absoliuti relaksacijos būseną. Ar tai įtampų disciplinos *sadhana*?“

Tai įtampų *sadhana*. Tai absoliučiai įtampų disciplina. Faktiškai kiekviena energijos disciplina yra įtampų disciplina. Energija pati savaime reiškia įtampą. Energija į gyvenimą ateina per įtampas. Mums pasisekė sukurti milžinišką energijos kiekį iš atomo, kadangi mes suskaldėme jį į du ir palikome du subtilesnius komponentus įtampos būsenoje. Taigi visa jėgos ir energijos disciplina yra įtampų disciplina. Jei mes teisingai suprasime, tai įtampa pati savaime yra energija.

Klausėjas: „Jūs kalbate apie dvi *sadhanos* sistemas – pozityvią ir negatyvią. Kokia yra kundalini *sadhana* – pozityvi ar negatyvi?“

Tai pozityvi, absoliučiai pozityvi.

Klausėjas: „Kodėl Buda nekalbėjo apie kundalini ir centrus arba *čakras* ir perėjimą per jas?“

Tai bus paskutinė mūsų diskusijos šiandien vakare dalis.

Faktiškai viskas, ką Buda yra šnekėjęs, nebuvo užrašyta, todėl yra didelių sunkumų. Daugelis Budos mokymo dalykų apdairiai, tyčia

nebuvo užrašyti. Jo mokymas buvo užrašytas penki šimtai metų po Budos mirties. Jis nebuvo užrašytas jam gyvam esant. Penkis šimtus metų *bhikkhus*, Budos mokiniai, kurie perėmė jo mokymą, atsisakinėjo redukuoti jį iki teksto.

Po to atėjo laikas, kai šie budistų žinių saugotojai patys pradėjo dingti iš žemės. Buvo sušaukta didžiulė *sangha*, budistų kongresas, kuris nusprendė pirmą kartą užrašyti Budos mokymą, nes buvo pavojus, kad jis visiškai bus prarastas po to, kai paskutinis *bhikkhus*, kuris žinojo jo mokymą, paliks žemę.

Tol, kol Budos mokymas galėjo būti išsaugotas žodžiu, per atmintį, jo mokiniai atkakliai atsisakinėjo redukuoti jį į tekstą. Tas pats atsitiko su Jėzaus ir Mahaviro mokymais. Tai padaryti buvo būtina.

Buvo rimtos priežastys, kodėl Budos ir panašių žmonių mokymai nebuvo užrašyti. Pirma, šie žmonės mokė žodžiu ir jų žodžiai talpino jų mokymą. Tarp jų skirtingos rūšies ieškotojams daug skirtingų dalykų buvo pasakyta. Dvasinės disciplinos pradžiamoksliams nebūtinai tai buvo naudinga. Tai jiems galėjo būti net žalinga.

Gana dažnai atsitinka taip, kad tai, ko moko pažengusius ieškotojus, tuos, kurie yra už jų, daro visiškai netvirtais mokiniais, nes juos pagauna idėjos, kad jie yra pažengusioje pakopoje, ir tai sutrukdo jiems tinkamai padaryti savo namų darbus. Šiuo požiūriu yra ir kitas sunkumas. Daugelis dalykų, kurių moko pradedančiuosius, tampa pažengusiems ieškotojams ne tik ištęsti, bet ir žalingi. Taigi jei pradedantieji per greitai ateina sužinoti dalykų, kurių moko pažengusius mokinius, jie patys neišmoks savo pačių pamokų rimtai ir patikimai. Šiuo atveju jie sustos; jie negali progresuoti toliau. Todėl būtina mokant būti tiksliais ir mokyti pagal atitinkamą jų pakopą. Tik tuomet ieškotojai dvasinėje disciplinoje gali išmokti teisingai ir daryti pažangą.

Kai vaiką moko alfabeto, jį moko sakyti: „D“ priklauso žodžiui „dvasia“. Iš tikrųjų nėra prasmės taip sakyti; raidė „D“ taip pat gerai gali priklausyti ir žodžiui „dvasna“. Nėra ryšio tarp dvasios ir dvasnos; jie nepriklauso tai pačiai brolijai. Faktiškai „D“ neturi jokio ryšio su dvasia ar dvasna. Bet būtų pavojinga tai sakyti vaikui, mokant jį abėcėlės. Jei jo tėvas sakys jam: „Tu kvailas, „D“ nieko neturi bendro su dvasia; „D“ taip pat gali priklausyti tūkstančiui ir vienam kitų dalykų; jis

nepriklauso išimtinai dvasiai“, tačiau tuomet vaikas niekuomet neišmoks abėcėlės raidės „D“. Todėl dabartyje būtina sakyti tik, kad „D“ priklauso dvasiai. Palikite nuošalyje kitus tūkstantį ir vieną kitų dalykų, susijusių su tuo. Pakaks, jei jis išmoks „D“ sąsajoje su dvasia. Vėliau jis taip pat išmoks tūkstantį ir vieną kitų dalykų; ir tuomet jis sužinos, kad „D“ yra neišimtinai susijusi su dvasia. O su dvasia susiję daugelis kitų žodžių. Tuomet žodis *dvasia* bus nereikalingas, ir jis pažins raidę „D“, nepriklausomai nuo dvasios.

Dvasinėje disciplinoje yra tūkstančiai dalykų, priklausančių tūkstančiui lygmenų. Tačiau yra keletas dalykų, kurie yra labai asmeniškai, slapti ir ezoteriški. Meditacija, kurią aš mokau jus dabar, yra tokia, kad ji gali būti aptariama viešai; bet yra dalykų, kurių aš negaliu aptarinėti didelėse grupėse; aš to nedarysiu. Aš kalbėsiu apie juos tik keletui išrinktų individualybių, kurios yra to vertos.

Taigi netgi Buda yra pasakęs daug, kas nebuvo užrašyta. Tuo pat būdu ne viskas, ką sakysiu aš, bus užrašyta. Viskas negali būti redukuota iki teksto. Pirma, aš sakysiu viešai tik tiek, kiek gali būti užrašyta be jokios rizikos. Viešai aš pasakysiu tik tiek. Tai, kas turi būti nagrinėjama ir saugojama kaip slaptas mokymas, niekuomet nebus atskleistas viešai. Aš perteiksiu juos išrinktoms individualybėms, kurios išsaugos tai savo atmintyje.

Klausėjas: „Ar tai reiškia, kad dalykai, susiję su kundalini ir įvairiomis *čakromis*, bus nagrinėjami slapta ir iš viso neužrašomi?“

Ne, į tai yra įtraukta daug dalykų. Nėra jokios problemos užrašinėti tai, ką aš sakau per šias kelias dienas apie kundalini ir *čakras*. Čia iš viso nėra jokios problemos. Sunkiausia yra tai, kad didžiulis tarpas – dvidešimt penki šimtmečiai yra tarp Budos ir mūsų laikų, tai sudaro didelį skirtumą; visą šį periodą žmogaus sąmoningumas augo. Aš manau, kad dabar daugelis dalykų, kurių mokė Buda ir tuomet turėjo likti slaptais, dabar gali būti paskelbti viešai. Dvidešimt penki šimtmečiai padarė savo. Taigi aš sakau, kad daugelis dalykų, kurių Buda mokė slapta, dabar gali būti mokomi atvirai. Panašiai daug dalykų,

kuriuos aš laikau slaptais, galės būti atidengti po dvidešimt penkių šimtmečių, įskaitant, kad žmogaus sąmoningumas tęs evoliuciją.

Jūs sekate tai, ką aš sakau? Netgi Buda, jei jis sugrižtų, atidengtų daugelį dalykų, kurių neatvėrė savo laiku.

Buda padarė vieną didingą ir svarbų dalyką. Jis nusprendė, kad vienuolika klausimų negali būti jam pateikti. Jei kuris nors iš jų būtų jam pateiktas, jis atsakytų vienu ar kitu būdu. Bet buvo negražu į juos klaidingai atsakyti ir būtų iš tikrųjų netinkama atsakyti teisingai. Taigi jis nusprendė, kad vienuolika klausimų bus uždrausta, nes jie yra neišaiškinami. Iki įeinant Budai į miestą, viešai būdavo paskelbiama, kad nė vienas iš šių vienuolikos klausimų nebūtų pateikti Budai, kad jis į juos atsakytų. Taigi skelbimas bylojo, kad nė vienas jais netrukdytų Budos.

Tam, kad Buda atsisakytų atsakinėti į juos, buvo rimtos priežastys. Būtų žalinga, jei jis į juos atsakytų, bet jei jis neatsakytų, jis jaustų kaltę, kad slopina tiesą. Taigi geriausia buvo, kad jie iš viso nebūtų iškelti.

Kiekvienas kaimas būgnų mušimu būdavo informuojamas, kad kai Buda juos aplankys, jie neturi iškelti nė vieno iš šių vienuolikos klausimų, nes tai reikš jo trikdymą. Šie klausimai buvo apibūdinami kaip *avyakhya*, kaip neišaiškinami klausimai. Jie iš tikrųjų nebuvo iškelti; niekas jų nepateikė Budai.

Kada oponentai primygtinai ragindavo pateikti juos, Buda sakydavo jiems: „Lukterėkite truputį, darykite tuo tarpu *sadhaną*. Kuomet jūs būsite pasiruošę tam, aš atsakysiu į jūsų klausimą.“ Bet jis iš tikrųjų niekad neatsakė. Dėl to jo kritikai ir oponentai naudodavo tai prieš jį. Džainai ir induistai įtarinėdavo, kad Buda neatsakė į šiuos klausimus dėl to, kad jis nežinojo atsakymų. Jie taip pat sakė, kad jų pačių raštuose yra atsakymai į juos ir atrodė, kad Budai trūko žinojimo. Bet jo kritikai pamiršo, kad Budai buvo labai lengva pakartoti šiuos raštiškus atsakymus, jei jis būtų norėjęs atsakyti į juos.

Tiesa yra tokia, kad teisingi atsakymai neužrašyti netgi raštuose; atsakymai iš tikrųjų realiai neįmanomi.

Taigi klausimas, kodėl Buda nekalbėjo apie kundalini ir *čakras*, neturėtų iškilti.

10. Meditacija, ne malda turi didingą ateitį

Septintasis diskursas

Bombėjus (Indija),
1970 metų liepos 1 d.

Klausėjas: „Neseniai buvusioje Nargolo meditacijos stovykloje jūs sakėte, kad *sadhana* ar kundalini disciplina yra kelias paruošti kūną. Ar galėtumėte tai paaiškinti?“

Pirma, kūnas ir siela didžiausiame gylyje nėra atskiri; skirtumas yra pačiame paviršiuje. Kai žinoma visa tiesa, mes nematome kūno ir sielos kaip atskirų esybių; mes iš tikrųjų matome jas vienovėje. Faktiškai kūnas yra ta sielos dalis, kuri gali būti pajusta pojūčiais, o siela yra ta kūno dalis, kuri yra anapus pojūčių. Taigi siela yra nematoma kūno pusė, o kūnas yra matoma sielos pusė.

Bet tai yra sužinoma tuomet, kai kas nors patiria aukščiausią tiesą.

Ironija, kad paprastai mes tikime, jog kūnas ir siela yra vienas ir tas pats dalykas. Bet šis įprastinis tikėjimas yra iliuzoriškas, nes realiai mes nežinome, kas yra siela. Greičiau mes laikome kūną siela. Bet netgi ši iliuzoriška ir populiari tikėjimo sistema remiasi į tą pačią fundamentalią tiesą – už to yra tas pats patyrimas ir tas pats jų vienovės žinojimas; kažkokiam nematomame būties gylyje mes patiriame, kad kūnas ir siela yra viena.

Kad ir kaip bebūtų, šis vienovės žinojimas sukėlė dviejų rūšių klaidas. Iš vienos pusės žinomi spiritualistai, kurie sako, kad yra tik siela ir nėra kūno; iš kitos pusės, tokie materialistai kaip Čarvakas ir Epikūras, yra paskelbę, kad yra tik kūnas ir nėra sielos. Šios dvi klaidingos koncepcijos, prieštaraujančios viena kitai, atsirado iš to paties gilaus supratimo, kad kūnas ir siela nėra atskirti.

Kaip materialistas, taip ir kiekvienas įprastinis asmuo – kurį mes laikome nemokšišku – galvoja, kad jis yra tik kūnas.

Bet kai prasideda vidinė kelionė, tuomet tikėjimas, kad kūnas ir siela yra tas pats, susvyruoja ir tuomet sužinoma, kad jie yra atskiri. Dėl

to, kad sužinoma, jog yra siela, taip pat sužinoma, kad kūnas yra atskiras ir siela yra irgi atskira.

Tai atsitinka tarpinėje kelionės pakopoje. Kai jūs einate giliau ir dar giliau, kai jūs pasiekiate aukščiausią pergyvenimą, jūs sužinote, kad jie nėra atskiri, jie iš tikrųjų yra vienovėje; jie yra skirtingos tos pačios realybės formos.

Tai panašu į asmenį, kuris turi dvi rankas – dešinę ranką ir kairę ranką. Jei kažkas stebi mano rankas iš išorės ir sako, kad jos yra viena ir tas pat, jis klysta, kadangi tai yra dvi aiškiai atskirtos viena nuo kitos rankos. Eidamas artyn prie manęs, jis sužinos, kad mano kairė ranka visiškai atskirta nuo dešinės. Galbūt mano kairę ranką skauda, o dešinės neskauda. Galbūt dešinė ranka yra nupjauta, o kairė sveika. Taigi jos abi akivaizdžiai yra ne vienas ir tas pats dalykas. Bet jei kas nors įeitų į mano vidų, aptiktų, kad aš esu asmuo ir kad abi rankos yra mano. Jei kairė ranka yra sulaužyta, tai aš esu sužalotas; ir jei dešinė ranka yra sulūžusi, tai vėl aš kenčiu. Tuo pat būdu, jei aš pakeliu kairę ranką, tai aš ją keliu, ir jei aš pakeliu dešinę ranką, tai vėl aš esu tas pats, kuris ją kelia.

Taigi aukščiausiam pergyvenime kūnas ir siela nėra atskirti; jie yra tos pačios tiesos dvi pusės, panašiai kaip mano rankos. Aš pateikiu šį palyginimą tam, kad dalykas būtų suprantas gerai.

Todėl kelionė gali būti pradėta iš dviejų taškų – arba nuo kūno, arba nuo sielos. Jei kažkas pradeda ją nuo kūno ir eina gilyn ir gilyn, jis galiausiai pasieks sielą. Panašu į tai, jei kažkas laiko mano dešinę ranką ir juda, jis anksčiau ar vėliau pasieks mano kairę ranką. Panašiai kažkas gali pradėti tiesiai nuo sielos ir galiausiai pasiekti kūną.

Kaip ten bebūtų, bet pradėti nuo sielos yra labai sunku. Sunku, nes siela iš viso mums nežinoma. Dėl to, kad mes dažniausiai egzistuojame tik fiziniame plane, mūsų kelionė gali būti pradėta tik nuo kūno. Žinomos technikos, kuriose kelionė pradedama tiesiai nuo sielos; paprastai jos gali būti naudingos tik labai nedideliame asmenų skaičiui. Vienam iš milijono gali būti panaudotos technikos, kurios prasideda nuo sielos. Didžioji dauguma žmonių turi pradėti nuo kūno. Kelionę galima pradėti iš ten, kur esi.

Kelionėje nuo kūno kundalini reikalauja paruošiamojo darbo. Kundalini yra bazinė vieta, pamatas giliausiam kūno patyrimui.

Faktiškai kūnas yra ne tik tai, ką mes žinome ar ką fiziologas žino; tai žymiai daugiau. Pavyzdžiui, veikia įjungtas ventiliatorius. Jei mes išjungsim ventiliatorių, išardysime jį į dalis ir ištirsime, mes niekur nerasime elektros. Galbūt tyrimų pabaigoje labai protingas žmogus pasakys, kad ventiliatoriaus mechanizme tokio dalyko kaip elektra nėra. Jis niekada neras elektros jokioje ventiliatoriaus dalyje. Bet faktas yra toks, kad kai jis sukosi, jį suko elektra. Ventiliatorius nustos suktis tuo momentu, kai elektros srovė nepasieks jo. Fiziologai studijuoja kūną, skrosdami jį ir niekur nerasdami kundalini. Jie niekad jos neras. Bet visas kūnas juda dėl elektros energijos, kuri yra kundalini; panašiai kaip ventiliatorius sukasi nuo elektros energijos. Ši energija – kundalini – negali būti aptikta analizuojant iš išorės, nes analizės procese energija dezintegruojama ir dingsta. Tai gali būti pažįstama tik per vidinį pergyvenimą.

Yra du būdai patirti kūną. Jūs galite pažinti jį iš išorės, kaip tai daro fiziologai jį skrosdami – tai yra vienas kelias; ir kitas būdas pažinti yra ištirti jį iš vidaus. Tas, kuris eina gilyn ir tuo gyvena, pažįsta jį iš vidaus.

Tas, kas pradeda tirti savo kūną iš vidaus... Prisiminkite, mes pažįstame savo kūną tik iš išorės. Netgi mūsų pačių kūnas mums pažįstamas tik iš išorės. Jei aš pažįstu savo kairę ranką, aš pažįstu ją per savo akis, ją matydamas. Taigi mano žinojimas apie mano paties kairę ranką yra toks, kaip ją žino fiziologai. Bet jei aš užmerkiu akis ir juntų savo kairę ranką, tai bus vidinis jautimas, jis bus mano paties. Jei kažkas pabandys pažinti kūną iš vidaus, jis greitai aptiks *kunda* rezervuarą, kuris yra kūno energijos šaltinis. Energija, kuri miega šiame *kunda*, šiame baseine, yra vadinama kundalini. Tuomet jis savyje sužinos, kad viskas sklinda iš ten ir persmelkia visą kūną. Tai lyg lempa, kuri dega ir apšviečia visą patalpą. Jei jūs tirsitė šviesos šaltinį, apšviečiantį visą patalpą, jūs ateisite iki šviestuvo ir aptiksite, kad visa šviesa yra spinduliuojama iš šio šaltinio. Tuomet jūs sužinosite, kad netgi tų spindulių, kurie pasiekia toliausius patalpos kampus, šaltinis vis dėlto yra šviestuvas.

Čia mes tyrinėjame iš to ypatingo taško, iš kurio gyvenimo energija spinduliuojama ir perskverbia mūsų visą kūną. Gyvenimo energija privalo turėti centrą; nė viena energija negali būti be šaltinio. Nors saulė yra už šimtų milijonų mylių nuo mūsų, bet vis tiek jos spinduliai pasiekia mus; mes galime sakyti, kad ten turi būti centras, šaltinis, iš kurio jie išspinduliuojami ir atsklinda iki žemės. Faktiškai jokia energija negali būti be centro; jei yra energija, ji privalo turėti centrą. Kaip gali būti apskritimas be centro? Kur yra apskritimas, ten būtinai yra ir centras.

Kad jūsų kūnas yra energijos mazgas, akivaizdu; tai nereikalauja įrodymo. Tai energijos stulpas, kuris kyla ir leidžiasi, juda, sustoja ir miega. Taip nėra, kad ši energija visą laiką funkcionuotų vienodai; kartais ji yra aktyvi ir energinga, o kitais kartais – mieguista, lėta ir nesąmoninga. Kai esate piktas, jūs sviedžiate į ką nors didelį akmenį, kurį vos galite pajudinti, būdamas normalioje būsenoje. Kai esate labai išsigandęs, bėgate tokiu greičiu, kurio pavydėtų bėgikas olimpinėje trasoje. Taigi jūsų energija ne visuomet vienodoje būsenoje; ji svyruoja, priklausomai nuo sąlygų jumoje ir aplink jus.

Akivaizdu, kad jūs turite rezervuarą, šaltinį, iš kurio energija pradeda veikti arba ne. Ji pradeda funkcionuoti, kai yra reikalinga; kitu metu ji snaudžia šaltinyje. Iš šio šaltinio jūs semiate energiją abiem atvejais: normaliomis ir nenormaliomis aplinkybėmis – jūsų kasdieniniuose poreikiuose ir avarių metu. Be to šis rezervuaras niekuomet nėra tuščias, jis visuomet pilnas, jūs negalite išsemti jo. Jis neišsemiamas.

Įdomu sužinoti, kad mes niekada neišnaudojame visiškai šios didelės mūsų energijos saugyklos. Tie, kurie yra tyrinėję tai, sako, kad netgi labiausiai ekstrordinariūs žmonės, kurie žinomi kaip genijai, išnaudoja šios energijos ne daugiau kaip penkiolika procentų. Netgi didingi istorijos žmonės, tie, kurie kūrė istoriją, neperžengė penkiolikos procentų ribos. Tiek, kiek tai susiję su paprastu žmogumi, tai jis gyvena tik dviem – dviem su puse procento; devyniasdešimt aštuoni procentai šios energijos lieka nepanaudota.

Taigi potencialiai tarp ekstrordinarių ir įprastinių žmonių nuo sėklos energijos galimybių nėra beveik jokio skirtumo. Skirtumas yra

vienas – kiek energijos naudojama ir kiek nenaudojama. Energija, kurią naudoja genijus, yra ta pati kaip ir įprastų žmonių, kurie jos nenaudoja. Paprastas žmogus yra tas, kuris niekada neišskviečia tos energijos į gyvenimą; jis niekad neišprovokuoja jos, nesusitinka su ja akis į akį. Jis pasitenkina labai maža tos energijos, kurią turi, dalele, pačiu paviršiumi, kuri, kaip jis mano, yra jo maksimumas. Jis gyvena minimumu ir palieka milžinišką potencialą nepalietą. Tačiau krizių momentais netgi labai paprasti asmenys parodo ekstrordinarią jėgą ir galimybes. Taigi tik mūsų krizių momentais mes sužiname, koks yra mūsų vidinis potencialas.

Kiekvieniame iš mūsų yra centras, kuriame yra visa energija – paslėpta ir mieganti. Galėtume pasakyti, kad ji yra sėklos būvyje – atitverta ir paslėpta; bet ji gali pasireikšti. Ji vadinama *kunda*, baseinu arba rezervuaru.

Žodis „*kunda*“ yra labai reikšmingas; jis turi daug reikšmių. Viena jo reikšmių yra ta, kad tai tylus ir ramus, be jokių raibuliavimų, baseinas. Jei yra nors mažytė vilnelė, tai reiškia, kad energija tampa aktyvi. *Kunda* reiškia, kad jo turinys, jo energija yra be jokio judėjimo, visiškai pasyvi, rami ir ilsisi. Kita žodžio reikšmė ta, kad nors *kunda* yra pasyvus ir miegantis, jis bet kuriuo momentu gali tapti budrus, aktyvus ir judantis; tai nėra sausas ir miręs baseinas; jis yra pilnas iki kraštų. Ir bet kuriuo momentu baseinas gali tapti aktyvus, dinamiškas; nors būtent dabar jis yra pasyvioje, miegančioje būsenoje.

Štai kodėl gali būti taip, kad mes būtent dėl to nežiname, kas yra mūsų viduje. Mes galime sužinoti tik tą dalį, kuri yra pabudusi ir aktyvi. Tik aktyvi energijos dalis pateks į jūsų sąmonę. Pasyvi jos dalis liks mieganti sąmonėje. Dėl to netgi didingiausi žmonės tol, kol jie nepasiekė aukščiausios pakopos, lieka nesąmoningi savo energijų atžvilgiu. Mahaviras, Buda, Krišna, Jėzus, nė vienas iš jų nežinojo savo potencialo iki tol, kol jo neaktualizavo, iki tol, kol nepasiekė savo didingumo viršūnės.

Štai kodėl tuomet, kai prašvittimas atsitinka be pastangų, prašvittės pradeda tikėti, kad tai nežinia kieno malonė. Jie stebisi, iš kur ši dovana atėjo jiems. Jie jaučia, kad tai atėjo iš kažkur, kas yra arčiausiai jų. Jei arčiausia yra dvasios Meistras, jie sakys, kad tai Meistro dovana. Jei

arčiausias dalykas bus Dievo stabas, bet ne Meistras, tai jie priskirs tai pačiam stabui. Kas seka prieš faktą – Buda ar Dievas danguje – bus priimtas šaltiniu. Bet faktas yra toks, kad visuomet tai ateina iš jų vidinio šaltinio. Dėl to, kad jie nėra sąmoningi savo praeities atžvilgiu, jie priskiria tai kokiam nors išoriniam poveikiui – Meistro ar Dievo, kuris įvyko prieš faktą.

Atsitiko, kad vieną dieną aš perskaičiau istoriją. Du fermeriai pirmą kartą keliavo traukiniu. Jie buvo nuolatiniai vieno kalnų kaimo gyventojai ir buvo gimę tą pačią dieną. Jų gimtadieniui atėjus, kaimo gyventojai sumanė įteikti jiems šventinę dovaną. Kadangi traukinys toje šalies vietoje buvo atsiradęs neseniai, jie nutarė, kad nieko geresnio nėra jubiliatams, kaip bilietai kelionei. Taigi fermeriai iš kaimo gyventojų paėmė du traukinio bilietus ir pradėjo savo pirmą kelionę.

Jie buvo labai susijaudinę ir smalsūs viskam, kas vyko pakeliui, nes tai jiems buvo iš viso naujas potyris. Pro šalį ėjo nealkoholinių gėrimų pardavėjas, ir jie, kad paragautų gėrimo, nusprendė nusipirkti jo butelį. Jie norėjo pasidalinti gėrimą tarp savęs, o jei jis bus malonus, tai nusipirkti dar vieną butelį.

Nusipirkus gėrimą, vienas iš jų pradėjo gerti savo dalį. Kai jis išgėrė pusę, traukinys įvažiavo į tunelį. Maždaug tuo metu jo draugas sunerimo dėl savo dalies ir paprašė neišgerti viso gėrimo. Jo draugas pasakė: „Dėl Dievo meilės, neliesk jo; tai nuodai! Aš dėl to apakau!“

Kai traukinys įvažiavo į tunelį ir staiga aplinkui aptemo, fermeris pamanė, kad jį apakino gėrimas. Taigi artimiausias įvykis – gėrimas – buvo priimtas aklumo priežastimi. Tai taip natūralu. Kas seka prieš faktą, yra priimamas priežastiniu poveikiu.

Panašiai yra tuomet, kai mes nežinome realaus mūsų energijos šaltinio. Kol nesi prabudęs, nėra būdo to sužinoti. Mes nežinome, kad jis mums įmanomas ir koku mastu jis gali būti prieinamas.

Pabudusi miegančios energijos *kunda* dalis vadinama kundalini. *Kunda* pats savaime yra sąšmoningas, miegantis; bet kundalini yra sąšmoninga, pabudusi. Tik ta energijos dalis, kuri pabunda ir išeina iš *kunda*, yra žinoma kaip kundalini. Kundalini nėra viskas; tai tik bangos, kylančios iš baseino.

Taigi vidinė kelionė yra dvigubas tyrimas. Kundalini, pabudusi energija atneša jums naujieną, kad jumyse yra didelis šaltinis, kuris turi milžiniškas galimybes. Vienintelis saulės spindulys, ateinantis iš saulės, atveria ateinančių įkandin begalinio spindulių kiekio galimybę. Todėl vienas kelias yra per kundalini pabudinimą, kuris parodo jums kūno galią. Per šios energijos pabudinimą jūs pasieksite tuos centrus, kurie atidaro kūno duris, iš kurio praėjimai į nematomo kūno dalį, vadinama siela, tampa lengvi.

Būtina suprasti šį dalyką aiškiai ir pilnai, nes tai, su kuo mes dirbame, yra iš tikrųjų mūsų energija, kuri veikia per kai kuriuos mūsų centrus ar angas. Pavyzdžiui, mūsų ausys yra angos, per kurias mes girdime. Jei jūsų ausys suserga, jūs negalėsite girdėti, kadangi energija, kuri pasiekia ausis, yra blokuojama ir grįžta atgal į šaltinį. Palaipsniui ši energija nustos judėti į ausis, nes ji juda tik į ten, kur turi galimybę pasireikšti. Dėl to energija nustos judėti į ausis.

Atsitinka taip pat ir atvirkščiai. Jei asmuo apkursta, bet jis labai nori girdėti per pirštus, įmanoma, kad jo pirštai pradės girdėti. Žemėje sutinkami žmonės, kurie girdi per kitus kūno organus, ne per ausis. Taip pat žinomi žmonės, kurie mato per kitus organus negu akys. Kas iš tikrųjų yra tai, ką jūs vadinate akimis?

Tai ne kas kita, kaip jūsų odos dalis, tik skiriasi tuo, kad nuo neatmenamų laikų žmogus naudoja šią odos dalį regėjimui. Tai greičiau buvo atsitiktina, kad pirmas žmogus naudojo šią kūno dalį regėjimui; jis taip pat gerai galėjo panaudoti šiam dalykui kitą kūno dalį. Kiti tvariniai iš tikrųjų naudoja kitas kūno dalis ir dėl tos priežasties jų akys atsirado kitose kūno dalyse. Žinomi gyvūnai, paukščiai ir vabalai, kurie turi dvigubas akis – vienas realias akis ir kitas netikras. Tuo metu, kai jie žiūri tikromis akimis, netikras akis jie naudoja suklaidinti savo priešams. Tuo atveju, jei priešai sužaloja jų akis, tikrosios akys lieka sveikos. Įprastinė musė jūsų name turi tūkstančius akių; jos akis iš tikrųjų yra tūkstančių akių rinkinys. Štai dėl ko musės geba matyti yra milžiniška ir nuostabi. Kai kurios žuvys žiūri su uodega, kadangi jose buvo baimė, kad priešai gali smogti iš užpakalio.

Jei mes ištirsime visų pasaulyje esančių būtybių akis, sužinosime, jog nėra būtinybės, kad jos būtų ten, kur yra dabar. Panašiai nėra

ypatingos prasmės ir turėti ausis toje vietoje, kur jos yra dabar. Iš tikrųjų jos gali būti bet kur. Žmogaus akių ir ausų išsidėstymas yra begalinio girdėjimo ir matymo iš tų pačių taškų pasikartojimo rezultatas. Dėl to jų atmintis yra giliausiai fiksuota ir įsišaknijusi mūsų sąmonėje. Jie kartojosi mechanškai ir lengvai.

Praradę vieną iš pojūčio organų, mes prarasime ir tą pasaulio dalį, kuri yra pažįstama per jį. Jei mes prarasime akis, šviesos pasaulis mums bus prarastas; mes liausimės matyti šviesą. Tuomet mes nepažinsime šviesos, net jeigu mes turėsime geriausias ausis, rankas, kitus pojūčių organus.

Taigi kai kundalini pradeda busti ir kilti, ji beldžiasi į naujas mūsų kūno duris, kurios yra visiškai neįprastos. Per šiuos extraordinarius pojūčius – kai jie yra kundalini energijos stimuliuojami – jūs pradėsite pažinti dalykus, kurie negali būti pažinti įprastiniais pojūčiais. Tiksliau šnekant, kundalini pradeda smūgiuoti ir žadinti jūsų vidinius pojūčius. Netgi dabar tik kundalini energijos dėka jūsų akys ir ausys bei kiti organai gali funkcionuoti. Bet šiems išoriniams organams, kad jie veiktų, reikia labai nedidelio kundalini energijos kiekio. Nedidelis jos kiekio padidėjimas, ir jūs turėsite papildomos energijos tam, kad būtų suaktyvinti ir kiti centrai.

Pavyzdžiui, jei jūs paliejote ant grindų vandenį, jis sklaidysis smulkiu kanalu, paliekančiu už savęs nedidelį pėdsaką, kad kita vandens dalis galėtų sekti ir tekėti. Bet jei išpilamo vandens kiekis žymiai padidės, jis susiskaidys į daugybę naujų kanalų, kadangi senasis kanalas negali viso jo sutalpinti.

Gilia fizikine prasme kundalini energijos pažadinimas reiškia, jog mes turime tiek daug energijos, kad senieji kanalai nesugeba jos sutalpinti ir ji nenumaldomai ieško naujų kanalų ir naujų durų. Kaip pasekmė mumyse pabunda ir aktualizuojasi daugelis naujų ir subtilių pojūčių. Šie ekstrasensoriškai centrai padarys jus telepatais ir aiškiaregiais; jūs pradėsite matyti ir girdėti dalykus, kurie yra anapus įprastinių akių ir ausų pojūčių. Jūs patirsite tokius dalykus, kurie visiškai neprieinami įprastiniams pojūčiams. Visiškai nauji pojūčių organai pradės veikti jumyse. Ir pats giliausias jūsų naujų pojūčių intensifikavimo rezultatas bus toks, kad jūs pradėsite pažinti nematomą

pasaulį, kuris yra paslėptas jūsų kūne. Tai subtiliausia ir nepastebima jūsų kūno dalis, kurią mes vadiname *atman* arba siela. Taigi, žadinant kundalini, jūsų galimybės augs ir bus žymiai didesnės.

Bet darbas turi prasidėti nuo kūno.

Yra ir kitas kelias, kurį aš palikau toli nuošaly. Aš taip plačiai jums paaiškinau tai, kas paprastai daroma žadinant kundalini; bet kundalini nėra visas *kunda* baseinas. Yra ir kitas kelias, apie kurį aš kalbėsiu atskirai. Labai nedaug asmenų pasaulyje naudoja šį kelią. Tai nėra kundalini žadinimas, su kuriuo mes susipažinome, bet tai yra panirimas į patį *kundą*. Tai nepanašu į mažos energijos pažadinimą ir naudojimą augimui; tai mūsų sąmoningumo įsiliejimo į pirminės energijos baseiną, arba *kunda* dalykas. Šiuo atveju nauji pojūčiai nebus pažadinti; šiuo atveju ekstrasensoriniai potyriai nebus naudingi ir netgi sielos potyris bus visiškai praleistas. Šiuo atveju tiriantis susitiks ir patirs Dievą ar aukščiausią sąmonę tiesiai.

Žadinant kundalini, pirmas potyris, kurį mes pergyvename, yra siela. Šiuo potyriu mes sužinome, kad mūsų siela yra atskirai nuo kitų žmonių sielų. Žmonės, kurie ieškojo žadindami kundalini, paprastai tiki daugybės sielų egzistavimu. Jie sako, kad yra tiek daug sielų, kiek yra žemėje gyvenančių būtybių, kad kiekvienas asmuo turi atskirą sielą. Bet žmonės, kurie paniro į *kundą* tiesiai, sako, kad sielos nėra, tik Dievas yra; nieko nėra, tik Dievas. Jie sako, kad yra tik viena siela, ne daug. Tai todėl, kad nyrant pačiam į *kundą*, panyrama ne tik į individualų savo *kundą*, bet taip pat ir į visų *kundą*, į kolektyvinį, universalų *kundą*. *Kunda* yra vienas. Tai nėra mano *kunda* ar jūsų *kunda*, ar jo *kunda* kaip atskira esybė; tai viena ir tas pat.

Štai kodėl *kunda* baseino energija yra neaprepiama ir begalinė. Nesvarbu, ar daug energijos jūs paimsite iš jo, jūs negalėsite sumažinti jo turinio nė trupučio; jis visuomet lieka pilnas ir nepaliestas. Jūs galite ištraukti bet kokią šios energijos kiekį sau, tai nesumažina jos turinio; jis visuomet lieka pilnas ir neišsemiamas. Bet tai, ką ištraukiame, mes linę vadinti mūsų nuosava dalimi. Tai panašu į vandens pasėmimą iš vandenyno ir saugojimą atskirame mažame inde. Mes galvojame, kad mūsų indo turinys yra kažkas skirtingo nuo kitų indų. Bet jei kas nors susilieja su visa jūra, tas pasakys, kad jūra yra viena, o vanduo

skirtinguose induose yra tos pačios jūros turinys ir vėl grįš atgal į savo šaltinį. Jūs negalite išsaugoti vandens ilgai atskirto nuo jūros. Greitai vanduo iš indo bus išgarintas saulės kaitros, pavirs debesimis ir grįš į jūrą lyjant lietui. Iš tikrųjų niekas neatskirtas nuo savo šaltinio; to negali būti.

Ieškotojas, kuris žadina kundalini, turi ekstrasensorinius potyrius, kurie iš tikrųjų yra neįprasti ir unikalūs psichiniai potyriai. Jie iš tikrųjų yra psichodeliški. Šie žmonės sužino, kad siela yra tik Dievo ar kažko aukščiausio dalis. Tie žmonės bando realizuoti save per dalį. Tai panašu į skirtingus žmones, kurie liečia milžinišką ir neaprėpiamą vandenyną iš įvairių jo kranto vietų. Aš galiu liesti tą patį vandenyną iš vienos kranto pusės; jūs galite liesti jį iš kitos kranto pusės, esančios už tūkstančių mylių nuo mano kranto. Kaip aš galiu patikėti, kad jūs liečiate tą pačią jūrą kaip ir aš? Aš liečiu vieną krantą, kuris, kaip aš galvoju, yra mano – atskiras vandenynas – o jūs liečiate kitą krantą, kuris, aš galvoju, yra jūsų – irgi atskiras okeanas. Panašu į tai, kad aš tvirtinu, jog Indijos vandenynas yra mano, jūs tvirtinate, kad Atlanto vandenynas yra jūsų, o trečias asmuo sako, kad Ramusis vandenynas yra jo.

Bet faktiškai okeanas yra vieningas ir vienas. Tai iš tikrųjų milžiniškas pasaulinis vandenynas. Tačiau tai sunku patirti, nes mūsų nuostatos yra fragmentiškos; dėl to mes nieko nesužinome apie didelį ir milžinišką okeaną. Greičiau mes jį dalinsime ir apribosime atitinkamai su mūsų ribotomis jo vizijomis. Ne tik okeaną, bet ir krantus mes dalijame.

Taigi sielos potyris yra panašus į vandenyno lietimą iš atitinkamos jo vietos. Tai ateina pažadinus tik truputį energijos iš begalinio jos šaltinio. Dėl to ieškotojui, kuris pasiekė, būtina savo kelyje pasiruošti prarasti ir sielą; transcendentuoti ją ir eiti anapus. Kitaip kelionė susilaikys, nes ji dar nebaigta. Sielos realizacija dar nėra viskas; jis turi būti pasiruošęs taip pat prarasti sielą ir nerti į *kundą*. Po to tampa lengva, jau lengviau.

Daug kartų ilgas kelias pasirodo lengvesnis, o trumpiausias kelias būna pats sunkiausias. Ir tam yra priežastys, atitinkamos priežastys. Ilgas maršrutas yra visuomet lengvesnis. Jei aš noriu aptikti save, tai aš turiu daryti per mediumą, per kitą asmenį. Jei aš noriu pamatyti savo

paties vaizdą, būtinas veidrodis. Atrodo, kam reikalinga ši ilga ir kankinanti šviesos kelionė pradžioje į veidrodį, o po to atgal link manęs, norint man pamatyti savo veidą. Kažkas gali paklausti: „Kam tai daryti tokiu aplinkiniu keliu?“ Bet nėra kito kelio kaip šis. Jei mano veidas yra arčiausiai manęs, būtent dėl tos priežasties sunkiausia jį pamatyti tiesiogiai.

Taigi kelias, kuriuo kundalini energijos dalies pabudėjimas užima ilgą maršrutą, yra beveik neišvengiamas. Tokiu būdu visas mūsų vidinis pojūčių pasaulis atsiveria, ir mes pasiekiame save, savo sielą. Nuo čia tampa būtinas kokybinis šuolis. Šis ilgas apkeliavimas padaro kokybinį šuolį sklandų ir lengvą. Savęs realizacijos palaima – kuri ateina per savęs pažinimą – pradeda kviesti ir provokuoti mus nerti į aukščiausią palaimą.

Iš tikrųjų savęs realizacija ir savęs pažinimas yra palaima, bet savęs pametimo palaima yra aukščiausia. Tai pati palaimos viršūnė. Po to, kai jūs pažįstate save, lieka vienintelis skausmas: savęs skausmas, savęs, kad mes esame, skausmas. Su savęs pasiekimo žinojimu visi skausmai dingsta, bet vienas skausmas vis dar persekioja jus; šis skausmas yra jūsų būties skausmas. Dabar jūs klausite savęs: „Kodėl tai mano būtis?“ Dabar jūs žinote, kad būtis taip pat nebūtina ir skausminga. Ir tuomet jūs šoksitė iš būties į nebūtį. Vieną dieną jūs pasakysite: „Dabar aš žinau būti, aš taip pat norėčiau sužinoti ir nebūtį. Dabar aš pažinau šviesą ir taip pat norėčiau pamilti tamsą.“

Kad ir kokia milžiniška šviesa, ji turi savo ribas; bet tamsa yra beribė. Būtis yra neabejotinai didingai reikšminga, bet vis dėlto ribota; nebūtis yra begaliniai beribė.

Dėl šios priežasties žmonės negalėdavo suprasti Budos. Kai kažkas klausdavo jį: „Ar aš išliksiu po *mokšos* ar išlaisvinimo?“, jis sakydavo: „Ne, jūs neišliksite; iš tikrųjų jūs būsite išlaisvintas ir nuo savęs.“ Tuomet pastarasis toliau klausinėdavo: „Ar leis *mokša* viskam nueiti – troškimams, kančioms ir ydoms; ir kas bus su mano būtimi? Ar aš negyvensiu pirmąkart savo būvyje?“ Į tai Buda sakydavo: „Kaip tu gali gyventi? Dingus troškimams, skausmams ir ydoms, lieka tik vienas skausmas – būties skausmas. Po to jūsų paties būtis skaudins jus.“

Įdomu sužinoti, kad po to, kai liaunasi jūsų troškimai, jūsų giliausia būtis pradeda erzinti jus, žaloti jus. Tol, kol jūs turite troškimus, jūsų būtis neatrodo tokia varginanti, kadangi jūsų būtis būna užsiėmusi tuo ar kitu. Jei jūs mėgstate pinigų, jūsų būtis yra užsiėmusi pinigų darymu. Jei jūs trokštate prestižo ir garbės, jūsų būtis yra užsiėmusi jūsų vardo garsinimu ir jūsų garbe. Bet ką darys jūsų būtis, kai jūsų troškimai pinigams paliks jus, kai jūs liausitės trokšti padėties ir prestižo, netgi kai jūsų sekso troškimas paliks jus ir jums neliks ką daryti, kai pats noras daryti liausis? Tuomet jūsų būtis pradės badyti jus tiesiai. Tuomet būtis trikdys jus, ir jūs pradėsite jausti, kad ji nereikalinga. Tai bus tokia situacija, kurioje Buda sako: „Ne, nieko nelieka. Po to, kai žibintas užgęsta, kur nueina liepsna?“

Iki jo mirties momento žmonės vis klausinėdavo Budos: „Kas atsitinka su *Tathagata* po to, kai jis miršta? Kas atsitiks, kai jūs mirsite?“ Buda visuomet sakydavo: „Kas gali atsitikti po to, kai manęs nebus? Nieko nebus likę; panašiai kaip užgesus žibintui, viskas bus užgesę. Jūs niekuomet neklausiate šviesos, kas atsitinka su ja, kai žibintas užgęsta. Kai šviesa nueina, ji nueina.“

Taigi sielos pasiekimas yra tik pakopa ruošiantis prarasti sielą. Mes gauname ją tam, kad visiškai ją prarastume. Bet tai lengviau. Kadangi jei jūs tiesiai prašote žmogaus, kurio troškimai vis dar gyvi, kristi į *kundą*, prarasti save pilnutinai, jis to negali padaryti; jis sakys, jog tai neįmanoma. Jis sakys, kad jis dar turi padaryti daug reikšmingų dalykų, jis negali pajėgti pamesti save.

Kodėl mes taip bijome pamesti save? Mes bijome, kad dar yra tiek daug darbo, jei mes prarasime save, viskas liks nepadaryta, nebaigta. Pavyzdžiui, aš turiu pastatyti sau namą, kuris dar nebaigtas, ir galvoju, kad aš būsiu pasiruošęs prarasti save, kai namas bus baigtas. Bet tuomet, kai namas bus baigtas, pasirodys kažkokie kiti nebaigti planai ir darbai. Troškimas daryti iš tikrųjų yra troškimas kažką užbaigti, tai ir yra mums stimulus. Todėl tol, kol yra troškimai, neįmanoma prarasti sielą, nors tiesioginis sielos praradimas yra pats trumpiausias kelias. Kaip gali tas, kuris vis dar turi troškimus, prarasti save? Žinoma, jei troškimai dingsta, jis irgi gali būti pasiruošęs prarasti sielą, nes tuomet jis neturės būdo, kaip naudoti sielą.

Pavyzdžiui, jei jūs paprašysite ko nors, kurio mizeriškumas vis dar yra gyvas, pasidalinti savo palaima, jis sakys, kad jūs tiesiog pamišęs. Bet jeigu jo mizeriškumas paliks jį ir jis liks vien tik su palaima, tuomet jis gali būti pasiruošęs pasidalinti ir palaima. Dingus troškimams, ką jis darys su palaima? Tuomet, kai kažkas pasiruošęs atiduoti ir palaimą, atsitinka didingas įvykis. Kažkas gali būti pasiruošęs atiduoti širdgėlą; bet ateina laikas, kai mes savo gyvenime esame pasiruošę pasidalinti noriai ir su savo palaima. Tai ir veda į ištirpimą ir susijungimą su aukščiausia būtimi.

Tai gali atsitikti ir tiesiogiai; tuomet į *kundą* įeinama vienu mostu. Kad ir kaip bebūtų, vis dėlto labai sunku paruošti kažką iš karto; palaipsnis paruošimas yra lengvesnis.

Kai jūsų troškimai dingsta, kai jūsų protas liaujasi egzistavęs, kuomet baigiasi jūsų norai daryti, kai visi jūsų ramsčiai, su kuriais jūs gyvenote, nukrinta, tuomet pabaigoje jūs liekate visiškai be pagrindo, visiškai be paramos. Tuomet jūs pasakote sau: „Dabar nenaudinga išgelbėti tą save; dabar aš galiu jį taip pat atpalaiduoti.“ Tuomet jūs metatės į *kundą* ir susiliegate su juo. Šis susiliejimas su *kunda* yra vadinamas *nirvana* arba laisve.

Jei kas nors nori nerti tiesiai į *kundą*, tuomet jo kelyje kundalini nebus. Štai kodėl kai kuriuose dvasiniuose keliuose nekalbama apie kundalini; tai nėra būtina. Tie, kurie mokė tiesiai susiliesti su *kunda*, negalvojo, kad reikalinga kalbėti apie kundalini pažadinimo techniką. Bet mano paties eksperimentas sako, kad toks kelias nepakankamas. Tai gali tiktai vienai ar dviem retoms individualybėms, bet tai nedaug tereiškia. Vienas žiedas dar ne pavasaris. Todėl būtina nueiti ilgą kelią.

Daug kartų tenka belstis į kitų namų duris tam, kad pasiektum savo paties namą. Tam, kad atvyktumėte į savo paties namą, jūs turite praeiti pro daugelį kitų žmonių. Tam, kad sužinotumėte apie savo paties veidą, jūs turite pirma pažinti daugelį kitų veidų. Ir kol jūs pradėsite mylėti save, jūs turite pamilti daugybę kitų asmenų. Atrodo, taip paprasta mylėti save. Koks sunkumas mylėti save? Kas trukdo jums mylėti save? Teisinga, kad jūs turite ateiti tiesiai į namus. Bet tai niekuomet neatsitinka. Faktiškai labai sunku rasti savo paties namą, kol neaplinkėme daugybės kitų namų, priklausančių kitiems. Ir kol

nepaprašėme kitų meilės ir nedavėme jos kitiems, nesužinosime, kad reali problema yra pamilti save.

Apie kundalini aš sakiau, kad tai kūno paruošimas; tai iš tikrųjų pasiruošimas eiti į bekūniškumą, eiti į dvasią, į sielą. Jūs negalite įeiti į sielą su tokiu energijos kiekiu, koks jis galimas jums dabar, nes to pakanka tik kasdieniniams gyvenimo rūpesčiams. Faktiškai jo nepakanka ir tam; tai taip skurdu, kad kiekvienos dienos pabaigoje jūs jaučiatės išsekę. Prieinamas energijos kiekis nėra pakankamas netgi dienos poreikiams; jo atsargos yra tokios menkos. Taigi su šiuo ribotu energijos kiekiu jūs negalite pasiekti sielos; tiesiog nekyla klausimas.

Dėl šios priežasties atsirado sanjamos idėja. Pradinė nuostata buvo išsaugoti jūsų energiją, atpalaiduojant jus nuo namų aktyvumo, kadangi mes savo rankose turime labai apibrėžtą energijos kiekį. Ši energija turi būti kanalizuoja ta tikra kryptimi; ji turi būti panaudota aukštesniems tikslams. Taigi ieškotojai buvo skatinami uždaryti parduotuves ir palikti viešumą pasauli.

Pagal mane ši nuostata yra klaidinga. Tas nedidelis energijos kiekis, kurį mes sutaupome padiniame gyvenime, yra nevertas išsaugojimo, kadangi jos išsaugojimui mes turime panaudoti tiek pat energijos. Netgi tam, kad išsaugotume energiją, būtina energiją eikvoti. Daug kartų jūs neišsekvojate tiek daug energijos pyktį išreikšdami, kaip jį represuodami. Kartais jūs turite eikvoti daugiau energijos tam, kad išvengtumėte kovos, negu išsekvotumėte kovodami. Taigi aš nelaikau to teisingu keliu; tai kelias skurdžiams.

Ar tai sanjasa? Tai mizeriškų žmonių kelias – išsaugoti šiek tiek energijos, kurios yra nedaug ir kurią mes turime. Ši mizeriška nuostata nenaudinga. Vietoj to, kad išsaugotume truputį energijos tai čia, tai ten, mes turime pažadinti daugiau miegančios energijos, kurios yra daug, kurios yra begalė.

Kodėl reikia išsaugoti energiją? Tiesiog pažadinkime daugiau ir daugiau. Jeigu jūs turite išnaudoti daugiau energijos, meskitės į patį rezervuarą, kuris yra beribis. Jūs turite tiek daug, kad negalite išsekvoti, netgi jeigu to norėsite; taigi kodėl rūpintis ją išsaugoti?

Asmuo bijo, kad jei jis mylės savo žmoną, tai negalės mylėti Dievo; jis galvoja, kad šitas mažas energijos kiekis, kurį jis turi, bus

išsekvotas mylint žmoną. Taigi jis nusprendžia išsaugoti tai ir bėga šalin nuo žmonos. Bet tam, kad išsaugotų energiją, jis turės kovoti su savimi, tai vėl reikalaus energijos. Pažiūrėkite, ar galite jūs pasiekti Dievą su tiek mažai energijos, su kuria jūs mylite savo žmoną? Tai tiek nedaug, kad iš tikrųjų jos nepakaks netgi nunešti jus iki žmonos, todėl palikite Dievą. Ji niekada nenuneš jūsų iki Dievo.

Aš sakau, kad tai grynas pamišimas galvoti apie tilto tarp jūsų ir begalybės nutiesimą su šiuo apgailėtinu energijos kiekiu, kurio trūksta jums susitikti net su savo mylimuoju. Jūs suprantate, kad jos nepakanka netgi jūsų smulkmeniškuose santykiuose. Šiek tiek laiko ir jums vėl pritrūksta jos netgi jūsų pastangose pasiekti savo mylimojo širdį.

Taigi nekyla klausimas apie energijos išsaugojimą; klausimas iškyla apie didžiulio energijos kiekio, kuris miega jumyse, pabudinimą. Ši energija neišmatuojamai begalinė, ji tiesiog neišssemiama. Po to, kai ji pradeda busti, kuo daugiau jos pabunda, tuo didesnės galimybės toliau ją budinti; jos atsivėrimas tęsiasi. Kartą prasidėjęs, šis energijos srautas yra toks milžiniškas ir nepabaigiamas, kad jūs jo niekad neišssemi. Kitais žodžiais tariant, nėra gyvenime tokio momento, kada jūs galite pasakyti, kad daugiau niekas negali būti pažadinta.

Pažadavimo galimybė yra begalinė; jūs galite semti energiją iš neriboto rezervuaro. Ir kuo daugiau jūs semiate iš jo, tuo stipresnis jūs tampate ir galite pažadinti daugiau ir daugiau šios didingos energijos. Kai turite šios vidinės energijos perteklių savo dispozicijoje, tuomet jūs galite panaudoti ją ieškodamas nežinomo. Tuomet jūs galite rizikuoti žengti į kelią, kuris yra nežinomas ir nepažymėtas. Ar jūs supratote, ką aš sakau?

Išoriniame pasaulyje taip pat gali būti energijos perteklius. Jei žmogus yra surinkęs turtų perteklių, jis gali galvoti apie kelionę į mėnulį. Kelionė į mėnulį beprasmiška; nieko nebus laimėta. Bet nėra ir nieko blogo, nes taip pat nėra ką prarasti. Jis turi tiek daug, kad jis lengvai tai gali padaryti.

Tol, kol jūs neturite turtų pertekliaus – kol jūs turite pakankamai tik jūsų kasdieninėms reikmėms ar mažiau – jūs reikliai rūpinatės savo išlaidomis; jūs du kartus pagalvosite prieš išleisdamas nors vieną pensą. Iki tol jūs niekad neišeisite už žinomo pasaulio. Išeiti į nežinomybę

jums reikia energijos gausumo, energijos pertekliaus. Kundalini pripildys jus šiuo pertekliumi. Tuomet jūs turėsite tiek daug, kad iškils klausimas, kaip tai išnaudoti ir kur.

Prisiminkite, kai jūs turite energijos perteklių, staiga jūs aptinkate, kad visi seni kanalai yra visiškai užspausti; jie negali paimti tiek daug, jie neskirti tam. Tai panašu į vandenyną, kuris įkrito į mažą upę, nušluodamas ją iš karto. Upė niekuomet nesužinos, kur ji dingo ir kaip. Seni jūsų pykčio, sekso, poilsio kanalai staiga bus nustelbti ir dings. Diena, kai energijos lygis padidės, energija sunaikins ir sugriaus visas senas prieplaukas ir krantus. Jūs staiga aptiksite, kad kažkas visiškai naujo ir skirtingo įėjo į jūsų būtį. Jūs stebėsitės, kas atsitiko su jūsų smulkiomis santaupomis, mizeriškumu ir šykščiu gyvenimu. Jūsų geibios pastangos – kaip celibato praktikavimas, jūsų pykčio užslopinimas ir to bei kito darymas – dings ore, kadangi seni kanalai ir upės išnyks, ir visas vandenynas iš niekur pasirodys scenoje.

Ir kai jūs neturėsite kito būdo, kaip išseikvoti gausybę energijos, staiga jūs aptiksite, kad energija pradėjo visiškai naują kelionę. Ši kelionė nesiliaujamai tęsis ir tęsis, ji niekad negali sustoti. Energija tęs judėjimą; ji negali sustoti. Ši šventa kelionė amžina.

Problema pradžioje pažadinti energiją. Tuomet jūsų seni gyvenimo keliai tampa beprasmiški ir daugelis nežinomų, nepažintų, uždarytų amžiams durų pradeda atsiverti plūstančiai energijai. Tai ekstrasensorinių potyrių pradžia. Tuo metu, kai jūsų ekstrasensorinės durys atsiveria, jūs pradodate būti sąmoningi nekūniškoje savo dalyje, kuri gali būti pavadinta siela arba dvasia.

Taigi kundalini yra kūno paruošimas įeiti į bekūniškumą, į sielą. Šia prasme aš ir esu kalbėjęs Nargole.

Klausėjas: „Kalbėdamas apie kylančią ir besileidžiančią kundalini energiją, jūs sakėte, kad kilimas yra prieš leidimąsi. Ar kilimas yra tas pats kaip ir leidimasis ar įsiliejimas į *kundą*, ar tai kažkas kito? Prašau paaiškinti šį kilimo ir leidimosi fenomeną.“

Faktiškai įsiliejimas į *kundą* yra nei kritimas, nei kilimas; tai ne šio tipo dalykas. Tai nėra kilimas ar kritimas; tai dingimas ar liovimasis. Kai vandens lašas įkrinta į vandenyną, jis nei kyla, nei leidžiasi, jis tiesiog dingsta okeane. Žinoma, kai lašas džiūsta saulės kaitroje, jis tikrai garų forma kyla dangun. Kai susitikę su šaltu oru garai vėl virsta debesimis, jie krinta žemėn lietaus lašais. Bet lašo kelionė į jūrą nėra nei kilimas, nei leidimasis; jis tiesiog įsilieja, dingsta, miršta vandenyne.

Taigi klausimas apie kilimą ir kritimą iškyla labai įvairiais požiūriais. Šiuo požiūriu energija, kurią mes keliame, daugelį kartų turi būti gražinta į *kundą*, į baseiną. Mes keliame energiją ir tuo pat metu vėl ir vėl mes gražiname ją į šaltinį. Tai būtina dėl daugelio priežasčių. Viena reikšminga priežastis yra ta, kad gana dažnai pažadintos energijos kiekis, kurį mes galime išlaikyti, yra per didelis ir todėl mes jį atiduodame atgal į šaltinį; kitaip jis gali būti pavojingas.

Pati energija, jei jos yra daugiau negu mes galime priimti... Mūsų geba išlaikyti įtampas ribota; netgi mūsų sugebėjimas išgyventi laimę yra ribotas. Taigi mūsų geba išlaikyti skausmą ir jėgą yra riboti ir jei užplūstančios laimės ar skausmo, ar jėgos šokas yra didesnis negu mes galime priimti, tuomet psichosomatiniai organai gali skaudėti ir neišlaikyti. Tai bus gana žalinga. Štai kodėl daug kartų energija turi grįžti atgal į savo šaltinį. Bet tai priklauso nuo technikos. Tai nėra būtina šios technikos, apie kurią aš kalbu, atveju. Yra technikos, kuriose energija žadinama momentaliai ir staiga; šios technikos vadinamos staigaus prašvitimo technikomis. Tačiau tuomet yra pavojus, būdingas tų technikų praktikoje, nes energijos antplūdis gali būti per didelis, ir jūs neišlaikysite; jūs galbūt nesate paruošti tam. Įtampa gali būti tokia aukšta, kad šviesa išsijungs arba jūsų detonatorius susprogs, arba ventiliatorius perkais, ar jūsų automobilis užsidegs. Bet technikos, kurias aš duodu čia, šių pavojų neturi; jomis pirmiausia sukuriamas potencialas jumyse ir po to pažadinama energija.

Pabandykite suprasti šiuo būdu. Jei didelė užtvanka pratrūksta, ji bus didelės žalos priežastis. Bet tos pačios užtvankos vanduo gali būti kanalizuoamas ir reguliuojamas tokiu būdu, kuris atitinka vartotojų poreikius.

Unikalus atvejis įvyko Krišnamurti gyvenime. Jaunystėje jis praėjo per kundalini žadinimo procesą, kurį atliko specialūs teosofijai priklausantys žmonės. Su juo buvo atlikta daugybė užsiėmimų, bet dabar jis neprisimena jų. Jis sąmoningai nesuvokia to, ką jis praėjo. Jis tapo sąmoningas tik tuomet, kai prašvitimo okeanas įėjo į jo kanalą, kuriuo jis buvo. Todėl jis ir nežino dvasinio gyvenimo paruošimo fazės.

Krišnamurti nepriima, kad prašvitimui reikalingas kažkoks paruošimas. Bet faktas toks, kad jis buvo paruoštas tam ypatingu būdu, kuris niekad nėra atsitikęs žemėje iki to. Tam tikras žmonių skaičius dalyvavo paruošiamajame darbe, bet jie dirbo vieni. Pirmą kartą žmonės padarė darbą dėl Krišnamurti. Jie iš tikrųjų dirbo jam.

Klausėjas: „Ar iš tikrųjų kiti tai gali padaryti?“

Absoliučiai kiti tai gali padaryti, nes giliausia prasme kitas nėra kitas. Tie, kurie pasirodo mums kaip kiti, nėra tokie. Taigi kiti atliko šiuos paruošimus, ir jie padarė tai, ruošdamiesi didingam įvykiui, dėl gilios priežasties. Bet šis atvejis neatsitiko; eksperimentas tiesiog užsikirto.

Įvykis, kuriam teosofai ruošėsi, buvo didingos sielos atvykimas, įėjimas, kuriai priemone buvo parinktas Krišnamurti. Krišnamurti buvo numatomas tik kaip mediumas ir jis buvo ruošiamas šiam tikslui. Šiam tikslui buvo ruošiami dvasiniai kanalai ir buvo žadinama per Krišnamurti energija. Bet tai buvo tik paruošiamasis darbas. Tiek, kiek tai lietė Krišnamurti, jis nebuvo projekto tikslas, jis buvo naudojamas tik kaip priemonė. Tai buvo erdvės sudarymo jame klausimas tam, kad kita siela galėtų ateiti į jį ir apsigyventi. Bet tai nepasisekė; tai neįvyko.

Projektas nepasisekė, kadangi tuomet, kai vanduo pasiekė jį, Krišnamurti atsisakė būti priemone; jis atsisakė būti mediumu kam nors kitam. Tai buvo baimė, kad taip bus su juo. Tokia baimė visuomet yra ir dėl to tokie eksperimentai niekada nebuvo daryti praeityje. Ši baimė reali; kadangi asmuo ateina į tą būseną, kai jis gali būti savo paties pabaiga; kodėl jam tuomet sutikti būti priemone kam nors dar? Krišnamurti atsisakė paskutinę valandą.

Panašu į tai: aš duodu jums savo namo raktą tam, kad jūs paruoštumėte jį svečiams, kurie yra laukiami rytoj. Po to, kai aš įteikiu jums raktą ir palieku jums namą, jūs tampate šeimininku. Jūs galite lengvai atsisakyti priimti svečius į namą ta dingstimi, kad jūs esate šeimininkas ir raktas su jumis. Šį raktą padarė kažkas kitas ir kažkas kitas sukonstravo namą. Nors jūs turite raktą, jūs nežinote, kaip raktas buvo padarytas ir kaip namas buvo sukonstruotas. Bet nuo to momento, kai raktą turite jūs, ir jūs žinote kaip atidaryti namą, reikalas užsibaigia.

Tokie dalykai yra atsitikę. Kai kurie žmonės gali būti paruošti, o kai kurie kiti ateina pasiruošę iš praėjusių gyvenimų. Bet tai nėra įprastas dalykas. Paprastai kiekvienas turi pasiruošti pats sau. Tikra tai, kad pasiruošimai turi būti atlikti prieš prašvitimą. Daugiau vandens gali įtekėti į kanalą tik tuomet, kai jo talpa išauga.

Turi būti rūpinamasi, kad energija būtų pažadinama proporcingai su jūsų geba priimti ją, ne daugiau. Žinomos technikos, kurios vedė prie pernelyg didelio energijos kiekio pažadinimo. Dėl to nemažai žmonių išprotėjo, pamišo. Dėl tokios praktikos dalis žmonių pradėjo labai bijoti religijos.

Taigi mes galime eiti pažadinti energijos dviem keliais ir tai nėra sunku.

Aš jums papasakosiu apie neseną Amerikos įvykį – jos elektros tiekimo valdymą – apie tai, kaip kartais mūsų planai būna iškreipti. Tokia situacija gali iškilti netgi vidinėje mūsų gyvenimo sferoje. Amerikoje elektros paskirstymas organizuotas taip, kad jei viename mieste yra jos perteklius – jei kažkurį naktį miestas naudoja mažiau energijos negu pagaminta – tuomet elektros perteklius automatiškai pateikiamas į kitą miestą, kuriame jo reikia. Tai reiškia, kad kurioj nors vietoj netgi mažas elektros energijos kiekis negali likti nepanaudotas; jis tuoj pat perduodamas į kitą vietą, kurioje panaudojamas.

Pavyzdžiui, gamykla, kuri dirbo iki vakar vakaro, šiandien dėl darbo problemų uždaryta ir skirta jai elektros energija negali būti panaudota. Tuo pat metu kitame mieste yra gamykla, kuri dėl energijos trūkumo negali dirbti. Taigi jie taip organizavo energijos perdavimą srities viduje, kad ji pastoviai yra perjunginėjama iš vienos vietos į kitą taip, kad nė vienoje vietoje nebūtų nei pertekliaus, nei trūkumo.

Bet prieš keletą metų toks įvykis atsitiko – ir tai atsitiko dėl automatinės energijos perdavimo sistemos – kad dešimčiai ar dvylikai valandų Amerika buvo paskendusį tamsoje. Visur įsivyravo chaosas. Taip atsitiko, kad viename zonos mieste trūko energijos ir dėl to ten susidarė vakuumas. Visos tos zonos energijos perteklius metėsi į tą sritį su tokia jėga, kad visi to miesto detonatoriai neišlaikė ir dėl to visa susijusi zonos sistema suiro ir išsiderino. Visa elektros tiekimo organizacija kolapsavo ir staiga dvylikai valandų Amerika grįžo į tą situaciją, kuri buvo prieš du tūkstančius metų. Elektros energija buvo visiškai išjungta, ir visas socialinis gyvenimas sustingo.

Po to pirmą sykį Amerika suprato, kad visos jų efektyvumo ir racionalumo pastangos gali apsiversti ir pasirodyti visiškai netinkamos. Toks dalykas niekuomet negalėtų atsitikti, jei kiekvienas miestas turėtų atskirą elektros energijos tiekimo sistemą. Toks dalykas, kad elektra dingtų visoje šalyje iš karto, niekad negalėtų atsitikti Indijoje. Tai gali atsitikti tik Jungtinėse Amerikos Valstijose, kuriose netgi elektros tiekimas visos šalies mastu yra organizuotas ir centralizuotas, kurioje srovė teka uždara grandine. Taigi visuomet yra pavojus.

Panaši elektros grandinė yra ir žmoguje. Jeigu elektros srovė, kuri yra jumoje, teka jumoje didesniu kiekiu negu jūs galite priimti, tuomet yra pavojinga. Žinomos technikos, kuriomis jūs galite padidinti savo vidinį elektriškumo tekėjimą. Pavyzdžiui, šioje salėje jūs galite sėdėti su penkiasdešimčia žmonių. Kai kurioms technikoms padedant, jeigu jūs to pageidaujate, galite nukreipti visų penkiasdešimties žmonių energijos tekėjimą į save – į vieną asmenį. Tuo atveju eikvojant jų energiją, visi penkiasdešimt asmenų taps nesąmoningi, tuo tarpu, kai jūs tapsite energijos stulpu, jūs būsite energijos palaikomi. Tai gali būti pavojinga ir jums. Įtikėtina, kad atpalaiduojamos energijos bus per daug jums, ir jūs galite neišlaikyti. Gali atsitikti ir priešingai. Panašiu būdu jūsų elektros energija gali būti nukreipta į kitus, atiduodant jūsų visą energiją. Visi šie eksperimentai buvo daryti praeityje.

Taigi žinomi metodai, kuriais galima sugrąžinti energijos perteklių į šaltinį, jeigu jos per daug teka į aukštesnius centrus, jei jos yra per daug. Bet tai nereikalinga tose teknikose, kurias aš jums duodu čia. Tai visai nereikalinga, nes šiuo atveju energija bus atpalaiduojama

proporcingai jūsų sugebėjimui ją priimti. Pirmiausia mes sukuriame vietą, o po to paleidžiame į šią erdvę energiją jai užpildyti. Taigi jums niekuomet nebus reikalinga grąžinti energijos perteklių į šaltinį. Tokia situacija neiškils. Žinoma, kažkurį dieną jūs sugrįšite į šaltinį, bet tai kitas dalykas. Tuomet, viską suprasdami, jūs šoksitė ir susiliesitė su *kunda*. Tai skirtingi dalykai.

Šie terminai, kylanti ir besileidžianti energijos, būna naudojami visiškai kitomis prasmėmis. Prasmė, kuria ją naudojo Šri Aurobindo, yra visiškai skirtinga.

Mes galime galvoti apie dievišką energiją dviem būdais: arba mes galvojame, kad tai yra kažkas esančio virš mūsų, virš galvos, danguje ar apie kažką, kas yra žemiau, pagrinde, begalinėje gelmėje. Mes galvojame aukščiausio ir žemiausio terminais. Bet kiek tai susiję su kosmine tvarka, terminai viršuje ir apačioje, viršūnė ir pamatas yra beprasmiški; jie visai netinkami. Jie yra tik mūsų galvojimo koncepcijos; jie tik apibūdina mūsų galvojimo būdus. Mes galime priimti, kad šitos salės lubos yra virš mūsų, bet taip nėra. Jei mes gręžimo mašina gręšime žemę tiesiai ties ta vieta ir tęsime tai ilgai, tai vieną dieną mes pabaigsime kažkur Amerikoje. Jei kas nors stebės iš ten, aptiks, kad šios lubos yra žemiau mūsų – žemiau galvos, ne virš jos. Mes pasirodysime jam kaip grupelė žmonių, atliekančių *širsasana* – t.y. stovėjimą ant galvų. Bet lubos lieka tos pačios. Tai priklauso nuo to, kaip ir iš kur bus žiūrima.

Tuo pat metu mūsų Rytų ir Vakarų koncepcija taip pat yra klaidinga. Kas yra Rytai ir kas yra Vakarai? Jei mes eisime į Rytus, pasieksime Vakarus. Jei mes eisime Vakarų kryptimi, mes ateisime į Rytus. Kodėl mes vadiname Vakaraais tai, į kur eidami pasiekiame Rytus? Tai beprasmiška. Kiekviena tokia koncepcija yra santykinė ir įsivaizduojama. Tai tik naudinga hipotezė, įsivaizduojama koncepcija; ji yra naudinga, bet klaidinga. Ar galite jūs pasakyti, kur yra Rytai ir kur jie prasideda? Ar jie prasideda Kalkutoje, Rangūne, ar Tokijoje? Kur Vakarai prasideda ir kur baigiasi? Jie iš tikrųjų niekur neprasideda ir niekur nesibaigia. Jie yra tik naudingos koncepcijos, su kuriomis mes padalijame žemę mūsų pačių patogumui.

Tuo pat būdu viršus ir apačia, stogas ir pamatas yra tik utilitarios koncepcijos. Tuo tarpu, kai Rytai ir Vakarai yra horizontalios koncepcijos, viršus ir apačia yra vertikalios koncepcijos. Kaip ten bebūtų, bet tai yra tik koncepcijos. Iš tikrųjų nieko nėra panašaus į aukštai ir žemai; Visata neturi nei stogo, nei grindų. Ji tokia milžiniška ir beribė. Todėl kalbėti terminais aukščiau ir žemiau, viršus ir apačia yra beprasmiška.

Bet viršaus ir apačios utilitarios koncepcijos įsiveržė ir į religinį mąstymą. Kai kurie žmonės patyrė Dievą kaip kažką ateinančio iš viršaus; tai lyg energijos nusileidimas ant jų. Kai kurie žmonės, patyrė Dievą kaip kažką, kylantį iš apačios, iš šaknų; šiuo atveju energija pakyla į juos. Bet iš tikrųjų šis skirtumas neturi prasmės. Kur mes padėsime Dievą – aukščiau ar žemiau – yra mūsų polinkio ir naudingumo reikalas. Bet jei mes turime laikinai pasirinkti, tai aš vietoj krintančios energijos koncepcijos suteikiu prioritetą kylančios energijos koncepcijai.

Kylančios energijos koncepcija bus naudingesnė negu krintančios ir tam yra priežasčių. Jei jūs priimate kylančios energijos koncepciją, jūs turėsite energiją kelti, jūs turėsite dirbti. Jei jūs pasirenkate kitą koncepciją, nusileidžiančios energijos koncepciją, jūs nieko nepalikssite, išskyrus malda, jūs nieko nedarysite, tik melsitės. Besileidžiančios energijos atveju jūs galite tik sudėti rankas ir melstis.

Dėl to pasaulyje kilo dviejų rūšių religijos – viena remiasi meditacija, kita remiasi malda. Religijos, patikėjusios malda, yra tos, kurios patiria *Dievą* iš viršaus, iš dangaus. Jis yra padangėse virš jų, o mes nieko negalime padaryti, kad atneštume jį iki savęs. Jei mes norime rasti jį, mes turime kilti aukštyn ir aukštyn. Kai stengiamės tai daryti, mes patys tampame Dievu. Bet mes negalime pakilti; mes turime likti čia, kur esame. Dėl to visa tai, ką mes galime daryti, kviesti jį malda: „O, Viešpatie, prašom nusileisti ant mūsų! Ateik žemyn pas mus.“

Iš kitos pusės, žinomos religijos, kuriose tikima, kad mes turime kažką pakelti aukštyn, kas yra mūsų viduje, kad yra kažkas miegančio šaknyse, kad tai gali būti pakelta ir mes kažką darysime šia kryptimi. Šios religijos pasuko nuo maldos į meditaciją. Jos tapo meditacijos religijomis. Taigi „aukštai – žemai“ koncepcija ir atskyrė malda nuo

meditacijos. Maldos religijos tiki Dievu, tiki, kad jis yra aukštai, o meditacijos religijos priima, kad jis gyvena šaknyse, kuriose jis gali būti pažadintas.

Prisiminkite, kad maldos religijos palaipsniui pameta pamatą ir miršta. Jos neturi ateities; jos iš viso neturi ateities. O meditacinių religijų potencialas kasdien auga ir jos turi didžiulę ateitį maldos religijų atžvilgiu.

Aš norėčiau, kad jūs suprastumėte taip, kad kelionė vyksta iš apačios aukštyn, iš čia.

Ši koncepcija turi ir kitą prasmę. Suprantama, kad ši koncepcija yra santykinė. Man nesvarbu, ar jūs tikite Dievu, kuris yra aukštai padangėse. Aš dėl to neturiu sunkumų. Bet aš žinau, kad jūs sutiksime sunkumus ieškodami. Aš anksčiau sakiau, kad jei mes judėsime į Rytus, mes galiausiai ateisime į Vakarus; bet tai nereiškia, kad mes turime eiti Rytų kryptimi, jei norime pasiekti Vakarus; ne, mes turėtume eiti į Vakarus. Nors „Rytų – Vakarų“ koncepcija yra beprasmė, vis dėlto norėdami patekti į Vakarus pradėsime eiti į Vakarus. Tai tiesa, kad eidami Rytų kryptimi, mes galiausiai pasieksime Vakarus. Bet kelionė bus nereikalingai ilga. Jūs suprantate, ką aš turiu omenyje?

Tarp šventų ir meditatorių bus didelis skirtumas. Šventuolių Dievas yra danguje, ir jie sudėję rankas melsis. O meditatorių Dievas yra pasislėpęs apačioje, šaknyse ir jie išsijusę visomis pastangomis bandys jį pažadinti.

Yra ir kitos interpretacijos, kurias reikia turėti omenyje. Jeigu mes tikime, kad Dievas yra apačioje, šaknyse, jo buvimas jaučiamas visur, netgi ten, kur reiškiasi žemi instinktai ir emocijos. Tuomet mūsų prote niekas nelieka niekingas ir žemas, kadangi pats Dievas gyvena „žemo“ srityje, jis yra ir ten, kur mes laikome žemiausia mūsų gyvenimo sritimi. Jis gali būti pažadintas netgi ten. Jei šioje srityje yra seksas, Dievas taip pat yra ir sekse, jis gali būti pažadintas ir pasiektas nuo šios vietos taip pat. Kitais žodžiais tariant, nėra vietos, kurioje jis negalėtų būti rastas. Jis bus rastas netgi žemiausiame pragare, jei toks yra.

Bet jeigu mes tikime Dievu, kuris yra aukštai danguje, tuomet prasideda smerkimo choras; tuomet viskas, kas yra žemiau, yra smerkiama, kadangi Dievo čia nėra. Tuomet sąsąmoningai kiekvieną

tikintįjį pagriebia nepilnavertiškumo kompleksas. Dėl to atsiranda psichologinis savęs smerkimas ir kaltė, jie tiesiog pražūtingi.

Jeigu jūs norite tvirtai stovėti ant kojų, būtina, kad energija ateitų iš apačios, tai suteiks jūsų kojoms jėgos. Jei energija ateina iš viršaus, ji palies tik jūsų galvą. Problema yra ta, kad tam, kad būtų efektyvi, energija turi pasiekti pačias šaknis.

Energija, ateinanti iš viršaus, visuomet atrodo jums svetima ir tolima. Dėl šios priežasties tie, kurie pasiekė per malda, niekad netiki, kad Dievas ir mes esame vienovėje. Mahometonai visuomet buvo labai tvirtai nusistatę prieš bet ką, sakantį, kad jis yra Dievas. Jie galvoja, kad Dievas ir žmogus negali būti viena ir tas pat, kadangi Dievas yra aukštai danguje, o žmogus yra čia, žemėje, apačioje. Todėl jie nukirto galvą Mansurui ir užmušė Sarmadą. Jiems nėra didesnės šventvagystės kaip tai, kad kažkas sako, jog jis yra Dievas. Dievas jiems yra aukščiausias, o žmogus yra geras tik tiek, kiek ir kirminas, šliaužiantis ant žemės. Kaip gali žemas žmogus identifikuoti save su aukščiausiuoju?

Priežastis tokiam tikėjimui yra ta, kad mes galvojame, jog Dievas yra padangėse, o mes patys esame niekingi tvariniai, mes esame dvi skirtingos esybės. Dėl šios esminės priežasties sufijai niekad nebuvo priimti islame – mahometonų religijoje – nes sufijai pareiškė, kad jie ir Dievas yra viena.

Mes galime būti vienovėje su Dievu tik tuomet, kai Dievas ateina iš apačios, nes mes esame apačioje. Tik Dievas, jei jis ateina iš žemės, o ne iš dangaus, tik tuomet jis ir mes galime susijungti būtyje.

Tol, kol mes įtaisome Dievą karališkame soste danguje, mūsų žemiškas gyvenimas lieka pasmerktas; jis tampa nuodėme. Tuomet, kai mes gimstame šiame pasaulyje, mes žiūrime į tai kaip į mūsų nuodėmės išpirkimą. Kai mes ieškome Dievo šaknyse, gyvenimas šioje žemėje tampa laime, palaima. Tuomet jis liaujasi buvęs mūsų nuodėmės vaisius ir virsta Dievo dovana ir jo užuojauta. Tuomet jo šviesos buvimas bus jaučiamas netgi tamsiausiuose dalykuose. Tuomet Dievas bus pačiame būties centre, netgi blogiausiam žmogui, netgi pačiame demoniškiausiam žmogui.

Todėl aš suteikiu pirmenybę koncepcijai, kad Dievas yra kylanti jėga; nors iš tikrųjų nėra skirtumo tarp kylančios ir krintančios

energijos koncepcijų. Nėra skirtumo tam, kuris žino. Jis sakys, kad abi idėjos yra nenaudingos. Bet jei mes nežinome ir norime leisti į dvasinę kelionę, geriau, jei mes pasirenkame kelią, kuris kelionę palengvina. Taigi aš norėčiau, kad ieškotojai priimtų, jog energija kyla nuo pamato ir juda aukštyn.

Dėl to žmonės, kurie pasirinko kelionę aukštyn, priėmė Dievo simboliu ugnį, nes ugnis visuomet kyla aukštyn. Ugnis žibinte, jos liepsna pastoviai kyla ir kyla. Štai dėl ko giliausiuose mūsų proto užkampiuose mes priėmėme ugnį Dievo simboliu – dėl tos paprastos priežasties, kad nepriklausomai nuo to, ką jūs darote, ugnis visuomet kyla aukštyn, ir kai ji kyla aukštyn, ji greitai dingsta tuštumoje. Ugnies liepsna valandėlę matoma ir po to pasimeta eterije. Panašiai ir ieškotojas bus matomas kurį laiką, o po to pames save nematomume.

Dėl to aš ypatingai pabrėžiu kylančią energiją, ne besileidžiančią.

Klausėjas: „Jūs Nargolo stovykloje sakėte, kad mes turime nuvarginti savo kūną intensyviai ir giliai kvėpuodami ir pastoviai klausdami klausimą „Kas esu aš?“ tam, kad įeitume į gilią meditaciją. Bet kaip gali išsisėmimas ir energijos trūkumas atvesti mus į meditaciją, kuri reikalauja energijos gausumo?“

„Nuvargti“ nereiškia, kad jums trūks energijos. Ar suprantate, ką aš turiu omeny, kai sakau, jog jūs turite save nuvarginti, panaudodamas terminą „save“? Čia „save“ reiškia jūsų jutimo organus, per kuriuos energija paprastai teka kiekvieną dieną. Sakydamas „save“, aš turiu omenyje jūsų organizmą, aš turiu omeny jus tokius, kokie jūs esate dabar. Aš nekalbu apie tai, kuo jūs galite būti realiai; aš esu šiuo momentu su tokiais jumis, kokie jūs esate.

Taigi kai jūs nuvarginate save, du dalykai atsitinka kartu. Kai jūs nuvargstate, visi jūsų jūtimai – įskaitant kūną ir protą – nuvargsta ir nieko nepriima, jie daugiau neišlaiko energijos. Nusikamavę jūs nepriimate daugiau energijos veiklai, jūs tiesiog sakote: „Aš pavargau.“ Taigi iš vienos pusės ši praktika nuvargina jūsų kūną-protą, jūsų jutimo

organus, iš kitos pusės, ji smūgiuoja į jūsų kundalini. Taigi vienoje pusėje jūs nuvargstate, o kitoje jūsų mieganti energija pradeda busti.

Abu procesai vyksta vienu laiku. Iš vienos pusės jūs esate nuvargintas, o iš kitos pusės jūsų energija yra pažadinta. Tuo pat metu jūs negalite panaudoti pažadintos energijos. Jūsų akys taip pavargusios, kad jos negali žiūrėti; jūsų protas taip pavargęs, kad jis negali galvoti, net jeigu jis to nori. Jūsų kojos atsisako judėti, taip jos yra nuvargintos.

Šioje situacijoje, jeigu jūs norite judėti, jūs turite judėti be kojų ir jeigu jūs norite matyti, jūs turite žiūrėti be akių, nes jos pavargusios. Jūsų organizmas yra persidirbęs ir atsisako ką nors daryti. Bet tuo pat metu kažkokia energija yra pažadinta ir ji nori kažką būtinai daryti. Tuomet ši energija beldžiasi į tas jūsų duris, kurios yra nepavargusios, kurios yra pasiruošusios priimti ją ir veikti. Šios angos visuomet buvo pasiruošusios, bet buvo neigiamos visos jų galimybės daryti kokius nors dalykus. Jūs buvote tokie stiprūs, kad jūs galėjote panaudoti visą savo energiją. Dabar jūs esate pavargę, o nauja gaivi energija yra pasiruošusi veikti. Bet jūsų senieji organai, tokie kaip akys ir ausys, atsisako priimti ją. Taigi kai jūsų ausys ir akys atsisako veikti, kur kryps nauja energija?

Šioje situacijoje jūs pradėsite žiūrėti iš naujų, visiškai kitokių, dimensijų, kurios bus nauja jūsų būties dalis. Jūsų psichiniai regėjimo centrai pradės veikti, ir jūs pradėsite matyti dalykus, kurių niekuomet nematėte iki tol. Jūs pradėsite matyti iš tokios erdvės, kurios jūs niekuomet nenaudojote praeityje. Šiai erdvei niekuomet nebuvo duota galimybė funkcionuoti; dabar ši galimybė suteikta pirmą kartą.

Dėl šios priežasties aš ypatingai pabrėžiu jūsų nuvargimą. Iš vienos pusės jūsų kūnas turi būti pavargęs, jūsų protas turi būti pavargęs, visa, kas jūs esate, turi būti pavargę, ir tokie, kokie jūs esate, iš tikrųjų jūs nežinote to, kas gali aktyvuotis. Kuomet nauja energija pakyla, ji reikalauja darbo, ir jūs turite aprūpinti ją darbu. Iš tikrųjų ši energija pati ras sau darbą. Netgi tuo atveju, jei jūsų ausys yra pavargusios, nauja pažadinta energija girdės tai, ką vadina „nad“ arba vidiniu garsu. Tuo atveju, jei jūsų akys yra pavargusios, nauja energija matys šviesą, vidinę šviesą. Vidiniam garsui girdėti ir vidinei šviesai matyti jūsų fizinės ausys ir akys nereikalingos. Jūs užuosite tokius aromatus, kurie yra

anapus to, kas prieinama nosiai. Šie labai subtilūs pojūčiai, kuriuos jūs vadinatė superpojūčiais, taps gyvi ir aktyvūs.

Kiekvienas pojūčių organas yra susijęs su atitinkančiais superpojūčių organais (ekstrasensoriniais organais). Yra ausys, kurios girdi išorėje ir yra ausys, kurios girdi jūsų viduje. Bet vidinėms ausims niekuomet nebuvo duota galimybė girdėti. Dabar jūsų išorinės ausys yra persidirbusios ir atsisako daugiau veikti, o nauja energija yra susirinkusi prie nenorinčių girdėti ausų, ir ką ji darys? Ši energija aktyvuos jūsų kitas ausis, vidines ausis, kurios niekad nebuvo naudotos praeityje. Taigi jūs girdėsite ir matysite tokius dalykus, apie kuriuos pasakius savo draugams, jie sakys: „Jūs išėjote iš proto. Tai neįmanoma. Jūs esate suklaidintas, jūs sapnuojate.“

Bet jūs girdėsite garsus žymiai aiškiau, negu kada nors girdėjote muziką ar savo liutnias. Vidinė liutnia bus girdima taip aiškiai ir garsiai, kad jūs negalėsite pagalvoti, jog ji gali būti netikra, iliuzinė. Jūs sakysite, kad jei tai yra netikra, tai išoriniai garsai yra visiškai apgaulė.

Taigi tam, kad naujos egzistencijos durys atsidarytų, būtina, jog pradžioje jūsų pojūčiai pavargtų. Jei nors kartą šios durys atsidarė, tuomet problemos neliks. Tuomet jūs galite palyginti ir pasakyti, kad jei jūs turite žiūrėti, žymiai geriau žiūrėti vidun, kur yra tokia palaima. Tai, kas išoriška, nereikšminga, lyginant su vidiniu turtu. Bet tiesiog dabar jūs neturite būdo palyginti, jūs neturite iš ko rinktis. Jei jūs norite matyti, jūs galite matyti tik išorinę sceną. Kai jūsų vidinės akys pradeda matyti, jūs turite aiškų pasirinkimą; jūs galite pasirinkti tarp vidinio ir išorinio. Tuomet jūs visuomet pasirinksite vidinį vaizdą, jei jūs kada nors žiūrėsite vidun. Jūs to nepraleisite; tai, kas išoriška, taps mažareikšmiška.

Žinoma puiki istorija iš Rabijos gyvenimo. Vieną vakarą saulėlydyje ji sėdėjo savo trobelės viduje. Fakyras, žinomas Hasano vardu, aplankė ją. Vakarų saulėlydžio metu buvo tiesiog žavingas. Taigi Hasanas kviečia išeiti ją: „Rabija, ką jūs darote trobelės viduje? Vakarų toks nuostabus, ir saulėlydis toks didingas, kokio aš iki šiol niekad nesu matęs. Tokio šlovingo vakaro, galimas dalykas, niekuomet jau nebus. Išeik, prašom, iš savo trobelės, ir pažiūrėk.“

Rabija atsako: „O kvaily, kaip ilgai tu gali stebėti išorinę saulę? Aš kviečiu tave apsisukti, kadangi viduje aš stebiu jį, tą, kuris sukūrė saulę. Aš liudiju tokias saules, kurios dar nėra sukurtos ir bus sukurtos neaprepiamoje ateityje. Taigi bus geriau, jei tu įeisi vidun.“

Bet Hasanas nesuprato to, ką norėjo jam pasakyti Rabija. Ši moteris iš tikrųjų yra retenybė. Rabija yra viena iš keleto ypatingai reikšmingų moterų visoje žmonijos istorijoje. Bet Hasanui nepavyko suprasti jos; jis primygtinai ragino vėl ir vėl Rabiją, kad ji išeitų iš savo trobelės ir stebėtų saulėlydį, kurį ji praleidžia. O Rabija vėl ir vėl įspėja jį nepasimesti išorinės saulės keruose, nes tuo būdu jis praras progą pasigrožėti vidine saule.

Šis dialogas tarp Rabijos ir Hasano vyko vienu metu dviejuose planuose. Dviejų skirtingų rūšių pojūčių organai dalyvavo tame. Jei jūs nežinote vidinių pojūčių, tuomet išorinis pasaulis jums yra viskas.

Šia prasme aš kalbėjau, kad yra gerai, jei išoriniai pojūčiai yra pavargę.

Klausėjas: „Šioje meditacijoje nuovargis nereiškia energijos trūkumo?“

Nė kiek. Tai reiškia energijos pažadinimą – energijos, kuri yra kiekviename iš mūsų, bet nenaudojama. Visa, ką reikia padaryti, tai ją pažadinti. Tai tiesa, kad jutimo organai bus pavargę; bet jutimo organai netalpina energijos, jie yra tik durys, per kurias energija praeina. O jūs nesate durys; jūs esate kažkas kita. Jūs einate per šias duris. Atsitinka taip, kad šios durys pavargsta ir prašo jūsų neiti per jas, kadangi jos yra persidirbusios ir išsekusios. Jūsų akys atsisako matyti. Ir kiti jūsų pojūčiai atsisako taip pat.

Taigi pradžioje šis išorinių jutimo organų nuovargis yra labai naudingas.

Klausėjas: „Jei tai yra energijos budinimo atvejis, tuomet ši meditacija turi atnešti gaivumą vietoj nuovargio. Bet paprastai ji atneša tik nuovargį. Kodėl?“

Taip bus tik pradžioje. Bet netrukus jūs pradėsite jausti gaivumą ir linksmumą. Šis gaivumas ir pakili nuotaika bus tokie, kokių jūs niekuomet nepatyrėte iki tol. Bet pradžioje iš tikrųjų jūs jausitės pavargę. Tai dėl to, kad jūs identifikujete save su šiais pojūčiais. Jūs galvojate, kad jie ir esate jūs. Kai jūsų jutimo organai pavargę, jūs sakote, kad taip pat esate pavargę. Ši identifikacija su pojūčiais turi atkristi.

Pavyzdžiui, jūs jodinėjate ant arklio, ir arklys pavargsta. Tuomet jūs identifikujete save su arkliu ir sakote, kad jūs pavargote, mirtinai pavargote. Jūs prisiimate nuovargį tų, su kuriais identifikujatės. Jei jūs identifikujete save su arkliu, jūs būsite pavargęs, jei arklys pavargo. Tą dieną, kai jūs suprasite, kad jūs nesate arklys, gaivumas aplankys jus visai kitu būdu. Tuomet jūs sužinosite, kad pojūčiai pavargsta, ne jūs.

Ir priešingai, jei pojūčiai yra pavargę ir atsisako veikti, daug energijos, kuri kitais atvejais būtų iššvaistoma be naudos, išsaugoma ir užkonservuojama jumyse energijos baseine. Tuomet jūs sužinote, kas yra energijos išsaugojimas ir ji auga ir virs neįkainojamu turtu. Šiuo požiūriu energija neišeina, ji persmelkia kiekvieną skaidulą, kiekvieną jūsų būties porą. Ši energija ir esate jūs ir kuomet tai suprasite, jūs tapsite visai kitoks.

Tuomet netrukus po meditacijos jūs patirsite didžiulį gaivumą. Klaidinga sakyti, kad jūs pajusite gaivumą, greičiau jūs tapsite pačiu gaivumu. Nėra taip, kad jūs jausite gaivumą, jūs būsite gaivus. Bet tai atsitiks tuomet, kai jūsų identifikacija pasikeis. Tiesiog dabar jūs jodinėjate ant arklio ir visą savo gyvenimą identifikujete save su arkliu. Reikia laiko suprasti, kad jūs esate ne arklys, bet jojikas. Ir bus lengviau suprasti, jei arklys pavargs ir numes jus žemyn. Tuomet jūs turėsite eiti ir eiti savo kojomis. O kai jūs einate, žinote, kad jūs esate atskirai nuo arklio.

Per ilgą jodinėjimą ant arklio nugaros jūs pamiršote, kad jūs galite vaikščioti. Taigi bus gerai, jei arklys pavargs.

11. Chaotiško kvėpavimo alchemija

Aštuntasis diskursas

Bombėjus (Indija),
1970 metų liepos 2 d.

Klausėjas: „Didingas Rusijos mistikas Džordžas Gurdžijevas yra parašęs savo dvasinių nuotykių memuarus, žinomus kaip „*Susitikimai su įžymiais žmonėmis*“. Toje knygoje jis sako, kad pokalbyje su dervišu buvo labai nustebęs dėl jo nuostatų jogos *pranajamos* ir *asanų* atžvilgiu. Dervišas buvo nusiteikęs prieš įvairių rūšių kvėpavimo pratimus, kadangi jie keičia natūralią kvėpavimo sistemą, sujaukia gyvenimą ir sukelia pražūtingus rezultatus. Ką jūs galite pasakyti apie tai?“

Tame, ką jis sako apie *pranajamą* ir kitus kvėpavimo pratimus, yra tam tikra tiesa. Faktiškai nėra melagystės, kuri neturėtų tiesos grūdo; taip negali būti. Kiekvienas melas turi truputį tiesos. Ir ši maža tiesa padaro įspūdį. Bet taip melas plinta ir juo pasitikima; kitaip apie jį nebūtų žinoma.

Tai tiesa, kad mes galbūt neturėtume kištis į natūralų mūsų gyvenimo būdą ir kliudyti jam; kitaip atsiranda problemos. Būtų gerai, jei mes netrukdytume savo kūnui natūraliai funkcionuoti; mes neturėtume kištis į mūsų kvėpavimo būdą, į tai, kaip mes vaikštome, stovime ar sėdime. Dėl to, kad kai tik mes įsikišame į kūno veiklą, prasideda pokyčiai.

Atsiminkite, kad bet koks praradimas reiškia pokyčius ir bet koks išlošimas taip pat reiškia pokyčius. Abu dalykai, praradimas ir išlošimas, yra pokyčiai. Taigi jeigu jūs norite likti tokie kaip esate, tuomet tikrai nereikia kištis į jūsų kvėpavimą. Bet jei jūs norite kažkur eiti, jei norite, kad įvyktų pokyčiai, transformacija jūsų gyvenime, jūs turite rizikuoti. Rizika yra ta, kad jūs siekiate pokyčių; keičiate savo kvėpavimą, o tai atneš viso jūsų gyvenimo būdo pokyčius. Jei jūs patenkinti tokia būtimi, kokia ji yra, jei jūs galvojate, kad viskas yra

puiku taip, kaip yra, tuomet nieko nereikia daryti. Bet jei jaučiate, kad tokie, kokie esate, jūs sau nepatinkate, tuomet jūs turite siekti pokyčių.

Tuomet ir mūsų kvėpavimo pakeitimas tampa svarbus, svarbiausias. Kai tik jūs pradate kvėpuoti kitokiu būdu, daugelis dalykų pradeda atkristi ir prisideda daugelis kitų dalykų. Po tūkstančių eksperimentų buvo surasta, kas nuo jūsų atkris ir kas prie jūsų prisidės. Visa tai susidėjo į tikrą mokslą.

Keletas dalykų visiems mums žinoma iš kasdienio mūsų potyrio. Pavyzdžiui, jei jūs esate pikti, jūsų kvėpavimas pasikeičia; jis neliaka toks pat. Kvėpavimas taip pat keičiasi, kai jūs esate ramus ir tylus, jis nebus toks, kaip būna paprastai. Jei jūs žinote, kaip kvėpuojate būdamas tylus, tuomet šią būseną jūs galite sukurti, keisdami kvėpavimą į tokį, kuris atitinka jūsų tylos būseną.

Abu, protas ir kvėpavimas, yra susiję.

Kai protas yra seksualiai sužadintas, kvėpavimo būdas momentaliai pasikeičia. Jei jūs seksualinio susijaudinimo būsenoje neleisite kvėpavimui pasikeisti, seksualumas momentaliai dings. Sekso troškimas liausis; jis negali ilgiau tęstis. Kad kas nors galėtų atsitikti, visas kūno mechanizmas turi būti atitinkamai subalansuotas. Todėl jei jūs pradate kvėpuoti lėtai, kai jus atakuoja pykčio banga, pyktis išnyks, nes, esant lėtam kvėpavimui, jis neras vietos, kur apsistoti.

Kvėpavimo disciplina turi didelę svarbą. Kvėpavimo pakeitimas atitinkamai veikia jūsų protą. Buvo nustatyta, kad nėra jokio pavojaus – ir nustatyta moksliaiškai – kaip protas elgiasi skirtinguose kvėpavimo ritmuose. Žinoma, pavojus buvo pradinėse eksperimento fazėse. Faktiškai net ir dabar kiekvieno gyvenimo tyrimo eksperimento fazėje yra pavojus. Bet po to, kai eksperimentas pasiseka, jis tampa moksliniu dėsniu. Pavyzdžiui, neįmanoma būti piktam ir išlaikyti stabilų ir ramų kvėpavimą. Abu, pyktis ir ramus kvėpavimas, negali būti kartu. Priešingai taip pat įmanoma. Jei jūs pradėsite kvėpuoti tuo būdu, kaip jūs kvėpuojate pykdami, jūs tuojau pat aptiksite prote atsirandantį pyktį.

Pranajama arba kvėpavimo disciplina yra atradusi daug proto transformacijos metodų.

Pravartu suprasti skirtumą tarp dirbtinio kvėpavimo ir to, kurį mes vadiname natūraliu kvėpavimu. Tai, ką jūs pažįstate kaip natūralų

kvėpavimą, nėra natūralus. Jei jūs tiesiog dabar suprasite teisingai, pamatysite, kad tas kvėpavimas, prie kurio jūs įpratote, yra dirbtinis. Tai yra todėl, kad jūs šiuo būdu kvėpuojate jau labai ilgai, nuo pat savo vaikystės jūs kvėpuojate taip. Tai tapo jūsų įpročiu – antra jūsų natūra. Iš tikrųjų jūs nežinote, kas yra natūralus kvėpavimas.

Vienaip jūs kvėpuojate dieną ir visiškai kitaip naktį. Jūsų kvėpavimas dieną yra dirbtinis. Naktį miegant įsivyrauja natūralus kvėpavimas, kuris yra už jūsų įpročių ribų. Taigi naktinis kvėpavimas, koks būna miegant, yra natūralesnis negu kvėpavimas dieną.

Pabudusios sąmonės būsenoje mes įgijome tam tikrą kvėpavimo įprotį, kuris yra nenatūralus, ir tam yra priežastys. Jei jūs būsite šiek tiek atidesnis savo kvėpavimui, kai esate minioje ir kai esate vienas, jūs aptiksite, kad jie visiškai skiriasi vienas nuo kito. Jūs taip pat aptiksite, kad būdas, kuriuo jūs kvėpuojate, tuoj pat pasikeičia, kai jūs paliekate minią ir būnate vienas.

Jūs kvėpuojate tam tikru būdu, kai esate minioje ir kvėpuojate visiškai kitaip, kai esate vienas. Kai esate apsuptas minios, jūsų protas įtemptas, ir kvėpavimas tampa trumpas ir negilus. Bet kai jūs esate vienas ir atsipalaidavęs, jūsų kvėpavimas vėl tampa gilus. Kai vakare jūs nueinate gulti, jis miegant tampa gilus. Taip giliai jūs niekad nekvėpuojate dieną; kai pabundate, jūs niekad nekvėpuojate taip natūraliai ir giliai, kad kvėpavimas būtų garsus ir girdimas.

Tai, kas žinoma kaip natūralus kvėpavimas, nėra natūralus; tai tik sąlygotas ir dirbtinis kvėpavimas. Jis yra taip sumodeliuojamas, kad tampa įpročiu.

Vaikai kvėpuoja visiškai kitaip. Užmigdykite vaiką ir stebėkite jį; jis kvėpuoja pilvu, jo pilvas pakyla ir nusileidžia. Bet žmonės turi įprotį kvėpuoti krūtine ir jiems kvėpuojant kyla ir leidžiasi krūtinė. Vaikas kvėpuoja natūraliai. Kai jūs pradėdate kvėpuoti tuo būdu, kaip kvėpuoja vaikas, jūsų protas palaipsniui pereis į tą būseną, kokioje yra vaikas; jūsų protas taps nekaltas kaip vaiko. Ir priešingai, jei jūs tapsite nekaltas kaip vaikas, jūs pradėsite kvėpuoti pilvu.

Štai dėl ko Budos statulos, pagamintos Japonijoje ir Kinijoje, yra visiškai skirtingos nuo tų, kurios pagamintos Indijoje. Indijoje Buda pavaizduotas su mažu pilvu ir didele krūtine. Visai kitaip yra Japonijoje

ir Kinijoje; šiose šalyse jis vaizduojamas su dideliu pilvu ir maža krūtine. Pagal mus japonų ir kinų Budos statulos atrodo keistai; mes manome, kad jos yra išsigimusios ir bjaurios. Bet faktiškai tai teisinga; kai kvėpuoja toks kaip Buda tylos žmogus, jis kvėpuoja pilvu – tai natūralus kvėpavimo būdas.

Toks nekaltas asmuo kaip Buda negali kvėpuoti krūtine, nes tai nenatūralu ir dirbtina. Kai kvėpuojama pilvu, pilvas padidėja ir išsipučia. Taigi didelis Budos statulų pilvas yra simboliškas. Jis galėjo nebūti toks didelis, bet jis turi būti toks, kaip yra vaizduojamas. Ir to priežastis yra ta, kad žmogus, panašus į Budą, kvėpuoja pilvu, nes jis yra nekaltas kaip vaikas.

Jeigu mes tai suprantame, mes galime žengti žingsnį į natūralų kvėpavimą. Taip, kaip yra, mūsų kvėpavimas yra nenatūralus, dirbtinis. Dervišas klysta, sakydamas jums nekvėpuoti dirbtinai. Faktiškai mūsų kvėpavimas jau yra dirbtinis, nepakankamai natūralus. Bet kai mūsų supratimas gilės, mes kvėpuosime vis natūraliau. Kai mūsų kvėpavimas taps visiškai natūralus, pradės atsiskleisti didžiausios mūsų gyvenimo galimybės, ir jos ateis iš mūsų vidaus.

Taip pat naudinga žinoti, kad greitas dirbtinis kvėpavimas yra gydantis.

Vienas dalykas turėtų būti aiškiai supastas: kad ten, kur yra laimėjimas, yra ir pralaimėjimas. Asmuo, laikantis parduotuvę, kuri duoda pelną, tuo pat mastu ir pralaimi. Ir kitas asmuo yra lošėjas ir laimi, bet ir prasišošėlis tuo pat mastu. Laimėjimo ir pralaimėjimo santykis visuomet yra tas pats. Taigi dervišas yra teisingas, sakydamas, kad pavojinga veikti kažkieno kvėpavimą. Bet tai tik pusė tiesos. Yra daug galimybių. Tai rizika.

Taigi jei kartais mes neilgai kvėpuosime visiškai nenatūraliu būdu – nenatūraliu tuo požiūriu, kad mes niekad taip nekvėpavome – mes pradėsime patirti visiškai naujas būsenas, visiškai naujus pergyvenimus. Tokiems pergyvenimams esant, mes galime tapti pamišę ir taip pat per juos mes galime išsilaisvinti. Mes galime tapti psichiškai nesveiki ir taip pat galime išsigydyti psichines ligas, tapti laisvi. Abi galimybės yra. Kadangi šias būsenas savyje kuriame mes patys, tai labai lengvai galime jas valdyti ir anuliuoti, jei manome, jog tai būtina. Pavojaus nėra.

Pavojus yra tuomet, jei mes negalime anuliuoti poveikio. Bet kadangi būsenas mes iššaukiame patys, tai labai lengvai galime užkirsti joms kelią tuomet, kai to norime.

Tokios situacijos yra mūsų rankose, kadangi kiekvienu momentu mes žinome, kur judame: link palaimos ar link mizeriškumo, link taikos ar link pavojaus. Kiekviena žingsnyje jūs aiškiai žinote, kas atsitinka. Tai gi čia nėra jokio pavojaus.

Jei kvėpavimo pobūdis pasikeičia labai staigiai ir gyvai, tuomet visa jūsų vidinė būsena taip pat visiškai pasikeičia. Kvėpuodami įprastai, mes niekuomet negalime sužinoti, kad esame atskiri nuo kūno. Įsisenėjęs mumyse įprotis sujungia du; jis veikia kaip tiltas tarp kūno ir proto, ir mes taip įpratome prie to, kad manome, jog tai yra viena.

Tai panašu į tai, kai grįžtate kiekvieną dieną namo, ir kai kiekvieną dieną pasiekiate savo namus, automatiškai sukiudami automobilio vairą, jūs aptinkate save stovintį prieangyje. Jūs nepagalvojate apie tai niekada. Bet kas atsitiks vieną vakarą, kai jūs pasuksite automobilį į kairę, kaip jūs tai darydavote kiekvieną dieną, o automobilis pasuks dešinėn ir jūsų pažįstamas kelias dings, ir vietoj jo jūsų akiratyje pasirodys visiškai kitas kelias? Jūs staiga pateksite į keblią situaciją ir būsite suglumintas; jūs aptiksite, kad jūsų protas atsidūrė visiškai keistoje ir neįtikėtinoje būsenoje. Pirmą kartą jūs tapsite sąmoningas.

Dalykų keistumas tuoj pat sukrečia jus ir išmeta iš sąmonės vėžių; tai pažadina jus iš psichologinio miego. Jūsų nesąmoningumas pasaulyje, kuris yra gerai organizuotas ir apibrėžtas ir kuriame viskas iš dienos į dieną mechaniškai kartojasi, gali niekuomet nesibaigti. Jūsų nesąmoningumas dingsta, kai atsitinka, ir atsitinka staiga netikėti, keisti ir nuostabūs dalykai.

Pavyzdžiui, aš kalbu jums. Tai neištrauks jūsų iš nesąmoningos būsenos. Bet jei staiga pradėtų kalbėti šis stalas, nė vienas asmuo neliktų nesąmoningas. Neįmanoma likti sąmoningam, jei šis stalas pradėtų kalbėti. Netgi tūkstančio mano žodžių nepakanka; jūs girdėsite juos sąmoningai. Bet vienas šio stalo ištartas žodis, ir jūs būtumėte tokioje sąmoningumo būsenoje, kokioje niekuomet nesate buvę iki šiol. Kodėl? Kadangi tai yra keista, tai nekasdieniška, antgamtiška. Šis keistumas apverstų jūsų proto būseną, sulaužytų susidariusius jo elgesio šablonus.

Tai gi tuomet, kai kvėpavimo pergyvenimai įmes jus į visiškai naują situaciją, jums atsivers naujos dvasinio augimo galimybės; jūs tapsite sąmoningi ir tuomet jūs iš tikrųjų kai ką matysite.

Jei kas nors įeina į pamišimo būseną sąmoningai, tai bus didingas potyris; nė vienas kitas potyris negali būti didesnis už šį. Bet žmogus turi būti pamišęs ir likti sąmoningas. Dinaminėje meditacijoje, kurią aš sukūriau, tokia erdvė, kurioje jūs liekate viduje visiškai sąmoningi, bet esate išorėje pamišę, gali būti sukurta. Jūs tampate toks pamišęs, kad jei kas nors būtų jūsų vietoje, nedvejodamas pavadintų jus pamišusiu. Jūs visiškai lengvai galite vadinti save pamišusiu. Bet lygiai taip pat jūs esate sąmoningi ir stebite, kaip šokate ir sukātės. Abu dalykai atsitinka vienu metu: jūs esate sąmoningas ir jūs esate pamišęs.

Bet jei jūs esate sąmoningas, kaip jūs galite būti iš tikrųjų pamišęs? Tai, kas atsitinka jums, atsitinka ir pamišėliui. Situacijoje, kurioje visiškas keistumo pojūtis užpildo jus, jūs pajuntate atskirumą nuo kūno. Jūs to nedarote, atskirumas yra pats savaime. Staiga jūs aptinkate, kad visi ryšiai, visos gijos tarp jūsų ir kūno nutrūko, kad visi tiltai sulaužyti ir visi prisitaikymai nutrūko. Jūs aptinkate, kad viskas, kas svarbu, tapo nesvarbu; kasdieniai svarbūs dalykai atkrito iš viso, dalykai atsitiko patys savaime. Jūsų rankos juda be jūsų noro jas judinti. Iš jūsų akių liejasi ašaros, nors jūs nenorite verkti. Jūs norite nustoti juoktis, bet, nepaisant to, juokas nesibaigia.

Tokių keistų situacinių momentų sukūrimas yra labai reikšmingas sąmoningumui. Tai galima sukurti daug greičiau per kvėpavimą, negu per ką nors kitą. Ten, kur kitos technikos užima metus, kvėpavimas padaro tai per dešimt minučių. Tai dėl to, kad kvėpavimas yra labai giliai susijęs su jūsų būtimi, kad netgi nežymus smūgis ataidi per visą jūsų būtį.

Žinomos labai vertingos kvėpavimo technikos, bet aš neteikiu didelės reikšmės *pranajamai* ar kitam metodiškam kvėpavimo būdai. Tai todėl, kad kai tik jūs sisteminatė kvėpavimą, jis praranda savo gebą sukurti jums keistą situaciją. Jei asmuo praktikuoja kvėpavimą metodiškai – įkvepia per vieną šnervę, sulaiko valandėlę ir po to iškvepia per kitą šnervę – tai tampa metodika, tai tampa įpročiu dalimi.

Tai bus įprastinis kvėpavimas, sąlygotas kvėpavimas, tiltas tarp jūsų ir kūno.

Kvėpavimas, kurio aš mokau, yra absoliučiai nemetodiškas, jis yra be jokių taisyklių, tai absurdas. Tai nėra iškvėpimo, įkvėpimo ar oro sulaikymo reikalas, tai nėra metodiškas kvėpavimas. Tai būdas sukurti jumyse keistumo pojūtį – išmesti jus iš mechaniskumo, įmesti jus į visišką painiavą ir chaosą, kad jūs negalėtumėte vėl sugrįžti į tvarką. Jei jūs vėl sukursite tvarką šioje netvarkoje, protas, kuris yra gudrus, greitai priims ir priderins save prie jos. Bet koks metodiškas kvėpavimas vėl taps sistema. Bet tuomet jis praras savo keistumą.

Aš noriu, kad ateitų momentas, kai visos jūsų šaknys, visos jūsų asociacijos nutrūktų vienu smūgiu. Ateis diena, kai jūs staiga aptiksite, kad neturite šaknų, neturite identifikacijų ar kokių nors asociacijų, kad jūs neturite tėvų, brolių ir seserų, kad jūs neturite kūno. Aš noriu, kad jūs patektumėte į šią absurdišką būseną, kurioje aptinkamas beprotiškumas.

Prisiminkite, jei jūs nusileisite į šią būseną nesąmoningai ir be savo pastangų, jūs iš tikrųjų pamišite. Bet jei jūs pasieksite tai sąmoningomis savo pastangomis, jūs negalėsite būti pamišęs. Tai bus jūsų rankose, bet kuriuo momentu jūs galėsite sugrįžti iš ten.

Mano požiūriu, jei asmuo, sergantis psichinėmis ligomis, bus įtikintas daryti dinaminę meditaciją, tuomet yra daugybė galimybių jo būčiai sugrįžti į psichinį ir fizinį sveikumą. Tai todėl, kad kai jis aptiks, jog jo pamišimas yra tai, ką jis pats susikūrė, jis taip pat žinos, kaip nuo to išsigydyti. Praeityje pamišimas savaime jį pagriebė; jis nevaldė to. Ši meditacija parodo, kaip jis gali valdyti pamišimo kūrimą ir išsilaisvinimą nuo jo. Žinoma, technika yra rizikinga, bet riziką verta priimti; ji pilna galimybių. Taigi per dinaminę meditaciją žmogus gali išsigydyti nuo pamišimo. Ji sėkmingai gali būti naudojama gydant psichines ligas.

Normaliam asmeniui darant šią meditaciją, galima garantuoti, kad jis niekuomet netaps pamišimo auka – kadangi jis žino, kaip pamišimas sukuriamas. Jis gali lengvai išjungti tai, ką pats įjungė. Jam neįmanoma įeiti į pamišimą, nes jis visuomet lieka savo paties meistras. Jis žino nesveikumo ir sveikumo paslaptį.

Kvėpavimas, apie kurį aš kalbu, yra neritmiškas ir nemetodiškas. Jūs negalite pakartoti jo šiandien taip pat, kaip kvėpavote vakar, kadangi jis neturi jokio metodo. Jūs ne tik negalite pakartoti vakarykščio atlikimo, – netgi šiandien jūs negalite jo užbaigti tuo būdu, kaip pradėjote. Bus taip, kaip bus.

Tokio kvėpavimo tikslas yra pamatyti, kad jūsų proto sąlygotumai, įpročiai, jo šablonų tinklas prarandamas. Dervišas teisus, sakydamas, kad daug jūsų fizinės ir psichinės struktūros sraigtelių ir varžtelių bus prarasta; iš tikrųjų jie turi būti prarasti. Šiuo momentu proto struktūra – su sąlygotumų, šablonų tinklu ir įpročiais – yra taip įtempta, kad dėl to sielos ir kūno atskirumas neįmanomas. Tik tuomet, kai ji bus visiškai atlaisvinta, jūs sužinosite, kad kažkas dar yra jūsų viduje, kažkas daugiau, tai, kas buvo sujungta su kūnu ir kas nebuvo atskirta.

Bet kai šis išlaisvinimas atsitinka per kvėpavimą, per specialios rūšies kvėpavimą protas vėl įsitempia; jūs nieko neturite daryti, kad jį įtemptumėte. Nieko nereikia daryti, kad tai ištaisytumėte; jis persitvarko pats savaime. Žinoma, jei dėl tokio kvėpavimo jumyse atsiranda tam tikros rūšies pamišimas, kuris yra nevaldomas, jei tai tampa manija ir tęsiasi likusią dienos dalį, tuomet dalykai blogi.

Bet jei kažkas daro meditaciją tik valandą ir po to palieka, tuomet viskas sugrįžta į savo vietas. Po to tik atmintyje lieka potyriai. Jūs prisiminsite, kaip jūs atsiskyrėte nuo kūno ir kaip jūs vėl metodišku būdu susijungėte su juo. Bet dabar jūs žinote netgi po to, kai susijungėte su kūnu, kad jūs esate atskiras. Jūs sužinote, kad esate atskiras nuo kūno, nepaisant to, kad po to vėl su juo susijungėte, kai meditacija baigėsi.

Todėl šis kvėpavimo būdas yra būtinas; mes negalime apsieiti be jo.

Dervišas yra teisus, sakydamas, kad kvėpavimo reguliavimas yra pavojingas. Jis iš tikrųjų turi savo pavojų. Bet jei mes siekiame turtingo gyvenimo, turime būti pasiruošę žiūrėti į akis tokiam dideliam pavojui, koks yra didelis ir tikslas. Čia yra pavojus ir ten yra pavojus. Čia yra pavojus, kuris pasirodo nelauktai, ir mes negalime jo išvengti. Tai pavojus, kurį mes kviečiame ir sukuriamo, bet kurį, jei mes to norime, galime bet kuriuo metu apeiti.

Pavyzdžiui, meditacijoje jūs darėte įvairius judesius ir veiksmus. kažkas šaukia, kažkas šoka ir dainuoja. Bet jei jo yra paprašoma nustoti, jis gali tai padaryti iš karto. Jis sustos, kadangi viskas buvo jo paties daroma – tai vienas dalykas. Visai kas kita, jei tie dalykai kaip verkimas ir šokimas atsitinka nevalingai, be jūsų paramos. Lunatikas šoka ant kelio; jis šoka priverstinai. Jis nežino apie tai, todėl negali to sustabdyti.

Mano nuostata tokia, kad anksčiau ar vėliau ši meditacija, kurią aš jums duodu, bus didžiulės reikšmės terapinė priemonė, ji bus neišvengiama gydant psichines ligas ir atstatant žmonių sveikatą. Jei būtų įmanoma, kad kiekvienas vaikas mokykloje išmoktų šią meditaciją, tuomet jis visą savo gyvenimą būtų apsaugotas nuo pamišimo. Jis niekad nepamištų; jis turėtų imunitetą prieš šią ligą, kadangi jis būtų savo paties meistras, savo kūno-proto meistras.

Dervišas, su kuriuo Gurdžijevs kalbėjo apie kvėpavimą, yra kito kelio keleivis. Jis niekada nepraktikavo kvėpavimo ir jis keistumo situaciją patyrė kitokiu būdu. Tai yra jo problema – problema tokia, kad jis yra žiniuonis viename kelyje ir labai greitas pavadinti kitą kelią klaidingu. Bet dalykai yra teisingi arba klaidingi tik tam tikro kelio kontekste. Kas yra klaidinga viename kelyje, gali būti visiškai teisinga kitame.

Pavyzdžiui, čia yra smeigtukas jautuko vežimo rate. Asmuo, kuris turi automobilį, gali pasakyti, kad šis smeigtukas yra visiškai nereikalingas. Jis gali būti visiškai nereikalingas automobiliui, bet jis naudingas vežimėliui, kaip ir bet kuri kita automobilio dalis reikalinga automobiliui. Taigi niekas nėra klaidinga ar teisinga absoliučiai; viską reikia vertinti santykinai.

Bet panašios klaidos nuolat kartojamos. Šis sufijų dervišas pasiekė kitu keliu, kurio technikos yra kitokios. Sufijai paprastai dirba su miegu, ne su kvėpavimu. Jiems turi didžiulę reikšmę naktinis budėjimas. Dervišas lieka sąmoningas mėnesiais; jam keistumo situacija atsiranda nuo ilgo ir pastovaus budėjimo, panašiai kaip tokia situacija gali atsirasti nuo badavimo ar stipraus kvėpavimo. Jei jūs galite būti be miego visą mėnesį, jūs pateksite į panašią pamišimo būseną, į kurią patenkama giliai ir chaotiškai kvėpuojant.

Tai dėl to, kad miegas yra labai natūralus reiškinys – jis yra tiek pat natūralus, kaip ir kvėpavimas – sufijai tiesiogiai atakuoja miegą ir tokiu būdu pereina per labai keistus ir antgamtiškus potyrius.

Tačiau naktinis budėjimas turi savo pavojus ir jie didesni negu tie, kurie būdingi chaotiškam kvėpavimui. Tai ilgas ir ištęstas procesas: jūs turite budėti mėnesius – dienos ar dviejų parų naktinis budėjimas yra bevertis. Jei kas nors pradeda vykti klaidingai po to, kai jūs nemiegate du mėnesius, klaida negali būti pataisyta per sekundę ar dvi. Bet jei suklystama per dešimt kvėpavimo minučių, tai gali būti ištaisyta per sekundę. Jei jūs einate miegoti po dviejų mėnesių nuolatinio budėjimo, jūs negalite praradimų kompensuoti per dvidešimt keturias valandas. Galbūt jūs negalėsite užmigti netgi ir po dviejų mėnesių naktinio budėjimo.

Sufijų kelias yra pavojingesnis, nors nemiegojimas yra labai naudingas. Ieškotojas nemiega naktis po nakties ir kantriai laukia. Dervišas, kurį sutiko Gurdžijevs, ėjo šiuo keliu.

Sufijai vidiniam prabudimui taip pat mėgsta naudoti šokį. Šokis taip pat gali būti tinkamas pažinti kūno ir sielos atskirumą, bet šokis turi būti tai, kam jūs nesate pasiruošę, ko jūs nesimokėte, nepraktikavote. Jei jūs šoksitė praktikuotu būdu, tai nepadės. Kaip aš sakiau, kvėpavimas *pranajamos* būdu negali padėti pažinti kūno ir sielos atskirumą – kadangi *pranajama* yra metodologiška. Panašiai, jei kažkas kartoja paruoštą šokį, jis greitai identifikuoja su kūnu. Bet jei aš pasakysiu vienam iš jūsų, kuris nėra šokęs, kad jis turi šokti ir jis staiga pradės šokti ir šuoliuoti, tai gali padėti. Tai bus toks keistas dalykas, kad jūs negalėsite identifikuoti savęs su juo, jūs nežinote, kas yra šokis.

Taigi šiuos du metodus naudoja sufijai: naktinį budėjimą ir šokį. Kai kurie kiti metodai taip pat buvo pritaikyti. Pavyzdžiui, sufijai naudoja rūbams vilnas. Jie tipiškame karštame dykumų klimate nešioja vilnonius rūbus – tai būdas priešpastatyti save kūnui. kažkas, kuris badauja, taip pat priešpastato save kūnui. kažkas kitas stovi viena koja ant smailos vinies, dar kitas asmuo miega ant lovos su spygliais. Šie būdai yra priemonė sukurti tą keistą psichologinę situaciją, kuomet atsiskyrimas gali atsitikti.

Kad ir kaip bebūtų, natūralu, kad atitinkamo kelio piligrimas negali pagalvoti, kad panaši situacija gali būti sukurta ir kitomis priemonėmis. Gurdžijevio dervišas nieko nežinojo apie *pranajamą*. Jis sužalotų save, jeigu praktikuotų ką nors panašaus; tai iš tikrųjų padarytų didelę žalą. Šiuo atveju žala gali būti didelė. Tai būtų panašu kaip jautuko vežimėlio vairą panaudoti automobiliui – tai gali būti pavojinga. Jei naktinės nemigos metu bus praktikuojama *pranajama*, žmogus iš karto gali tapti pamišęs. Jis išprotės tą pačią naktį. Ir tam yra atitinkamos priežastys.

Joks asmuo negali išlaikyti dviejų kombinuotų pratimų efekto – naktinės nemigos ir *pranajamos*. Štai kodėl džainai nenaudojo *pranajamos*. Jie sukurdamo keistumo situaciją badaudami. Jei jie kombinuotų badavimą su *pranajama*, jie įklimptų į galias problemas – pavojus yra iš tiesų didelis. *Pranajamos* neturi vartoti džainai; džainų vienuolis sakytų, kad tai nenaudinga. Bet jis nežino, kad, neigdamas *pranajamą*, jis pasako, jog ji neturi vietos jo dvasinėje disciplinoje. Badavimas daro jam tai, ką *pranajama* daro kitiems.

Dėl šios priežasties džainai neturi nieko bendro su jogos *asanomis* ir su viskuo kitu, kadangi jos gali būti labai žalingos asmeniui, kuris ilgai badauja. Tie, kurie naudoja jogos *asanas*, reikalauja labai švelnios ir riebios dietos: tokių produktų kaip pienas, sviestas, kurie tai atitinka. Badavimas yra priešingas tam.

Badavimas troškina ir džiovina jus iš vidaus. Badavimas stimuliuoja alkį ir jis bus žalingas deginančio alkio būsenoje darant *asanas*. Alkio ugnis gali pakilti iki jūsų smegenų, ir jūs galite išprotėti. Taigi džainų vienuoliai sakys, kad jogų *asanos* neturi nieko esminio, jos bevertės.

Bet kelyje tam, kuris jas naudoja, šios jogų *asanos* turi didžiulę vertę. Jei jos daromos su teisingos rūšies dieta, jos gali veikti stebuklingai. Svarbu, kad kūnas, lyg gerai išteptas mechanizmas, būtų pusiausvyroje ir paklusnioje būsenoje, todėl reikšmingas minkštas ir riebus maistas – kadangi kiekvienas kaulas, sausgyslės ir nervai turi pereiti didingą transformacijos procesą. Kūnas neišlaikys, jei jis bus nepakankamai minkštas ir elastingas. Jis turi būti nepaprastai lankstus ir paklusnus.

Šios jogų *asanos* yra ne kas kita, kaip keistos kūno padėtys ar pozos, kurių mes paprastai nenaudojame. Mes nieko nežinome apie tai, kad atitinkamos kūno padėtys yra intymiausiai susijusios su mūsų protu.

Kai asmuo yra neramus ir susirūpinęs, jis pradeda kasytis galvą. Kažkas gali paklausti jį, kodėl jis kasosi galvą – o ką jis gali daryti su nerimu? Bet jei jūs trukdysite jam tai daryti, jūs aptiksite, kad jis negali būti sunerimęs. Tam, kad jis būtų nerimo būsenoje, jis savo rankomis turi imtis už galvos. Jei jūs trukdysite tai daryti, jam bus sunku būti sunerimusiam. Kiekvienas nerimas turi kai kurias būtinas fizines asociacijas; būtina, kad jūsų rankų raumenys būtų atitinkamoje padėtyje nervų atžvilgiu. Šis nerimas gali būti aktyvuotas tik tuomet, kai kūnas užima reikalingą poziciją.

Visos jogų *asanos* ir *mudros* seka įvairių proto būsenų modelius. Tai nesuskaitomų eksperimentų ir potyrių rezultatas.

Kaip aš sakiau šį rytą, *asanos* ir *mudros*, – kūno pozos ir gestai, meditacijos, kurią jūs darėte čia metu, formuojasi savaime. Po tūkstančių eksperimentų buvo aptikta, kokia *mudra* formuoja atitinkamą proto būseną. Atvirkštinis procesas taip pat yra, jūs galite pasiekti atitinkamą proto būseną, darydami atitinkančią ją *mudrą*.

Pavyzdžiui, Buda sėdi atitinkamu būdu; jūs taip pat galite sėdėti šiuo būdu; jums bus lengviau pasiekti būseną, kurioje yra Buda, kadangi kiekviena proto būseną yra susijusi su atitinkama kūno pozicija. Jei jūs galite vaikščioti kaip vaikščiojo Buda, jei jūs galite sėdėti kaip sėdi Buda, jei jūs galite kvėpuoti kaip kvėpuoja Buda, jums bus lengviau pasiekti jo proto būseną. Ir priešingai, jei jūs galite pasiekti Budos proto būseną, jūs aptiksite panašumą, kaip vaikštote jūs ir kaip vaikšto bei sėdi Buda.

Abu dalykai juda greta vienas kito.

Žmonės, panašūs į Gurdžijevą – kuris tam tikra prasme buvo neišsisknijęs asmuo – negali žinoti, kadangi jie neturi ateinančios iš praeities tūkstantmetinės tradicijos patyrimo. Be to, Gurdžijevas savo klajonių metu sutiko maždaug du tuzinus mistikų, priklausančių įvairioms mokykloms. Tai, ką jis surinko, buvo iš visiškai skirtingų šaltinių. Jo prekės turėjo daugybę dalių, daugybę dvasinių priemonių – kurių kiekviena buvo visiškai skirtingos viena nuo kitos.

Šios dalys buvo teisingos savo vietose, bet kai jos buvo sumaišytos į krūvą, jos sudarė labai keistą popurį. Dėl to kai kurios Gurdžijevio technikos suveikia kažkam, bet jos niekad neveikia totaliai. Todėl niekas iš tų, kurie dirbo su Gurdžijevu, negalėjo pasiekti visiškos realizacijos. Tai tiesiog neįmanoma, kadangi individui pradėjus ieškoti savęs su Gurdžijevu ir kažkam atsitikus, jis susidomi ieškojimu ir įeina į kelią, kuris yra skirtingų kelių kratinys. Greitai kitos technikos pradeda veikti jį priešingai. Tai todėl, kad Gurdžijevas neturėjo išbaigtos dvasinės disciplinos sistemos. Galima sakyti, kad tai nebaigta multisistema. Daugelis reikalingų grandžių šioje multisistemos grandinėje praleista.

Daugiausia informacijos Gurdžijevas surinko iš sufijų. Jis nieko nežino apie Tibeto jogą, kuri yra visiškai kitokia nei hatha joga. Be to, visa jo informacija apie hatha jogą atėjo iš šios disciplinos oponentų, iš sufijų dervišų. Gurdžijevas nebuvo hatha jogos pasekėjas. Visas jo jogos ar kundalini žinojimas kilo iš priešingų šaltinių arba iš tų, kurie keliavo priešingais keliais.

Tai, ką Gurdžijevas sako remdamasis šia informacija, daugeliu požiūrių prieštaranga. Pavyzdžiui, jo požiūris į kundalini yra visiškai absurdiškas. Jis nežino apie tai. Jis vadina tai „kundabufериu“. Žodis „buferi“ nėra tinkamas terminas. Jis sako, kad per kundalini jūs negalite pasiekti žinojimo; ji veikia kaip buferis, kaip barjeras tarp jūsų ir tarp aukščiausio. Taigi reikalinga transcendentuoti jį, suardyti. Pagal Gurdžijevą nėra būtina pažadinti kundalini. Tačiau jis nežino, ką sako.

Žinoma, jūsų asmenybėje yra panašūs į buferį dalykai ir dėl to gyvenime mums atsitinka daug įvairių rūšių šokų. Bet kundalini nėra buferis. Kundalini yra šokas pats savaime, bet Gurdžijevas nežino apie tai. Tai didžiausias įmanomas šokas. Kai kundalini pabunda, ji sukelia mums didžiausią įmanomą šoką. Žinoma, jūsų sistemoje yra ir buferiai, bet tai skirtingi dalykai; jie veikia kaip amortizatoriai. Būtina, kad šie buferiai būtų suardyti. Bet Gurdžijevas priima pačią kundalini kaip buferį, nes jis nieko apie tai nežino. Faktiškai jis neturi kundalini patyrimo, kadangi jis neturėjo galimybės patirti jo iš kundalini jogos pasekėjų. Štai dėl ko daug kartų atsitinka nesuderinami dalykai.

Žmonės, panašūs į Gurdžijevą arba Krišnamurtį, yra įvairaus nesuderinamumo aukos. Nesuderinamumas yra tas, kad neturi sistemiško žinojimo apie paslaptis, kurios yra už šių terminų ir energijų, panašių į kundalini. Faktiškai įgyti tokį žinojimą yra labai sunku. Tai tiesiog neįmanoma per vieną gyvenimą. Tai atsitinka tik tuo atveju ir tik su retomis individualybėmis, kurios per daugelį gyvenimų mokėsi ir augo tarp skirtingo tuzino mokyklų. Kitaip tai neįmanoma. Jei kažkas auga tarp tuzino mokyklų – kurios akivaizdu reikalauja tuzino gyvenimų – tik tuomet įmanoma, kad jis paskutiniame gyvenime sintezuos skirtingas dvasines disciplinas. Kitaip neįmanoma rasti sintezę.

Paprastai asmuo pasiekia aukščiausią sąmonę vienoje dvasinėje tradicijoje, ir tuomet jam nereikia kito gyvenimo. Jo tikslas pasiektas, jo gyvenimas realizuotas. Todėl sintezė neatsitinka. Pastaruoju metu aš galvoju apie tai, kad įmanoma viso pasaulio skirtingų dvasinių disciplinų sintezė ir kad dėl to verta dirbti. Visi būdai turi būti prieiti iš skirtingų galų ir sujungti. Visi keliai, kuriais prieinama aukščiausia būseną – būseną yra ta pati; tik metodai skirtingi.

Štai zen Meistras išmeta ieškotoją per langą. Tai tik sukuria keistumo erdvę ieškotojui ir nieko daugiau. Bet zen Meistras pasakys, kad nereikalinga jokia *pranajama* ir kad ši *bhastrika pranajama* – kvėpavimas, panašus į staugimą, – nenaudinga. Taip sakyti yra priežastys. Kažkas gali paklausti, jei neveikia *bhastrika*, tai kaip gali paveikti kažkieno išmetimas per langą? Jei jūs nueisite ir pasakysite Budai ar Mahavirui, kad kažkas pasiekė žinojimą po to, kai buvo išmestas per langą, jis sakys, kad jūs esate pamišęs. Kiekvieną dieną žmonės krinta nuo stogų ir iš medžių, ir niekas iš jų nepasiekė žinojimo.

Bet kritimas yra vienas dalykas, o būti išmestam yra visiškai kitas dalykas. Kritimas nuo stogo yra panašus į tai, kad kažkas tapo pamišęs; bet jei keletas žmonių pakelia žmogų ir meta jį per langą, o tas žino, kad jis yra metamas, tai jis greitai pasijaučia be galo keistai. Jis visą laiką yra sąmoningas ir stebi situaciją; jis yra metamas ir krinta ant žemės. Tai momentas, kai jis gali pajusti kūno atskirumą.

Kitas zen Meistras pakelia lazda ir kerta ieškotojui į galvą. Tai labai keista. Ieškotojas atėjo pas jį proto ramybės, o Meistras kerta jam lazda. Tai netikėtai sukuria ieškotojui sumaištį. Tai neįmanoma

Indijoje. Jei jūs suduodate kam nors čia, jis trenks atgal; jis pasiruošęs kovai. Tai gali atsitikti tik Japonijoje, kur ši praktika prigijo pati savaime. Žmonės žino, kad per ieškotojo sumušimą zen Meistrai gali padaryti kažką didingo.

Jeigu jūs nueisite pas šventąjį, o jis nedelsdamas, žiūrėdamas į jus, pradeda įžeidinėti jūsų motiną ir seseris keiksmazodžiais, jis sėkmingai gali sukurti jūmyse sumaišties būseną. Jūs atėjote pas jį tikėdamiesi, kad jis žino tiesą, o jis atvirai iškeikia jus keiksmazodžiais! Koks kontrastas! Bet tai yra kaip tik tai, ko reikia, jei jūs esate pakankamai sąmoningas; kitaip bus nesusipratimų. Jūs galite pagalvoti, kad atėjote pas netikrą asmenį ir jo daugiau nelankysite.

Tam tikrose mokyklose sumaiščiai sukurti naudojami netgi priekaištai ir plūdimas. Viename mažame kaime, vadinamame Saikhera, netoli Gadarvaro, gyveno fakyras. Jūs niekad nežinote, kaip jis priims jus, kai nueisite pas jį. Jis gali jus iškeikti arba gali padaryti kažką stebuklingo, antgamtiško ar beprotiško. Galbūt jis atsistos ir lankytojų akivaizdoje pradės šlapintis. Jūs būsite visiškai šokiruotas. Taip jūmyse bus sukurta sumaištis – tai, ką vadina keistumo erdve.

Jau nekalbant apie tai, jis gali ketinti sumušti jus fiziškai. Su ketinimu jus sumušti jis gali vytis jus mylių mylias. Bet žmonės, kurie supranta jį, turi naudos tik aplankydami jį. Tie, kurie nesupranta, atmeta jį kaip pamišėlį. Jis nieko negali padaryti su tais, kurie jo nesupranta. Bet jis iš tikrųjų padeda tiems, kurie siekia suprasti jį. Žmogus, kurį jis persekioja mylias, iš tikrųjų bus labai keistoje būsenoje. Tik pagalvokite apie situaciją: žmogus jį persekioja, ir tūkstančiai žmonių stebi šią sceną. Neabejotinai bus sukuriama keista atmosfera.

Daugelyje kitų mokyklų tai gali būti padaryta kitomis technikomis ir sistemomis. Bet problema yra ta, kad kiekviena tokia mokykla nežino, kad kitos daro tą patį dalyką, tik savais būdais.

Šiame dalyke yra ir kitas sudėtingumas. Netgi jei kažkas žino, kaip aš žinau, kad tie patys rezultatai gali būti pasiekiami ir kitomis technikomis, jis nesisakys to. Kai aš aiškinu atitinkamą sistemą, aš turiu pateikti ją kaip aukščiausią; kitaip ji nebus efektyvi. Netgi jeigu aš žinau, kad tai gali būti pasiekta ir kai kuriais kitais metodais, aš nesisakysiu to, kai aš kalbu apie atitinkamą sistemą. Aš sakysiu, kad tai

gali būti pasiekta tik per šią sistemą ir ne per jokią kitą. Tam yra priežastys, kad taip daryčiau. Jūs nesate pakankamai inteligentiški, kad galėtumėte priimti tai teisingai. Jei aš pasakysiu, kad visos mokyklos gali tai daryti, jūs tiesiog susipainiosite. Jūs padarysite išvadą, kad nė viena mokykla negali to realiai padaryti. Greta to šios mokyklos yra tokios viena kitai prieštaringos, kad jūs pradėsite stebėtis, kaip tai gali būti įmanoma. Ši painiava gali jus visiškai supainioti.

Štai kodėl dažnai išmintingas, tas, kuris žino, turi kalbėti nemokšiško kalba. Jis turi įrodinėti, kad „Tai yra vienintelis kelias ir nėra kito, išskyrus šį.“ Dėl šios priežasties aš turiu daug sunkumų, kadangi aš gerai žinau, kad tai gali būti pasiekta ir kitais keliais. Taigi aš turiu didelių sunkumų.

12. Kundalini transformuos jus

Devintasis diskursas

Bombėjus (Indija),
1970 metų liepos 2 d.

Klausėjas: „Jūs vakar sakėte, kad mūsų *kunda* arba energijos baseinai nėra skirtingi ir atskirti vienas nuo kito; jie iš tikrųjų yra vienas kosminis *kunda*. Bet kiek tai susiję su ieškotoju, jo energija pradės kilti nuo jo paties *kundos*, o ne nuo kitų. Taigi ar *kunda* iš tikrųjų vienas? Prašom paaiškinti.“

Pavyzdžiui, jūs turite prie savo namų šulinį ir aš prie savo namų turiu šulinį. Akivaizdu, kad du šuliniai atrodo atskirti vienas nuo kito. Bet požeminės srovės, iš kurių šie du šuliniai siurbia tiekiamą vandenį, yra tos pačios, o ši požeminė srovė yra susijusi su tolimu okeanu.

Jeigu jūs seksite srovių, kurios yra jūsų šulinio vandens šaltinis, tėkmę, jūs ne tik sutiksite mano šulinį, bet ir kitus šulinius ir galiausiai jūs ateisite į patį didžiausią okeaną. Tuo pat būdu kundalini kontekste individualumas yra tik kelionės pradžioje – kai kelionė artėja prie pabaigos, individuali kundalini irgi baigiasi. Tuomet yra viskas, visuma, absoliutas, vienovė ar kaip nors kitaip tai galite pavadinti.

Taigi pradiname kelionės taške jūs esate atskirti ir aš esu atskirtas, bet ties paskirties vieta, aukščiausiam taške nėra nei jūsų, nei manęs. Mes esame tiktai fragmentai arba dalys, kuriose kelionė baigiasi.

Taigi, kai kundalini pasireiškia jumoje, pirmiausia atrodo, kad tai priklauso jums – individualybei. Tai yra jūsų. Natūralu, kad jūs aptiksite save, stovintį prie šulinio krašto. Bet kai kundalini kils ir plėsis, jūs netrukus pamatysite, kad jūsų šulinys susijęs ir su kitais šuliniais. Ir kuo jūs labiau gilinsite eksperimentą, tuo labiau jūsų individualus šulinys dings ir jo vietoje atsiras vandenynas. Aukščiausiam potyryje jūs galėsite pasakyti, kad *kunda* priklauso visiems.

Tuomet pajaučiame, kaip aš sakiau, kad *kunda* yra vienas ir universalus, vienas kosminis energijos baseinas.

Tokie, kokie mes visi esame, atrodome kaip atskirtos individualybės. Pabandykime tai suprasti kitu būdu. Jei lapas ant medžio staiga taptų sąmoningas ir budrus, tuomet jam kaimyniniai lapai atrodytų svetimi. Kaip gali kabantis ant kitos medžio šakos lapas sužinoti, kad tai savas lapas? Palikime nuošaly kitos šakos lapą; jis net negali galvoti apie kitą savo šakos lapą, kad jis savas. Galbūt šis lapas yra truputį toliau nuo jo, bet netgi lapas ant tos pačios šakos pasirodys svetimas. Tai todėl, kad lapo sąmoningumas yra individualus.

Bet jei šis lapas įeitų į savo vidų, greitai aptiktų, kad kaimyninis lapas, kabantis ant tos pačios šakos, yra savas, ir kad jie abu kyla iš tų pačių gyvenimo syvų, ateinančių iš to paties šaltinio. Jei šis lapas įeis dar giliau, jis aptiks, kad ne tik jo paties šaka, bet ir kaimyninė yra to paties medžio dalis ir kad jų gyvenimo energija yra viena ir ta pati. Jei jis pasieks pačias medžio šaknis, supras, kad visos šakos ir visi lapai yra kaip ir jis pats to paties medžio dalys.

Jei šis lapas tęs kelionę ir įeis į pačią žemės širdį – žemės, iš kurios kaimyninis medis atsirado – tuomet jis supras, kad kartu su jo paties medžiu visi kiti medžiai yra vienos motinos – motinos žemės vaikai. Ir tuo atveju, jei lapas rizikuos tęsti kelionę, po kiek laiko jis atvers, kad galiausiai visas kosmosas yra ne kas kita, kaip jo paties išsivystymas, jo paties išsišakojimas. Taigi šis mažytis lapas yra tik vienas didžiulės egzistencijos galas.

Lapas yra atskira individualybė, kai jis tampa sąmoningas kaip dalis, ir liaujasi būti individualybe, kai tampa sąmoningas kaip visuma.

Jūsų pirmas prabudusios kundalini potyris bus *atmanas* arba siela; jos aukščiausias potyris bus *paramatmanas* arba pats Dievas. Jei jūs sustosite su pirmuoju prabudimu ir nebandysite eiti toliau, ir aptversite tvoromis savo sąmoningumą, tuomet jūs sustosite kaip *atmanas*, kaip siela. Taip daugybė religijų nepraejo sielos – jos nėra anapus jos. Bet *atmanas* ar siela nėra aukščiausias potyris; šios religijos nuėjo tik pusę kelionės. Jei jūs eisite toliau, siela dings ir tuomet liks vienas Dievas ar visuma.

Kaip anksčiau sakiau, jei jūs rizikuosite eiti truputį toliau, netgi Dievas dings, ir tai, kas liks pabaigoje, bus *nirvana* arba tuštuma. Arba, kaip mes galime pasakyti, liks niekas. Taigi tie, kurie rizikavo žengti

anapus Dievo, pateko į *nirvaną*. Tai yra tie, kurie kalba apie aukščiausią vakuumą arba apie absoliučią tuštumą. Jie sako, kad nieko nelieta; aukščiausia yra niekas arba pati nebūtis.

Tiesa yra tokia, kad kai jūs realizuojate viską, jūs tuo pat metu realizuojate ir nieką arba nebūtį. Absoliutas yra ir nebūtis.

Tai galima traktuoti ir kitu būdu. Nulis ir visuma, nebūtis ir viskas, tuštuma ir absoliutas – tai du to paties dalyko vardai. Jie yra sukeičiami; jie reiškia tą patį. Nulis taip pat yra ir visuma. Tuštuma taip pat yra ir visuma. Niekas taip pat yra ir viskas.

Ar jūs kada nors matėte pusę tuštumos arba pusę nulio? Jūs negalite padalinti nulio į dvi puses. Jūs negalite perskelti nulio; jei jums pasiseks, jis liausis buvęs nuliu. Jūs galite padalinti du į du; jūs taip pat galite padalinti vieną į du. Bet jūs negalite padalinti nulio; tai neįmanoma. Jūs negalite netgi nupiešti nulio ar tuštumos ant popieriaus. Nulio ženklas, nupieštas ant popieriaus, yra simbolis. Kai tik jūs nupiešiate tai, jis liaujasi būti tuštuma, kadangi jūs apribojate tai, apribojate tai kažkokia linija. Jei jūs paklausite Euklidą, jis pasakys, kad nulis yra tas, kas neturi nei ilgio, nei pločio. Nesvarbu, kokį mažą jūs nubrėšite jį, netgi mažiausias įmanomas taškas turi nedidelį ilgį ir plotį. Taigi nulio ženklas, nupieštas ant popieriaus, yra simbolis, jis nerealus. Jei jis turi ilgį ir plotį, jis negali būti nulis.

Todėl Upanišadai gali sakyti, kad jei jūs atimsite iš tuštumos tuštumą, liks tuštuma – kuri reiškia, kad jūs negalite atimti ko nors iš jos. Jūs pabaigoje aptiksite, kad negalite nieko pašalinti iš tuštumos. Visos jūsų pastangos iš jos pavogti ką nors bergždžios. Nei jūs galite panaikinti ją, nei pabėgti su ja. Tai nesupaprastinama; tai nepašalinama; tai absoliutiška.

Kas yra tiesa nulio ar vakuumo kontekste, tas taip pat yra tiesa visumos ar absoliuto kontekste. Faktiškai jūs negalite suvokti visumos kaip tik tuštumos atžvilgiu. Visuma reiškia, kad niekas negali būti pridėta, ir nulis ar vakuumas reiškia, kad niekas iš to negali būti atimta. Nėra būdo eiti toliau už absoliuto ir nėra galimybės kasti giliau negu giliausia tuštuma. Jūs negalite padalinti nei visumos, nei tuštumos į dalis; jie nepadalijami.

Visuma negali būti apribota, kadangi tai, kas yra apribota, negali būti visuma. Būti apribotam reiškia, kad kažkas lieka ribos išorėje ir tai nėra visuma. Tuomet yra mažiau negu visuma. Jei jūsų namo siena prasideda ten, kur baigiasi mano namo siena, tai reiškia, kad mano namas nėra visuma; jei tai visuma, tai lygiai taip pat turi apimti ir jūsų namą. Todėl visybė negali būti ribų; ji beribė. Kas gali ją riboti? Ji privalo turėti kaimynus, kad tai būtų išorinis faktorius. Bet nieko nėra visybės išorėje. Visybė yra viena; ji neturi jokių kaimynų.

Atsiminkite, kad sukurti sieną tarp jų, būtinai reikalingi du; du sukuria sieną. Siena yra ten, kur „aš“ baigiasi ir kažkas kitas prasideda. Jei nėra nieko kito, kas prasideda ir jei esu tik aš, tuomet aš neturiu pabaigos; aš negaliu būti ribotas. Taigi visuma neturi ribų. Kas ją apribos? Tuo pat būdu vakuumas, tuštuma negali turėti ribų, sienų, kadangi jei tai gali būti apribota ir kažkas yra, tuomet tai negali būti niekas. Tik kažkas gali būti ribotas.

Jeigu jūs suprantate teisingai, jūs žinosite, kad tuštuma ir visuma yra du būdai pasakyti apie tą patį dalyką. Ir religijos piligrimas gali keliauti abiem būdais: arba jūs tapsite visuma, arba jūs tapsite nieku. Abu būdai nuves jus iki jūsų likimo, kuris yra ir visko likimas.

Tas, kuris eina visumos keliu, tas, kuris yra meilėje su visuma, pozityvus, tas sakys: „Aš esu *brahmanas*, aš esu absoliutas.“ Jis sakys, kad jis yra Dievas, kad jis viskas, kas yra. Jis sakys, kad nieko nėra anapus jo ir kad čia nėra jokio „tu“. Jis į save įtrauks visus „tu“. Jei jums įmanoma būti tokiam begaliniam, jūs pasieksite aukščiausią.

Bet pagaliau netgi šis „aš“ turės palikti jus, kadangi jei nėra „tu“, kaip gali būti „aš esu; aš esu *brahmanas*“? „Aš“ yra prasmingas tik „tu“ kontekste; be „tu“ tiesiog nėra „aš“.

Kai jūs esate absoliutas, nėra jokios prasmės sakyti: „Aš esu absoliutas“, kadangi šis tvirtinimas pripažįsta dviejų egzistavimą – *brahmano* ir jūsų. Galiausiai išnykus „aš“, netgi *brahmanas* arba absoliutas tampa beprasmis. Tuomet tampama nebyliu; turime būti absoliučiai tylūs.

Šiuo keliu jūs anihiliuojate save pilnutinai taip, kad sakote: „Manęs nėra.“ Vienu atveju sakote, kad „aš esu *brahmanas*“ arba „aš esu viskas“, o kitu jūs sakote: „Aš esu niekas; viskas yra absoliuti tuštuma.“

Šis kelias taip pat nuves jus į pačią aukščiausią lemtį. Kai jūs atvyksite į ją, jūs negalėsite pasakyti netgi to – kad jūsų nėra. Pasakyti „manęs nėra“ reikia, kad būtų „aš“. Taigi netgi šis „aš“ dings.

Jūs netgi negalite sakyti, kad viskas yra tuštuma, viskas yra vakuumas. Pasakyti, kad visa yra vakuumas, būtina, kad abu „visa“ ir „vakuumas“ būtų egzistencijoje. Tuomet jums galima vienintelė dimensija – tapti nebyliam, tapti tyliam. Iš kur jūs bepradėtumėte – arba nuo visumos, arba nuo tuštumos, nebūties – tai nuves jus į aukščiausią tylą, kurioje nereikės nieko sakyti.

Todėl, iš kur pradėti kelionę, nėra pagrindinis klausimas. Kas turi būti paklausta, tai tikslas, į kurį reikia atvykti. Esminis klausimas yra, ką reikia aukščiausiai pasiekti.

Ši galutinė lemtis gali būti sužinota ir atpažinta. Jei tai pasiekta, tuomet kelias, koku buvo eita, yra teisingas kelias. Absoliučiu požiūriu nėra gerų ir blogų kelių. Tai, kas nuveda jus į tikslą, yra teisingas kelias. O tikslas yra vienas ir tas pats.

Bet kada jūs pradėsite, visuomet pradėsite nuo „aš“. Ankstyvieji potyriai bus visuomet „aš“-orientuoti, kadangi tokia mūsų pradinė situacija; kur mes esame ir iš kur mes pradėdami. Ar mes pažadinsime kundalinį, ar mes eisime į meditaciją, ar mes eisime į tylą, pradinis potyris turi būti individualus, jis turi būti „aš“-orientuotas. Kas beatsitiktų pradinėje fazėje, tai atsitiks su individualybe, kadangi kelionės pradžioje mes esame individai. Bet kai einame gilyn, individualybė palaipsniui dingsta. Kuo gilesnis potyris, tuo daugiau suyra individualumas, ego. Bet jei mes nuklysime nuo vidinės kelionės ir klajosime aplink, tuomet individualumas išliks ir vietoj irimo augs.

Paimkime asmenį, stovintį prie šulinio krašto. Jei jis įlipis į šulinį ir tęs kelionę gilyn ir gilyn, vieną dieną pasieks okeaną. Aukščiausiam patyrimui jis žinos, kad čia nėra tokio atskiros dalyko, kaip šulinys. Kas iš tikrųjų yra šulinys? Tai tiesiog skylė; skylė į žemę, per kurią galima pasiekti okeaną; tai maža skylė į didelį vandenyną.

Kokia šulinio prasmė? Tai maža skylė, praėjimas, per kurį jūs susitinkate su jūra. Jūs klystate, jei galvojate, kad šulinys yra vandens terminas; paties vandenyno vanduo šulinyje; jis ateina iš vandenyno.

Šulinys yra tik priemonė, per kurią jūs pamatote jūrą. Kai ši anga didės, jūros vizija tuo pat mastu didės.

Bet jei jūs nueisite nuo šulinio ir klajosite aplink, netrukus jūs pamesite iš akių ir vandenį. Tuomet jūs vos bematysite šulinio kraštą ir jo angą; jūs niekad negalėsite susieti šulinio su okeanu. Tuomet jūs liausitės tikėti, kad tai yra viena ir tas pat.

Vidinėje kelionėje jūs pateksite į vienovę ir vieningumą; išorinė kelionė vos priešingai; ji nuves jus į padalijimą ir skirtingumą. Ji nuves prie daugelio.

Bet faktas lieka toks, kad pradžioje potyriai prasideda nuo šulinio, individualumo ir pabaigoje atveda į vandenyną, neindividualumą arba Dievą. Šiuo požiūriu aš sakiau, kad *kundos* energija yra viena, universali, kosminė. Jei jūs kasite giliai, *kunda* liausis būti jūsų; tuomet bus vienas universalus *kunda*. Tuomet faktiškai niekas nebus jūsų. Tokia pati daiktų prigimtis.

Klausėjas: „Jūs sakėte, kad taip vadinami individualūs šaltiniai yra vienovėje ir jie vėl susijungia su vandenynu, kuris yra tuštuma. Jei taip, kodėl reikia eiti per *sadhana* arba dvasinę discipliną tam, kad būtų vienovėje su tuštuma ar vakuumu?“

Jūs to klausiate todėl, kad manote, jog tuštuma yra niekas. Kodėl kažkas turėtų kažką daryti tik tam, kad pasiektų nieką? Daroma tik tuomet, jei kažkas bus pasiekiamas. Jūs prilyginate tuštumą niekui. Tuomet *sadhana* arba pastangos tampa nereikalingos. Jūsų pastangos yra vertos tuomet, jei jūs kažkuo turite tapti. Kodėl reiktų stengtis dėl nieko?

Bet jūs nežinote, kad tuštuma reiškia visumą. Jūs nežinote, kad tuštuma jau yra čia. Tai nereiškia nieko; tai reiškia absoliutą. Bet dabar jūs negalite suprasti, kaip tuštuma gali būti visuma, absoliutas. Šaltinis taip pat gali sakyti: „Jei aš turiu eiti į okeaną tik tam, kad sužinočiau nieką, kodėl aš iš viso turiu eiti?“ Šaltinis teisus, taip sakydamas. Ir jis yra teisus atsisakydamas eiti į jūrą, jei jis mano, kad aukščiausio šaltinio nėra.

Bet realybei arba tiesai nėra skirtumo, jei jūs neisite. Faktas toks, kad jūsų nėra. Ar jūs eisite į vandenyną, ar ne, tai nepakeičia jūsų realybės. Realybėje jūs nesate šaltinis; jūs esate pats vandenynas. Jūs galite likti šaltiniu, bet faktas, kad taip nėra; melas yra tai, kad jūs esate. Ir tas melas jus žalos toliau, neduos jums ramybės. Jis ir toliau darys jūsų gyvenimą nelaimingą ir vargingą. Jis laikys jus grandinėse, vergijoje. Šiame mele džiaugsmui ar palaimai nėra jokios galimybės.

Tiesa tokia, kad šaltinis, pasiekęs jūrą, dingsta, bet dings ir jo menkumas bei visas nerimas. Šis vargingumas ir nerimas yra neatskiriama susiję su tuo, kad jūs esate šaltinis, individualybė, ego. Kitiems atrodo, kad šaltinis pametė save įeidamas į vandenyną; jis liovėsi būti kuo nors. Bet šaltinis negalvos taip. Šaltinis sakys: „Kas sako, kad aš dingau? Aš tapau pačiu vandenynu.“ Tai buvo kaimyninis šaltinis, kuris dar neatėjo į jūrą, ir sakė: „Kur tu eini, kvaili? Kodėl tu eini ten, kur liausiesi buvęs?“ Bet jūron judantis šaltinis sakys: „Kas sako, kad aš būsiu niekas? Tiesa yra tokia, kad aš mirsiu kaip šaltinis, bet prisikelsiu kaip pats vandenynas.“

Pasirinkimas visuomet yra: arba jūs norite likti šaltiniu, arba norite tapti vandenynu. Pasirinkimas yra tarp ribotumo ir milžiniškumo, tarp dalies ir visumos, tarp vergijos ir laisvės. Bet tai patyriminis dalykas; tai ne filosofija. Jei šaltinis bijo mirti, jis turės nutraukti visus santykius su vandenynu. Tol, kol jis lieka atskiras nuo vandenyno, jis visuomet jaus pavojų, kad gali sužinoti, jog ir jis pats yra vandenynas.

Šaltinis turės nutraukti savo saitus netgi su visais povandeniniais šaltiniais ir srovėmis, kadangi galiausiai jie veda į tą patį okeaną. Šaltinis turės užsimerkti iš visų pusių ir atsisakyti žiūrėti vidun, kad nesužinotų savo paties nebūties ir okeaniškos prigimties. Tuomet jis visuomet žiūrės išorėn ir niekad nežiūrės vidun. Tuomet jis norės būti tokia maža srovė kaip tik įmanoma; jis netgi norės išdžiūti ir numirti. Bet tuomet ilgai tekėdamas šaltinis savaime numirs, nors jis darys viską, kad išsaugotų save. Pačiose pastangose išsaugoti save jis žus.

Jėzus sakė: „Tas, kuris norės išsaugoti save, mirs, ir tas tik bus išsaugotas, kuris pats mirs.“

Taigi mūsų prote nuolat iškyla klausimas: „Kodėl eiti ten, kur aš turėsiu mirti ir dingti? Jei tikrai mirsiu, kodėl ten eiti iš viso?“ Bet jei

mirtis garantuota, tai ji yra tas, kas yra. Ir kaipgi žemėje jūs išsaugosite save per tokias savisaugos pastangas? Jei tiesa, kad jūs mirsite įeidamas į vandenyną, tai kaip jūs išsaugosite save kaip šaltinį ir ar ilgai? Jei jūsų požiūriu tapimas didžiuliu vandenynu reiškia mirtį, kaip išsaugosite save kaip mažytį šaltinį ir ar ilgai? Greitai jo krantai užgrius; greitai jo vanduo išgaruos ir jis pasidengs purvu, dulkėmis. Jei jūs neišgyvensite kaip milžiniškas vandenynas, kaip jūs išgyvensite kaip mažytis šaltinis? Ir ar ilgai?

Taip iškyla mirties baimė. Tai baimė, kuri persekioja šaltinį. Šaltinis nenori tekėti į jūrą, nes bijo išnykti. Todėl jis išlaiko atstumą iki jūros ir toliau būna šaltinis. Bet netgi jei mirties baimė jį pagaus tostant nuo jūros, mirtis bus arčiau ir arčiau. Susijungiant šaltiniui su okeanu, yra viltis ir gyvenimas; šaltinio gyvenimas yra neišvengiamai susijęs su vandenynu. Atsitolinimas nuo okeano reiškia mirtį.

Štai kodėl mes visi bijome mirties; mes bijome, kad nemirtume, nedingtume. Bet mes negalime išvengti mirties; tai garantuota. Šiuo atveju yra tik du mirties keliai. Vienas – tai, kai jūs šokate į vandenyną ir mirštate. Tai labai palaimintos mirties atvejis, nes jūs iš tikrųjų nemirštate, jūs tampate pačiu okeanu. Ir kita mirties rūšis atsitinka, kai jūs užsispyrusiai kabinatės į šaltinį ir, nežiūrint to, mirštate. Tuomet jūs stovite, gęstate, ir mirštate su ašaromis akyse.

Mūsų protas yra godus; jis visuomet nori kažką laimėti, nori pelno, nori kažką pasiekti. Jis vis klausinėja: „Ką aš laimėsiu, jei nueisiu iki vandenyno? Ką aš pasieksiu, jei pateksiu į *samadhi* ar *nirvaną*, ar tuštumą?“ Mes visuomet klausime, ką mes pasieksime ir niekad neklausime, ką turėtų kiekvienas klausti – „Kaip mums prarasti save šitose žiurkių lenktynėse dėl naudos ir pergalės?“ Mes viską pasiekėme: mes pasiekėme turtą ir jėgos, prestižą, viską. Pačiame siekime mes praradome save, mes visiškai praradome save. Mes dabar turime viską, išskyrus save.

Jei jūs klausiate mane pasiekimo sąvokomis, aš pasakysiu: jei jūs pasiruošęs pamesti save, jūs pasieksite save. Jūs prarasite save, prarasite visiškai, jei nesate pasiruošęs prarasti save, jei jūs bandysite save išsaugoti. Tai paradoksas; pastangomis išsaugoti save jūs išsaugosite

viską, išskyrus save. Jūs išsaugosite daiktus ir prarasite sielą, tai, kas jūs iš tikrųjų esate.

Klausėjas: „Jūs sakėte, kad deguonies ir anglies dioksido santykis giliai kvėpuojant keičiasi. Prašom paaiškinti, kaip šis dalykas yra susijęs su kundalini budinimu?“

Tarp jų yra daug sąsajų. Pirma, mes turime savyje gyvenimo ir mirties potencialą. Tuo metu, kai deguonis apibūdina mūsų gyvenimo potencialą, anglies dioksidas apibūdina mirties potencialą. Jeigu jumoje deguonies palaipsniui mažėja ir dingsta, ir jūs likote vien tik su anglies dioksidu, greitai tapsite lavonu. Tai panašu į pagaliau degimą – jis dega tol, kol prieinamas deguonis. Ugnis ir gyvenimas medyje yra tol, kol prieinamas deguonis. Kai tik deguonis pradingsta, jis miršta. Jis virsta pelenais, nuodėguliu, anglimi. Anglis, kuri lieka po to, yra ne kas kita, kaip mirusi ugnis.

Abu elementai veikia mumyse. Jei mes turime daugiau anglies dioksido, mes nuslysime į mieguistumą. Lengviau miegoti naktį negu dieną, nes naktį anglies dioksido kiekis išauga, o deguonies sumažėja. Todėl mes lengviau užmiegame naktį ir sunkiau dieną. Dieną deguonies kiekis ore pakyla dėl saulės ir viskas yra pabudę, aktyvu. Bet po saulėlydžio deguonies kiekis ore žymiai sumažėja.

Todėl tamsa ir naktis tapo mieguistumo, inercijos simboliu. Saulė yra šviesos, gyvenimo ir energijos simbolis, kadangi su ja ateina gyvenimas. Vakare viskas tampa apatiška: gėlės užskleidžia savo vainiklapius, lapai apvysta ir visa gyvybinga būtis nueina miegoti. Tam tikru požiūriu visa žemė naktį pereina į laikiną, tam tikrą mirties rūšį. Atėjus rytui, gėlės vėl žydi, medžiai vėl linguoja, lapai tampa gyvi, gyvenimas pabunda, paukščiai skraido ir visa žemė tampa šventiška. Laikina naktinė mirtis dingsta, ir gyvenimas vėl sugrįžta į žemę.

Tie patys dalykai atsitinka ir jumoje. Kai deguonies jumoje padaugėja, jūsų latentinės energijos pabunda. Kiekvienai latentinei energijai pabusti būtinas deguonis. Mes galime išsaugoti mirštantį žmogų gyvą, kažkurį laiką padėdami jam deguonimi. Bet jis iš karto numirs, jei deguonies vamzdelį ištrauksite iš jo šnervių. Su deguonimi

jis gali būti palaikomas gyvas keletą dienų, keletą mėnesių ir netgi keletą metų, nes visiškas gyvenimo energijos nusilpimas atgaivinamas deguonimi. Mes deguonies pagalba palaikome mirtį beviltiškoje padėtyje.

Šiandien tūkstančiai Europos ir Amerikos žmonių gyvybių yra palaikomos pumpuojant į juos deguonį iš išorės. Jie jau seniai būtų mirę, bet lieka gyventi su deguonies balionėliais. Dabar Vakarų šalyse eutanazija bus vienas iš svarbiausių dalykų. Eutanazija reiškia, kad asmuo turi teisę mirti, kai ateina laikas. Deguoniui padedant ir įvairiais šiuolaikiniais įrengimais medikai gali palaikyti kažką gyvą ilgą laiką – nors jis gali būti gyvas kaip lavonas. Taigi eutanazija tapo reikšmingu dalyku. Medikų problema yra ta, kad leidus mirštančiajam mirti, medikai gali būti apkaltinti žmogžudyste. Tai lyg nužudymo rūšis. Todėl medikas turi palaikyti aštuoniasdešimties metų amžiaus invalidą gyvą deguonimi. Jei jis to nedarys, bus baudžiamas už žmogžudystę, jis turi palaikyti silpstančią gyvenimo energiją, įstatydamas deguonies vamzdelius į šnerves.

Ką daro tokie kvėpavimo pratimai kaip *pranajama*, *bhastrika* arba tai, ką aš vadinu intensyviu ir greitai kvėpavimu? Jūs kvėpuojate taip gyvai, kad jūsų latentinių energijų potencialas padidinamas ir pradeda busti. Tuo pat metu kvėpuojant greitai ir giliai, jūsų giliai įsišaknijusios inercijos ar miego stilius suyra.

Jūs nustebsite išgirdę istoriją, kurią aš jums papasakosiu.

Maždaug prieš ketverius metus pas mane iš Ceilono atvyko budistų vienuolis. Jis nemiegojo apie trejus metus ir įvairiais būdais gydėsi, bet tai nepadėjo. Vaistai negalėjo paveikti *bhikhu*, kadangi jis praktikavo *anapansati* jogą – specialią kvėpavimo rūšį, labai populiarią tarp budistų. Jos esmę sudaro diena iš dienos besitęsiantis gilaus kvėpavimo stebėjimas. Asmuo, kuris mokė jį *anapansati* jogos, nežinojo, kad stebint savo gilų kvėpavimą visas dvidešimt keturias valandas per parą, bus visiškai prarastas miegas. Tuomet bus neįmanoma užmigti.

Visą reikalą pablogino tai, kad *bhikhu* naudojo migdomuosius vaistus tuo metu, kai praktikavo *anapansati*. Tai jo kūne sukūrė didžiulį konfliktą ir jis buvo iš tikrųjų dideliame pavojuje. Tuo metu, kai vaistais buvo bandoma jį užmigdyti, pastovus kvėpavimo stebėjimas palaikė jį

budintį. Dėl to jo kūne buvo sukurta aklavietė, krizė, kokia atsitiktų automobilyje, jei kartu panaudotume abu stabdžio ir akceleratoriaus pedalus. Buvo akivaizdu, kad *bhikhu* yra gilioj kančioj.

Kažkas jam pasakė apie mane, ir jis atvyko. Kai aš jį pamačiau, aš supratau, kad jis pateko į tam tikrą pamišimo būseną. Jis įvarė save į neįmanomą būklę. Aš paprašiau jį tuoj pat nustoti praktikuoti *anapansati* jogą. Jis panorą žinoti, kodėl dėl *anapansati* jis prarado miegą. Jis visiškai nežinojo, kad pastovus gilaus kvėpavimo įsisąmoninimas padidino jame deguonies kiekį tiek, kad jo miegas pradingo. Aš jam taip pat pasakiau, kad jei jis nenori mesti *anapansati*, jis turi nustoti priiiminėti migdomuosius ir būti be miego. Jei jis tęs *anapansati*, jis lengvai gali būti be miego; tai nepadarys jam jokios žalos.

Po to, kai *bhikhu* tik aštuonias dienas nustojo daryti *anapansati*, jo miegas sugrįžo, ir jam nereikėjo vartoti jokių migdomųjų.

Bet koks anglies dioksido kiekio padidėjimas neišvengiamai padidina mieguistumą. Bet kas, kas padidina mūsų kūne anglies dioksido kiekį, migdo kūną ir jau miegančias jo energijas nukreipia į dar gilesnį miegą, gilina mūsų nesąmoningumą. Štai dėl ko gyventojų skaičiui pasaulyje augant, kiekvienam asmeniui tenkantis deguonies kiekis tuo pat mastu mažėja. Tai didina mūsų nesąmoningumą – kurio ir taip jau yra per daug. Neužilgo gali ateiti laikas, kai mūsų geba išlikti sąmoningais bus minimali.

Jūs jaučiatės gaivūs ryte. Jūs jaučiatės gaivūs, kai nuvykstate į mišką arba aplankote pajūrį. Ir jūs tampate apatiški ir buki, kai esate viešumoje, kai esate minioje. Kodėl? Tai dėl anglies dvideginio pertekliaus ir dėl deguonies trūkumo. Tiesa, kad deguonis yra gaminamas pastoviai, bet kai minia suvartoja daug deguonies, tai sukelia deguonies trūkumą viešumoje. Nueikite į masinio susibūrimo vietą – į kiną ar šventyklą – jus greitai apims bukumas ir nejautrumas. Tačiau nuvykite į kalnus arba sodą, prie upės kranto ir jūs jausitės budrūs, gyvi ir laimingi.

Deguonies kiekio padidinimas turi didelę reikšmę. Tai pakeičia jūsų vidinį balansą; tai padaro jus budresnį ir sąmoningesnį, mažiau mieguistą. Jeigu deguonies kiekis išaugo smarkiai, staigiai ir nelauktai,

tai padarys radikalų pokytį jūsų vidiniame balanse. Bus panašu į tai, kad viena svarstyklių pusė pakyla iki viršaus, o kita pusė paliečia žemę. Jei šis pokytis įvyksta vienu smūgiu, jūs suprasite tai greitai ir ryškiai. Lėtas ir palaipsnis pokytis vargu ar jums bus juntamas.

Štai kodėl aš raginu jus kvėpuoti greitai ir intensyviai, taip, kad suprastumėte, jog pereinant iš vienos fazės į kitą per dešimt minučių pereinate per staigius pokyčius, ir taip pastebėtumėte vidinių pokyčių procesą. Tik tuomet, kai dalykai keičiasi staigiai ir aiškiai, jie gali būti aiškiai pamatyti.

Pavyzdžiui, kiekvienas iš mūsų pereina iš kūdikystės į paauglystę ir iš jaunystės į senatvę, bet šis procesas yra toks lėtas ir palaipsnis, kad net mes patys niekad tiksliai nežinome, kada atėjo paauglystė, kada mes tapome seni. Jei kas nors paklaus mano pasenimo tikslios datos, aš negalėsiu atsakyti. Senas žmogus bus sumišęs, jis nepastebėjo, kad jis jau senas, kadangi tarp jo jaunystės ir senatvės nebuvo jokio tarpo. Panašiai vaikas nepastebi, kad jis jau subrendo; jis ir toliau elgiasi kaip vaikas. Tuo metu, kai jis kitiems atrodo jaunuoliu, jis pats šio fakto neįsisąmonina. Tuo metu, kai tėvai tikisi iš jo, kad jis prisiims šeimoje atsakomybę, jis vis dar laiko save vaiku.

Taip įvyksta todėl, kad perėjimas iš vienos pakopos į kitą neatsitinka vienu smūgiu; tai būna labai tyliai ir lėtai. Tuo pat būdu senas žmogus toliau elgiasi taip, lyg jis būtų jaunuolis; jis neįsisąmonina, kad jo gyvenime įvyko pokyčiai. Kaip jis tai gali sužinoti?

Ryškus ir staigus perėjimas reikalingas tam, kad tai įsisąmonintume. Jeigu šio perėjimo diena ir valanda buvo užfiksuotos, tuomet nebus vietos sąmyšiui. Tuomet subrendusiam ar senam asmeniui nereikės priminti apie jo tikrą amžių.

Meditacijoje aš palaikau greitą ir galingą pokytį tam, kad jūs aiškiai suprastumėte skirtumą tarp miegančios sąmonės ir jos pabudusios būsenos. Tai įvyks lyg šuolis, smūgis, todėl jūs gerai suprasite, kad atsitiko transformacija. Šis patyrimas vertingas; jis jums labai padės. Dėl šios priežasties aš palaikau tas technikas, kurios leidžia staigias ir ryškias transformacijas. Jei tai užima daug laiko, jūs to neįsisąmoninsite. Ir šis nemokšiškumas turi savo pavojų. Pavojus yra

tas, kad jūs neišsąmoninate, jog pokytis jau įvyko, ir tuomet šis išsąmoninimas negilėja, kaip tai turėtų būti.

Dažnai atsitinka taip, kad kažkas patiria tam tikrą dvasinį potyrį nesąmoningai, be pastangų ir šis pokytis yra toks lėtas ir tylus, kad jis net nežino apie tai. Tuomet jis bando interpretuoti tai senais būdais – kurie dažniausiai būna klaidingi – kadangi trūksta būtinos perspektyvos tai suprasti. Daug kartų atsitinka, kad jūs esate labai arti naujo dvasinio potyrio, bet jį ignoruojate, nes interpretuojate tai pagal senus prisirišimus. Visa tai būna tik todėl, kad pokyčiai atsitinka palaipsniui ir lėtai.

Aš pažįstu žmogų, kuris lengvai pakelia rankomis buivolą. Buivolas yra labai didelis ir sunkus gyvulys. Gyvulių fermoje yra daug buivolų. Šis žmogus pradėjo kilnoti mažus buvoliukus ir ilgą laiką darė tai kasdien. Todėl kai buivolas užaugo, žmogaus sugebėjimas pakelti lėtai augo tuo pat tempu. Dabar jis gali pakelti bet kurį užaugusį buivolą – tai tiesiog atrodo kaip stebuklas! Žmogus pats negalvoja, kad tai stebuklas, kadangi jis pasiekė šį sugebėjimą iš lėto, per ilgą laiką. Bet visi kiti žmonės galvoja, kad tai tikras stebuklas, kadangi jie mato tai perspektyvoje. Jie žino, kad jie patys to negali padaryti, o šiam žmogui tai visiškai lengva.

Dėl šios priežasties aš mokau jus intensyvios ir dinamiškos meditacijos.

Degūnis turi didžiulę reikšmę. Tai milžiniškos vertės dalykas. Kuo labiau jūs užpildote savo kūną degūnimi, tuo greičiau pereisite nuo kūno į sielą. Jei tai jūs suprasite teisingai, sužinosite, kad jūsų kūnas yra negyva jūsų pusė; kūnas yra ta jūsų dalis, kuri yra matoma, nes ji negyva. Ši jūsų dalis, būdama negyva, yra sukietėjusi ir todėl matoma. Jūsų siela yra kita jūsų dalis, kuri toliau lieka taki ir subtili, reta ir lengva; ji negali būti užčiuopiama. Didelis degūnies kiekis, kuris pažadina jus ir suteikia jums gyvybės, sukurs jumyse didelį atstumą tarp jūsų kūno ir sielos. Tuomet jūs aiškiai sužinosite, kad jie absoliučiai skiriasi vienas nuo kito, nors jie yra tos pačios būties – jūsų būties dvi pusės.

Dėl to kvėpavimas vaidina didelį vaidmenį žadinant kundalini.

Kundalini yra mieganti jūsų energija. Jūs negalite jos pažadinti su anglies dioksidu. Anglis gilins jos miegą. Degūnis yra didelė pagalba pažadinant kundalini. Dėl šios priežasties mes visuomet teikiame didžiulę reikšmę rytinei meditacijai. Tai paaiškinama taip: ryte net negilus kvėpavimas atneša didelį degūnies kiekį. Tuo metu visą valandą po saulėtekio žemė yra labai unikalioje ir nepaprastoje būsenoje ir dėl šios situacijos pranašumo rytas visame pasaulyje buvo parinktas kaip puikiausias laikas meditacijai.

Kuo labiau jūs smūgiuojate į kundalini greitai ir intensyviai kvėpuodami, tuo greičiau ji pabus. Bet problema yra ta, kad mes aiškiai nematome, kaip tai veikia ir dėl to nebesuvokiame gilaus kvėpavimo reikšmės. Pavyzdžiui, dega lempa. Mes moliniame inde matome tepalą, matome dagtį ir degtuką, kuriuo uždegame šviesą. Mes taip pat matome liepsną ir sklindančią nuo jos šviesą. Bet mes nematome realaus dalyko: degūnies, kuris yra viso šio veiksmo vitalinė dalis. Iš tikrųjų degūnis degdamas tampa šviesa. Nei žibalas, nei dagtis, nei degtukas nėra taip svarbūs. Žibalas, dagtis ir degtukas yra matomos lempos dalys, jie yra jos kūnas. Bet nematoma jos dalis – degūnis, kuris yra lempos siela ir kuris iš tikrųjų dega, yra nematomas.

Aš girdėjau, kad vieną vakarą šeima išėjo aplankyti draugą ir paliko vaiką prižiūrėti namus. Tame name buvo mažytė šventykla ir prieš kažkokio dievo statulą degė lempa. Berniukas buvo specialiai paprašytas prižiūrėti šią lempą, kad ji neužgestų. Tuo metu pradėjo švilpauti stiprus vėjas, ir berniukas pradėjo baimintis dėl lempos. Jis atsinešė stiklinį butelį ir uždengė juo lempą. Nors lempa buvo gerai apsaugota, bet jos liepsna tuojau užgeso. Tikriausiai lempa galėjo būti išsaugota deganti pučiant vėjui, bet ji negalėjo degti trūkstant degūnies; ji užgeso per sekundę.

Degūnis, kuris yra tikroji vitalinė jėga, nematomas. Tai, ką mes vadiname gyvenimu, yra oksidacijos procesas, kaip lempos degimas. Kalbant moksliniais terminais, gyvenimas yra degūnies degimas. Ar tai žmogaus būtis, ar medžio, ar lempos, ar pačios saulės; kur yra oksidacija, ten yra ir gyvenimas. Taigi kuo daugiau oksidacijos, tuo aiškesnė jūsų gyvenimo liepsna. Kundalini irgi yra šios gyvybės liepsna.

Oksidacija padidina kundalini šviesą ir tekėjimą. Todėl deguonis yra labai naudingas žadinant kundalini.

Klausėjas: „Daugelis jogų darėsi kalnuose olas, kuriose labai trūko oro. Kaip ola padeda pasiekti *samadhi* arba vienovę su absoliutu?“

Faktiškai prieš jogos praktikavimą oloje turi būti atlikta daugelis dalykų. Jei šie reikalavimai nėra įvykdyti, jogas oloje niekada nepasieks *samadhi*; vietoj to jis pateks į gilų nesąmoningumą. Tai, kas įvyks vietoj *samadhi*, bus ne kas kita, o gilėjantis mieguistumas ir nesąmoningumas. Tas gali naudoti olą, kuris, naudodamasis *pranajamos* praktika, jau apsirūpino deguonimi, tad ola nesudarys jam jokių sunkumų.

Jei asmuo yra giliai praėjęs *pranajamą*, jei kiekviena jo kraujo dalelė, kiekviena jo kūno skaidula yra aprūpinta deguonimi, tuomet jis gali užkasti save į žemę aštuonioms dienoms ir po to išeiti iš ten gyvas. To priežastis paprasta: tam, kad išsaugotų save per aštuonias dienas, jis pakankamai apsirūpino deguonimi. Paprastai mes neturime savyje deguonies pertekliaus; mes išsiverčiame su žymiai mažesniu kiekiu. Jei jūs be adekvačios *pranajamos* praktikos nueisite ir atsigulsite šalia jogo po žeme, jūs numirsite iki aštuntos dienos, tuo tarpu jogas išeis gyvas. Jogas turi pakankamą deguonies rezervą, kuris reikalingas išsaugoti jį užkastą po žeme aštuonias dienas. Toks asmuo tinkamai panaudos olą meditacijai ir turės didelės naudos. Jei jis neturės problemos dėl deguonies, jis turės daug kitos naudos, kuri įmanoma tik tuomet, kai jogas yra oloje.

Ola yra naudojama todėl, kad ji įvairiai apsaugo ieškotoją. Ji apsaugo ieškotoją ne tik nuo ateinančių iš išorinio pasaulio užesių ir triukšmo, ji taip pat apsaugo jį nuo kitų įvairiausių vibracijų, kurios yra kenksmingos jogui. Oloje didelę reikšmę turi tam tikros rūšies akmenys. Specialūs akmenys, tokie kaip marmuras daugeliui vibracijų užkerta kelią į olą. Štai kodėl marmuras labai plačiai naudojamas šventyklų konstrukcijose. Marmuro dėka tam tikros vibracijos yra nukreipiamos nuo šventyklos.

Taigi marmuras yra naudojamas ne tik dekoracijai – kaip paprastai suprantama – jis turi realią dvasinę prasmę, kuri buvo atrasta ilgai

eksperimentuojant. Žinomi akmenys, kurie sugeria specialios rūšies vibracijas ir tuo būdu apsaugo šventovę nuo jų patekimo vidun. Kai kurie kiti akmenys nukreipia ar atstumia šias vibracijas. Taip pat žinomi akmenys, kurie pritraukia dvasinei disciplinai reikalingas vibracijas. Praeityje olose buvo naudojami specialios formos ir atitinkamų dydžių raižiniai, kadangi *sadhanai* didelę įtaką turi ir olos apipavidalinimas.

Bet mes dabar to nežinome, nes visas mokslas prarastas. Kai mes gaminame automobilį, naudojame atitinkamą dizainą. Automobilis turi būti suprojektuotas tinkamai greičio požiūriu. Automobilis turi būti apipavidalintas taip, kad jam skrodžiant orą, nebūtų pasipriešinimo. Jei automobilio priekis yra plokščias, tai trukdys jo greičiui. Priekis turi būti toks, kad jis skroستų orą, nesipriešindamas kaip strėlė. Dėl to, kai automobilis skrodžia orą dideliu greičiu, už jo susidaro vakuumas, kuris papildomai padidina greitį.

Jūs galbūt esate matę tiltą per Gango upę prie Alahabado; jis buvo konstruojamas sprendžiant dideles problemas. Upės srovė tokia didelė, kad ji nuplaudavo kiekvieną tilto koloną, kurią statybininkai statė su didelėmis pastangomis. Kolonos viena po kitos buvo statomos ir atstatomos. Pagaliau statybininkai turėjo ypatingų sunkumų su viena specifine kolona; buvo beveik neįmanoma ją įremti. Kai visos kitos kolonos jau buvo baigtos, ši metė iššūkį šiuolaikinei technologijai. Tuomet statybininkai su dideliu pasisekimu išbandė išradinę projektą: jie suprojektavo bato formos koloną, ir ši išstovėjo galingoje srovėje. Jei jūs stebėsite savo paties batus, jūs aptiksite, kad jų forma padeda jums vaikstant; ji skrodžia orą. Taigi bato formos kolona sugeria kunkuliuojančios Gango srovės smūgius.

Štai kodėl olose būna specialių formų ir dydžių ypatingos rūšies akmenys.

Ieškotojas gali tvarkyti savo vibracijas iki tam tikros erdvės ribos ir eksperimentuodamas jis išsiaiškina, kokio dydžio erdvės jam reikia, kad galėtų saugiai daryti *sadhaną*, dvasinę discipliną. Pavyzdžiui, jei jis išsiaiškina, kad gali užpildyti savo virpesiais erdvę, kurios dydis yra šešiasdešimt keturios kvadratinės pėdos, tuomet tokio dydžio erdvė turi būti jam palikta ir tokio dydžio erdvę jis turi rasti sau. Po to jis turi apžiūrėti, kad jo ola turėtų mažiausią angų skaičių – tikriausiai pakaks

vienos. Šios vienintelės durys turėtų būti jo paties dydžio ir formos; tai išsaugo ieškotojo virpesius ir tuo pat metu atstumia nuo olos kitas nepageidaujamas vibracijas.

Jei tam tikras ieškotojų skaičius naudojo atitinkamą olą *sadhanai*, ta ola turėdavo nepaprastą reikšmę ir naujiems ieškotojams tapdavo didele parama. Todėl kai kurios olos be pertraukos buvo naudojamos tūkstančiais metų.

Kada pirmą kartą buvo atkastos Adžantos olos, jos visos buvo užpildytos dumbliu. Tai buvo padaryta tam tikru tikslu, nors žmonės, prižiūrintys atkasimo darbus, neturėjo apie tai jokio supratimo. Jie buvo nustebę aptikę, kad kiekviena ola buvo rūpestingai užplombuota ir pripildyta purvo. Jos atrodė tiesiog kaip kalnų olos, iš kurių laisvai augo medžiai. Svarbu buvo užpildyti tas olas purvu, kadangi tada atėjo metas, kai pradėjo trūkti ieškotojų, ir olų tinkamumas turėjo būti išsaugotas ateičiai, kai jų vėl reikės naujiems ieškotojams.

Adžantos olos niekad nebuvo numatytos turistams ir žiūrovams, kurie šiuo metu jas naudoja. Jos numatytos visiškai ne lankytojams; lankytojai iš esmės sugriovė viską, kas jose buvo vertinga. Dabar jos neturi jokios dvasinės vertės.

Nors olose trūko deguonies, jos turėjo tam tikrą pranašumą ieškotojams. *Sadhana* arba dvasinė disciplina yra kompleksinis dalykas; jame yra daug aspektų. Ola naudinga pažengusiems ieškotojams. Be to, ieškotojai neturi likti apsiriboję ola kiekvieną dieną; jie iš jos laikas nuo laiko išeina. Dalis ieškotojų *sadhaną* daro olos išorėje; tai buvo būtina. Jie naudoja abi – vidinę ir išorinę – olos erdves.

Šventovės ir mečetės buvo suprojektuotos ir sukonstruotos specialiu tikslu; jose buvo numatyta išsaugoti ypatingos rūšies vibracijas ir energijas, kurios ugdo ieškotoją.

Kartais lankydamiesi tam tikrose vietose, jūs aptiksite, kad jūsų mintys staiga pasikeitė, nors jūs nežinote, kad tam tikra vieta turi tokį poveikį. Jūs pagalvosite, kad pokytis įvyko savaime. Kartais lankydamiesi pas tam tikrą asmenį, jūs aptiksite, kad jūs esate kitoks asmuo – kitoks negu buvote. Jūs aptiksite kitokius savo asmenybės aspektus, kurie staiga iškilo. Jūs manysite, kad tai tik jūsų pasikeitusios nuotaikos dalykas. Bet reikalas ne toks paprastas.

Daug tyrimų buvo atlikta šiuo požiūriu. Pavyzdžiui, paimkime Egipto piramides. Intensyvūs tyrinėjimai buvo atlikti tam, kad būtų nustatyta, kas yra piramidės, kodėl jos yra pastatytos ir kam. Koks buvo šių milžiniškų piramidžių pastatymo tyrlaukiuose, dykumoje tikslas? Kiek lėšų buvo išleista joms pastatyti? Kiek daug žmogiškos energijos buvo sunaudota joms pastatyti? Jei tokios milžiniškos struktūros būtų buvusios reikalingos tik mirusiems laidoti, kaip tai atrodo, tai būtų beprotiškas pinigų ir žmonių energijos eikvojimas.

Tiesa tokia, kad piramidės buvo specialiai sukonstruotos dvasiniams tikslams; tai buvo tos vietos, kuriose dvasinė *sadhana* buvo atliekama lengvai ir palankioje aplinkoje. Dėl dvasinių tikslų ypatingų žmonių mirę kūnai buvo saugojami jose.

Tibete didingų *bodhisatvų* – aukštai progresavusių sielų – mirę kūnai, kurie kartais yra tūkstančių metų senumo, saugojami labai giliai paslėptose olose. Budos kūnas nebuvo įprastas kūnas. Netgi fizinis kūnas, su kuriuo didinga Budos siela buvo susijusi aštuoniasdešimčiai metų, buvo nepaprastas dalykas. Tai buvo neišmatuojamai vertinga ir didinga. Šis kūnas aštuoniasdešimt metų gėrė ir asimiliavo retas Budos vibracijas. Sunku pasakyti, ar panašus reiškinys kada nors vėl atsitiks žemėje.

Po Jėzaus nukryžiovimo jo miręs kūnas buvo patalpintas į olą. Jis turėjo būti palaidotas kitą dieną, bet nebuvo rastas. Krikščionims tai lieka misterija, kaip miręs kūnas dingo ir kas su juo atsitiko. Yra žinoma istorija apie jo prisikėlimą, po kurio Jėzus kai kurių jo mokinių buvo pastebėtas keletą dienų po nukryžiovimo. Bet klausimas išlieka: kas atsitiko su Jėzumi po to, kai jis prisikėlė ir kai vėl numirė?

Misteriška yra tai, kad nieko nėra žinoma apie Jėzų po jo nukryžiovimo. Krikščionys neturi jokio paaiškinimo apie Jėzaus prisikėlimą. Faktas toks, kad miręs Jėzaus kūnas buvo toks vertingas, jog jį reikėjo nedelsiant pašalinti iš olos į vietą, kur jis galėtų būti saugiai saugojamas ilgą laiką. Ir ši informacija turėjo būti budriai saugojama mirusiam kūnui apsaugoti. Toks žmogus kaip Jėzus yra iš tikrųjų retas visoje istorijoje.

Taigi Egipto piramidės – įskaitant jų struktūrą, kiemus ir specialias savybes – yra labai prasmingos ir reikšmingos.

(Atsakydamas į tylų klausimą, Ošo sako, kad tai yra kitas dalykas ir kad jis tai apsvarstys atskirai.)

Klausėjas: „Kai mes įeiname į gilią meditaciją, kūnas tampa inertiškas, o kvėpavimas – silpnas. Dėl to, matyt, atsiranda deguonies trūkumas kūne. Prašom paaiškinti šį fenomeną meditacijos ar *samadhi* – t.y. ekstazės kontekste.“

Iš tikrųjų, kai kvėpavimas pasiekia didžiausią intensyvumą, sukuriamas tarpas tarp jūsų ir jūsų kūno. Kai jūsų mieganti ir pabudusi dalys atrodo atskirtos viena nuo kitos, tuomet jūs pradedate judėti jūsų pabudusios dalies pusėn. Šioje pakopoje dingsta deguonies poreikis kūnui. Tuomet bus gerai, jei kūnas pradės miegoti, taps inertiškas, taps lyg miręs. Tuomet jūsų gyvenimo jėga nejudės link kūno, vietoj to ji pradės judėti link sielos.

Kūnui reikalingas deguonis, sielai iš tikrųjų deguonies nereikia. Jūs sekate tai, ką aš sakau? Kūnui reikia deguonies; tuomet, kai jūsų gyvenimo jėga juda link sielos, kūnui reikalingas minimalus deguonies kiekis – tik jo gyvybei palaikyti. Jam nereikalinga daugiau kaip minimumas ir tai, jei kūnas gaus daugiau deguonies šioje pakopoje, trukdys jūsų pažangai.

Todėl yra taip, kaip ir turėtų būti; kvėpavimas silpsta ir tampa silpnas ir neryškus. Kvėpavimas buvo naudingas pažadinti energijai, bet jei energija jau pažadinta, kvėpavimas toliau nenaudingas. Nuo šio momento jūsų kūnas gali gyventi kvėpuodamas minimaliai. Bus toks momentas, kai jis liausis kvėpuoti iš viso. Kvėpavimas turi sustoti.

Faktiškai, kai jūs pasiekiate tikro balanso tašką, kuris yra vadinamas *samadhi*, kvėpavimas liaujasi. Bet mes neturime jokio supratimo, ką reiškia kvėpavimo sustabdymas. Jei jūs norite tai sužinoti, tiesiog dabar jūs galite nustoti kvėpavęs, bet tai bus beprasmiška. Jūs negalite to sužinoti nustodami kvėpuoti. Tai nebus tas pats potyris kaip gilioje meditacijoje.

Mes esame susipažinę su kvėpavimu tik dviem atvejais: kai įkvepiame ir kai iškvepiame. Bet ateina momentas, jis ateina meditacijos viršūnėje, kuomet kvėpavimas sustoja pusiaukelėje tarp

įkvėpimo ir iškvėpimo. Kai ateina šis momentas, jūs jaučiatės, kad kvėpavimas liovėsi ir kad jūs mirštate. Iš tikrųjų šis momentas ateis.

Jei jūs eisite gilyn į meditaciją, jūsų kvėpavimas lėtės ir lėtės; lyg jis retėtų. Tai atsitinka todėl, kad jums tokioje gilioje meditacijoje nereikia deguonies. Deguonis buvo būtinas jos pradinėje pakopoje. Tai lyg rakto poreikis atrakinant durų spyną. Argi aš turiu toliau sukti raktą po to, kai jis atliko savo darbą? Po to raktas nereikalingas. Jis kabo prie spynos, o aš esu patalpos viduje. Jūs galite paklausti, kodėl aš nenaudoju rakto po to, kai įėjau į patalpą. Ne, raktas atliko savo užduotį, jis buvo tik priemonė įeinant į patalpą.

Tol, kol kundalini nepabudo, jūs turite naudoti kvėpavimo raktą visa savo jėga. Bet po to, kai ji yra pabudus, kvėpavimas tampa nereikalingas. Dabar, kai jūs esate savo vidinėje kelionėje, jūsų kūnas reikalaus labai mažai deguonies. Tuomet jūs neturite naudoti savo valios kvėpavimui sustabdyti; jis pats savaime sulėtės. Jis lėtės iki sustojimo ir bus momentas, kai viskas, atrodo, sustoja. Faktiškai tai momentas – kai kvėpavimas sustoja pusiaukelėje tarp įkvėpimo ir iškvėpimo – kada jūs esate visiškai balanso būsenoje, kai jūs esate ekstazėje arba *samadhi*. Būtent šiuo momentu jūs patiriate egzistenciją – ne gyvenimą.

Supraskite skirtumą tarp gyvenimo ir egzistencijos patyrimo. *Samadhi* būsenoje jūs patiriate egzistenciją – ne gyvenimą. Jūsų gyvenimo patyrimas yra susijęs su kvėpavimu, kadangi gyvenimas yra deguonis, jūsų kvėpavimo dalis. *Samadhi* būsenoje jūs patiriate egzistenciją, kurioje kvėpavimas visiškai nebūtinas. Egzistencija yra begalinė. Į egzistenciją įeina viskas – joje yra jūsų būtis ir kalnai, ir žvaigždės, ir visa erdvė. Joje nėra jokio judesio; viskas egzistencijoje yra tyloje ir ilsisi. Joks raibuliavimas neiškyla taikioje, ramioje ir tylioje jūroje. Tuo momentu visos jūsų kvėpavimo vibracijos sustos; pats kvėpavimas sustos, kadangi kvėpavimas negali įeiti į šią ramybę, į šią tuštumą. Palikite kvėpavimą, netgi gyvenimas negali įeiti į šią erdvę. Niekuomet.

Anapus yra netgi anapus gyvenimo.

Atsiminkite, kad tai, kas yra anapus mirties, yra taip pat ir anapus gyvenimo. Todėl mes negalime sakyti, kad Dievas yra gyvas; taip sakyti yra absurdas. Kadangi jis nėra mirties subjektas, todėl beprasmiška jį

vadinti gyvu. Gyvenimas yra susijęs su mirtimi; tai kažkas, kas negali būti vienas be kito. Dievas neturi gyvenimo; jis yra egzistencija – greičiau jis pats yra egzistencija. Žinoma, mūsų gyvenanti būtis yra gyva, mes esame gyvenime. Kai mes prarandame egzistenciją, mes gyvename. Bet po mirties mes vėl grįžtame į egzistenciją.

Pavyzdžiui, gyvenimas pabunda vandenyne, kai pakyla bangos. Iki tol, kol bangos pakilo, kol nebuvo bangų, buvo tik vandenynas. Gyvenimas prasideda tuomet, kai bangos sukyta; tai bangos ateina į būtį, į gyvenimą. Tuomet, kai bangos dingsta, bangos miršta. Jų atsiradimas yra gyvenimo atsiradimas, jų nurimimas yra jų mirtis. Bet egzistencija yra jūra be bangų. Vandenynas buvo net ir tuomet, kai nebuvo bangų, ir jis bus po to, kai bangos numirs. Šios egzistencijos, šios tapatybės, šios ramybės patyrimas yra *samadhi* arba ekstazė.

Taigi *samadhi* nėra gyvenimo patyrimas; *samadhi* yra egzistencijos pergyvenimas. *Samadhi* yra egzistenciškas reiškiny; jai nereikia kvėpavimo. *Samadhi* būsenoje kvėpavimas neturi prasmės. Nei kvėpavimas, nei nekvėpavimas neturi jokios reikšmės *samadhi*. Kai viskas nutyla, tuomet atsitinka *samadhi*.

Todėl labai svarbu, kad ieškotojui įėjus į gilią meditacijos būseną, būtų priimtos įvairios atsargumo priemonės, kad jis išliktų gyvas. Daugelio asmenų reikia padėti tam, kuris yra kritiškoje valandoje, kitaip jis gali dingti, jis gali būti prarastas toje begalybėje, kurią žinome kaip *samadhi*. Jei nebus priimtos ypatingos priemonės, jis gali negrįžti iš paviešėjimo egzistencijoje. Ramakrišna dažnai pasiekdavo šią būseną. Dienų dienas jis būdavo *samadhi*, įgertas egzistencijos, ir jam buvo labai sunku sugrįžti į gyvenimą.

Ramakrišna yra labai garbinamas išminčius, jis plačiai žinomas ir labai gerbiamas. Bet mes nežinome nieko apie žmogų, kuris išsaugojo Ramakrišną pasauliui. Vienas iš jo sūnėnų gyveno su juo; jis buvo tas žmogus, kuris saugojo jį, kai šis slysdavo į negrįžimo būseną. Jis dėl jo nemiegojo naktimis. Tada, kai Ramakrišna įeidavo į *samadhi*, sūnėnas labai stengėsi išlaikyti jį gyvą; švelniai jį maitino pienu, vandeniu ir kitokiu maistu. Kai jo kvėpavimas nutrūkdavo, sūnėnas masažudavo jį tam, kad atstatytų kvėpavimą. Sūnėnas viską darė, kad išsaugotų jį pasauliui.

Visas pasaulis sužinojo apie Ramakrišną per Vivekanandą, bet niekas nepažino šio žmogaus, kuris išsaugojo jį pasauliui. Jis sunkiai dirbo, jis nieko netausojo tam, kad išsaugotų Ramakrišną, kuris galėjo mirti bet kuriuo metu. *Samadhi* potyris yra toks nepaprastai palaimingas, kad grįžti iš jo beveik neįmanoma. Tokiu momentu yra visos galimybės pradingti negrįžtamai.

Žinomas negrįžimo taškas ir jis yra labai arti *samadhi*. Mokyklos, vienuolynai, ašramai atsirado būtent šiuo tikslu: tam, kad išsaugotų ieškotojus, jog jie nenuslystų į negrįžimo tašką. Sanjasinai, kurie nesistatė mokyklų ir ašramų, prarado gilios *samadhi* potyrį. Keliaujantys sanjasinai – žinomi kaip *parivradžakai* – judėjo iš vienos vietos į kitą ir dėl to prarado giliausią dvasinį potyrį. Tam reikalinga grupė arba mokykla.

Tam, kad įeitum į gilią *samadhi* ir vėliau išsaugotum ieškotojus nuo mirties, reikia daugelio asmenų, kurie žino reikšmingus dalykus. *Parivradžakai* tam, kad išvengtų prisirišimo, nustatė taisyklę vienoje vietoje nelikti ilgesnį laiką. Bet tas, kuris tampa prisirišimo auka per ilgą laiką, gali tapti auka ir per trumpą laiką. Skirtumas bus tikrai laipsnyje – jo prisirišimas bus mažas. Žinoma, gali būti skirtumas tarp trijų mėnesių prisirišimo ir trijų dienų prisirišimo. Skirtumas bus laipsniuose. Per ilgą laiką *parivradžakų* mokyklos prarado joga ir *samadhi*, nes tam reikalingos grupės ir komunos.

Vienas dalykas – įeiti į *samadhi* – tai gali atsitikti individualiai ir visiškai skirtingas dalykas sugrįžti iš jos atgal. Nėra jokio sunkumo iki meditacijos fazės, bet *samadhi* momentas reikalauja didelio atsargumo ir rūpesčio. Tuo momentu, kai ji ateina, yra būtina neatidėliotina ieškotojo apsauga nuo nuslydimo į negrįžimo sritį. Jis turi būti išsaugotas, kad atneštų mums iš anapus naujienas. Tik tas vienintelis gali atnešti mums naujienas, kuris dirstelėjo *samadhi* būsenoje į anapus, kas patyrė to blyksnį.

Ką mes žinome apie tai, atėjo mums iš tos saujelės žmonių, kurie grįžo su anapusiniu patyrimu. Be jų mes būtume visiškoje tamsoje. Jūs negalite sužinoti to, galvodami ar svarstydami; tokio kelio nėra. Tai gali būti tik tiesiogiai paliečiama ir patiriama. Ir labai dažnai tas, kuris prisiliečia prie anapus, aptinka, kad labai sunku grįžti iš ten. Jis gali būti

prarastas amžiams; yra negrižimo taškas. Tai taškas, iš kurio galima šokti į nepabaigiamą tuštos erdvę, kurioje visi keliai baigiasi, ir visi tiltai suardomi.

Tuomet reikalingas labai atidus rūpestis, turi būti atliktas didelis darbas. Pastaruoju metu supratau, kad kai paruošiu jus *samadhi*, būtinai bus reikalingos mokyklos ar komunos. Jums bus svarbios grupės, ne individualybės – grupės, kurios rūpinsis tais, kurie įeis į *samadhi*; kitaip jie bus prarasti amžiams. Grupės, mokyklos ir komunos saugos tuos ieškotojus ir padės jiems grįžti iš būsenos su aukščiausiu patyrimu, kad jis būtų išsaugotas mums. Kitaip yra pavojus, kad tai bus prarasta.

Klausėjas: „Kokia yra kvėpavimo būseną, kurią mes vadiname *sahadž samadhi* arba natūralia ekstaze?“

Kvėpavimas tampa labai ritmiškas, labai harmoningas, jis tampa muzikalus; greta to dar yra daug kitų dalykų. Asmuo, kuris dvidešimt keturias valandas per parą yra *sahadž samadhi*, kurio protas nebanguoja, yra tylus, ramus ir išsiskiręs egzistencijoje, kuris yra vienvėdis su ja, to kvėpavimas atranda savo ritmą. Kai toks asmuo nedaro jokių dalykų – nei valgo, nei kalba, nei vaikščioja – tuomet jo kvėpavimas tampa nepalyginamai palaimingas. Tuomet ir būtis, ir kvėpavimas jam suteikia tokį džiaugsmą ir palaimą, kokio negali suteikti niekas kitas. Jo kvėpavimas yra labai ritmingas ir harmoningas; jis tampa negirdimu garsu, vienos rankos pliaukštelėjimo garsu.

Nežemiškas potyris gali atsitikti kvėpuojant atitinkamu būdu. Štai kodėl kvėpavimo disciplinos – jogų ir kitos – buvo išlavintos praeityje. Pavyzdžiui, jei asmuo kvėpuoja ritmingai ir harmoningai, kaip kvėpuoja asmuo *sahadž samadhi*, jis patirs ramybę ir taiką. *Pranajama* ir kitos kvėpavimo technikos buvo išugdytos stebint kvėpavimą ir jų poveikius daugeliui žmonių, kurie yra labai arti *samadhi* būsenos. Ir tai labai padeda.

Kvėpavimas *samadhi* būsenoje susilpnėja iki minimumo, kadangi *samadhi* būsenoje gyvenimas nėra tiek reikšmingas, kaip egzistencija arba būtis. Asmeniui, kuris yra *samadhi*, iš viso atsiveria naujos dimensijos, kurios priklauso egzistencijai, ir kuriose kvėpavimas bei

panašūs dalykai nebūtinai. Dabar jis amžiams yra įsitvirtinęs šioje dimensijoje, jis egzistuoja *samadhi* dimensijoje. Dabar jis naudoja savo kūną tik tuomet, kai nori bendrauti su mumis; kitaip jis nenaudoja savo kūno. Jis reikalingas tik bendrauti su mumis, kai jis valgo, miega, maudosi, rengiasi ir daro kitus dalykus, kuriems reikalingas kūnas. Tai yra tik jo būdas būti su mumis.

Išskyrus bendravimą su mumis, jam nereikalingas jo kūnas, kvėpavimas ir visa kita. Jam pačiam kūnas ir jo funkcionavimas neturi jokios prasmės. Todėl jo kvėpavimas tampa minimalus, jis kvėpuoja tik tiek, kiek tai reikalinga, kad gimtų pakankamai gyvenimo energijos palaikyti jo kūną gyvą. Todėl jis gali lengvai gyventi vietoje, kurioje yra labai mažai deguonies.

Žinomos senos šventyklos ir olos, kuriose yra tik šiokios tokios durys ir langai; jos iš viso neturi jokios ventiliacijos. Tai šių dienų požiūriu atrodo kaip anachronizmas, nes visa tai neatitinka higienos ir sveikatos mokslo reikalavimų. Visos šios antikinės šventyklos ir olos vis dar egzistuoja ir neturi net angų, kurios atitiktų šį vardą.

Šiuo metu yra žinomos olos, kurios neturi jokių ventiliacijos įrengimų; stebina tai, kaip oro gūšiai galėjo patekti į jas. Taip yra todėl, kad tiems, kurie gyveno jose, nereikėjo daug oro. Faktiškai jie nenorėjo, kad daug oro įeitų į jų šventoves, kadangi išorinio pasaulio vibracijos, atnešamos kartu su oru, galėjo sugriauti olos astralinius virpesius, kurie turėjo būti išsaugoti ir išlaikyti. Tai buvo teisinga šventyklų ir olių, kurios senais laikais neturėjo jokios ventiliacijos, astralinei energijai apsaugoti ir išlaikyti.

Tai neįmanoma šiandien. Kad tai taptų įmanoma, reikalinga ilga kvėpavimo mokykla. Kad tai taptų įmanoma, mums reikės daug vyrų ir moterų, kurie pasiekė *samadhi*.

Klausėjas: „Kaip budistų technika *anapansati* – nuolatinis kvėpavimo stebėjimas – veikia mūsų kūno deguonies lygį?“

Anapansati labai stipriai veikia mūsų kūno deguonies lygį. Tai geras klausimas, kurį būtina teisingai suprasti. Kiekvienas gyvenimo veiksmas, kiekviena mūsų kūno funkcija yra pagreitinama, jei tam

skiriamas dėmesys. Daugiausia mūsų kūno funkcijų yra autonomiškos; jums nereikia skirti joms jokio dėmesio, bet jei jūs skiriate joms dėmesį, jos suaktyvėja.

Pavyzdžiui, jei gydytojas uždeda savo pirštus ant jūsų pulso, jūsų pulsas nelieka toks pat, jis tuoju truputį pagreitėja; jis bus dažnesnis negu iki tol. Tai todėl, kad jis pajuto dėmesį – gydytojo ir jūsų. Šis pagreitėjimas bus žymiai didesnis, jei gydytojas yra priešingos lyties, kadangi tuomet jūs gausite daugiau dėmesio. Jūs galite pabandyti tai: patikrinkite pradžioje savo pulsą, po to stebėkite dešimt minučių ir po to vėl patikrinkite jį po dešimties minučių. Jūs aptiksite, kad jūsų pulsas pasikeitė, jis pagreitėjo. Dėmesys veikia kaip katalizatorius, dažninantis jūsų pulsą arba suaktyvinantis kitą kūno funkciją.

Anapansati technika yra labai vertinga. Tai būdas stebėti savo paties kvėpavimą. Jūs nieko neturite daryti; jūs neturite kištis į savo kvėpavimą arba kvėpuoti kitu ypatingu būdu. Jums reikia tik stebėti tai, kaip yra. Bet taip pat tiesa yra tai, kad kai tik jūs pradodate stebėti jį, jūsų kvėpavimas tampa truputį greitesnis. Tai neišvengiama. Jums stebint, jūsų kvėpavimo būdas keisis ir jis bus greitesnis negu iki tol. Šis pokytis ir jo stebėjimas atneš rezultatus.

Bet pagrindinis *anapansati* tikslas yra ne pakeisti jūsų kvėpavimo būdą, o tiesiog stebėti jį tokį, koks yra. Dėl to, kad jūs stebite savo kvėpavimą ir stebite nuolat, netrukus jūs pradėsite atskirti save nuo jo; atsiranda tarpelis tarp jūsų ir jūsų kvėpavimo. Dėl šios priežasties kam nors kažką stebint, nedelsiant stebėtojas tampa atskiras nuo stebimojo.

Faktiškai stebėtojas negali būti vienovėje su stebimu. Tuo momentu, kai jūs ką nors pradodate stebėti, jūs tampate atskiras nuo jūsų stebėjimo objekto – jūs tampate atskiras nuo jo. Jeigu jūs pradėjote stebėti savo kvėpavimą ir stebite, kaip jis vyksta, jūs pačiame stebėjimo procese tolstate nuo jo. Tuomet vieną dieną jūs aptiksite, kad, tęsiantis kvėpavimui, jūs esate toli nuo jo.

Anapansati joga atskiria jus nuo kūno; jūs iš tikrųjų tai pergyvenate.

Jūs galite pabandyti *anapansati* daugeliu būdu. Jei jūs stebėsite, kaip jūs vaikštote – jei jūs tik stebite, kaip jūsų kojos pakyla ir juda, kaip dešinė koja pakyla ir juda, po to kairė koja pakyla ir juda – jei jūs

tik stebėsite savo pėdų judesius, po dviejų savaitių aptiksite, kad esate atskiras nuo savo kojų. Jūs aiškiai matysite, kad jūsų kojos yra stebimos, o jūs liekate stebėtojas. Savos pėdos, atrodo, funkcionuoja mechaniškai. Toks asmuo gali sakyti, kad vaikščiodamas jis nevaikšto, kalbėdamas nekalba, valgydamas nevalgo ir miegodamas nemiega. Ir jis teisus.

Tačiau suprasti tokį asmenį, kuris tampa stebėtoju ant kalvos, sunku. Jei jis liudija savo vaikščiojimą, jei jis iš tikrųjų nevaikšto vaikščiodamas, tai tik jis žino, kad yra taip; kitiems bus sunku tai suprasti. Jei jis liudija savo kalbėjimą, jis nekalba kalbėdamas, jis lieka tik stebėtoju.

Anapansati yra reikšminga technika; ji padaro jus liudytoju, liudijančia siela, bet tai yra kažkas kita negu kundalini.

Klausėjas: „Matyt, giliai intensyviai kvėpuojant deguonies perteklius įeina į plaučius ir gali padaryti ieškotojui didelę žalą. Ką jūs pasakysite apie tai?“

Iš tikrųjų nėra asmens, kuris kvėpuodamas naudotų savo plaučius pilnutinai. Paprasčiau kalbant, žmogaus plaučiuose yra apie šešis tūkstančius cistų, iš kurių vos penkiolika ar dvidešimt šimtų cistų yra užpildomos deguonimi, jei asmuo yra visiškai sveikas ir kvėpuoja normaliai. Likusieji oro maišeliai yra užpildomi anglies dioksidu, o tai yra kitas nešvarumų vardas. Todėl sunku surasti žmogų, kuris naudotų deguonies daugiau negu reikia. Tokių, kurie naudoja pakankamą deguonies kiekį, yra nedaug, didžioji mūsų plaučių dalis lieka nepanaudota.

Iš tikrųjų būtų nuostabu, jeigu galėtume užpildyti visus plaučius deguonimi; tai žymiai išplėstų jūsų sąmonę. Kokio masto yra jūsų gyvenimas, galima sužinoti iš deguonies, kuriuo jūs kvėpuojate, kiekio. Kuo daugiau deguonies, tuo daugiau gyvenimo. Jei jūs galite užpildyti savo plaučius deguonimi pilnutinai, jūs esate savo gyvenimo zenite.

Deguonis apsprendžia skirtumą tarp sveikumo ir ligos. Liga nulemia, kad kvėpuojant praeina mažai deguonies. Štai kodėl kai kurie sergantys žmonės turi būti gaivinami dirbtiniu kvėpavimu. Jie tiesiog numirs, jei bus palikti patys sau. Sveikumas ir ligotumas gali būti

išmatuojami per deguonies vartojimo kiekį. Dėl šios priežasties bėgiojimas gražina jums sveikatą, nes bėgiodami naudojate daugiau deguonies. Kiekvienas fizinis pratimas yra naudingas dėl šios priežasties. Bet kuris aktyvumas, kuris prisideda aprūpinant deguonimi, yra naudingas jūsų sveikatai. Viskas, kas išėikvoja jūsų deguonies rezervus, yra žalinga jūsų sveikatai; tai žadins ligotumą.

Bet faktas, kad jūs niekad nekvpuojate visa plaučių geba; jūs niekad nenaudojate tiek daug deguonies, kiek galite naudoti. Taigi klausimas apie didesnę jo sunaudojimą negu reikalinga tiesiog neiškyla. Jūs negalite paimti daugiau negu plaučiai gali išlaikyti; jūs negalite paimti daugiau negu juos pripildyti. Tai sunku padaryti.

Klausėjas: „Be deguonies mes įkvepiame ir tokias dujas, kaip azotas ir vandenilis. Kaip šios dujos prisideda prie meditacijos?“

Šie dalykai taip pat prisideda prie meditacijos. Viskas, kas yra ore – ne tik deguonis, bet ir kiti dalykai – prisideda prie gyvenimo. Dėl to mes esame gyvi. Tose planetose ir palydovuose, kuriuose šios dujos nėra atitinkamų proporcijų, gyvenimo nėra. Būtent dėl jų tapo įmanoma gyvybė čia. Dėl šios priežasties jums visiškai nereikia baimintis.

Kuo intensyviau ir gyviau jūs kvpuojate, tuo daugiau laimite. Giliai ir greitai kvpuojant, tik deguonis gali maksimaliu kiekiu įeiti į jūsų kvėpavimo sistemą; visa kita bus palikta išorėje. Tačiau ir kitos dujos yra naudingi ingredientai gyvenime; jie nėra žalingi.

Klausėjas: „Kodėl kūnas po gilaus ir greito kvėpavimo pradeda justis lengvumą?“

Tai tiesa, kad kūnas po dinaminės meditacijos jaučiasi lengvas. Tai dėl to, kad mūsų kūno sąmoningumas yra vienas iš mūsų sunkumo pojūčių priežasčių. Tai, ką mes vadiname sunkumu, yra ne kas kita, kaip kūno sąmoningumas. Kūno svoris slepia sergantį asmenį net ir tuomet, jei jis yra liesas ir ištvermingas. Bet netgi sveikas asmuo, nors jis yra sunkus, jaučia savo kūno lengvumą. Taigi iš tikrųjų mūsų kūno sąmoningumas jaučiamas kaip svoris.

Paprastai mes tampame sąmoningi savo kūno atžvilgiu tuomet, kai jis skauda, kai jis kenčia. Mes tampame sąmoningi mūsų pėdos atžvilgiu, kai ją sužalojame. Mes juntame galvą tuomet, kai ji skauda. Jei kūno neskauda, mes visiškai jo nejuntame. Šis sąmoningumas yra mūsų kentėjimo matas.

Mes apibrėžiame asmens sveikumą kaip bekūniškumo pojūtį. Tas, kuris nejunta savo kūno, kuris jaučia savo bekūniškumą, iš tikrųjų yra sveikas asmuo. Jei asmuo identifikuoja su tam tikra savo kūno dalimi, galima sakyti, kad ta kūno dalis serga.

Tuo metu, kai deguonies kiekis išauga ir kundalini pabunda, jūs pradėsite justis, kad kūno nėra; tas potyris priklausys sielai ar *atmanui*. Dėl šių subtilių potyrių jūs tuojau pajusite lengvumą, ypatingą besvoriškumo rūšį. Daugelis žmonių jaučiasi lyg jie levituotų. Jie iš tikrųjų nelevituoja – tikra levitacija atsitinka labai retai. Bet dėl visiško besvoriškumo pojūčio jūs jaučiatės lyg levituotumėte. Jei atsimerksite ir pažiūrėsite, jūs aptiksite, kad sėdite ant žemės. Tai iš kur šis levitacijos pojūtis?

Iš tikrųjų mūsų protas didžiausiu gylyje nežino tos kalbos, kurią mes mokame. Jis žino tik vaizdų, simbolių kalbą. Taigi kai mes patiriame besvoriškumą, visišką besvoriškumą, protas tai išreiškia vaizdų kalba. Jis nesako verbališkai, kad tai besvoriškumas, vaizduose tai atrodo kaip levitacija, protas jaučia levitaciją.

Mūsų giluminis protas, mūsų nesąmoningas protas negalvoja žodžiais, jis galvoja vaizdais ir simboliais. Štai kodėl mes naktį sapnuojame tik vaizdus ir tik retkarčiais žodžius. Miegantis protas turi transformuoti viską, įtraukdamas potyrius ir mintis į vaizdus. Dėl šios priežasties pabudę ryte sunkiai suprantame savo sapnus. Ta kalba, kurią mes žinome ir naudojame savo sąmoningomis valandomis, visiškai skirtinga nuo vaizdinės sapnų kalbos. Du žmonės visiškai svetimšaliai vienas kitam, todėl tokie dideli interpretatoriai kaip panditai, psichologai ar psichiatrai reikalingi tam, kad interpretuotų juos mums. Kitaip be jų mes negalime suprasti sapnų.

Sakysim, kažkas turi ambicijas. Kaipgi jis gali išreikšti savo ambicijas sapne? Jis transformuos save į paukštį, skrendantį aukštai danguje, tuomet jis bus visko viršūnėje, palikdamas visą pasaulį

apačioje. Ambicija sapne taps skrydžiu – kažkas sapnuoja skrydžius ir skrydžius. Visos žmonių ambicijos sapne būna skrydžiai. Bet žodis „ambicija“ niekada nebus sutinkamas sapnuose. Taigi pabudęs ryte asmuo stebisi, kodėl jis sapne skraidė.

Jo ambicijos sapne transformavosi į skraidantį paukštį.

Tuo pačiu būdu mes, įėję į gilią meditaciją, besvoriškumą juntame kaip levitaciją. Iš tikrųjų besvoriškumas gali būti perteiktas tik kaip levitacija, kito būdo nėra.

Ir vieną kartą didingą minutę kūnas, būdamas didžiausio besvoriškumo būsenoje, iš tikrųjų gali levituoti.

Klausėjas: „Kartais meditacijoje atrodo, kad kažkas trakšteli, ir tai mus išgąsdina.“

Tai įmanoma, tai absoliučiai įmanoma.

Klausėjas: „Ar neturėtume išsigąsti?“

Baimė nėra būtina, nors tai, kad jūs išsigąstate, yra normalu.

Klausėjas: „Tai sukuria didelę kaitrą.“

Tai taip pat įmanoma. Tai įmanoma, kad jūsų visas vidinis pergyvenimo mechanizmas pasikeičia. Visi jūsų ryšiai su kūnu pradeda dingti ir jų vietoje pradeda formuotis nauji ryšiai. Seni tiltai sulaužomi ir nauji statomi. Senos durys užsidaro ir naujos atsidaro. Taigi visas namas pasikeis. Štai kodėl jūs galvojate, kad daugelis dalykų jūsų viduje sulūžta ir dėl to jūs jaučiatės išsigandę. Tai natūralu, kadangi visa jūsų sistema pereina sąmyšio ir netvarkos būsenas. Tai kartais atsitinka pereinamųjų laikotarpių metu.

Po to, kai iš šio chaoso nauja tvarka iškils, ji visiškai skirsis nuo senos, ji bus neprilygstamai unikali. Tuomet jūs pamiršite, kad kažkokia sena tvarka kada nors egzistavo. Ir netgi tuomet, kai jūs prisiminsite ją, stebėsitės, kaip žemėje galėjote būti su ja.

Visa tai įmanoma.

Klausėjas: „Ar bus būtina stengtis kvėpuoti giliai ir klausti „Kas esu aš?“ netgi po *šaktipat* arba energijos perdavimo atsitikimo, ar tai vyks natūraliai ir savaime?“

Kai kvėpavimas ir klausinėjimas taps natūralūs, klausimas apie tai neiškils. Tuo metu toks klausimas savaime atrodys nenatūralus. Dalykas baigiasi tuomet, kai viskas tampa natūralu. Bet daugelį kartų, daug kartų iki to, kol tai atsitiks, protas reikalaus patikėti, kad tai jau atsitiko ir kad dabar nereikia toliau stengtis. Tol, kol protas jus persekioja, neatsipalaiduosite, negalėsite atsisakyti pastangų. Iki tol turėsite tęsti klausinėjęs: „Kas esu aš?“, kadangi protas vis dar yra, jis vis dar egzistuoja. Tai protas argumentuoja ir bando jus persekioti.

Kad ir kaip bebūtų, ateis diena, kai aptiksite, jog daugiau nieko nereikia daryti. Tuomet jūs negalėsite daryti dalykų, netgi jei norėsite, kadangi jūs galite klausti „Kas esu aš?“ tik tol, kol nežinote, kas esate. Tą dieną, kai sužinosite, kas jūs esate, klausimas daugiau iš viso neiškils. Tuomet bus tiesiog absurdiška klausti, kadangi jūs žinote.

Bet tol, kol aš nežinau, kur yra durys, aš karštingai klausinėsiu apie tai, kartą apie tai sužinojus, klausimas atkris savaime. Tuomet aš neklausinėsiu, ar aš turiu klausinėti, ar ne. Tai bus nereikalinga ir beprasmiška. Mes klausinėjame tol, kol dalykų nežinome; kai mes juos sužinome, reikalas baigiasi. Kai tik jūs realizuojate, kas jūs esate, žodžių pasauliui ateina galas. Kai ateina laikas jums šokti į anapus, tuomet nieko nebūna likę daryti. Tuomet, ką jūs bedarytumėte, tai meditacija. Jūsų vaikščiojimas yra meditacija. Jūs sėdite, ir tai yra meditacija. Tuomet jūsų tylą yra meditacija, ir jūsų kalba taip pat. Netgi jei jūs kovojate, tai taip pat yra meditacija. Nesvarbu, ką jūs bedarytumėte.

Klausėjas: „Kartais dėl *šaktipat* poveikio arba dėl energijos perdavimo poveikio labai gilus kvėpavimas atsitinka savaime. Bet kartais kūnas atsipalaiduoja ir kvėpuoja lėtai. Ar reikėtų tęsti pastangas tokių intervalų metu?“

Būtų gerai, jeigu būtų taip. Tai nėra klausimas, ar kvėpavimas tęsiasi, ar lėtėja. Tai nelabai svarbu, jei kvėpavimas sustoja. Klausimas yra, ar jūs pakankamai įdėjote pastangų į tai, ar ne. Kas yra reikšminga, tai jūsų pastangos, o ne jūsų pastangų vaisiai. Reikšminga yra tai, ar jūs atlikote viską geriausiu būdu, ar jūs rizikavote viskuo.

Protas yra labai sumanus ieškodamas kelių ištrūkti. Jis daro viską, kad apsaugotų save. Jis sako: „Dabar niekas neatsitinka, todėl metas sumažinti pastangas.“ Protas yra toks išradingas, kad per dieną jis gali šimtais būdų įtikinti išvengti to ir rasti šimtus pateisinimų ir loginių išvadų. Jis gali ilgai jums sakyti, kad jūs uždusite, kad mirsite, jei toliau tęsite savo pastangas.

Neklausykite proto. Pasakykite savo protui: „Nuostabu, jei uždusiu ir mirsiu.“ Visiškai kitas dalykas, jei kvėpavimas sustoja savaime, bet jūs iš savo pusės turite stengtis tai tęsti. Jūs nieko neturite taupyti. Netaupykite netgi truputėlio, kadangi kartais netgi tas nedidelis truputėlis gali būti reikšmingas ir lemtingas.

Niekas nežino, kas bus paskutinis kantrybės lašas. Visuomet yra paskutinis šiaudas, kuris priverčia kupranugarį nugriūti. Galite sakyti, kad jūs pridėjote pakankamai didelį nešulį ant kupranugario nugaros, bet vis dar nepakankamą, kad jis pritūptų. Galbūt vis dar trūksta paskutinio šiaudo, kuris nulems rezultatą, kadangi visuomet yra paskutinis šiaudas, kuris nulemia. Visuomet tai nėra pirmas šiaudas, bet lemtingas būna paskutinis. Galbūt jau jūs pakrovėte ant kupranugario 99.99 svarų šieno, ir vis dar trūksta, kad jis pritūptų. Vis dar trūksta paskutinio trupučio – 0.01 svaro.

Pabandykite tai suprasti tokiu būdu. Jūs bandote numušti kabančią spyną su plaktuku. Jūs sudavėte 99 galingus smūgius, bet spyna vis dar nenutrūko. Po to, būdamas pavargęs, jūs suduodate labai nestipriai 100-ąjį smūgį. Bet spyna nutrūksta nuo šio mažyčio smūgio. Taigi kartais labai mažas dalykas pasirodo lemiančiu faktoriumi; kartais šiaudo pakanka lemčiai. Tegul nebūna taip, kad jūs padarėte viską ir vis dėlto nepataikėte į taikinį per vieną colį. Ar jūs nepataikėte per colį, ar per mylią, tai tas pats. Jei jūs nepataikėte, jūs praleidote viską.

Tai atsitiko neseniai. Vienas draugas meditavo kaip ir jūs visi tris dienas Amritsaro stovykloje. Jis yra išsilavinęs asmuo, daktaras. Jis

meditavo ir meditavo, bet nieko neatsitiko. Atėjo paskutinė diena. Aš nežinojau, ką jis daro, ko jis nedaro. Faktiškai aš nieko nežinojau apie jį. Paskutinę dieną, aiškinant techniką, aš pasakiau, kad vanduo virsta garais tik tuomet, kai jie pasiekia 100-to laipsnių temperatūrą. Jei kažkas nustojo kaitinti prie 99-nių laipsnių, jis neturėtų skystis, kad, trūkstant tik vieno laipsnio temperatūros, vanduo nevirsto garu. Net jei jūs įkaitinote iki 99.9 laipsnių karščio, jis vis dar bus vanduo. Nors karščio trūksta tik trupučio, jis nepasikeis. Tik tuomet, kai vanduo perkirs 100-to laipsnių temperatūrą, jis taps garu. Ir kito būdo nėra. Taisyklė yra taisyklė.

Jis atėjo pas mane tos pačios dienos vakare. Jis man pasakė, kad kai aš apsakiau vandens virimo garais sąlygas, tai jam labai padėjo. Anksčiau jis turėjo tokį supratimą, kad jei pastangos bus švelnios, tai ir nauda iš meditacijos bus nedidelė, bet kaip ten bebūtų, bus išlošiama. Kai jis išgirdo mane, jis suprato, kad klysta. Vandeniui tapti garais būtina 100-to laipsnių temperatūra. Nebūna taip, kad nedidelis temperatūros kiekis pakeistų vandenį į mažą garų kiekį. Vanduo nevirs garu tol, kol karštis nepasieks 100-to laipsnių. Jis turi pereiti visą ciklą. Tą rytą jis įdėjo visas savo pastangas į meditaciją ir buvo nustebęs, kad kažkas atsitiko. Tai, ką jis buvo daręs paskutines tris dienas, buvo veltui. Jis nieko nelaimėjo, tik nuovargį pabaigoje. Ketvirtą dieną jis buvo visiškai nepavargęs ir tai, kas buvo įspūdinga, jis šitai atliko.

Taigi visuomet yra paskutinis šiaudas, kuris nulemia skirtumą tarp tų, kuriems tai įvyksta ir kuriems to neįvyksta.

Vienas dalykas turėtų būti aiškus. Meditacijoje stebėdamas iš savo pusės žmogų, darantį viską, ką jis gali, jūs galvojate, kad netgi jis nepadarys pažangos, jau nekalbant apie jus. Jūs klystate taip galvodami. Yra skirtumas tarp vieno šimto laipsnių ir kito šimto laipsnių. Jūsų šimtas laipsnių yra ne tas pats, kas kito asmens šimtas laipsnių. Galbūt kito žmogaus energijos rezervai yra žymiai didesni, negu jūsų ir jis jų neišnaudoja, nors daro geriau negu jūs. Tai panašu į tai: asmuo turi kišenėje penkis šimtus rupijų ir iš jų žaidime užstato tris šimtus rupijų. Jūs savo kišenėje turite tik penkias rupijas ir lažinatės iš keturių. Šiuo atveju jūs rizikuojate labiau negu jis; jūs jį pranokstate.

Tai nėra klausimas, kiek jūs ar kiek kitas asmuo išleido, tai klausimas apie santykį tarp to, ką jūs turite ir kuo jūs rizikuojate. Tai yra proporcijos dalykas. Jūs laimėsite, jei lošite iš visų penkių rupijų ir kitas žmogus praloš netgi tuomet, jei jis loš iš keturių šimtų devyniasdešimt devynių rupijų. Pergalei jis turės rizikuoti visais penkiaais šimtais rupijų.

Labiausiai svarbu tai, kad jūs rizikuotumėte savimi totaliai, kad jūs netaupytumėte nė trupučio energijos ar pastangų. Niekada negalvokite, kad jūs padarėte pakankamai dabartyje ir pabandysite daugiau kitą kartą. Tuo momentu, kai jūs taip galvojate, pradėdate regresuoti, kristi žemyn.

Dažnai atsitinka, kad tokios mintys pradeda jus atakuoti kaip tik lemiamu jūsų momentu, kai jūs turite būtent tai padaryti. Kritišku momentu jūsų protas pradeda gąščiotis, kad tik nedingtų nebūtyje. Tai didžiausias jūsų ego pavojaus momentas ir tai taip pat didžiausių jūsų galimybių momentas, didžiausio jūsų sielos troškimo momentas. Šiuo momentu jūsų protas prašys jus nusileisti ta dingstimi, kad jūs jau padarėte pakankamai, kad vanduo per daug įkaito ir jis gali virsti garais.

Kai jūsų protas jaučia neišvengiamą pavojų ir panikuoja, žinokite, kad tai pats lemtingiausias ir vertingiausias meditacijos momentas – jūsų realizacijos momentas. Tol, kol nėra pavojaus, protas prašys tęsti, bet kai tik pavojus bus arti – tai ir yra virimo taškas – jūsų protas paprašys tuojau sustoti. Protas sakys, kad jūs jau išsekinote save iki maksimumo, kad dabar energijos toliau tęsti nėra.

Saugokitės proto, kai šis lemiamas momentas ateina. Tai tiksliai tas momentas, kai jūs turite visą savo energiją atiduoti veiksmui. Jei jūs praleisite šį momentą, jūs jį praleisite metų metams. Kartais reikia ne vienerių metų 99-nių laipsnių temperatūrai pasiekti. Tačiau kartais jūs praleidžiate tai kaip tik tuo momentu, kai beveik palietėte šimto laipsnių žymę. Jūs praleidžiate dėl tokio smulkaus dalyko.

Taigi netausokite savęs; kitaip jūs praleisite.

Klausėjas: „Ką daryti, jei dėl per didelių pastangų bus pavojuje kraujo kūneliai?“

Leiskite jiems būti pavojuje. Kas iš to, kad jūs juos išsaugosite? Šiandien ar rytoj jie bus suardyti. Ir ką jūs darysite po to, kai juos išsaugosite?

Klausėjas: „Galų gale mes nenorime mirti kaip nemokšos.“

Jei jūs abejojate dėl kraujo kūnelių, būkite tikri, kad mirsite kaip nemokšos. Kas bus po to, kai jūs išsaugosite savo kraujo kūnelius? Mūsų problema yra ta, kad mes visuomet rūpinamės dalykais, kurie yra visiškai mums nereikšmingi.

Klausėjas: „Faktiškai mes turime tik truputį; kaip aš galiu pajėgti tai prarasti?“

Aš abejoju, ar jūs turite netgi tą truputį, kurį verta išsaugoti. Jei jūs iš tikrųjų turite, jūs nebijosite tai prarasti. Jūs neturite netgi to nedaug. Jūs esate kaip nuogalius, kuris bijo prarasti savo rūbus. Ši baimė nuogam žmogui suteikia netikrą pasitenkinimą, kad jis kažką turi. Jis iš šios iliuzijos gauna malonumą, jis įsivaizduoja, kad turi rūbus, kad jis nenuogas. Jei jis iš tikrųjų turi rūbus, jis nebijos juos prarasti. Pagaliau tai yra tik rūbai; kas čia tokio, jei jie bus prarasti? Išsivadуйте iš tokių baimių.

Aš nenoriu pasakyti, kad jūsų kraujo kūneliai iš tikrųjų bus pažeisti. Ir jei iš tikrųjų jie bus pažeisti, tai bus dėl jūsų baimių, o ne dėl meditacijos. Baimė iš tikrųjų ardo juos; baimė iš tikrųjų žaloja kraujo kūnelius kaip ir daugelį kitų dalykų. Bet mes dėl to nebijome; mes nebijome savo baimės.

Jeigu jūs bijote, esate sunerimę, jei esate įtampoje, tai būtent dėl šios priežasties jūsų kraujo kūneliai ir daugelis kitų dalykų bus sužaloti, bet mes nebijome to. Mes bijome meditacijos, kuri nežaloja. Priešingai, ji taisydo pažeidimus, kurie yra jau atsitikę jumyse.

Bet mes įsikabinę į mūsų baimes ir prisiglaudžiame prie jų. Mes toliau sakome: „Kas bus, jei atsitiks tas ar kitkas?“ Taigi mes darome viską, kad pabėgtume nuo meditacijos. Jei yra taip, aš sakau: „Kam iš

viso atvykti?“ Ši baimė, šis neryžtingumas, šis konfliktas pavojingas. Tuomet neikite arti to, baikite su tuo visiems laikams.

Bet mes esame dvilypiai, mes norime abiejų. Mes norime medituoti, tuo pat metu mes norime pabėgti nuo to. Tuomet šis konfliktas iš tikrųjų suardys mus. Tuomet mes be reikalo esame nemalonioje padėtyje. Tūkstančiai žmonių be reikalo pergyvena nemalonumą, jie nori aptikti Dievą ir tuo pat metu baiminasi, kad kurią nors dieną nesutiktų jo akis į akį. Šis dvigubas mazgas, šis proto susiskaldymas yra problema. Visi mūsų sunkumai yra tame, kad viena proto dalis nori kažką daryti, o kita nenori. Abejonė ir konfliktas tapo pačia mūsų esme. Niekad neatsitinka taip, kad mes norime daryti ir norime to absoliučiai. Tą dieną, kai bus taip, tuomet niekas nebus mums kliūtis. Tą dieną mūsų gyvenimas taps toks dinamiškas, kokio mes niekuomet nepažinome.

Bet mūsų būseną absurdiška: mes žengiame vieną žingsnį į priekį ir nedelsdami žengiame kitą žingsnį atgal. Mes dedame vieną plytą, kad pastatytume namą, o kitą momentą mes nuimame ją. Tuo būdu mes turime abu dalykus – namo statymo malonumą ir liūdesį, kad tai nebus padaryta. Visą dieną mes statome sieną ir kai ateina vakaras, mes ją savo rankomis nugriauname. Tuomet sielvartaujame, kaip sunku pastatyti namą.

Mes turime pabandyti suprasti šią dvigubą proto struktūrą. Vienintelis būdas suprasti tai yra šis: būkite pasiruošę galvoti, kad bus blogiausia. Šis blogiausio įsivaizdavimas yra toks, kad jūsų kraujo kūneliai gali būti pažeisti. Leiskite jiems būti pažeistiems. Kas iš to, kad jūs juos išsaugosite, sakysime, trisdešimčiai ar keturiasdešimčiai metų? Jūs tuos trisdešimt metų būsite valdininkas kokioje nors įstaigoje. Jūs valgysite, miegosite, pagimdysite keletą vaikų. Šie vaikai savo ruožtu užaugs, taps vyrais ir žmonomis, tuo ir kitkuo, panašiai kaip ir jūs. Kai jūs mirsite, jūs paliksime juos ir abejonę apie jų kraujo kūnelių sužalojimą. Ką jūs dar galite daryti?

Jei mes žinome, kad gyvenimas, kurį mes norime išsaugoti, nieko savyje vertingo neturi, tik tuomet mes galime rizikuoti viskuo; kitaip tai neįmanoma. Mes turime labai aiškiai suprasti savo protu, kad tai, ką mes taip energingai stengiamės išsaugoti, yra neverta triūso. Mes taip

pat turime žinoti, kad niekas nebus išsaugota, nepaisant to, kad mes tai saugosime. Ir jei mes tai aiškiai suprasime, tuomet nebus jokios problemos. Tuomet jūs būsite pasiruošę viskam, netgi kraujo kūnelių sužalojimui.

Kraujo kūneliai iš tikrųjų nebus pažeisti. To niekad neatsitikdavo praeityje. Jei tai atsitiktų, tai būtų nepaprastas atsitikimas. Jūs atvertumėte naują dalyką.

Pagrindiniai Ošo gyvenimo biografijos faktai

Vaikystė

- 1931** Ošo gimė Indijoje, Kušvade, Madija Pradeše 1931 m. gruodžio 11 d. smulkaus audinių pirklio šeimoje, praktikuojančioje džainizmą. Pirmus septynerius savo gyvenimo metus jis praleido pas senelius, kurie suteikė jam visišką veiksmų laisvę ir visuotinai palaikė ankstyvus gyvenimo prasmės ieškojimus.
- 1938** Mirus seneliui, jis grįžo pas tėvus į Gadavaros miestelį su 20.000 gyventojų. Kartu atvyko jo senelė, kuri liko ištikimiausiu Ošo draugu iki savo mirties 1970 m. ir laikė save anūko mokine.
- 1946** Pirmą satori būseną Ošo patyrė būdamas 14 metų. Bręstant jo meditaciniai potyriai gilėjo. Dvasinių ieškojimų intensyvumas atsiliepė jo sveikatai. Tėvai ir draugai pradėjo baimintis dėl Ošo gyvybės.

Universitetiniai metai

- 1953** 1953 metų kovo 21 d., būdamas 21 metų, Ošo prašvito, pasiekė aukščiausią žmogaus sąmoningumo viršūnę. Tuomet, kaip Ošo sako, baigėsi jo išorinė biografija, neliko ego, ir jo gyvenimas harmonizavosi pagal vidinius dėsnius. Išorėje jis tęsė studijas Saugaro universiteto filosofijos fakultete, kurį su pagyrimu baigė 1956 m. Jis laimėjo aukso medalį Visos Indijos debatų konkurse ir tapo Indijos čempionu.
- 1957** Ošo dėsto Raipuro Sanskrit-koledže. Po metų jis tapo Džabalpuro universiteto filosofijos profesoriumi. 1966 m. paliko šią pareigybę tam, kad galėtų visiškai pasišvęsti šiuolaikinio žmogaus meditacijos menui. Šeštame

dešimtmetyje apvažiavo visą Indiją kaip „Ačarija (mokytojas) Radžnišas“. Jis rodė valdančiųjų sluoksnių veidmainiškumą ir jų pastangas apsunkinti aukščiausią žmonių teisę – būti savimi. Jis kreipdavosi į daugiataūkstantines auditorijas, žadindamas milijonų žmonių širdis.

Bombėjaus metai

- 1968** Ošo apsistojo Bombėje ir pradėjo mokytį. Reguliariai vedė meditacines stovyklas, dažniausiai kalnuotose vietovėse, kuriose mokė ir „Dinaminės meditacijos“. Tai katarsinė technika, padedanti sustabdyti protą. Nuo 1970 metų norinčius Ošo pradeda išsventinti į „neo-sanjasą“, į saviieškos ir meditacijos kelią, kuriuo veda savo meile ir žiniomis. 1970 m. jis pradeda vadintis „Bagvanu – dievu, palaimintu“.
- 1970** Atvyksta pirmieji dvasios ieškotojai iš Vakarų, tarp kurių daug kvalifikuotų profesionalų. Ošo tapo žinomas Europoje, Amerikoje, Australijoje, Japonijoje. Vyko mėnesinės meditacinės stovyklos, o nuo 1974 m. Ošo apsistojo Punoje, kurioje jo mokymas dar suintensyvėja.

Punos metai

- 1974** Ošo 21-mų prašvitimo metinių proga Punoje atsidaro Ošo Ašramas. Ošo įtaka plinta visame pasaulyje. Tuo pat metu pradeda silpnėti jo sveikata. Vis daugiau laiko Ošo praleidžia kambaryje, vienatvėje, tik du kartus išeidamas rytiniams ir vakariniams diskursams, bei individualiems pokalbiams su mokiniiais ir išsventinamaisiais. Vedamos jungtinės meditacinės ir vakarietiškos psichoterapijos grupės. Per dvejus metus Ašramas tapo „geriausiu vidinio augimo ir terapijos centru“ pasaulyje. Ošo paskaitos lietė pagrindines pasaulio religijas. Tuo pat metu jo nepaprastos Vakarų mokslo ir filosofijos žinojimas, minčių aiškumas ir įrodymų gylis klausytojams

leido pereiti Rytų ir Vakarų tarpeklių. Ošo paskaitos, įrašytos ir išleistos knygomis, sudaro šimtus tomų. Juos perskaitė šimtai tūkstančių žmonių. 70-ųjų pabaigoje Ošo Ašramas Punoje tapo šiuolaikinių tiesos ieškotojų Meka. Indijos premjer-ministras Moradžas Desajis – ortodoksus induistas – sutrukdė Ošo mokiniams persikelti į nuošalų Indijos kampelį, kur jie ruošėsi įkurti savipilnę komuną, gyvenančią meditacijoje, meilėje, kūryboje ir džiaugsme.

- 1980** Vienoje paskaitoje tradicinės induistinės sektos narys bandė nužudyti Ošo. Nepaisant to, kad oficialios religinės ir bažnytinės Vakarų ir Rytų organizacijos buvo prieš jį, Ošo mokinių skaičius augo ir viršijo ketvirtį milijono.

Nauja fazė – JAV, Radžnišpuramas

- 1981** Gegužės pirmą dieną Ošo nustojo kalbėti ir pradėjo tylaus bendravimo su mokiniams „iš širdies į širdį“ periodą, kad jo kūnas dėl stuburo negalavimų galėtų pailsėti. Galimos operacijos atvejui Ošo gydytojas ir aptarnaujantis personalas pervežė jį į JAV. Ošo amerikiečiai mokiniai Oregono valstijos dykumoje nupirko rančą su 64000 akrų žemės plotu. Į rančą jie pakvietė Ošo – ten jis pradėjo greitai sveikti. Aplink jį gniaužiančiu kvapą greičiu susibūrė pavyzdinė žemdirbystės komuna. Buvo įsisavintos apleistos ir išsekintos žemės; jos tapo oaze, išmaitinančia per 5000 gyventojų miestelį. Kasmet vyko pasaulinis Ošo draugų festivalis, per kurį apsigyvendavo per 20.000 svečių. Lygiagrečiai greitai augant Komunai Oregon, visose didžiausiose pasaulio valstybėse, įskaitant ir Japoniją, būrėsi didžiulės komunos, kurios vertėsi nuosava gamyba. Tuo pat metu Ošo paprašė leidimo nuolat gyventi JAV religinio mokytojo teisėmis, bet Amerikos vyriausybė atsisakė tokį leidimą išduoti, argumentuodama jo pažadu susilaikyti nuo viešų diskursų. Naujasis miestas nuolat buvo Oregono

administracijos ir Valstijos krikščioniškos daugumos teisiškai atakuojamos. 1984 m. spalio mėnesį Ošo pradeda savo rezidencijoje pokalbius su nedidelėmis mokinių grupelėmis, o 1985 m. liepą atnaujina rytinius diskursus tūkstantiniams ieškotojams „Radžniš Mandirė“.

- 1985** Rugsėjo 14 d. asmeninė Ošo sekretorė ir keletas komunos valdybos asmenų netikėtai išvažiavo ir viešumon išplaukė jų nusikaltimų serija. Ošo pakvietė Amerikos valdžios atstovus ištirti šį dalyką. Valdžia panaudojo šią galimybę tam, kad sustiprintų kovą prieš komuną. Spalio 29 d. Ošo buvo be orderio areštuotas. Lapkričio viduryje Ošo advokatai įtikino jį pripažinti savo kaltę „pažeidus imigracijos įstatymą“. Ošo sutiko ir Amerikos teisinei sistemai charakteringu „Alfredo pareiškimu“ jis pripažino du antraeilius kaltinimus ir tuo pat metu išsaugojo savo nekaltumą. Jį nubaudė 400.000 dolerių bauda be teisės 5 metus įvažiuoti į JAV. Tą pačią dieną Ošo nuosavu lėktuvu grįžo į Indiją. Per savaitę komuna Oregon išsiskirstė. Spaudos konferencijoje JAV generalinis prokuroras Čarlis Terneris pasakė, kad pagrindinis vyriausybės tikslas buvo komunos sunaikinimas ir jie žinojo, jog, išprašius Ošo, komuna iširs. Antra, jie nenorėjo padaryti iš Ošo aukos. Trečia, nebuvo jokių jo kaltės įrodymų.

Ošo kelionės...

- 1985** Gruodžio mėnesį Ošo nauja sekretorė ir jo gydytojas buvo išsiųsti iš Indijos.
- 1986** Vasario mėnesį Ošo atvyko į Graikiją, bet Graikijos pravoslaviška cerkvė pagrasino Graikijos vyriausybei, kad jei Ošo neišsiųs iš šalies, bus pralietas kraujas. Viso dvidešimt viena šalis, spaudžiant JAV vyriausybei, atsisakė išduoti leidimą gyventi ar net įvažiuoti į jas.

Liepos 26 d. iš Jamaikos Ošo atvyko į Bombėjų. Čia jis atnaujino savo kasdienius diskursus.

1987 Sausio 4 d. Ošo atvyko į tą patį namą Punoje. Nepaisant „laisvojo pasaulio“ valdovų pasmerkti Ošo „vidiniam ištrėmimui“, tūkstančiai mokinių vyko į Pumą, kad vėl būtų kartu su savo Meistru.

Tęsėsi kasdieniniai diskursai, meditacijos, šventės.

1990 Sausio 19 d. Ošo paliko fizinį kūną. Paklausus jis buvo pasakęs: „Kas atsitiks, kai aš išeisiu? Mano pasitikėjimas egzistencija absoliutus. Jei tame, ką aš kalbu, yra tiesos – ji išgyvens... Mano buvimas čia bus jaučiamas daug ryškiau.“

Apie Ošo

Ošo yra šiuolaikinis mistikas, kurio gyvenimas ir mokymas turėjo įtakos milijonams įvairaus amžiaus ir įvairiausios visuomeninės padėties žmonių. Londono „Sunday Times“ jį apibūdino kaip vieną iš tūkstančio XX amžiaus kūrėjų, o Indijos „Sunday Mid-Day“ – kaip vieną iš dešimties žmonių – greta Gandžio, Neru ir Budos, – kurie pakeitė Indijos likimą.

Kalbėdamas apie savo paties veiklą, Ošo sakė, kad jis padeda kurti sąlygas naujam žmogui gimti. Šį naują žmogų jis dažnai vadindavo „Zorba–Buda“, nes jis sugeba džiaugtis ir žemės malonumais kaip graikas Zorba, ir Gautama Budos tylia ramybe. Tarp visų Ošo veiklos aspektų pagrindinė gija yra vizija, kuri apima belaikę Rytų išmintį ir aukščiausią Vakarų mokslo ir technologijos potencialą.

Ošo taip pat žinomas savo revoliuciniu indėliu į vidinės transformacijos mokslą su meditacijos metodu, kuriame įskaitomas pagreitėjęs šiuolaikinio gyvenimo tempas. Jo unikaliosios „aktyviosios meditacijos“ visų pirma yra skirtos kūne ir prote sukauptiems stresams išvalyti, kad būtų galima lengviau patirti bemintę ir relaksuotą meditacijos būseną.

Meditacinis Resortas – Ošo tarptautinė komuna

Ošo tarptautinė komuna – meditacinis Resortas, įsteigtas Ošo kaip oazė Indijoje, kurioje yra įkūnijamas jo mokslas, ir toliau kasmet pritraukia apie 15 000 lankytojų iš daugiau nei 100 šalių.

Platesnė informacija apie Ošo ir jo darbą, įskaitant ir kelionę į meditacijos resortą Punoje, interneto svetainėje www.osho.com

Ošo tarptautinės komunos meditacinis Resortas yra Punoje (Indija), apie 100 mylių į pietryčius nuo Mumbajaus. Pradžioje išaugusi kaip maharadžų ir turtingų britų kolonistų vasaros rezidencija, Puna dabar yra klestintis šiuolaikinis miestas, kuriame yra įsikūrę daugybė universitetų ir aukštos technologijos pramonė.

Ošo komunos infrastruktūra užima 32 akrų medžiais apsodintą žemės plotą priemiestyje, vadinamame Koregaon'o parku. Kiekvienais metais apie 15 000 žmonių iš daugiau kaip 100 skirtingų šalių aplanko šį resortą. Jie apsigyvena arti įkurtuose viešbučiuose ar privačiuose butuose.

Visų Resorto programų pagrindas - Ošo kokybiškai naujos žmogiškos būties vizija, kurioje žmogus gali džiaugsmingai gyventi kasdienį gyvenimą ir atsipalaiduoti tyloje ir meditacijoje. Dauguma programų, įskaitant ir daugybę individualių sesijų, kursų ir darbų, vyksta šiuolaikinėse kondicionieriais vėdinamose patalpose. Dauguma personalo yra įvairių sričių pasaulio lyderiai. Programos apima viską - nuo kūrybinių menų iki holistinių gydymo būdų, individualų augimą ir terapiją, ezoterinius mokslus, zen metodus sportui ir poilsiui bei visokio amžiaus vyrų ir moterų bendravimo, amžiaus ciklų perėjimo problemų šalinimą. Individualios ir grupinės sesijos, kaip ir visą dieną besitęsiančios Ošo aktyvios meditacijos, vyksta ištisus metus, taip pat yra daug erdvės atsipalaiduoti vešliuose tropiniuose soduose, baseine ar Meditacijų klubo patalpose ir aikštelėse.

Resorto zonoje atvirame ore įrengtos kavinės ir restoranai patiekia ir tradicinius indiškus, ir įvairiausių tarptautinius patiekalus iš ekologiškai pačios komunos fermoje išaugintų augalų. Resortas pats tiekia saugų ir filtruotą vandenį.

Informaciją apie kelionę į Ošo tarptautinės komunos Resortą, išankstines programas ir jų užsisakymą pasitikrinkite www.osho.com

Papildoma informacija

www.dhyan.eu

Lietuviškos Ošo knygos:

Stebuklo beieškant I t.

Stebuklo beieškant II t.

Meditacija – pirmoji ir paskutinė laisvė

Nuo medicinos į meditaciją

Meditacijos kelias

Tobulumo kelias

Tantra – aukščiausias suvokimas

Ošo Zen Taro

Audio:

Osho Meditations on Buddhism

Osho Meditations on Sufism

Osho Meditations on Tantra

Osho Meditations on Tao

Osho Meditations on Yoga

Osho Meditations on Zen

Knygų, garso ir vaizdo įrašų ieškokite www.ezoterika.lt

Papildoma informacija: www.osho.com

Tai interneto puslapiai įvairiausiomis kalbomis, išsamiai apibūdinantys Ošo meditacijas, knygas ir įrašus, tai ir virtualus turas po Ošo tarptautinės komunos meditacinį Resortą, po pasaulyje išsidėsčiusius Ošo informacijos centrus ir Ošo pokalbių rinkinius.

OSHO International

New York, U.S.A

E-mail: oshointernational@oshointernational.com

Tel. +1.212.231.8437

Fax. +1.212.658.9508

OŠO

Stebuklo beieškant

I tomas

Iš anglų kalbos vertė

Svamis Prembuda –

Mečislovas Vrubliauskas

Redaktorius *Svamis Prembuda*

Techninės redaktorės *Ma Pudža Bhumi*

Ma Anand Šaida

Stilistė *Dalia Tupčiauskienė*

Meditacijos centras „Ojas“

Meditacijos mokykla

Gerovės, dvasingumo ir laimės pamatas yra meditacija, dvasinis eksperimentas ir įžvalga. Meditacija natūraliai suvienija gamtą, žmogų ir pasaulį, nes ji gimsta iš dvasinio mokslo, esančio darnoje su gyvenimu, gamtos mokslu, pažanga ir meile.

Meditacija atveria egzistencinius dėsnius, tiesą ir yra metodas pažinti save, gyvenimą ir juos suderinti. Tai lengviausia patirti mokantis unikalioje **Meditacijos mokykloje (MM)** ir teisingai medituojant. Mokykitės medituoti ir jūsų gyvenime bus daug daugiau gėrio, grožio ir laimės.

Šiuo metu Meditacijos Mokykloje yra viena grupė. Mokyklos praktikumus (kursus) galima lankyti geriausiu būdu – kas mėnesį po vieną savaitgalį nuo penktadienio vakaro iki sekmadienio vakaro, arba pasirinktinai tuomet, kai mokiniui patogu, kai yra poreikis, dvasinis troškulys.

Mokykloje per vienus kalendorinius metus vyksta po 10 praktikumų - po vieną kas mėnesį, išskyrus birželį ir gruodį. Paprastai geram meditacijos pradmenų pažinimui, įsisavinimui reikia keturių metų – 40 praktikumų.

Naujokai gali įsijungti nuo bet kurio praktikumo pradžios.

Meditacijos mokyklą veda
t.dr. ir meditacijos meistras
Prembuda
ir meditacijos mokytojai

Kiekvieną Meditacijos mokyklos savaitgalį meditacijos ir meditacinės praktikos apima ir budina pirmuosius keturis žmogaus kūnus – fizinį, emocinį (vitalinį), proto (astralinį) ir psichinį (mentalinį) bei juos atitinkančius pirmuosius energetinius centrus ar kaip Rytuose juos vadina čakras. Kiekvienas mokinys, priklausomai nuo jo sąmoningumo, labiau lavina tuos kūnus ir centrus, kuriuos jis junta, jaučia, įsisąmonina, nors bunda ir lavinasi visi kūnai ir centrai.

Mokykloje kiekvienas tyrinėja įvairias meditacijas ir meditacines praktikas, bendrus jų principus, dvasinio mokslo dėsnius, jų taikymą, ieško sau tinkamiausių meditacijų.

Pradedantieji meditatoriai labiau susipažįsta su fizinio kūno vidine puse (pojūčiais, judesiais, energijomis, masažais,

deblokavimais) bei vitaliniu kūnu (emocijomis, vitaline, kundalini, kitomis energijomis), jų transformacija. Jie mokosi šiuos kūnus atpalaiduoti, patikimai patirti ir tobulinti bei šiek tiek susipažįsta su vidine proto ir vaizduotės pusėmis.

Pažengę meditatoriai toliau gilina fizinio ir vitalinio kūnų vidinį patyrimą, gilina jų ir aukštesnių kūnų atpalaidavimą, susipažįsta su minčių, norų, karmos, ego, vaizduotės prigimtimi, vidine astralinio ir mentalinio kūno puse, praėjusiais gyvenimais, kūryba, ateities ir meilės kūrimu.

MM mokomasi teisingai, laimingai ir turtingai gyventi viduje ir išorėje, tinkamai naudotis visais kūnais ir energijomis.

Meditacija naudinga jauniems, nes jie dar ieško savęs, savo kelio. Ji naudinga ir vyresniems žmonėms, nes apšviečia kelią, ateitį,

atgaivina širdį ir sielą bei paruošia kelionei per mirtį.

Į Mokyklą atvažiuoja mokiniai iš visos Lietuvos ir užsienio (Danijos, Vokietijos).

Baigę Meditacijos mokyklą gali toliau tobulintis individualiai ar Meditacijos akademijoje.

Mokykloje gali gilinti žinias buvę mokiniai ir absolventai.

Mokyklą veda meditacijos meistras Prembuda ir meditacijos mokytojai.

„Esu labai laiminga, kad Lietuvoje yra vieta, kur galiu jaustis laisva, tiesi, laiminga, kur susipažinau su visa tai.“ /Audronė, Danija, MM ketvirtosios laidos ketvirtakursė./

Mokyklos praktikumai vyksta penktadienį vakare, šeštadienį ir sekmadienį su vienos valandos pietų pertrauka. Atvykstant į praktikumą, turėti asmens dokumentą, lengvą higienišką aprangą, patartina turėti kilimėlį ir būti 2-3 val. nevalgius.

Plačiau apie Meditacijos mokyklą: www.dhyan.eu

Meditacijos centras „Ojas“

p.d. 994, 09013 Vilnius-51

Pavasario g. 21D

Tel.: (8-5) 215 3398

Mob.: (8-685) 11533

Faks.: (8-5) 215 3507

El. paštas: ojas@dhyan.eu

Interneto svetainė: www.dhyan.eu

PREM BUDA

MEDITACIJA – SIELOS DALIJIMASIS

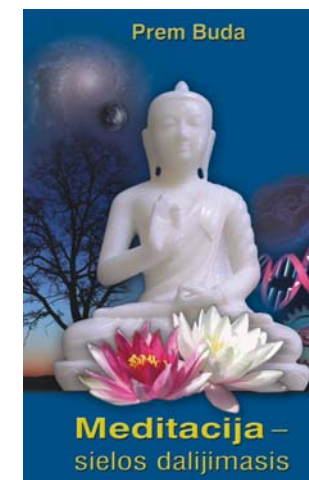
Pirmoji lietuvių autoriaus knyga apie meditaciją, skirta žmogaus gerovei ir dvasingumui

Knygos pamatas yra spontaniški Prem Budos eksperimentai ir atsakymai, patikrinti gyvenimu.

Knygoje 148 klausimai ir atsakymai padalinti į dvylika skyrių apie meilę, meditaciją, žmogaus kūnus ir energijas, jų tekėjimą, porą, santuoką, vedimą – tekėjimą poroje, sielos, proto ir kūno darną ir pan. Joje pateikti atsakymai ir į egzistencinius klausimus apie dirbtinį apvaisinimą, lyties keitimą, eutanaziją, kt. Tik meditacija darniai sujungia gyvenimą, mokslą ir evoliuciją. Jos ženklai – atsipalaidavimas, gyva ramybė ir bemintė tyła.

Žmogui tereikia išmokti iš vidaus elgtis ir medituoti, o gerovė, ramybė ir taika atseka juos kaip šešėlis.

Knygos ieškokite www.ezoterika.lt

„Laikas yra labai reikšmingas mūsų pasaulyje. Todėl ir iškyla toks klausimas, kiek laiko reikia tam, kad pasinertumei į meditaciją. Bet nekelkite tokio klausimo. Nekalbėkite apie laiką. Ir nustokite keliauti. Kelionė reikalauja laiko. Negaiškite laiko, eidami aplink šventyklą, įeikite.“

Ošo

„Stebuklo Beieškant“ 1 tomas

ISBN 9986-727-00-6

ISBN 9986-727-01-4 (2 tomai)